ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀཱ་ཚིག་དོན་རབ་གསལ།

མཛད་པ་པོ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ཚིག་དོན་རབ་གསལ་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཆན་དོན་བཞུགས།།

མཛད་པ་པོ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0449

མ་ཕྱི་ཞོལ་ཞིང་པར་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཀྱིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༢༤ལོའི་ཟླ་བརྒྱད་པར་རྫོམ་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

ཞུ་དག་དང་སྒྲིག་སྦྱོར་བ། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། iii

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། ix

ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཚན་དོན། ༡

ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ཚིག་དོན་རབ་གསལ། ༨

ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ༡༣

ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ༡༠༣

ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། ༣༨༨

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༧༣༡

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༢༩༠ ལོར་གཙང་སྟོད་ཁྲོ་ཕུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤབ་སྨད་སྒོམ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་བླ་མ་བྲག་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་སློབ་དཔོན་མ་བསོད་ནམས་འབུམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས།

དགུང་ལོ་ལྔ་པ་ནས་མ་ཡུམ་ལས་ཡི་གེའི་སྦྱོར་ཀློག་དང་། དཔོན་རྒྱམ་སེང་ལས་རྩིས་དང་ཡི་གེའི་རིག་པ་ལ་སྦྱངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཁྲོ་ཕུ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི་དྲུང་དུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས།

དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་ཁྲོ་ཕུ་བ་དེ་ཉིད་ལས་ས་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བུ་བའི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཞུས་པ་དང་། གཞན་མན་ངག་ཟབ་ཆོས་ཀྱང་གསན། ཉིད་ཀྱི་མེས་པོ་བླ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་བཟང་གི་སྤྱན་སྔར་གསང་བ་སྙིང་པོ་དང་། དགོངས་འདུས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད། སྔར་ཁབ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་པ། མདོར་ན་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་གནུབས་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཆ་ཚང་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་བྱེད་སྔ་འགྱུར་ལྔ། ཕྱིས་འགྱུར་བཅུ་གསུམ། སེམས་སྡེ་མ་བུ་བཅོ་བརྒྱད། ཀློང་སྡེའི་སྐོར་ལ་སོགས་པ། ཞི་བྱེད་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། གུ་རུའི་གཏེར་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གསན། གཞན་ཡང་སྨན་དཔྱད། བཟོ་རིག །བཙུད་ལེན། མཐུད་སྦྱོད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསན།

དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ ༡༣༠༧ ལ་ལོ་ཙྪའི་མཁན་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་ཁྲོ་ཕུའི་མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་དང་། མཁས་མཆོག་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའམ་སློབ་དཔོན་རིགས་ཐིགས་པའི་དྲུང་ནས་རབ་བྱུང་དང་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྒྲུབས། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་

དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཞོར་ཉན་དུ་མཛད། སློབ་དཔོན་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའམ་བསོད་ནམས་མགོན་གྱི་དྲུང་དུ་ཐོག་མར་ཕར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུང་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད། དེ་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་འདུལ་བ་ཚད་མའི་གཞུང་སོགས་གསན་ཏེ་ལོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རིང་ཉིན་མོ་གསོལ་བ་དལ་ལྟོད་ཀྱིས་བཞེས་ཡོང་དང་ན་བཟའ་རལ་པའང་འཚེམ་ཡོང་མེད་ལ། མཚན་མོ་དཀར་མེའི་འོད་ལ་དཔེ་གཟིགས་མཛད་པ་སོགས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་མཛད། གཞན་ཕར་ཕྱིན་ཛོག་ལུགས། འབྲོམ་ལུགས། ཁུ་ལུགས། དེ་དག་གི་རྒྱབ་ཆོས་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེའི་སྐོར། མདོ་རྒྱ་དང་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ལ་སོགས་འདུལ་སྐོར་རྣམས་ཀྱང་ཞོར་ཉན་དུ་མཛད་པ་དང་། གཞན་སློབ་དཔོན་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་ལས་ཕྱག་ཆེན་བརྡའི་སྐོར། སེམས་ཉིད་ངལ་གསོའི་སྐོར། མན་ངག་བརྒྱ་རྩའི་སྐོར་སོགས་མན་ངག་གི་སྐོར་མང་པོའང་ཞོར་ཉན་དུ་གསན། ཉིད་ཀྱི་བླ་མ་ཡང་རྩེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གེ་ལས་དྲིལ་བ་པའི་དབང་དང་རྩ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྐོར། བདེ་ཆེན་གྱི་དབང་བཀའ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་བཀའ་སོགས་བདེ་རལ་གཅིག་གི་སྐོར། དགྲ་ནག་ཞང་ལུགས་དང་འཇིགས་བྱེད་སྐྱོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བཀའ་སོགས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྐོར། འཁོར་ཆེན་གྱི་དབང་བཀའ་སོགས་གསན། གཞན་སློབ་དཔོན་དོན་གྲུབ་དཔལ་དང་། ཉིད་ཀྱི་ཡབ་བླ་མ་བྲག་སྟོན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན།

དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་ཡབ་བླ་མ་བྲག་སྟོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དབུས་གཙང་གི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གྲྭ་སྐོར་མཛད། དབུས་ནས་མཁས་པ་ཤཱཀྱ་གཞོན་ནུ་དང་། ཁ་རག་བྱང་གཞོན། གཙང་ནས་མཁས་པ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་དང་། འཛམ་སྐྱ་སོགས་དང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བརྒྱལ་བརྟག་གནང་བས། མཁས་པའི་ཁྲིད་དུ་ཕ་སྟོན་པ་ལ་བུའང་སྟོན་པ་བྱུང་འདུག་ཅེས་བུ་སྟོན་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་དེ་ནས་ཐོགས་པར་བཤད།

དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ ༡༣༡༢ ལོར་པཎ་ཆེན་གྱི་མཁན་བརྒྱུད་བཞི་པ་མཁན་ཆེན་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ་དང་། སློབ་དཔོན་ལས་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་གསང་སྟེ་

སྟོན་པ་འདུལ་འཛིན་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། དད་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོས་ཐོག་དྲངས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་མཛད། མཁན་པོ་དེ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་སོགས་གསན་པ་དང་ཞེར་སྙིང་མདོ་སྒྲུབ་སོགས་ཞོར་ཉན་དུ་མཛད། སློབ་དཔོན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་ལ་བྲེ་ཊཱི་ཀ་བཏབ་པའི་བཤད་བཀའ་སོགས་གསན།

ཁྲི་ཕུར་ཕར་ཕྱིན་དང་། འདུལ་བ། མངོན་པ་བཅས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་མཛད། ཚོས་སྐད་ལ་ཕར་ཚད་བསྡུས་གསུམ་དང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལ་སོགས་པ་ལ་བཤད་པའི་རྐང་མཛད། ཚོས་བར་ལ་འཁྲིན་ཐྲག་ལུང་། ཉང་རེ་ཤུག་པ་རི། ཁྲི་ཟངས་ཁ་སོགས་སུ་ཕར་ཚད་མངོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་དང་ཞར་ཚོས་གང་མང་གནང་བ་དང་། དགེ་སློང་དགེ་ཚུལ་རབ་བྱུང་དགེ་བསྙེན་ལ་སོགས་ཁྲི་ཐྲག་ཏུ་ལོངས་པའི་མཁན་སློབ་མཛད།

དེ་ནས་ཐར་པ་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ལོ་བཞི་ལྷག་ལ་སྒྲ་ཙནྡྲ་པ་དང་ཀ་ལཱ་པའི་མདོ་འགྲེལ་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྙན་ངག །སྡེབ་སྦྱོར། ཆོས་གར། མངོན་བརྗོད་སོགས་ལའང་སྦྱངས། རྒྱ་གར་སོགས་སུ་ཕེབས་མ་མྱོང་ནའང་རྒྱ་གར་ཤར་ནུབ་དང་། ཁ་ཆེ། སེངྒ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མཁྱེན་པའི་ལོ་ཙཱ་བར་གྱུར། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་དག་ཅིག་བོད་བསྒྱུར་མཛད།

གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་གོང་མ་སོགས་ཞུས་ཏེ། འདག་སྦྱར་གྱིས་སྐུ་མཚམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པའང་མཛད། གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་དྲུག་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སོགས་དུས་འཁོར། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་དུ་མ་གསན་པ་དང་། བླ་མ་དམ་པ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ་ལས་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བཀའ་རྣ་འབྲོའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་སོགས་དབང་བཀའ་མང་དུ་ཞུས།

གཞན་དུས་འཁོར་ལ་ཐུགས་སྦྱོང་མཛད་ཕྱིར་དབོན་པོ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་བཤད་བཀའ་རྣ་འབྲོའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བ་ལ་སོ་སོའི་བཞེད་ཚུལ་དང་བཅས་པ། མན་ངག་ལག་ལེན་གྱི་གནད། དུས་འཁོར་ཆ་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསན་པས་དུས་

འཁོར་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པས་ཕྱིས་བྱོན་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དུས་འཁོར་ལ་མཁས་པ་བུ་དོལ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་། བླ་མ་དེ་ཉིད་ལ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་དང་སྒྲུབ་ཐབས་གང་མང་ཡང་གསན། བླ་མ་བི་བྷཱུ་ཏི་དྣ་པ་ལས་གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་གི་གདམས་པ་སོགས་མན་ངག་མང་པོ་གསན། གཞན་བླ་མ་ཀུ་མཱ་ར་སི་ཧྨི་ལས་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་མང་དུ་གསན།

དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་པར་སྐུ་ཞང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་དྲངས་པ་ལྷར་ཞ་ལུ་ཆོས་སྡེའི་གདན་ས་བཟུང་། སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས་ནས་ལོ་དོ་སོ་དྲུག་ལ་ཆོས་འཆད་གནང་། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་དགེ་འདུན་ཚོགས་པ་སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཙམ་གྱི་ཚོགས་དཔོན་མཛད།

ཇོ་བོ་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གནས་ཞ་ལུ་རི་ཕུག་ཏུ་སྡེ་ཚུང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས་ཏེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། སྣར་ཐང་གི་བསྟན་འགྱུར་ལ་ཞུས་དག་གནང་ཞིང་། དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་བསྒྲིགས། རི་ཕུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཚོགས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་འདུས་ཤོག་སློབ་མ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་ཤིང་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དང་། འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན། བྱ་བྲལ་བ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་། རྗེ་འདིས་བུ་ལུགས་གྲུབ་མཐའི་སྲོལ་བཏོད་པས་དེའི་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་ཞ་ལུ་བའི་གྲུབ་མཐའམ་བུ་ལུགས་ཞེས་གྲགས།

དགུང་ལོ་སོ་གསུམ་པ་ ༡༣༣༣ ལོར་[བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་]ཅེས་བྱ་བའམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་[བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་]ཞེས་པ་མཛད།

དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པ་ ༡༣༩༩ ལོར་སོག་པོའི་གོང་མས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་ཞུའི་པོ་ཉ་འབྱོར་ཡང་མ་ཕེབས་པར་དབེན་པར་སྒྲ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་འཕྲོ་བསྒྱུར་དང་གཞི་བསྒྱུར་

མཛད། དམ་པ་འདི་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཆེ་ལ་ལྷག་པར་དུས་འཁོར་དང་སྐར་རྩིས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཧ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཕུ་ཏྲ་མ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དད་གུས་ཞུས་པར་མ་ཟད། ཧོར་གྱི་མི་དཔོན་བརྒྱ་ཕྲག་དམག་འབུམ་ཚོ་གསུམ་དང་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཞུས། གཞན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐལ་ལྡན་མང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གང་མང་གནང་།

རེ་གཉིས་པ་ ༡༣༥༡ ལོར་གཡའ་ཕག་གི་ཟིང་འཁྲུག་བསྡུམ་ཆེད་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས། ༡༣༥༣ ལོར་ས་སྐྱར་བྱོན། ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་དཔལ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲ་བཅུ་གཅིག་ཅན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་པ་བཞེངས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཞེས་པ་ལྡུགས་རྩོམ་མཛད། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཆ་ཚང་། བོད་ཀྱི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་གསུང་རྟེན་དུ་མ་བཞེངས་པར་མཛད།

དགུང་ལོ་རེ་བདུན་པ་ལ་སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་ཞ་ལུའི་གདན་ས་གཏད་ནས་རི་ཕུག་ཏུ་གཏན་བཞུགས་མཛད།

སློབ་མ་གྲགས་ཆེ་བ། སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། བྱང་པ་དཀོན་མཆོག་གྲགས། གོང་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་མགོན་པོ། ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་སའི་གནས་ཁྲི་ཕུ་དང་། ཞ་ལུ། རི་ཕུག་གཙོ་བོར་མཛད་ཡོད་པ་དང་། དགུང་གྲངས་དོན་བཞི་པའི་མཇུག་ནས་སྐུ་མཚམས་བཅད་དེ་ཉིན་མཚན་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་ཐོག་ཕུར་བཞུགས་པ་ལས་དབུ་སྡུས་ལ་མི་རེག་པར་ཉམས་བཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་ཞུར་དགུང་གྲངས་དོན་ལྔ་ལ་ཕེབས་པ་ ༡༣༦༩ ལོར་ཞ་ལུ་རི་ཕུག་ཏུ་སྐུ་གཤེགས། གསུང་རྩོམ་པོད་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ཙམ་པོ་ཏ་ལའི་ཞོལ་པར་ཁང་དུ་ཡོད་པར་བཤད། བསྒྱུར་

རྩོམ་ཡང་དུ་མ་བཞུགས། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པའི་ཁྲོད་དུ་ཆོས་རྗེ་བུ་སྟོན་ནམ། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཅི་ཡོད་བུ་ལ་དྲིས་[དོན་ནི། བཀའ་བསྟན་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་མེད་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དྲིས་ཞེས་པ་ཡིན། གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ནོ། །]ཞེས་པའི་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་དོ། །

རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཁྲི་ཕུ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གེས་མཛད་པའི་<<བུ་སྟོན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ་ཉེར་གཅིག་པ་>>དང་། སྒྲ་ཚད་པ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་<<ཆོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་ལོ་ཙཱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག>> བླ་མ་མགོན་པོ་དཔལ་བས་མཛད་པའི་<<ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ།>> ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་<<ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་ལྡན་པོ་>>སོགས་ཡོད།

༢༠༡༨.༠༩.༠༨.ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་བཀུས་བསྒྲིགས་བྱས།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཟློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་ཆོས་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཇོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཏ་ཙང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཆོས་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཆོས་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཐུས་ཤིག་སྦྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་གློག་སྐྲབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཙུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཙུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་སའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗོད་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཐད་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་གློག་སྐྲབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཚེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ། སྐྱུ་འབུམ། ལྷ་ཐང་པར་མ་རྣམས། སྡེ། བཀྲ། ཞོལ། སྐྱུ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་བསྒྲུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྒྲུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༩༨ན༥ན། བསྐབ *བསྒྲུབས སྐྱུ། ༡༠༣ན༦ན། ལྷ། ༡༡༠བ༣ན། བསྒྲུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༩༨མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༥པ་ན། བསྐབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྒྲུབས ནི་མ་ཕྱིའི་

ཡིག་ནོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྱུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༨པ་ན། བླ་བྲང་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༣པ་ན། བསྒྱུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་དང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྔུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༠༦ཚེས་༡༥ལ།

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་མཚན་དོན་བཞུགས།

༄༅། །ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྡེ་བདུན་ལས། དབང་པོ་འབྲིང་པོས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་གྱི་དོན་དང་། མཚན་ཅན་གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་མཚན་དོན་དངོས་དང་། ཡི་གེ་པའི་མཆོད་བརྗོད་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །"[༡] རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱ་དཀར་པོ་ཡིན་པས། རྒྱ་དཀར་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡི་གེའི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་སོ། །ཁ་ཅིག །"[༢] རྒྱ་ནག་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གར་བས། རྒྱ་གར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །"[༣] རི་སྤོས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པའི་བོད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གར་བས་རྒྱ་གར་ཏེ། རྒྱ་གར་ལ་ནླ་ཧེར་ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག །"[༤] ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་རིང་དུ་གར་བས་རྒྱ་གར་ཡིན་ཡང་། བོད་དང་བལ་པོ་ལ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་ཧེ་ལ། དཔེར་ན། ས་སྐྱེང་ཉལ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཟེར་བ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ལྷ་བུའི་ངེས་ཚིག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་གཞི་བོད་ལ་རྒྱ་

༡ [འདུལ་དཀར་བ་]

༢ [གཉལ་པ་]

༣ [མཆི་མས་དོན་ནེ་]

༤ [རོང་པ་ཆོས་བཟང་]

ཞེས་པའི་སྐད་ཀྱི་ཟུར། སཾ་སྐྲི་ཏ་དང༌། བོད་སྐད་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་ནག་ལ། བོད་སྐད་ལ་ཡོད་ཀྱང༌། སཾ་སྐྲི་ཏ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་མཚོ་ལ་རྒྱའི་ཟུར་ཡོད་ཀྱང༌། རྒྱ་གར་གྱི་མིང་བླ་ཧེར་ལ་རྒྱའི་ཟུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག །[༡]" རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རྒྱ་དཀར་པོའི་སྐད་གཞིར་བྱས་པ་ལ། སྐད་རིགས་བཞི་ལས། སཾ་སྐྲི་ཏ་ལྷའི་སྐད་དེ། བཟང་ཤོས་ཡིན་པས། རྒྱ་གར་མའི་སྐད་དེ། ཇ་གར་མ། ཆང་གར་མ་ཞེས་པ། བཟང་པོ་མཆོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་གར་གྱི་སྦྲ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་རྒྱ་གར་སྐད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། སྟོན་པས་སྐད་གཞན་གསུམ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་གསུངས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲི་མེད་འོད་དུ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་མ་ག་དྷའི་སྐད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། འདོད་ན། རྒྱ་གར་སྐད་ལ་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏེ། ཨཾ་ག་དྷ་དང༌། མཾ་ག་དྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གར་ཞེས་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། འདིའི་དོན་གྱིས་རྒྱ། འདིའི་དོན་གྱིས་གར་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་མེད་དེ། སླྲ་སྒྲོར། འདོད་རྒྱལ་ཐོག་མའི་མིང་གང་ཡིན། །ངེས་ཚིག་གཞི་མེད་ཆོས་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་གར་ནི་ཡུལ་ཡིན། །ཡུལ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཕྱོགས་ཆོས་བསྡུས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པས། དེ་རང་སྐད་སླྲ་བ་མ་ཡིན་ཡང༌། ཡུལ་རྒྱ་གར་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ལ། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་ལང་གིས་དྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལ། བ་ལང་གི་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དུ་ནི་ལ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། སླྲ་སྒྲོར། དུ་

ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། །ཞེས་སོ། །ལ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་གཞིའི་དོན་ཏེ། རྒྱ་གར་སྐད་ལ། བསྟན་བཅོས་རིག་པ་རྣམས། སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད། ཡུལ་དབུས་པ་རྣམས། པྲ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དང་། རི་བྲག་པ་རྣམས། ཨ་ཕྲ་བྷྲཾ་ཤི་ཏའི་སྐད་དང་། པི་ཤ་ཙི་ཤ་ཙའི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་ལ་ཞེས་པའོ། །བོད་ནི། སྔོན་སྐྱ་སེང་བུ་ལྷ་དང་། དགྲ་དང་དཔུང་ཚོགས་བཅུ་གཉིས་འཐབ་པའི་དུས་སུ། དགྲ་དང་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་རུ་པ་ཏི་ཞེས་བྱ་བ་དམག་སྟེ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་བྱུད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ནས། རི་བོ་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྲོས་པ་ལས་མཆེད་པ་ལ། དེང་སང་ཡང་བོད་ཅེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དེ་ལས་མཆེད་པའི་མིས་བཟུང་བའི་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་བོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བོད་དང་། བོད་ཆེན་པོ་གཉིས་སོ། །བོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ན། སྤྲེའུ་དང་། བྲག་སྲིན་མོ་ལས་ཆད་པའི་ཕའི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལ་བོད། མའི་རིགས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་བཟུང་བ་ལ་བོད་ཆེན་པོའི། །བོད་ཡུལ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ལ། སྐད་རིགས་མང་པོ་ཡོད་ནའང་། བོད་ཡུལ་གྱི་མཐིལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྱུར་ཅིང་། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བོད་ཡུལ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ནི། པྲ་མ་ཎ་ཚད་མ། བི་ནི་ཤྩ་ཡ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་གྱི་ངོ་བོ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། པྲ་མ་ཎའི་པྲ་ཉེར་བསྒྱུར་ཏེ། དོན་བཅོ་ལྔ་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་པྲ་ཐ་མ་དང་པོ། མ་ཎ་འཇལ་བྱེད་དེ། སྔར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དང་པོར་ཏེ། གསར་དུ་འཇལ་བར་བྱེད་པས་དང་པོར་འཇལ་བྱེད་དེ། མ་རྟོགས་དོན་གྱི་གསལ་

བྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པ་དང་བསྟུན་པའི་བཤད་པའོ། །ཡང་། པྲ་ནི་པ་ར་མ་ཐ་སྟེ། མཆོག་གམ། རབ། མ་ཀ་འཇལ་བྱེད་དེ། ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་བསླུ་བའམ། རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་གནོད་པས་བསླུ་བའི་ཕྱིར་འཇལ་བྱེད་མཆོག་མ་ཡིན། འདིར་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བས་འཇལ་བྱེད་མཆོག་ཡིན་པས་ཚད་མ་སྟེ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའོ། །བི་ཉེར་བསྒྱུར་ཏེ། དོན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འཇུག་སྟེ། བི་ཤེ་ཥ་བྱེད་བྲག །བི་ཛྙ་རྣམ་པའོ། །ནི་ཉེར་བསྒྱུར་ཏེ། དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ཅིང་། འདིར་ངེས་པའོ། །ཙ་ཡ་བསགས་པའི་དོན་ཏེ། ཚད་མ་དེའི་དོན་བྱེ་བྲག་གམ། རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས། དོན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཚོགས་ནི། རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །

ཡང་ན། ཚད་མ་ནི། བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་ནས། ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པས་ན། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་བརྡ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ། མིང་དངོས་ཀྱི་རྐྱེན། གང་ལས་མཚན་དུ་གསོལ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་བརྡ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། སོ་སྐྱེས་བརྡ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་སྒྲ་དོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། བརྡ་སྦྱོར་མཁན་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། མིང་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ནི། །མིང་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སླ་སྒྲོན། ཇི་ལྟར་རྡུལ་ལས་གོང་བུ་བཞིན། །རྣམ་ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས། །རྣམ་ཆ་མང་དམ་ཉུང་གྱུར་ཀྱང་། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྗོད་ན། །དེ་ནི་མིང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ནི། མིང་ཡིན་ལ། དེ་གདགས་གཞི་ཡི་གེའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པས་བཏགས་ཡོད་ཡིན། ཡི་གེའང་དཔྱད་ན། ངག་ནི་སྒྲའི་རྒྱུན་ལ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀུན་མཐའ་ཡང་། །མིག་འཛུམ་ཚད་དུ་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས། དེའི་གདགས་གཞི་ངག་གི་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་བདུན་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། སྒྲའི་གནས་ཁོག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནི། གཞིའི་རྒྱུ། བྱེད་པ་ཐྲད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི། འབྲིན་པའི་རྒྱུ། བརྗོད་འདོད་རྣམ་རྟོག་ནི། སྐུལ་བའི་རྒྱུ། བླ་ཡ་དའི་རླུང་ནི་བྱེད་པ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ། ནི་ཤྭ་བའི་རླུང་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ང་རོ་དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཀ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། སྣང་ཆ་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆ་འདྲ་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་བཞི་རྐྱེན་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་པས་ངག་གི་སྒྲ་བསྐྱེད། དེའི་རྐྱེན་ལ་ཡི་གེར་བཏགས། དེའི་གནས་སྐབས་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། གསུང་རབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་དང་། དཔེ་དང་། གང་ཟག་དང་། དོན་ལས་སོ། །ཞེས་བཞིར་གསུངས་ཀྱང་། དེར་མ་འདུས་པ་རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། གཞུང་ཚད་ཀྱི་མིང་

གིས་བཏགས་པའང་ཡོད་དེ། གཡ་གོ་རིའི་མདོ། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ལྷར་ཡུལ་དང་། སླ་ལུ་ལྷུང་བའི་མདོ་ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱན་ཞེས་པ་ལྷར་དཔེ་དང་། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་དང་། ཙནྡྲ་པའི་མདོ་ཞེས་པ་ལྷར་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་སའི་མདོ་ཞེས་པའམ། ཚད་མའི་མདོ་ཞེས་པ་ལྷར་དོན་དང་། གཙུག་ཏོར་དཀར་མོ་ལྷར་རྒྱུ་དང་། རིམས་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ལྷར་འབྲས་བུ་དང་། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའམ། སུམ་ཅུ་པ་ཞེས་པ་ལྷར་གཞུང་ཚད་དང་། དགེ་སློང་གི་ཚིག་ལེ་ཨུར་བྱས་པ་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་ཅེས་པ་ལྷར་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་དོན་ལ་མཚན་དུ་གསོལ་བའམ། ཡང་ན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མའི་དོན་ངེས་ཤིང་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་བློ་འབྱུང་བས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱ་གར་སྐད་དང་། བོད་སྐད་དང་། གཉིས་ཀའི་སྐད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་སཾ་སྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ་མིང་འདི་སྐད་ཟེར་ཞེས་བརྗོད་འབྲེལ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སཾ་སྐྲྀ་ཏའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པའོ། །ཁ་ཅིག །ཚོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ། རྒྱུད་ལ་བྱིན་རླབས་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། དོན་དེ་ལ་དོན་ལྡན་གྱི་མིང་བཏགས་པས། དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ །དབང་པོ་འབྲིང་གིས་རྣམ་པར་གོ །དབང་པོ་ཐ་མས་ཀྱང་བརྡ་དུས་སུ་མིང་དོན་འབྲེལ་པ་ཤེས། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་མིང་ལས་དོན་རྟོགས་ཤིང་། དོན་མཐོང་བ་ལས་མིང་དྲན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་། འདི་བོད་སྐད་རྐྱང་པའི་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ལྡན་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱིར་མིང་

ཀླད་དུ་སྨོས་པ་བཅལ་སླ། བོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་སྐད་གོ་དཀའ་ལ། བོད་རང་གི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བས་གོ་སླ་བས་སྒྱུར་བྱེད་ལ་བྱས་ཞེས་དྲིན་གཟོའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐད་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་མཐོང་བས། སྐད་གཉིས་པོ་རྣམ་གྲངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཚུལ་མཐོང་བས། སྒྲ་བསྒྱུར་བ་ལ་བློ་ཕྱོགས་ཤིང་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དྲང་། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་ན། རྗོག་ལོ་ཙཱས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་ན། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། སྤང་བྱ་གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཟུག་རྡུ་རྟུབ་པ་དང་བྲལ་བས་ན་འཛམ། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དཔལ། དོན་གཉིས་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་ན་གཞོན་ནུ་སྟེ། ས་དང་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་གཞོན་ནུ་གཉིས་ལས། འདིར་སས་ཕྱེ་བའི་གཞོན་ནུའོ། །དེ་ཡང་མ་སྐྱེས་པས་རྟག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པས་ན་གྱུར་པ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་བཟློག་དོན་དུ། །གྱུར་པ་ཉིད་གསུང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་སོ། །ཕྱག་འཚལ་བའི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ལ་ཞེས་བཞི་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྨོས་སོ། །བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་འདུད་པའོ། །དགོས་ཆེད་ཡ་རབས་དང་ཚུལ་མཐུན་ཞིང་། གནས་སྐབས་སྒྲ་བསྒྱུར་བའི་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དང་། གཞན་ལའང་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསླབ་པའི་དོན་ནོ། །ཁ་ཅིག །"[༡] ཕྱོགས་གང་དུ་གཏོགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ཟེར་ནས་འདིར་སྨོས་པས། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔོན་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་

༡ [བོད་སྔ་རབས་པ་མང་པོ་དག]

འདུལ་བ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུར་བའི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་བཀས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། བཀས་བཅད་དག་ན་མི་སྣང་ཞིང་ངེས་པའང་མེད་དོ། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་གསལ་གྱི་མཚན། བུ་སྟོན་གྱིས་ཟུར་དུ་བསྡེབས་པའོ། ། ། །

སངས་རྒྱས། འཇམ་དབྱངས། ཆོས་སྐྱོབ། དབྱིག་གཉེན། ཕྱོགས་གླང་། དབང་སྡེ། ཆོས་གྲགས། ལྷ་དབང་བློ། ཤཱཀྱ་བློ། མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ། འོད་ཀྱི་བློ། ཆོས་འབྱུང་བྱིན། དགེ་སྐྱུང་། ཆོས་མཆོག །དུལ་ལྷ། མཆོག་གི་གོ་ཆ། གཟི་བརྗིད་ལྡན། གཞན་ཕན་བཟང་པོ། རྔོག་ལོ།"[༡] ཁྱུང་རིན་ཆེན་གྲགས། རྒྱ་དམར།"[༢] ཆ་བ།"[༣] གཙང་ནག་བརྩོན་སེང་། ངན་འབག་པ།"[༤] གཉལ་ཞིག"[༥] བོ་དོང་རིན་ཆེན།"[༦] ལྡོངས་གྲགས་པ་དཔལ།"[༧] གྲུབ་པ་སེང་གེ"[༨] ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ།"[༩] ཐུགས་སྲས་ལོ་ཙཱ་བ།"[༡༠] མངྒ་ལཾ།། །།

༡ [བློ་ལྡན་ཤེས་རབ།]

༢ [བྱང་ཆུབ་གྲགས།]

༣ [ཆོས་སེང་།]

༤ [དར་མ་བཀྲ་ཤིས།]

༥ [འཇམ་དོར།]

༦ [བརྩོན་འགྲུས་རྡོ་རྗེ།]

༧ [ལྡོ་པ།]

༨ [བསོད་ནམས་མགོན་པོ།]

༩ [རིན་ཆེན་གྲུབ།]

༡༠ [རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ།]

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཊཱི་ཀ་ཚིག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

༄༅། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་དང་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། སྨྲ་བའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་གི་མཁྱེན་པ་སྐྱེས་བུའི་དོན་ལ་བསླུ་མེད་ཚད་མ་མ་རྟོགས་འགྲོ་ལ་བླང་དོར་ཐབས་བཅས་གསལ་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་གྱུར་པ། །འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་གཏེར་ཐབས་མང་ཡུན་དུ་གོམས་པས་བསྒྲུབས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བླང་དོར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཟག་བཅས་སྲིན་བྲལ་བདེ་བསིལ་རབ་མཛེས་བདག་ལྟའི་ས་བོན་འགྲོས་མིན་བྲལ་བས་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་གནས་ངན་ལེན་རྟུལ་མ་ལུས་བྲལ། །ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་འོད་ཟེར་བརྙེས་ནས་ཐུགས་བརྩེས་གཞན་ལ་བདེན་པ་སྟོན་མཛད་སྐྱོབ་པ་རྗེ་ཡི་དབང་པོ་ཡིན། །འཁོར་བའི་མཚན་མོ་རབ་ཏུ་མཐར་བྱེད་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་བསིལ་ཟེར་འདི་ནི་ཆགས་བྱེད་མ་ལགས་སྲིད་པའི་གདུང་"བ[1]་སྐྱོབ་པ་ལགས། །དེ་ཉིད་སྟོན་ཕྱིར་སློབ་མི་སློབ་མིན་སྐར་སོགས་ལས་ལྷག་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ནི་འབྲིབ་བྱེད་མ་ལགས་མཁྱེན་གསུམ་འཕེལ་བའི་བདེ་གཤེགས་ལགས། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་མཁྱེན་ཕྱིར་ལམ་ལ་བརྟོན་པས་

---

༡ [མ་ཕྱི། ༡༤༨ན། བ * བ]

གོམས་མཛད་ཞི་བའི་རྒྱན་འདི་མཚན་བྱེད་མ་ལགས་ཚོགས་གཉིས་ཉིན་བྱེད་སྟོན་པ་ལགས། །གླིང་བཞིའི་འགྲོ་ལ་ཕན་བྱེད་སྣང་བའི་བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་བདེན་ལེགས་གསུང་འདི་ཟླ་བ་མ་ལགས་མཁྱེན་བརྩེ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལགས། །གང་གི་རང་བཞིན་བདག་དང་ཆོས་སུ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཆུ་འཛིན་དྲ་བ་མུན་ཅན་མ་ལགས་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །མཚན་དཔེའི་རི་དྭགས་མཚན་མ་འཛིན་པ་འཕགས་མཆོག་སྤྱོད་ཡུལ་ཞིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་འགྲོ་བའི་ཀུ་མུད་གཉེན་གྱུར་སྐུ་མངའ་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་དགེ་ལེགས་བཟང་པོའི་སྣན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་དག །རིགས་ཅན་རྣམ་གསུམ་རི་གླིང་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་ཀུན་ལ་ཀུན་ནས་འཕྲོ་བྱེད་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་ཐུབ་པ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

དེ་ཡི་བསྟན་ལས་ལེགས་བསྒྲུབས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་སྨྲ་བ་ངན་པ་ཀུན་འཇོམས་ཤིང་། །བསྟན་ལ་གཞུག་ཕྱིར་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་པོ། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཡི་གཞུང་ལུགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལས། །རྣམ་དག་རིགས་པའི་ནོར་བུ་མཆོག་བླངས་ནས། །དོན་གཉེར་སྐྱེ་བོའི་དགོས་འདོད་སྒྲུབ་བྱེད་པ། །ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེད་དཔོན་མཆོག་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་གསུང་གི་ཚ་ཟེར་རབ་འཕྲོས་པས། །སྣ་ཚོགས་ཤེས་བྱ་ཟེ་འབྲུའི་ཕྲེང་ལྡན་ཕྱེ། །བདག་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཁང་དྲུག་ལྡན་པས་གཞིབས། །ཤེས་རབ་ལུས་ལྟར་ལེགས་བཤད་སྦྲང་རྩི་འཕེལ། །དེ་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་གཞུང་དོན་རྣམ་བཤད་པ། །མཁས་པའི་རྗེས་འབྲངས་མདོར་བསྡུས་བྱེད་ལ་སྤྲོ། །མི་མཁས་སྐྱེ་བོ་ཡིད་རབ་འཇུག་བྱེད་ན། །མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཕྱིར་བཟོད་པར་མཛོད། །རིག་བྱེད་

བྱེད་པོ་སྣང་རྩེའི་བུ་དང་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་འཇིག་མ་གཉིས་རི་འཇོམས་ལུས་མེད་རྩེན། །ལྷ་ཡི་བླ་མའི་གཞུང་ལུགས་ཉིན་མོ་ལོང་པ་ལྟར་མཛད་སེར་སྐྱ་པ་དང་མཛེ་མེད་པ། །རིག་བྱེད་གཞུང་འཛིན་ཙུག་པ་པ་དང་"ཚུ[1] ་རོལ་མཛེས་པའི་ལྷ་བའི་ཆུ་བོ་ཟློག་བྱེད་པ། །རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་པས་བཤད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་འདོད་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ས་གུས་པར་ཉོན། །

དེ་ལ་གང་ལ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེའི་འབྲེལ་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པར། ཡི་གེ་ཛྙ་ཞེས་སྔོམ་བརྗོན་ཉིད། །ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་བསྒྲགས། །ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་བཟློག་ནས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་སྔོམ་བརྗོན་སྟགས་ཀྱང་འགྱུབ། །ཙེས་ལུང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྨོད་པའི་སེམས་ཙན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བསྒྲལ་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྗེས་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དོ། །

[1] [མ་ཕྱི། ༢བ༡ན། ཚུ * ཚུ]

ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་བཤད་ཚུལ་དངོས་ལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་དང་། བཤད་པ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། གཞན་དོན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། དེ་ལ་རྟོག་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་དགོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་བྱེད་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཚད་མ་སྟོན་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གསུངས་པ། གསལ་བར་བྱ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །རྒྱུ་གང་ལས་ན། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བཀྲལ་བར་འདོད་པའི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ལས་སོ། །གང་ན། གང་ལ་འཕགས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཕྱོགས་གླང་དེའི་ལུགས་མདོ་ནི་འོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། སློབ་དཔོན་ལ་སྨོད་པའི་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བསྒྲལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་དེའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལོག་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དུཿཁ་ཡི་རྒྱུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ངེས་རང་དབང་དུ་བརྩམས་ན། སློབ་དཔོན་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྨོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་དུཿཁ་སྐྱེ་བས་དེ་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེའི་ལུགས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པ། སྨད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན། རྒྱུ་མེད་པར་བརྩེ་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་མ་གཉེར་བ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་བསྟན་པར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གདུལ་བྱ་རྣམས

པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་རྒྱུས་པར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེའི་གཞུང་དོན་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྨོད་པའོ། །དེའི་གཞུང་དོན་མ་བཤད་ན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གང་ན། ནང་གི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འགྲོ་བ་བློ་གྲོས་ལྷུན་ཞིང་དམན་པ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུ་འཕགས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དེའི་ཚིག་འགྲེལ་པར་དཀའ་ཞིང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་ཉུང་བས་བཤད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བས་བསླིང་བ་མདོའི་དོན་གསལ་བར་ཏེ་ངེས་པར་མི་ཤེས་པས་ཏེ་རྒྱུ་དེས་རྨོངས་པའོ། །གང་གིས་སྨད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷུན་པོ་འདིས་ནིའོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་འདིས་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དམ་པ་ལ་ཙུང་ཟད་སྨད་པ་ཟུས་ནའང་དོན་མ་ཡིན་པ་ངན་སོང་གི་དུཿཁ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྲས་སྦྱིན་བདག་ལ། །གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ། །ངན་སེམས་སྐྱེས་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐལ་པར་ནི། །དམྱལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་སུ་སྟེགས་ཅན་ལ་རྟོག་གེ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སྨད་ཀྱང་དོན་མེད་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ལ་སྨད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱོགས་གླང་གང་ལ་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་བློ་ཤེར་ཕྱིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མངའ་བ་དེ་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པའམ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་ནམ་ཤེས་པ་དེ་སྐལ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་བློ་གྲོས་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཅིས་ཤེས་ན། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རིང་དུ་སོང་བས་འཕགས་པ་

སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཚུང་དུ་འཁོར་བཏང་བ་དང་། འབྲིང་སྤྲུལ་པ་བཏང་བ་མིན་པར་རང་ཉིད་དོན་དུ་མ་གཉེར་བར་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར།

ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་རི་ཕུག་དབེན་པ་ཞིག་ན་སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པས་གནས་པ་ན། གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། གཅིག་པུ་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ན། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱོན་ནས། བུ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སེམས་སྨྲར་བའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་བ་ནི་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་དང་ལྡན་པས་བསྲན་པར་མི་ནུས་ལ། སེམས་ཀྱང་དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དགའ་བས་གཡོ་བར་སྤྱོད་ཅིང་། ཁྱེད་མཐོང་ཡང་བདག་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་ན་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་མཆི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལན་དུ། བུ་ཇི་སྲིད་ས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ང་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འཕྲད་ལྡན་དུ་བཤད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱེད་གོང་མས་ཟློས་པ་སྤྱངས་ལ་འོག་མས་རང་རྒྱུད་སྤྱངས་སོ་ཞེས་པ་མ་འབྲེལ་ཏེ། བརྟེ་བས་ཀྱང་ཞེས་བསྡུ་བ་མེད་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་བྱ་བར་བསྒྲུབས་པས་ཟློས་པ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་ རོ། །ཞི་བཟང་ན་རེ། འདི་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འོག་མ་ནི་མདོའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྡིག་པ་སྟེ་རྣམ་འགྲེལ་དུ

བསྒྲུབས་པས་སྤྱངས་སོ། །རྣྟ་ན་ཤྲཱི་ན་རེ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་མདོའི་ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རྣམ་འགྲེལ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་རིགས་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་གྱི་རྣམ་འགྲེལ་མིན་ཏེ། ཐྭོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ཐྭོས་པ་སྤང་བ་དང་། རྩོམ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་ལ། འོག་མ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་ནོ་ཞེ་ན། མདོའི་ཚིག་བཤད་པར་མཐོང་ཞིང་མདོ་དོན་འདི་རིགས་ཞེས། ངས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལ། རྒྱས་བསྡུས་ཡོད་པས་མི་ཐྭོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ནས་མདོའི་ཆ་ཤས་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྡུས་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་དགོས་པ་དང་། བསྡུས་དོན་དང་། ཚིག་དོན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག །རང་གི་ལུགས་བཞག །རྩོད་པ་སྤང་”བའི[༡]་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་ནི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལས་ཡིན་པས་ངག་ལས་ངེས་པ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་པ་དགོས་པའོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཕྱི་རོལ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པས་ཚད་མ་མིན་ལ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་ཏུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་ཤིང་། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞིང་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཉན་པ་པོ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། རྟོག་ལྡན་ཐེ་ཚོམ་ལས་འཇུག་མི་སྲིད་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་མཉན་པའམ་བརྩམ་པར་མི་བྱ་སྟེ།

དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ངག་ལས་ཁྱབ་བྱེད་ཡོད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མིན་པས་དེ་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཡང་དོན་ཡོད་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་སོ། །ཁ་ཅིག །ངག་འདི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མིན་གྱི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་མདོན་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་བཀོད་པ་ནི་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ངག་ལས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ནས་འཇུག་པར་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་པ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་ངག །ཡོངས་བརྟགས་དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །ཞེས་འཇུག་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་སློག་གྱུར་ལ་ལུང་བྱེད་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ་དང་། ཆོས་མཆོག་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་རྣམས་ངག་ལས་རྟོག་ལྡན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་དང་། དེས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞིང་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། དུལ་བའི་ལྷ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐབས་མིན་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་ཉན་པོ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ་ཞེས་བཞེད་ལ། ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ལ་ཡང་ངག་གི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངག་གི་བྱེ་བྲག་དོན་དང་འབྲེལ་པར་སྐབས་

ལ་སོགས་པར་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པས། རྣམ་གཅད་ལ་དོགས་པ་ལྡོག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་ངེས་པའམ་དོན་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་འཇུག་པ་ཉིད་དགོས་སུ་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་སྤྱིར་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་ལས་འཇུག་ན་རྟོག་ལྡན་དུ་འགལ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། གདུལ་བྱ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཐེ་ཚོམ་ནི་མེད་ཅིང་། ཐེ་ཚོམ་ལས་འཇུག་ཀྱང་རྟོག་ལྡན་དུ་མི་འགལ་ཏེ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཚིག་གིས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོས་འབྲེལ་བཞི་ངོས་བཟུང་། དེ་དག་གིས་བསྟན་ཚུལ། བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིད་དགོས་འབྲེལ་བ་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྱ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཞིའོ། །དགོས་པ་ནི། ཚིག་ལས་རྟོག་ལྡན་ཐེ་ཚོམ་མམ་ངེས་པ་སྐྱེས་པའོ། །ཉིང་དགོས་ནི། དེ་ལས་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི་ཚིག་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་བརྗོད་བྱ་དེ་མི་མཁས་པས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་དགོས་པའོ། །དེ་ལས་ཕན་པ་ཐོབ་ཅིང་མི་ཕན་པ་སྤང་པ་ནི་ཉིང་དགོས་སོ། །བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པ་གཉིས།

ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པ་ནི། འབྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། དོན་གྱིས་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས་གཞན་གསུམ་ཕལ་པར་སྟོན་གྱི། གཞན་གསུམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ན་དགོས་པ་རྗོད་བྱེད་ངག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངག་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་སྒྲའི་དགོས་པ་སྟོན་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི། གཉིས་ཏེ། སྒྲ་དང་དོན་ལས་སྒྲའི་ཆའི་དགོས་པ་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་བྱེད་དུ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་ཆ་ལ་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མཐོང་བས་དེ་ལྟ་བུ་བརྩམ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོས་པ་བརྗོད་པས་དོན་གྱི་དགོས་པ་ཉིད་བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕལ་པར་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་། ཉན་པའི་བྱ་བའི་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་པ་རྣམས་ངག་གི་ཆའི་དབྱེ་བས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཞེས་པ་དང་། འདི་ཞེས་པ་དང་། བསྟན་པ་ཞེས་པ་དང་། བསྟན་པའི་དོན་དུ་འདི་བརྩམ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ངག་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་དང་ཀ་ཤྲཱིའོ། །

སྒྲས་ཟིན་པ་དངོས་བསྟན། མ་ཟིན་པ་ཤུགས་བསྟན་དུ་བྱས་ན། བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། འབྲེལ་པ་ནི་སྒྲས་མ་ཟིན་གྱི། བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་དང་དགོས་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཤེས་པས་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཤུགས་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དུལ་བའི་ལྷ་དང་

སེང་བཟང་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་པ་མེད། ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས། ནུས་ཀྱང་འདོད་བྱ་མ་ཡིན། ཡིན་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སླ་བ་གཞན་ཡོད་དོ་སྙམ་ནས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་དང་བརྗོད་བྱ་དང་ཉིང་དགོས་དང་འབྲེལ་པ་བཞི་བསྟན་ཟེར་རོ། །དུལ་བའི་ལྷ་ནི། བརྗོད་བྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཐབས་མིན་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་པ་བསྟན་གསུང་ངོ་། །ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ནི། སྔོན་པའི་ཚིག་ལྟར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དམ། ཡོད་ཀྱང་འདོད་པའི་དགོས་པ་མེད་པ་བྱ་རོག་གི་སོ་བརྟག་པ་ལྟ་བུའམ། ཡོད་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟར་དོགས་ནས་མི་འཇུག་པའི་གཉེན་པོར་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་བསྟན་པར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག །བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་བཞི་དང་མི་ལྡན་པར་དོགས་པ་ལ་བཞིར་བསྟན་པར་འདོད་ལ། མདོར་ན་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་སེལ་བའི་ངག་ལ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་དེ་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པར་བལྟའོ། །ཁོ་བོས་འདིར་བསྡུས་པ་ལ་མོས་པ་དག་གི་ངོར་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། དོན་མེད་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།

གསུམ་པ་ནི། བརྩམ་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདིའོ། །ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་བྲམ་ཟའི་བྲ་དོན་བཅོ་ལྔ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མཆོག་གམ་དང་པོ། མ་ཊ་འཛལ་བྱེད་དེ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་དང་པོར་གསར་དུ་འཛལ་བའམ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བས་འཛལ་བྱེད

མཆོག་ཡིན་པས་ཚད་མ། བི་ནི་ཤྩ་ཡའི་བི་དོན་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འཇུག་ཀྱང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའམ། བི་རྨ་ཞེས་པ་རྣམ་པའམ། བི་ཤེ་ཥ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག །ནི་དོན་བརྒྱད་ལ་འཇུག་པ་ལས་ངེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་གཏན་ལ་འབེབས་པའམ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ། ཕྱི་རོལ་སྒྲའི་བདག་ཉིད་བྱེད་འགྱུར་ཡིན་ཡང་། ནང་དུ་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པས་འདིའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་དྲངས་ཏེ། གང་ན། ལྷང་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེའོ། །

འོན་དོན་དམ་ཚད་མ་ནི། བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་མིན་ལ། ཐ་སྙད་ཚད་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་མེད་དོ་སྙམ་ན། མཁས་པ་ལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་མི་མཁས་པ་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་རྣམས་ལའོ། །མི་མཁས་ཀྱང་དོན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ཚད་མ་ལ་རྨོངས་པས་མ་མཐོང་བའི་ཚད་མིན་ལ་འཇུག་ན་བསླུ་བར་འགྱུར་བས་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ལ་རྨོངས་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་སྟོན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བསྟན་བཅོས་རྨོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྨན་ལ་སོགས་པ་ཕན་པ་ནི་འདོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། དུག་ལ་སོགས་པ་མི་ཕན་པ་འདོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། དུལ་ལྔ་ལྷང་དོར་བཏང་སྙོམས་སུ་གཞག་བྱ་གསུམ་དུ་འདོད་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་བ་ནི་ཡལ་བར་དོར་བྱ་ཡིན་པས་ན་ལྷང་དོར་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ལྷང་བྱ་ཕན་པ་ཐོབ་པ་དང་། དོར་བྱ་མི་ཕན་པ་སྤོང་བ་ནི་ངེས་པར་ཏེ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་དོན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མིན་པས་གནོད་མི་ཟ་བར་ཡང་

དག་པའི་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན། బླང་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་ཡང་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་བཞིན་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཚད་མ་གཉིས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་མ་གཉིས་སོ་སོའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་གྲངས་དང་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དང་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལས། རེ་ཞིག་གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ། དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་དང་། ཕྱེ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་སྦྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་དང་། དོན་བྱེད་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྣང་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དོན་བྱས་ཟིན་པ་རྟོག་ལྡན་གྱི་བརྟག་བྱ་མ་ཡིན་པས་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་ཞར་ཙམ་དུ་དཔྱད་ཀྱི་དེའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་མིན་ལ། དེ་དབྱེ་གཞི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱས་པར་ལོ་ཙཱ་བས་བཀག་ཅིང་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུལ་བའི་ལྷ་ན་རེ། མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་ཤེས་པར་བྱས་ན་སེམས་ཙམ་ལུགས་སེལ་བར་འགྱུར་བས་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་མི་བསླུ་

བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མི་བསླུ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕན་པ་དང་མི་ཕན་པ་ལ་བླང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མ་ཙམ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། གསུམ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། གྲངས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ནི་གསལ་བ་ཐ་དད་པའི་མཐར་ཐུག་ལ། གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མ་བསྟན་ན་མཚན་ཉིད་བསྟན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པོ་གང་ན། ནི་པྲ་ཏྱཀྵ་སྟེ་པྲ་ཏི་དོན་བཅུ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་བརྟེན་པ། ཨཀྵ་ནི་དབང་པོ་སྟེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར་དེས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚོན་ནས་མངོན་སུམ་བཞི་ག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་སྟེ། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བ་གླང་གི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །ཨ་ནུ་མ་ན་ཞེས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། ཨ་ནུ་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་མཚུངས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་བཟུང་ཞིང་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྗེས་ལ་དཔོག་པས་རྗེས་དཔག་སྟེ། བཤད་འཇུག་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུས་པ་སྟེ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡང་དག་ཤེས་པར་སྟོབས་མཚུངས་པའོ། །ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གཉིས་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་རྗོགས་ཚིག་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་ཀྱི་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་

པའོ། །དབྱེ་དོན་ནི། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་། མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཅི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནམ། བཟུང་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ། མ་བཟུང་བ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་ཡང་ཚད་མར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འཛིན་པས་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཁས་བླངས་པའི་དོན་དང་ཐབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་འདི་དག་གིས་དོན་བཅོ་བསྒྲིགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྔེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཡུལ་ལ་བསླུ་བ་མེད་པ་སྔེ་ཐབ་པའམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པར་མི་ནུང་། རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་དོན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་གང་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་འདི་དག་གིས་"ཤེས[1] པས་གང་ལ་འཇུག་པ་ན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱི་བཟུང་བ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་གཟུང་བ་ཐོབ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྟེང་བའི་ཕྱིར་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་འཇུག་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་འཇུག་པར་བྱེད་

[1] [མ་ཕྱི། ༤བ༣ན། ཤས * ཤེས]

པ་དང་ཐྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཏོང་བའམ་དོན་སྐྱེས་བུའི་ལག་ཏུ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཉིད་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་ནུས་ཏེ། ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྣང་བ་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

མངོན་སུམ་བདེན་རྫུན་འབྱེད་མི་ནུས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པར་འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གོམས་པ་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་གསལ་བར་སྐྱེས་པས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་ངེས་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པར་འཐད་ལ། དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ངེས་པ་མེད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག་གིས་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐྲད་པ་ནི་མ་བསླུས་པ་ཡིན་ལ་མི་བསླུ་བ་ནི་དོན་དང་ཐྲད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དང་ཐྲད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ལྷ་ཤཱཀ་གཉིས་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ནི། འདོད་པ་ཉིད་དང་ཐྲད་བྱེད་ཡིན་གྱི་མི་འདོད་པ་དང་མ་ཡིན་ལ། ཐེ་ཚོམ་སོགས་ནི་མི་འདོད་པ་དང་ཡང་ཐྲད་བྱེད་ཡིན་པས་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེའོ། །

ཆོས་མཆོག་ནི། ངེས་དོན་དང་ཐྲད་བྱེད་གཏན་མིན་ལ་ཕྱིས་ཐྲད་པ་ནི་ཚད་མ་གཞན་པོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ཚད་མ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གེགས་བྱས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཐྲད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐྲད་པ་ཉིད་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་དེའི་ཚད་མ་དེ་བློ་དེ་ལས་ཐ་དད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིང་གེགས་མེད་ན་ཐྲད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཟུམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ལྟ་བུ་རྣམས་ཚད་མར་འགྱུར་ཏེ། ཐྲད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་མཐོང་བ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་འཇུག་པར་བྱེད་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ལ་གཅོད་བྱེད་མི་དགོས་པས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཚད་མ་མིན་ཏེ། རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། །
དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི། །
མི་བསླུ་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། །

ཞེས་པ་དང་།

མ་རྟོགས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། །

ཞེས་པ་དང་།

གཟུང་བ་འཛིན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ནི། །
མི་འདོད་བློ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །

ཅེས་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི། ཤེས་པ་སྨོས་པས་གཅད་བྱ་དབང་པོ་ཚད་མ་ཡིན་པ་

སེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་རྗེས་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བ་གང་གིས་ངེས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་གཞལ་བྱ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་ངེས་སོ། །མངོན་སུམ་ལ་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བའི་དང་། གོམས་པའི་མངོན་སུམ་ནི། རང་ལས་ཚད་མར་ངེས་ཏེ། གཉིད་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པ་མ་བསླད་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་ཉེ་བ་དང་། གསལ་བྱེད་གསལ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་བཟུང་བ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བདེན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཁྲུལ་མེད་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་གོམས་པ་ལས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་པའི་མངོན་སུམ་ནི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཡིན་པས་མེར་སྣང་བ་འདི་བདེན་ནམ་མི་བདེན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། ཡལ་ག་དང་ལྡན་པར་ངེས་པའི་ཤིང་འདི་རྣ་བ་ཡིན་ནམ། བ་ལ་ཤ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་ལ་སྤྱི་རང་ལས་ངེས་པ། ཁྱད་པར་ནི་རྣ་བར་ཤེས་པའི་ཚད་མ་ཕྱི་མས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །སྒྱུ་མ་ནི་མི་བདེན་པར་ཤེས་པའི་ཚད་མ་ཕྱི་མས་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཐམས་ཅད་གཞན་ལས་ངེས་ཡིན་ནོ། །"ཤི"[༡] ཤ་པ་བཟུང་བ་ན་དེ་ཤིང་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་ཤི"'ཤ་པ་སྣང་བར་ངེས་པས་ཤིང་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པས་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་སྣང་བ་ལས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚད་མ་གཞན་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་

[༡] [འདི་བཞིན་བྲིས་པར་མང་པོ་འདུག་པར་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ཡིན་མ་ངེས་པས་མ་ཕྱི་བཞིན་རང་སོར་བཞག་ཡོད།]

དོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་མི་འཛིན་ནི་སྣང་མི་སྣང་ཡིན་ལ། དེས་ངེས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཟེ་ཚོམ་གྱི་བྱ་བ་མི་འགོག་གོ །གལ་ཏེ་ཕྱིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་མངོན་སུམ་སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་བསླུ་བར་མ་ངེས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ཟེར་རོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོའི་མེ་ཚུར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་དེས་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་འཕྲིན་ལས་སྲེག་བཙུང་གི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཚད་མར་རང་རིག་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་སྔར་བཟུང་བ་ཕྱིས་ཀྱི་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མི་བསླུ་བར་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་རྒྱུན་གཅིག་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཏགས་སོ། །འདིར་ཆོས་མཆོག་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཚད་མ་མིན་པར་བཞེད་ལ། ལྷ་དབང་བློ་དང་ཤཱཀྱ་བློ་དང་རྒྱན་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཚད་མ་ཕྱི་མ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཚད་མ་དེ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་རིག་ལས་ཚད་མའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་མར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་སུམ་རིལ་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་བཟུང་ཡང་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་དག་ནི་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཚད་མར་གང་གིས་ངེས་ཤེ་ན། དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དོན་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་

ཤེས་ལ། བསྟན་བཅོས་ནི་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ལ་རྫོངས་པ་བཟློག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས། །ཐ་སྙད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །བསྟན་བཅོས་རྫོངས་པ་ཟློག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་གྲངས་མང་བར་དང་། ཉུང་བར་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དགག །བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག །དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་གྲངས་ངེས་པ་མ་བཟོད་ནས་གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཚད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། གྲངས་ཅན་པ་སྦྲུས་བསྐྱེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཚད་མ་གསུམ་འདོད། རིགས་པ་ཅན་ནི་བ་མེན་མཐོང་ནས་ཕྱོགས་ཆགས་འདི་འདྲ་བ་ནི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་ཕྱོགས་གྱུར་གྱི་བ་ལང་ལ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གྱུར་ལ་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་དང་བཞིར་འདོད། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས། དཔྱོད་པ་པ་ནི་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས་དང་རི་བྲོད་རྗེས་བཤད་པའི་སྒྲ་བྱུང་དང་ཉེར་འཇལ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ་དྲུག་འདོད་པ་ལ། སྒྲ་བྱུང་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་རི་བྲོད་རྗེས་བཤད། དོན་གྱིས་གོ་བ་ནི། མཐོང་བའམ་ཐོས་པའི་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་དྲུག་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མེས་བསྲེག་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་བསྲེག་ནུས་སུ་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན། རྗེས་དཔག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི། ཉི་མ་ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པས་འགྲོ་བར་དཔག་པས་འགྲོ་བའི་ནུས་པ་ཡོད་པར

རྟོགས་པ་དང་། སྒྲ་བྱུང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་བཙུད་ལེན་མ་གྲུབ་པའི་ལྷ་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པས་མཚན་མོ་ཟ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཉེར་འཇལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་བ་མེན་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པས་ཤེས་པས་གཟུང་ནུས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ནུས་པར་རྟོགས་པས་སྒྲ་བརྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ནག་པ་མ་ཤི་ལ་ཁྱིམ་ན་མེད་པས་ཕྱི་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་དྲུག་བཤད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་ནི་དངོས་པོའི་ཚ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ལྔ་པོ་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ཤེས་པ་དང་། དགག་བྱ་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཤེས་པའི་ངོ་བོས་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་དངོས་པོ་གནས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་བདག་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མ་ལོག་པ་ཙམ་དང་གསུམ་མོ། །

ཙ་ར་ཀ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྙམ་སེམས་པ་སྟེ་བརྒྱད་འདོད་དེ། དེ་ལ་སྲིད་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ཚོགས་པ་ཅན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། སྟོང་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་བརྒྱ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་བ་པོས་བསྟན་པའི་གྲགས་པ་བརྒྱུད་པ་སྟེ། ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་གནོད་སྦྱིན་གནས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྙམ་སེམས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་རིང་ནི། བདག་གི་མིང་པོ་འོང་ངོ་སྙམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འོངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བརྒྱད་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག །ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ངོ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཕྱུང་གསུམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་

དགག་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྒྲ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་བློ་ལ་མིང་ལ་མི་རྗོད་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ན་འདི་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། མ་འདུས་ན་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྒྲ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་རྗེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་ནི། མངོན་རྗེས་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་འདུས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གཞན་ཚད་མ་མིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དེ། གཞལ་བྱ་ཕུང་གསུམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པས་སྒྲུབ་བོ། །

ཀླུ་ན་ཤླིས་དོན་དང་འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྒྲུབ་ཀྱང་། བདག་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འདི་ལྟར་སྒྲོ་ར་ཏེ། ད་ལྟའི་ཚད་མ་ཙམ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ། དེ་ལས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་མངོན་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། མངོན་གྱུར་རྟོགས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ། ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྐོག་གྱུར་ལ་ཚད་མ་ཕུང་གསུམ་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། ཡུལ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཞན་ལས་འདྲ་བའི་བདག་ཏུ་སྟེ། དཔེ་ལ་མཐོང་བ་དང་ཐུན་མོང་དུ་

རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྐོག་གྱུར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། གཞལ་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ཚད་མའི་གཞལ་བྱའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་དེ། ཚད་མས་སྣོང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་དང་། ཚད་མས་རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པས་ཕུང་གསུམ་མེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གོང་དུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ནི་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདུས་ལ་དེ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཚད་མ་ཡང་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འདུས་ཏེ།

མདོ་ལས།

ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསླུ་བ། །
སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །
ཅེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསླུ་བས། །
སྤྱི་ལས་འདི་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་ནའང་། །
གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་ནི། །
རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་བཞེད། །

ཅེས་སོ། །

འོ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཞེས་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་ཕྱེ་ན་གཉིས་ཡིན་ལ་ཚད་མ་ཡང་མི་བསླུ་བ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མངོན་གྱུར་རྟོགས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བསྟུ། ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་བསྡུ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་གྱུར་ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ནི། གང་ཞིག་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་མེ་ལོང་ལ་བྱད་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ། དབང་པོ་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་སྟེ་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ། གཏོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་བདག་ཉིད་ཡོད་ན་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་དབང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཏེ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མངོན་གྱུར་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་དེ། ཡུལ་དུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་ཞིང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་

མངོན་སུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྐོག་གྱུར་ལ་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། མངོན་གྱུར་ལས་གཞན་ལྐོག་གྱུར་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་བརྟེན་པར་གཞན་རིག་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་དངོས་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་རྣམ་པ་འཇོག་པའི་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་འབྲེལ་མེད་ལས་རྟོགས་སམ། འབྲེལ་པ་ལས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན། འབྲེལ་མེད་ཆོས་གཞན་མཐོང་བ་ན་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་ར་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་གཞན་རྟོགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། མ་མཐོང་བའི་ཆོས་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཅུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་བས་མ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་ཅན་ལས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་མཐོང་བ་དེ་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལས་དེ་རྟོགས་པར་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བཙོ་བསྲེག་ནུས་པའི་མེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་ལ་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་དེ། བཙོ་བསྲེག་ནུས་པའི་མེ་ཧི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་སྟེ་ངེས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་སྤུད་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལས་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་སྐྱི་འི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་རྗེས་གཉིས་མིན་གྱི་ཚད་མ་མིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་མཛུག་སྤུད་པའོ། །འདི་འདྲའི་

རྟོག་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཡང་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཕྱུང་གསུམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཕྱུང་གསུམ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྟེ། མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་གཞལ་བྱ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཚད་མ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ངེས་པ། དེ་དག་ཀྱང་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་སྤྱི་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གནས་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

མངོན་སུམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས། །
གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །
དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས། །
ཚད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། །
གཞལ་བྱ་གཉིས་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །
གསུམ་གཅིག་གྲངས་ནི་བསལ་བ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། རི་ཁྲོད་རྗེ་ན་རེ། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྒྲའི་ཤེས་པ་ལས་བསྐལ་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་དང་། རིགས་པ་ཅན་ནི། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་ལུང་དང་། དཔྱོད་པ་པ་ནི། མ་བྱས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བསྐྱེད་པ་ཚད་མར་འདོད་དེ། དེ་འདྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱུང་གསུམ

ཡིན་ཏེ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན། ལྐོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན། དོན་བདེན་པ་རྟོགས་པས་ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དོན་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཡིན་ཞིང་བློ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུའོ་ཞེ་ན། "རྗེས[1]་དཔག་ཏུ་འདུ་བ་མ་བཟོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཁོ་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི། དེའང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཟུང་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ནི་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དང་སྒྲའི་སྤྱི་ཁྱད་པར་དང་དོན་གྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་དང་སྒྲ་དོན་གྱི་ཡུལ་གང་ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ལ། སྒྲ་ལས་བྱུང་གི་བློ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་མིན་པར་བསྟན། ནང་འདོད་པའི་དོན་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། སྒྲ་དོན་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་འབྲེལ་ཙུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེར་བུམ་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་འབྲེལ་ཙུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་མ་མཐོང་ན་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བུམ་པ་འགོག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ་བར་སྦྱར་རོ། །འོན་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༢ན༣ན། ཇེས * རྗེས]

ཡིན་པ་མ་བཟློད་པའོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱིས་སྟེར་མཐོང་བའི་མེ་ཆོས་ཅན་ལ་གསར་དུ་དྲན་པ་བཞིན་དུ་དོན་གང་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པར་སྟེར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་པར་གསར་དུ་དྲན་པར་བྱེད་པས་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་སྟེར་མཐོང་བ་དེ་སྒྲ་རྟགས་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཅི། འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཚད་མར་མཚུངས་སོ། །

འོན་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་འབད་རྩོལ་ལས་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་འདི་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན། དྲན་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ། དྲན་བྱ་ལ་བསླུ་མི་བསླུའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྙེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བས་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ཆོས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལམ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྟེར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བརྗོད་བྱ་འགའ་ཞིག་མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་པའམ་འགོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་མིན་ཡང་ཁྱད་པར་ལྷ་སྦྱིན་ཁང་ནང་ན་བྱུམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་པས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲ་དེ་དག་ལས་ཆོས་ཅན། གཞི་ཁང་ནང་དུ་བུམ་པའི་དོན་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་བུམ་པའི་དོན་དེར་ཏེ། དེ་ལ་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ཆུ་འགྲམ་ན་བུ་རམ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ཚིག་ལའང་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ངག་ལས་དོན་སྤྱི་ར་སྣང་བ་དཔོག་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་པ་མེད་པས་དཔག་མི་ནུས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དགག་ནུས་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཁ་ཅིག་བརྗོད་འདོད་དཔོག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་ཞེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྨྲ་བ་པོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ། །
དོན་གང་བློ་ལ་རབ་གསལ་བ། །
དེ་ལ་སྒྲ་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །

ཅེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་བློ་ལ་གསལ་བ་ཅན་གྱིས་དཔོག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་སྨྲ་བ་པོའི་ཚིག་བརྗོད་པར་མངོན་པར་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་གོ་བར་ནུང་བ་སྟེ་སྲིད་པའམ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་པ་ལས་བརྗོད་འདོད་འབྱུང་། དེ་ལས་གནས་དང་བྱེད་པ་ཐད་ཅིང་། དེ་ལས་སྒྲ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞུང་གོམས་པ་འདོན་པ་དང་། སྨོན་པ་དང་། ལུང་འདོན་པ་དང་། རྗེས་ཟློས་བྱེད་པ་དང་། ནོར་བར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་དེས་བསྟན་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ནི་སྨྲ་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྨྲ་བ་པོ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་"ལྷ་[1] བྲལ་གྱི་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།

༡ [མ་ཕྱི། ༡༣ན༤ན། ལྷ * ལྷ]

དེ་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པ་མིན་གྱི། འབྲས་བུས་རྒྱུ་དཔོག་པ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་སྐྱེགས་ཙི་རཱ་ཀྐའམ་སྨན་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། སྒྲ་བྱུང་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འོན་ཏུ་བ་འབྲས་བུར་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་མེའི་འབྲས་བུར་མ་གྲུབ་པ་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་མེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཞེས་ངེས་པ་ཁོང་ནས་བྱུང་བའི་བསྒྱུ་བ་ཡིན་པས་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ཕྱོགས་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལས་འབྲས་བུ་དང་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དག་སྒྲུབ་པ་ལ་ བློ་དེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་ལས་གཞན་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་གཞན་དང་མི་དམིགས་པའི་གཞི་གཞན་དུ་རྟགས་དེ་ཉིད་རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དེའི་རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་པར་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། གྲུབ་ན་དེ་ལ་ཡང་དཔེ་གཞན་བཙལ་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པར་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འདི་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན། དོན་བདེན་པ་ངེས་པས་ཚད་མ་ཡིན་པས་སྣ་མ་རིགས་པའི་ཚད་མ། ཕྱི་མ་མི་དམིགས་པའི་ཚད་མའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྗོག་ཆེན་པོ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འཆད་པ་ནི། ཕྱོགས་སྣ་མ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར

མཚོན་བྱེད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ། སྤྱིར་དགག །རིགས་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྟུ། མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྡུ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྨྲ་གུ་དང་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་གྱི་སྣྲས་འཕངས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་དང་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་བསྟན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་ཤིང་། ཡུལ་དང་རྒྱུ་འདིས་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱོན་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས། སྔར་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་དང་ཡུལ་དོན་ལྡོག་གི་འབྲེལ་པ་དྲན་པའི་ཕྱིར་སྔར་ཐ་སྙད་ཞུགས་པའི་གཞི་དེ་དཔེ་ཡིན་ལ་དེར་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ཉིད་དོ། །སྦྱོར་བ་ནི། སྔར་གྱི་རྟགས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་མཐུན་དཔེར་རྟགས་དེའི་ཁྱབ་པ་ཐ་སྙད་ལན་གཅིག་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ནི། གཉིས་ཏེ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་པའི་རྟགས་དང་། དོན་སྒྲུབ་པ་དངོས་པོའི་གཏན་ཚིགས་ལས། མཚན་ཉིད་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ནི་མཐུན་དཔེར་ཐ་སྙད་ལན་གཅིག་ཞུགས་ལ་ཐ་སྙད་དེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་ན་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འགྱུར། རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་མི་འཐད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་ལན་གཅིག་ཐ་སྙད་ཞུགས་པས་ངེས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱུ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་རང་

ལས་དོན་གཞན་ཕྱི་མའི་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་ལས་གཞན་མིན་ལ། འབྲས་བུ་དག་གི་དེའི་ངོ་བོ་ནི་རང་ལས་དོན་གཞན་སྔ་མའི་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་བྱེད་པ་པོ་དག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་དེ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས་རྨོངས་པ་ལས་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གང་ཡོད་ན་དམིགས་པར་རིགས་པ་སྣེ་རུང་བ་ལ་མི་དམིགས་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་བརྗོད་ཅིང་འདོགས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཤེས་ནས་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ན་དམིགས་རུང་ལ། མི་དམིགས་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་ངོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་མཐོང་ན་ཐ་སྙད་ལ་རང་ཉིད་འཇུག་པས་སྒྲུབ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མཐོང་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་རྨོངས་པ་ལ་སྒྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མ་ལ་མངལ་བཞག་ནས་ལུས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕའི་ཐ་སྙད་ལན་གཅིག་ཞུགས་ཀྱང་མ་དྲན་པ་ན་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་རང་གིས་རྟོགས་པའམ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །རྨོངས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ། །མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་སྣང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ངེས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་མི་འཕེན་ཏེ། མི་སྣང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདུན་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་

མ་ཡིན་ཏེ། ཤ་ཟ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པ་ན་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པས་ཕ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དགག་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྐོག་གྱུར་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞལ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལྐོག་གྱུར་ཐམས་ཅད་ནི་ལྐོག་གྱུར་བདག་ཉིད་དང་བདག་གཅིག་གམ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གོ་བྱའི་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། མུ་སྟེགས་རྟག་སྨྲ་ལས་གཞན་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་དག་ཚད་མ་གསུམ་པ་བཀག་པས་ངའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་མོད་ཀྱི། དེར་མ་ཟད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ནི་མེད་དོ། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལ་ཕྱིན་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཨུཏྤལ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་བ་ལྦི་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཞིང་། དུ་བ་ཡང་མེ་དང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབ་སྟན་གཙུབས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་དངོས་སུ་འབྲས་རྟགས་འཁྲུལ། ལྡོག་ན་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཡང་འཁྲུལ། རྗོལ་བྱུང་དང་མི་རྟག་པ་བདག་གཅིག་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ནི་གཉིས་ལ་གནས་པ་ལ་རྗོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པ་མ་འབྲེལ་བས་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་སུམ་ནི། ཚད་མ་

ཡིན་ཏེ། མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཉན་པ་པོས་ཚིག་ལས་རང་གི་བསམ་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྣང་བས་ཚད་མར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་མི་བསླུ་བས་འཇོག་ལ་དེ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ཐ་དད་ལ་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པས་རང་རྒྱུ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཞིག་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དེ་དེའི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་ཤི་ཤ་པ་བཞིན། རང་བཞིན་དུ་མ་ངེས་པ་དེ་གོ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཤིང་བཞིན། རྗེས་དཔག་ཁས་བླངས་ནས་རྗེས་དཔག་སྤོང་བར་མི་རིགས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།

མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལས་གཞན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་བསླུ་བའི་རྟགས་ལས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། བསླུ་བའི་རྟགས་ལས་རྗེས་དཔག་གཅིག་ཤོས་ཚད་མིན་དུ་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྲ་བའི་རྟགས་ལས་གཞན་བློ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ལས་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་རྟགས་གསུམ་པོ་སྦྱད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། དགག་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་སྲིད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། སྨྲ་བ་ན་ཞེས་གཞིར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་དང་། རྒྱུ་གང་ལས་དང་། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་ལ་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཐོབ་པར་ནུས་པ་དང་"ཡིད[1] ཤེས་ཀྱི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་འཇུག་ཡུལ་ལ་བསླུ་བར་དམིགས་པ་སྟེ་རང་གིས་ཤེས་ནས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་དེའི་མཚན་ཉིད་བསླུ་མི་བསླུ་ལ་ཚད་མ་ཚད་མིན་དེས་ཁྱབ་ཅིང་། མཚན་ཉིད་དེས་ཤེས་པའི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གིས་ཚད་མ་ཚད་མིན་དུ་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སློབ་མས་ཀྱང་འཇུག་པ་ན་མི་འཁྲུལ་ཏེ་མི་བསླུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྨྲ་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པ་ནི་བསྟན་ཡང་གཞན་མི་འཇུག་པས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་སྤྱི་སྟོན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་གྱི་སྤྱི་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱ། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་ངེས་པའི་ངེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་རྗེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚད་མའམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་བྱར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་ཚད་མིན་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་ལ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཚད་མའི་ཡུལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་ལ་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༥ན༢ན། ཡི * ཡིད]

མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་བསྟན་བྱར་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ཡུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དོན་ཐོབ་པ་དང་གོམས་པའི་དབང་གིས་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་ཤེས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་ཞུགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བློ་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ཚད་མིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱར་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསལ་བ་ལ་ཡོད་པས་བདེ་སྡུག་ལྟར་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་བྱ་ལས་ཁྱབ་བྱེད་དགོག་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཏོ་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཚད་མིན་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཚད་མིན་འདི་གཞན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ཅིང་སྟོན་པར་མི་དབང་སྟེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཚད་མིན་དེ་གཞན་གྱི་འཇུག་བྱེད་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བ་སྟེ་རིགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བྱ་ནི། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཅིག་བསྟན་པར་རིགས་པས་སོ། །འདོད་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཚད་མ་ཚད་མིན་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་བསྟན་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ཚད་མིན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་ན་ཡང་རང་གིས་ཚད་མ་ཚད་མིན་སྟོན་པའི་འཇུག་པ་ལ་རང་གི་ཚིག་གིས་ཅི་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཚིག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་འདོར་རོ་སྙེ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། གཞན་བློ་དང་ལྡན་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤྱོང་ན་དེས་ངེས་པར་བྱས་པའི་གཞན་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའམ་ཕལ་ཆེར་མེད་སྙམ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་ལུས་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་ལུས་འཛིན་མངོན་སུམ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་པའི་ལུས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་དང་དོན་དམ་པར་ཁྱབ་མཉམ་དུ་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བློ་མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་སྣང་མི་སྣང་ཆ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོན་པ་གཞན་ལུས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་བློའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་སྟེ་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། ཁྱད་པར་གང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་ལ་ཐལ་བ་སྨྲང་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཞེས་རྫས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་གྲུབ་པ་ན་རང་གི་བློ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེས་བུས་གཞན་ལུས་གྲུབ་པ་ན་གཞན་བློ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བློའི་ཁྱད་པར་དེ་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཙམ་གྱིས་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མ་བཟུང་བས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་། ཁྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྲིད་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་གྱི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དགག་པའི་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་དང་། མངོན་སུམ་ལོག་པས་

དང་། མངོན་སུམ་ལོག་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱུར་བུ་པ་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་སྙམ་ན་ཡང་། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ལྐོག་གྱུར་གྱི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་རྣམ་པ་གཏོད་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་དངོས་སུ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དགག་པ་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དེའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བར་དུ་ཆོད་པ་རྒྱང་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྲས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་དོན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ། གྱིས་མཆོན་ནས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་གཟུང་དོན་ཉུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་ཉུང་ཡུལ་ན་གནས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་འཇུག་པ་ལས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དང་ལོག་པ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པར་ငེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མངོན་སུམ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉམས་སོ་སྟེ་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལོག་པར་རང་གིས་མེད་པར་ငེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་མངོན་སུམ་ལོག་པར་ငེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མེད་པར་ငེས་སོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དེ་ལོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ငེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡུལ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ငེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱབ་པ་ငེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི། མངོན་སུམ་ལོག་པ་དེ་

ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་ཐལ། ངེས་པ་སྲིད་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྟེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་ལན་ནི། རྗེས་དཔག་འགའ་ཞིག་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་ཡང་། བྱ་རོག་དང་ཏ་ལའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་རྟོགས་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ནི། རྗེས་དཔག་མི་འཁྲུལ་བར་བསྟན། མངོན་སུམ་དང་ཚད་མར་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ལྟས་སྨིན་བུ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་ཟར་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྨོ་བསངས་སུ་དཔོག་པ་འཁྲུལ་བར་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྟགས་དེའི་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་མ་མཐོང་ཏེ་མ་རྟོགས་པར་དེ་ལ་ཡོད་པར་བརྟགས་ནས་འཁྲུལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་ལ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་བདག་གཅིག་གམ་དེ་བྱུང་དུ་ངེས་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་

བྱའི་ཆོས་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མར་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཡང་ནི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་བདེན་པ་མེད་ན་མངོན་སུམ་མ་བྱུང་། དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆེན་པོ་མངོན་སུམ་དང་། གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པའི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་སྔེ་སྤྱར་མ་རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་འབྲེལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་དང་འབྲེལ་པས་མི་བསླུ་བར་བསྟན། དོན་མཐོང་བས་མི་བསླུ་བ་དགག །མཇུག་བསྡུ་བ་ལས།

དང་པོ་ནི། ངེད་དུ་མ་ཟད་ཁྱེད་ཀྱང་ཚད་མར་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ལས་ཚད་མར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །མི་བསླུ་བ་ཡང་དོན་དེ་ལས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་འབྲེལ་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་འབྲེལ་ན་མི་བསླུ་བར་ལྡོག་སྟེ་གཟུགས་ལས་གཞན་སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་དེ་གཟུགས་ལ་མི་བསླུ་མེད་ལ་འམ་ནི་སྣང་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཡོད་པ་སྒྲ་འཛིན་དེ་ནི་དོན་གཞན་གཟུགས་དང་མ་འབྲེལ་བས་གཟུགས་དེ་ལ་ངེས་པར་མི་བསླུ་བ་མི་

རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་སྔ་མ་ཕྱོག་དང་ཕྱི་མ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་བཤད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བསླུ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ནི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་ཚད་མར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་མི་འཇོག་པ་འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ལ་དེ་མེད་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་དོན་མཐོང་བ་དེ་ཡང་གང་མཐོང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཡིན། མངོན་སུམ་ནི་མི་བསླུ་སྟེ། མཐོང་བྱའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལུགས་ལ་རྗེས་དཔག་མི་བསླུ་བ་མིན་ཏེ། ལྐོག་གྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་ལ། དེ་ལྟ་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ལྐོག་གྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་ན་གཞན་མཐོང་བྱའི་དོན་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མཐོང་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པས་དོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མཐོང་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཤེས་པའམ་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་བྱེད་ཅེས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བས་བརྒྱལ་བ་ལན་དུ་བཏབ་པར་བསྟན་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་ཟིན་ལ། འདིས་དོན་ལ་བལྟ་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་

ལའང་མཚོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་མེད་ན་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་ཡུལ་དོན་གཞན་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་ཡུལ་དེ་དང་འབྲེལ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི་རྗེས་དཔག་རྒྱུ་མཚན་དེ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ངེས་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ངེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལས་སུ་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་འདུས་པས་ལོགས་སུ་མ་སྨོས་སོ། །

དེ་དག་གིས། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི།

མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །
ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། །
དེ་ལ་རབ་སྦྱོར་ཕྱིར་ཚད་མ། །
གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །
ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་དང་། ཚད་འབྲས་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གྲངས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་རང་བཞིན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་འདི་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་བའི་དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་ནི་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྲད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འཁྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལས། རེ་ཞིག་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་རྫས་འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་དང་དོན་དུ་ཕྲད་པ་ལས་གང་གྲུབ་པ་དེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་དེ། རྣ་བ་དང་། པགས་པ་དང་། མིག་དང་། ལྕེ་དང་། སྣ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། སྒྲ་དང་རེག་བྱ་དང་། གཟུགས་དང་། རོ་དང་། དྲི་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔྱོད་པ་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱར་ནས་སྐྱེས་བུའི་དབང་པོའི་བློ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩོད་པ་གྲུབ་པར་དོན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མདོར་བལྟོས། །འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་འཁྲུལ་བ་མི་དགོས་ཏེ། བློ་

གཉིས་དུང་སེར་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་བསླུ་བས་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བ་མ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རབ་རིབ་ནི་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་བསླུ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་བྲལ་མི་བསླུ་བ་ཞིག་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་མི་བསླུ་བ་དགོས་ན་ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་ལ་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་དག་མི་བསླུ་བ་དེ་སྣང་བ་ལའམ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ། དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་སེར་པོ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེན་པ་མ་ཐོབ་མ་ཞེན་པ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས། འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཉེ་བར་བླངས་ནས་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོའི་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྔོན་རྗེས་གཉིས་ཚད་མར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་བསླུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་པས་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ལ་བསླུ་བར་བསྟན་ནོ། །མི་བསླུ་བ་ནི་དོན་ཐོབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དོན་ཐོབ་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་

མཐར་ཐུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་ཡང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བར་འཛིན་ན་ཐམས་ཅད་ལ་བསླུས་པ་ཡིན་ནོ། །སླིག་རྒྱུའི་ནི་རང་བཞིན་དང་ནོར་བུའི་ཡུལ་དང་ཧ་རི་ནི་དུས་དང་དུང་སེར་ནི་རྣམ་པ་དང་ལྡོན་ཤིང་འགྲོ་སྣང་གི་ཡུལ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་འཁྲུལ་བ་སྨོས་དགོས་ཏེ། དུང་སེར་འཛིན་ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་མིན། དཔེར་ན་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་མངོན་སུམ་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་ནི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ཆ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་ཆ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཁ་དོག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་ན། ཁ་དོག་ལ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུལ་བའི་ལྷ་དང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ན་རེ། མ་འཁྲུལ་བ་ནི་འདོད་པའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་སྟེ་ཐོབ་པར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གེགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་སྤྱད་པས་མི་བསླུ་བ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་སྲིད་དེ། འཁྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། མངོན་སུམ་ནི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྣང་ཕྱིར་དང་། །མངོན་སུམ་ལྷར་སྣང་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་མཐུན་

པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་”བའོ[1] ་ཞེས་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་མ་འཁྲུལ་ན་མངོན་སུམ་དང་། འཁྲུལ་ན་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་དོ། །གང་ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་ཕྱིར་འཁྲུལ་པར་བཞེད་ན། མངོན་སུམ་དེ་ལས་ལྡོག་པར་བཞེད་དགོས་ལ། མི་བཞེད་ན་དེ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་ལ། བཞེད་ན་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་བོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཞེས་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟུན་ན་རྗེས་དཔག་གཟུང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། དོན་གྱི་མཐུ་སྐྱེས་ལ་སོགས་ཇི་ལྟར་འཐད། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་མི་བརྟན་གྱིས་འཇོག་ལ། འདིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་བཞག་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག །དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པས་མ་འཁྲུལ་བ་མི་དགོས་ཀྱང་ཡིད་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་ཏེ་མངོན་སུམ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པས་དེ་མི་འཐད་དོ། །རྒྱན་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་ནི་རྟོག་བྲལ་ལས་གཞན་མ་འཁྲུལ་བ་མི་དགོས་ཏེ། དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ཡང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ནི་ཡིད་འཁྲུལ་བ་སྟེ། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༠ན༡ན། པའོ * བའོ]

སོ། །འོ་ན་ཕྱི་རོལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་དེ་དཔྱད་ན་དོན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། དབང་སྐྱེས་ཀྱང་། གཞན་ལས་དེ་ཁྱད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་དབང་ཤེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགལ་ལ་རྟོག་པའང་མ་འཁྲུལ་བར་འགལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ལུང་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ན་རེ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། མངོན་སུམ་མཚོན་བྱ་ཡིན། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚོན་བྱ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གཡོ་བ་དེ་ནི་སྒྱུ་དང་འཚང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་གཞི་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་གྲུབ་བམ་གཞི་མེད་པར་གྲུབ། གཉིས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་དང་པོ་ལྟར་ན་ངག་འདིས་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ། ཤཱཀྱ་བློ་ན་རེ། མངོན་སུམ་མིན་དང་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་མིང་ཅན་ཡིན་པས་མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་ལོག་རྟོག་བཞི་བསལ་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་འདོད་པས་མིང་བཏགས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་མི་ནུས་ལ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་མི་རྟག་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་འཁྲུལ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས

རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་མིང་གཞན་དུ་འདོགས་པ་དགག་མི་ནུས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་དོན་དང་། བསྡུས་དོན་དང་། ཚིག་དོན་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། དུལ་ལྷ་དང་ཞི་བ་འཚོ་དང་པཎྜི་དང་ཚུལ་རྣམས་རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཐེས་དཔག་དང་། མ་འཁྲུལ་བས་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་སེལ་བས་གཉིས་ཀ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱང་། ཆོས་མཆོག་གིས་མ་འཁྲུལ་བ་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་པ་བསལ་ནུས་ཀྱང་། རིག་པ་ཅན་དང་གྲངས་ཅན་དང་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ། རྟོག་བྲལ་གྱིས་ཐེས་དཔག་བཅད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་པ་དང་། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག །དུང་སེར་འཛིན་སོགས་འཁྲུལ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདིར་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་ཤེས་པ་ལ་མངོན་ཐེས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཞེས་པ་བཤད་བྱ་མངོན་སུམ་དམིགས་ཀྱིས་དགར་བ་ལ་བྱས་པའོ། །མངོན་སུམ་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་གྲུབ་པའི་མཚན་གཞི་ཐེས་སུ་བརྗོད་ནས་དེ་ནི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀུན་ཏུ་རྒྱུའི་རྟགས་ནི་གཙུག་ཕུད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་དུ་མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐེས་སུ་བརྗོད་ནས་མཚན་གཞི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་དང་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་

ཅུང་བས་མ་འཁྲུལ་བ་དང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འོག་གི་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་པ་མ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་འབྲུ་མང་པོའི་དྲུག་པའི་བསྡུ་བ་ཡིན་པས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། རབ་རིབ་ནི། མིག་ནད་དེ། མིག་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་ཉམས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་མིག་སེར་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཚོན་ནོ། །མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མིག་འབྲས་འགྱུར་བ་ན་མིག་ཉམས་ཏེ་འཁོར་ལོ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་འབྱུང་ལ། དེས་མཚོན་ནས་ཡན་མན་དུ་མྱུར་དུ་གཡུགས་པ་ན་དབྱུག་པར་སྣང་བ་སོགས་དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། འདུག་སའི་གྲུ་འཁྲུལ་རྒྱུ་མིན་པས་གྲུར་ཞུགས་ཏེ་ཆུ་གཞུང་ལ་འགྲོ་བ་ན་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བ་དང་། དེས་མཚོན་ནས་རྟ་བཞོན་པ་དང་གནད་མི་བཟོད་པར་བསྣུན་པ་དང་འཁྲུལ་པ་དང་བསྐོར་གར་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་དབང་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་པོ་འཁྲུགས་པར་བྱས་པས་འཁྲུལ་པ་བསྐྱེད་ཅེས་ཚོས་མཚོག་གོ །

དུལ་ལྷ་ན་རེ། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་འཁྲུགས་པས་དངོས་པོ་མེ་འབར་བ་ལ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ནང་ལ་ཡོད་པའོ། །

རྣ་ཞེ་ན་རེ། དེ་རྣམས་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཡིད་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ནི་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་འཁྲུགས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ལ་འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་ཟེར་རོ། །མདོར་ན་འཁྲུལ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པ་ནི་བསལ་བར་སྣང་བས་རྟོག་པ་ཡིན་

ཡང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འགལ་བར་བཟུང་བས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་བཏང་བས་བསླུ་བ་རྣམས་ལྡོག་ནས་འཁྲུལ་པ་མ་བསྐྱེད་དེ་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཁྲུལ་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་མཚོན་པ་མངོན་སུམ་དུ་དོགས་པ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་སྨོས་སོ། །

དུལ་ལྷ་ཀ་ཤྲཱི་ན་རེ། རྒྱ་བར་ཤེས་པ་མ་སྨོས་ནས་འགྲེལ་པར་སྨོས་པ་ནི་འཁྲུལ་རྟོག་གཉིས་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པས་དེ་བཀག་པས་ཤེས་པ་ཤུགས་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན། བེ་ཅུ་མེད་པའི་དྲུས་མ་ཁྲིད་དེ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བྱ་བས་བེ་ཅུ་བ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པར་མཐོང་བས། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཧ་རྐོད་མ་ཁྲིད་དེ་མི་འོང་བ་བཞིན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་དབང་པོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་སེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་བཤད་པ་ལ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་གང་ཡིན། བདེ་བྱེད་བདག་པོས་སྦྱིན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཟ་སྣད་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་ནམ། སྒྲ་དང་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་དེའམ། སེམས་རྩེང་བ་དང་ཞིབ་པའི་རྟོག་དཔྱོད་དམ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་འདིས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་བྱེད་པ་དོན་གྱི་སྤྱི་འཛིན་པར་སྣང་བའི་སྒྲའི་སྤྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་རྟོག་པ་ནི་རྗོད་པ་སྒྲ་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་འཛིན་པ་སྟེ་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པས་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བསྲེས་ནས་འཛིན་པ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འདྲེས་པ་སྟེ་འབྲེལ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ལ།

བརྡ་ལ་མ་བྱང་བས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་སྤྱི་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་ལ་དོན་གྱི་སྤྱི་དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་འབྲེར་རུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་རུང་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ་རྟོག་བྲལ་ཏེ།

ཚད་མའི་མདོ་ལས།

མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །
རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །

ཞེས་སོ། །

ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པོའོ་སྙམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ་དོན་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི། །དོན་ལ་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་ནི་རང་བཞིན་འགལ་བར་འཛིན་པས་འཁྲུལ་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་མ་འབྲེལ་པ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། གང་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་རྫས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འགལ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་མ་འབྲེལ་པ་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་བུ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་སྣང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན

གཞན་གྱི་ཡུལ་སྣང་ས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །ནམ་མཁའ་སྟོང་པའི་ཡུལ་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་མེད་པས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བས་སོ། །དབང་པོ་གཞན་གྱི་གཟུང་བས་བར་ཆོད་ཅིང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོ་གཞན་གྱི་གཟུང་དོན་མིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་″[1]རོ། །གལ་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པར་སྣང་བས་འདྲེས་པར་སྣང་བར་བརྗོད་ན། འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་རེག་པས་མི་སྣང་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བར་ཆད་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་རེག་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པར་སྣང་བས་འཁྲུལ་ལོ་སྙམ་ན། རེག་པ་མི་སྣང་ན་རེག་པའི་ཡུལ་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ་རེག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རེག་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ནི་རང་ཡུལ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །རྟུལ་ཕྲན་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པས་ཚོགས་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ་རྟུལ་ཕྲན་དུ་མས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གཞན་གྱི་གཟུང་བ་མི་འཛིན་པས་རང་གི་དོན་ཅན་ནོ། །

ཚད་མའི་མདོ་ལས།

དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །
རང་དོན་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །

དེ་རྫས་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོག་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༢བ༡ན། རེ * རོ]

ཞེས་པ་དང་།

གང་ཞིག་སྣང་བ་"དེ་[1] ལས་མིན། །
ལྡོག་པོ་བསགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །
གང་ལས་དེ་ནི་དོན་དམ་པ། །
དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས། །

ཞེས་བཤད་དོ། །

རྡུལ་ཕྲན་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་སྟེ། ཕྱོགས་གླང་གིས།

དེ་མི་སྣང་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །
རྡུལ་ཕྲན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །

ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདྲེས་པར་འཁྲུལ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི་བུ་ཆུང་གི་བློ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བྲལ་དུ་ཀྱུར། རྗོད་བྱེད་འདྲེས་རུང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བརྡ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། གོམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲ་དང་འདྲེས་པ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་ནུ་མ་ལ་སྔོན་མཐོང་"བའི་[2] བཀྲེས་པ་བཟློག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དད་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ཞི་འཚོ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མར་མིང་དོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྒྲའི་རྣམ་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༢བ༤ན། ད * དེ]
༢ [མ་ཕྱི། ༢༢བ༥ན། པའི * བའི]

སྣང་ཡོད་དེ། འཇོམ་པ་དང་། "ངུ[1]་བ་དང་། ནུ་མ་འཐུང་བ་དང་། དགའ་བ་ལ་སོགས་ལ་སྦྲིན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

འདས་དུས་སྲིད་པ་མིང་དོན་ལ། །
གོམས་པའི་བགས་ཆགས་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །
སྐྱེས་མ་ཐག་པ་གང་འབྲེལ་པས། །
འདི་ལྟར་བྱ་ཞེས་སྦྲིན་པོར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་དང་། ཡིད་དང་། རང་རིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ། ཡུལ་རང་མཚན་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དགག །རྟོག་བྲལ་ཡིན་ན་ཚད་མར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལས། དང་པོ་ལ། རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྟོག་བྲལ་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲུབ། རྟོག་པ་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྒྲ་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་བྲལ་དུ་དང་། དོན་སྦྱོར་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད་དང་། ཁྱབ་སྒྲུབ་སྤྱིར་བསྟན། སྒྲ་རང་མཚན་བསྲེ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། སྒྲ་སྤྱི་བསྲེ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༣ན༡ན། ངུ * ངུ]

འདོད་དེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཧོག་བཅས་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །
གཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །
འཇུག་པ་མྱུར་ཕྱིར་བླུན་པོ་རྣམས། །
དེ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཡུལ་ནི་རྒྱུད་གཞན་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་ནི་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྔ་སྒྲ་དང་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བཞིན། མདོ་ལས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་སོ། །དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། །སྒྲ་དོན་འདྲེར་རུང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡིན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་རང་མཚན་གྱི་མཐུ་སྟེ་ནུས་པ་ཡིས་ནི་དོན་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་ཡང་དག་པར་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལས་དངོས་སུ་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་དོན་དེའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བས་ཁྱབ། དེ་ལ་སྒྲ་དོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་དོན་སྒྲ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲ

དོན་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མིན་པ་ནི་ཡུལ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། བརྗོད་པ་རྣམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

 རྒྱར་ཏི་ཧ་རིས།

ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཚངས་པ། །
སྒྲ་ཡི་དེ་ཉིད་གང་འདིག་བྱེད། །
དེ་གྱུར་པ་ལས་དོན་རྣམས་ཡོད། །
འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་སྤྱོད། །

ཅེས་སོ། །

གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྔ་ཚོགས་ནི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྔའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་དོན་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག །དོན་གྱི་ཡུལ་ན་སྒྲ་ཡང་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སྒྲ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པར་བསྟན། གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲའི་རྣམ་པར་མི་གཏོད། གཟུགས་འཛིན་ཡུལ་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས། སྒྲ་གཟུགས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དགག །རྣམ་རྟོག་ཡིད་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་དང་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་གང་གིས་གཟུགས་དེ་རང་འབྲས་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ནི་སྒྲ་དེ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་བས་སྣང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གཟུགས་ལ་སྒྲ

རྣམས་དེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དེའམ་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ལོགས་སུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་སྟོབས་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྣང་ངོ༎

གལ་ཏེ།

སྒྲ་ཡི་རྗེས་འཇུག་མ་གཏོགས་པའི། །
ཤེས་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་མིན། །
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དང་ནི། །
ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་རིག །

ཅེས་པས་སྒྲ་ནི་ཤེས་པའི་སྲོག་ཡིན་པས་སྒྲའི་སྣང་བ་ནི་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཙམ་ལས་བྱུང་གི་ཕྱི་རོལ་ལ་རག་མ་ལས་ཏེ་རིག་ཙམ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། རིག་པ་སྟེ་ཤེས་པའི་ཆོས་སྒྲའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་རིག་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དག་ཏུ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་སྟེ་འབྲེལ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེར་སྣང་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་སྟེ་ངེས་གཟུང་དོན་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་དོན་རྣམས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་སྒྲའི་བདག་ཉིད་མིན་ལ་སྒྲའི་རྟེན་ཡང་མིན་སྒྲའི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞན་སྒྲའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྣང་བ་མདུན་དུ་སྒྲའི་རྣམ་པ

དངོས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རོའི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རོ་དེས་དྲིའི་རྣམ་པ་མི་འཛོག །ལ་སོགས་པ་དྲིས་ཀྱང་རོའི་རྣམ་པ་མི་འཛོག་པས་པན་ཚུན་རྣམ་པ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྐྱེན་གཟུགས་ལས་དོན་གཞན་སྒྲ་རང་མཚན་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་དང་། དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་མི་འཛོག་ཅིང་མི་ལྟོས་པས་སྒྲ་དོན་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་ན་མེད་པའི་རྟགས་གྲུབ་བོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅི་སྟེ་སྒྲ་གཟུགས་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དང་གི་སྒྲུས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་ལས་དབང་པོ་གཞན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དོན་གཅིག་གིས་དབང་ཤེས་ལྔ་ག་བསྐྱེད་ཅིང་། དོན་གཅིག་བཟུང་བས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལྔ་དོན་མེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲ་མི་སྣང་བས་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲུབ་ན། ཉན་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་འཛིན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲ་བཟུང་ཡང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་པའི་སྒྲ་དོན་དང་སྦྱར་ནས་མི་འཛིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲ་རང་མཚན་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་འཛིན་པས་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་སྤྱི་དང་མི་ལྡན་པར་སྒྲུབ་ན། ཡུལ་བརྗོད་པ་དང་ཞློས་ལ། ཡི་གེའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་ཚོས་མཆོག་བཞེད་དོ། །

ལྔ་པ་ནི། འོན་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མིན་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་སྣང་བ་མ་ངེས་པར་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྔར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རྒྱུན་ལ་བཞག་པའི་བགས་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ལས་དོན་ལོག་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །འོན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བ་དེ་གང་ལས་ཤེ་ན། དོན་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་པ་ལས་དོན་དེའི་རྣམ་པ་སྣང་ངོ་། །འོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བས་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་དོན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མྱོང་ཞིང་གོམས་པ་ལས་ལྡན་ཅིག་གམ་སོ་སོར་མྱོང་བ་ལས་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱིའི་རྣམ་པ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པས་རྟོགས་པའང་ཡིན་ལ་དོན་གྱི་མཐུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། བསལ་བ་དང་། ལྟོག་པས་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པས་དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་

ཀྱི་དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ལས་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་ནི་དྲན་པ་བསྐྱེད་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཅན་དུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། སྔར་རང་མཚན་བསྒྲེ་བ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་སྐྱོན་ལྷག་པ་འདི་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དོན་དབང་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནའང་། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་ལས་གཞན་ཡང་བརྡ་དུས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། བརྡ་སྦྱར་གྱི་སྒྲས་དོན་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་བློ་དེ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་བ་འདོད་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་བར་དུ་དྲན་པས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་མ་དྲན་ན་སྒྲ་དོན་མི་སྦྱོར། བག་ཆགས་མ་སད་ན་སྒྲ་མི་དྲན། དེས་ན་དོན་ལས་དངོས་སུ་ཐལ་བར་མ་སྐྱེས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་སྒྲ་སྦྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲ་དྲན་ལ་ལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྙམ་ན། སྒྲ་རྗོད་བྱེད་དུ་བརྡ་སྦྱར་བའི་དུས་ན་དོན་གང་ལ་བརྡ་སྦྱར་བ་དེ་ལ་གོམས་པ་སྟེ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྤྱི་མ་དྲན་པར་ནི་སྒྲ་དེ་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་དེ། བརྡ་མི་ཤེས་ཤིང་མ་དྲན་པའི་སྒྲ་གཞན་བཞིན་ནོ། །དོན་སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་འཛིན་པ་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་ལ་བརྡ་གོམས་ཤིང་སྒྲ་དྲན་པ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཁྱབ་བྱེད་མིན་ལ་ཁྱབ་བྱ་མེད་པར་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་གཞན་ལ་མཐོང་བའོ། །གཞན་དུ་ན་བརྡ་ཤེས་མི་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དྲན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་འཛིན་ཡང་དོན་དང་ཚོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཏུང་ཡུལ་ན་གནས་པས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དེས་བྱས་པའི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི་ནང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྔྲ་དྲན་པས་བག་ཆགས་སད་པ་དེ་མེད་པར་ཡང་རྫོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་དྲན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དྲན་པའི་ནུས་པ་སད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཏུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་གི་སྔྲས་ནི། སྔྲ་སྦྱི་དྲན་པ་དང་ཏུང་ཡུལ་ན་གནས་པས་བྱས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་གང་ལས་ཤེས་ན། བུམ་པ་ལྟོ་ལྡིར་གྱི་མིང་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟོ་ལྡིར་དེའི་མིང་དུ་ངེས་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལྟོ་ལྡིར་གྱི་མིང་དུ་དྲན་པ་དེ་ཏུང་ཡུལ་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་དེས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་ལས་མིང་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་དྲན་པ་དེ་དོན་དེས་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་བློ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ལ་དྲན་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཡང་ཏུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་དེས་ན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། ཏུང་ཡུལ་གྱི་དོན་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དེ་མ་ཐག་པའི་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་དོན་ལ་དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་། བསལ་བ་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དོན་དེ་དྲན་པས་བར་ཆོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱུས་གང་སྔོན་ཡོད་བཞིན་དུ་དབང་བློའི་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་དབང་བློ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་བློ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་གཟུང་

དོན་སྤྱི་མ་དང་ཕྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་རྫེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་པ་ནི་རྫུང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དབང་བློ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལས་གཅིག་དངོས་སུ་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་ནུས་པའམ་གཅིག་དངོས་སུ་མི་ནུས་ན་ཐམས་ཅད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་འདྲ་བའི་གཟུང་དོན་གཅིག་ཉིད་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་བྱེད་པ་ནི་མི་འགྱུར་བས་གཅིག་ལ་དྲན་པས་བར་ཆོད་ནས་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་དོན་གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེ་མེད་ན་མིག་བློར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཡང་གི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་དོན་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་མིག་བློ་མ་འབྲེལ་བའི་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་མིན་པར་ཐལ། དྲན་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་མིག་བློ་མ་འབྲེལ་བའི་དངོས་རྒྱུ་མིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་དབང་བློ་མ་འབྲེལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་སྤྱི་མའི་གཟུང་དོན་དེ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། དོན་གཞན་སྤྱི་མ་གཟུང་དོན་དེས་དངོས་སུ་ཕན་པ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། གཞུང་དོན་དབང་བློ་ལ་དངོས་སུ་མི་སྟོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་

སྤྱིར་བྲན་པ་སད་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར། བྲན་པ་སད་ནས་ལྡོག་ལ་བྲན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བློ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དོན་གྱི་བློ་དང་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ན་ནི། མངོན་སུམ་སྟེ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྒྲོར་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་གྱི་ཉེ་བར་སྒྲོར་བས་བློ་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་སྒྲོར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་བྲན་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ་གཟུང་དོན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ན་བརྗོད་པ་སྒྲ་བྲན་པའི་བར་ཆོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ། དབང་ཤེས་ལ་དེ་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ། དེ་སྲིད་པར་འདོད་པ་དགག །དོན་བསྡུས་ཏེ་དོན་སྒྲོར་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་སྒྲ་སྒྲོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལས་གཞན་དོན་སྒྲོར་རྟོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ཡང་བསྟན་པ་ནི་གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་དོན་གྱི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཕལ་པ་དེ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་"གཙོ་[1] བོ་ཕན་གདགས་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་ཁྱད་པར་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྲེལ་བ་ནྭ་དང་ནྭ་ཅན་དང་། རིགས་དང་རིགས་དང་ལྡན་པ་འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱུག་པ་དང་དབྱུག་པ་ཅན་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ལུགས་ནི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་དང་པོར་སོ་སོར་བཟུང་སྟེ་སོ་སོར་བཟུང་བ་དེ་དག་བསྡོམས་པ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་དང་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༨བ༣ན། གཙེ * གཙོ]

ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་སོ་སོར་བཟུང་བ་གཅིག་ཏུ་བསྲེ་བ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྦྱོར་བའི་རྟོག་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་གཞི་དང་། གཉིས་པོ་དེའི་འབྲེལ་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་མེད་དོ། །ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་དུས་མི་མཉམ་ལ། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དུས་མཉམ་པས་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནོར་དང་བདག་པོ་ལྟར་དབྱུག་པ་ཅན་མིན་ལ་ལྡན་པས་ཡིན་པ་དང་། ནྡྷ་སྐྱེར་བཏགས་པ་ནྡྷ་ཅན་མིན་ལ་འདུ་བས་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ངེས་པ་ཤེས་ན་ནི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བ་དང་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི་པོ་ཕན་ཚུན་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་བསྲེ་བ་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒོམས་ནས་གཅིག་གཙོ་བོར་འཛིན་པས་བྱས་གཞི་འགའ་ཞིག་བྱེད་ཆོས་འགའ་ཞིག་གིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དབྱུག་པ་ཅན་དང་། ནྡྷ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་འདིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་རྣམས་མི་ཤེས་ན་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་ན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན།

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ཆོས་ཅན། རིགས་དང་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྫས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་མི་སྲིད་པ་སྟེ་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་

པ་ཉིད་དེ། རིགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་བྱ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བྱ་རང་བཞིན་ཐ་དད་འབྲེལ་པ་མ་བཟུང་བར་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་རང་བཞིན་ཐ་དད་མ་བཟུང་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། དཔེར་ན། ཆུ་དང་འོ་མ་ཐ་དད་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཆུ་དང་འོ་མ་བསྲེས་པ་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་དང་རིགས་ལྡན་ཐ་དད་པ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་ཆོས་བཞི་རྟོགས་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་བཞི་འཛིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྣ་དང་རྣ་ཅན་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣང་བས་དེ་གཉིས་ཤེས་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པས་ཆོས་བཞི་སྣང་ཞིང་རྟོགས་པའོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གང་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ངེས་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱོར་བའི་བརྗོད་འཛིན་པ་དང་དེ་དྲན་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་སྔར་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ། མིག་ཤེས་མཚོན་པ་མངོན་སུམ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྔར་བརྡ་མཐོང་བ་དྲན་པས་ད་ལྟར་བ་དང་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་པ

དེ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྔར་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བ་དང་ཕྱི་སྟེ་དུ་ལྟར་མཐོང་བ་གཅིག་ཡིན་མིན་འཛིན་པ་སྟེ་དཔྱོད་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་བརྡ་དྲན་པ་འདི་ཙམ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཉུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བའི་སྟོབས་ལས་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དག་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་འཛིན་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཐལ། སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱོད་པར་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་དངོས་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མི་རྟག་དུ༔ ཁ་སོགས་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོག་གྲུར་དཔག་པ་དང་མི་དཔག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་དོན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་མི་ལྟོས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པས་ལྡོག་པ་དང་མི་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བ་ཡིན་པའི་དོན་འཛིན་པར་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་ནི་ཟློས་དབྱེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བརྡ་དུས་ཀྱི་གོམས་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལ་དབང་པོའི་ཤེས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་འདས་པ་དྲན་ཡང་མི་དགོས་ལ་ཆོས་བཞི་ཡང་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་

མ་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱིས་བགོད་པའི་ཆོས་བཞི་བསྡོམས་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་བཞི་པོ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་བཞི་མི་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་བགོད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་སྒྲ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རིགས་བ་ལང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། འགྲོ་བ་སོགས་ལས་དང་། རྭ་ཅན་ཞེས་པའི་རྫས་དང་། བ་ལང་ཞེས་པའི་མིང་དང་། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དང་འདས་པ་བརྡའི་ཡུལ་དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་དང་། ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་དང་ལྡོག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་གྱིས་གཞན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་ཤེས་དོན་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པར་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག །སྒྲ་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པར་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་མ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་དུ་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུན་ལྡོག་པར་ཐལ། རྣང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བའི་གཟུང་དོན་ལ་བློ་ནི་དངོས་སུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་ཞིང་

བཙུག་པས་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་སྐྱོན་གསོག་པ་དང་ནི་སྤྱད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པས་ལྡོག་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྡོས་པར་ཐལ་བ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལ་དབང་ཤེས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལས་གཞན་འདི་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཅན་གྱིས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་ལ་འདོད་པས་བརྟག་པས་ལྡོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱད་པར་དང་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་དང་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པས་བསླང་བ་སྟེ་དེས་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་ཤེས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདོད་པས་ལྡོག་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའམ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་འཛིན་པ་རྣམས་འདོད་པས་མི་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན། དེ་དག་སྐད་ཅིག་ལྡོག་པ་མིན་གྱི་རྒྱུན་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བརྟགས་པས་རྒྱུན་ལྡོག་པར་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་མེད་ནས་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་ན་ནི་ལྡོག་པ་ཉིད་དོ། །དབང་བློ་ཡང་འདོད་པས་མིག་བཙུམས་པས་ལྡོག་གོ་སྙམ་ན། དབང་པོའི་བློ་ནི་འདོད་པས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྐྱེན་འདོད་པས་མི་འཇུག་པའི་དབང་པོ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འདོད་པས་འཇུག་ན་འདོད་པས་ལྡོག་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བ་

ལང་འཛིན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚོགས་པ་ཚང་བར་འཇུག་པའི་དབང་ཤེས་ལ་བ་ལང་གི་བློ་ལྡོག་ཅིང་མཐོང་བར་མི་འདོད་ལ་རྟགས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཤིང་མཐོང་འདོད་ཀྱང་མིག་སོགས་ཚང་ན་བ་ལང་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་རྡུང་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ལ་རྒྱུའི་དངོས་པོར་དངོས་སུ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་དོན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་འདོད་པས་ལྡོག་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བ་ལང་ནྭ་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་བ་ལང་རང་མཚན་གྱི་དོན་རྡུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་དངོས་སུ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག །ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ། དེར་རྟོག་དང་། འདིར་རྟོག་གཉིས་ལས། འདིར་རྟོག་དོན་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་གཞན་མིན་ཏེ་འདི་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ནི། འདིར་རྟོག་དོན་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་ནི་དོན་ཉེ་བ་ཡིན་པ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ལྡོག་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཡོད་པའི་རྗེས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་མངོན་སུམ་ཡང་འདིར་རྟོག་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་ཉེ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་འདིའི་ཡུལ་ཅན་ལྟོས་པས

མངོན་སུམ་ལ་ཐལ་བ་མེད་དོ། །

ཀུ་མཱ་རི་ལས།

དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་ལམ་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། །
གང་དུ་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་རྗེས་སུ་འབྲང་། །
དེ་ནི་མངོན་སུམ་དེ་བཞིན་འདྲིག་རྟེན་ན། །
འདི་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་གྲགས་པ་ཡིན། །

ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་མངོན་སུམ་མིན་པར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། འདིའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སྨུན་ནང་དུ་བུམ་པ་ལ་རེག་པ་ལས་མིག་དབང་གི་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་འདི་ཟངས་བུམ་དམར་པོའོ་ཞེས་ཁ་དོག་ལ་འདིར་རྟོག་གི་བློ་དེར་འགྱུར་བས་སོ། །དབང་པོའི་བྱ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་རེག་པ་ལས་འདི་བུམ་པ་དམར་པོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཉེ་བའི་ཁ་དོག་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དོན་ཉེ་བ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁ་དོག་དེ་ཡོད་ཀྱང་མིག་གི་དབང་པོའི་བྱེད་པ་མེད་པ་སྨུན་ནང་གི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་རི་བོང་རྭ་དང་གཟུང་དོན་མིན་པར་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རང་གི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིག་དབང་གི་བྱེད་པ་མེད་དུས་ཀྱི་སྨུན་ནང་གི་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཏན་མེད་པའི་རི་བོང་རྭ་ལས་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐ་དད་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་དེའི་ནུས་པ་ནི། རང་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྡོས་ཏེ་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་འདྲའོ། །མེད་པར་མི་འདྲ་སྟེ་ཁ་དོག་མེད་ན་རེག་བྱ་མེད། དེ་མེད་ན་རེག་བྱ་འཛིན་ཤེས་མེད། དེ་མེད་ན་ཁ་དོག་ལ་འདིར་རྟོག་མེད་པས་བརྒྱུད་པས་ཉེ་བར་སྦྱོར་ཞིང་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན་ནི། འདས་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ད་ལྟའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་ཐལ། བརྒྱུད་ནས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པ་འདས་པ་ལས་ད་ལྟར་བ་ཁྱད་མེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མིག་གི་བྱེད་པ་མེད་པར་རེག་པའི་དབང་པོའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་བསྟན་པ་མེད་པའི་རི་བོང་རྭ་དང་གཟུང་དོན་མིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་འདི་བུམ་པ་དམར་པོའོ་ཞེས་རྟོགས་པས་ནི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་ལྡན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་རེག་བྱ་ལ་རེག་པ་ལས་འདི་བུམ་པ་དམར་པོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་མེད་ཅེ་ན། དེ་འདྲའི་ཁ་དོག་དེ་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ཉེས་སྤོང་ལན་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱ་དེ་ཁ་དོག་གི་རྣམ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རིག་ནས་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལ་རྟོག་ན་ཞེས་བསྟན་ནས་བཤད་པ་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པའི་རྣམ་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཁ་དོག་ཀྱང་ཡིན་པས་རིག་བྱ་ལ་རིག་ནས་ཁ་དོག་ཀྱང་འཛིན་པས་འདིར་རྟོག་རིག་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ལ། བསྟན་བཤད་མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། འདི་བུམ་པ་དམར་པོའོ་སྙམ་པའི་འདིར་རྟོག་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་རིག་བྱ་རང་མཚན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བུམ་པ་དམར་པོའོ་ཞེས་ཤེས་པ་ལ་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་རྣམ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་བུམ་པ་དམར་པོའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འདིར་རྟོག་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་སུ་མི་རིགས་ཏེ། སྔར་བུམ་པའི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་འདི་ཡིན་ནོ། །ཁ་དོག་དང་རིག་བྱ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱར་ནས་སེམས་པ་ན་ཁ་དོག་དང་། ཀྱང་གིས་མཚོན་པ་རིག་བྱ་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེས་ན་དྲན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཡིན་ནོ། །དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྔ་དེའི་ཕྱིར། འོན་དབང་པོའི་བྱེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྣང་བར་གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དང་མུན་པར་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུར་གྱུར་པས་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་ཡིན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྔར་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་འཛིན་ན་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། སོགས་

པས་འཕངས་པ་འདོད་པས་ལོག་པར་ཐལ་བ་སྤྱིར་བཤད་ལ། ད་ལྟ་དོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་དོན་འཛིན་ན་དེ་གཉིས་སུ་ཐལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པས་ཟློས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་དོན་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པ་དགག་པ་ལས་གཞན་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་འཛིན་པ་ཡང་དགག་པ་ལ། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་བསྲེས་ནས་རིག་པའི་རྟོག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་མ་དྲན་པའམ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བརྡའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་དེ། བརྡའི་དུས་སུ་དོན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་སྔོ་སྣང་བ་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་གང་མཐོང་བ་ཡི་དོན་དེ་དུས་གཞན་དུ་མཐོང་བ་ལས་དེའི་སྒྲ་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བ་དེ་དྲན་པར་རིག་པས་སོ། །རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་དེ། བརྡའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་རྟོགས་ཤིང་མཐོང་བ་མེད་ན་ནི་དུས་གཞན་དུ་དོན་དེའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་དྲན་ཏེ་ངེས་པས་མི་དྲན། སྒྲ་དེ་མ་དྲན་ན་སྒྲ་དེ་དང་དོན་ཡིད་ཀྱིས་བསྲེས་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག །ཉེ་སྤྱོང་གི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་དོན་ལྟོ་ལྡིར་ལྟ་བུ་རང་གིས་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་ཉིད་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན།

གཉིས་པ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པས་ད་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་

ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མིང་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་དོན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་སྒྲ་དོན་སྦྱར་ནས་འཛིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དྲན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྡའི་ཡུལ་གྱི་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བརྡའི་དུས་སུ་གོམས་པའི་དོན་མཐོང་བ་ཡོད་ན་ནི་དོན་མཐོང་བ་དེ་ལས་བརྡ་དུས་སུ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་བ་ལ་མཐོང་བའི་སྒྲ་དྲན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་དང་དུ་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་ནས་མེ་མཐོང་ནས་དུ་བ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དོན་མཐོང་ནས་སྒྲ་དྲན་ནོ་ཞེ་ན། བརྡ་གོམས་པའི་སྐྱེས་བུ་འདིས་སྒྲ་མེད་པར་བརྡའི་ཡུལ་གྱི་དོན་མི་མཐོང་བར་ཁྱེད་ཁས་ལེན་ཞིང་དོན་མི་མཐོང་ན་ཡང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་དྲན་ལ་སྒྲ་མི་དྲན་ན་དོན་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ། ཡིད་ཀྱིས་དོན་ལ་སྒྲ་མ་སྦྱར་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ཅི་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ལོང་བ་སྟེ་དོན་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་མ་མཐོང་བར་སྒྲ་མི་དྲན། སྒྲ་མ་དྲན་པར་དོན་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་ཉེ་བ་རུང་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་གི་སྐྱེ་ནང་ན་ཡོད་པའི་འདུ་བྱེད་སྒྲ་དྲན་པའི་བག་ཆགས་སད་པར་བྱས་པ་སྐྱེ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་པ་དེས་དྲན་པར་འགྱུར་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ནི་སྒྲ་དྲན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་དྲན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྟག་ཏུ་དྲན་པར་ཐལ་བས་ཉེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ནི། དོན་ཉེ་བ་ཆོས་ཅན། མ་མཐོང་ཡང་རང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དྲན་

སད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེ་ རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དེའི་འབྲེལ་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་ལ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་ནས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེད་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་དེ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་བཞིན། དོན་ནི་དོན་ལ་བརྗོད་བྱ་མིན་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དྲན་སད་བྱེད་མིན་ཏེ། སྒྲ་དྲན་སད་པ་ནི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པར་མཐོང་བས་ཡིན་ལ་འབྲེལ་པ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུས་བློས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་བློས་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་དུ་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་དྲན་པ་སད་བྱེད་མིན་གྱི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པས་མ་མཐོང་བ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དྲན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་བཤད་དོ། །

འོན་ཏེ་དོན་ཉེ་བ་སྒྲ་དྲན་གྱི་རྒྱུར་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན། དྲན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུར་མི་རུང་ཞེས་བཀག་ལ། འདིར་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་པས་དྲན་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པར་བཤད་པར་ཆོས་མཆོག་བཞེད་ལ། ལོ་ཙྭ་བ་ནི་དེ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ནས་དོན་དང་སྒྲ་དྲན་སད་པ་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་འཆད་ཀྱང་གཞུང་ཕྱི་མ་དང་མི་འགྲིག་གོ །སྔར་གྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། བརྡ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་པོར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བརྡ་མ་མཐོང་བ་ལ་མེད་པས་ན་སྟེ་བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། བརྡ་མཐོང་བའི་རྐྱེན་དང་རང་གི་ཉེར་ལེན་ལས་དོན་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དོན་ཆོས་ཅན། བརྡ་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་སྐྱེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་འདོད་པས་བྱེད་ལ་སྐྱེས་བུས་འདོད་པས་ན་འདོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པས་དོན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི། གཞན་བརྡ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་བ་ན་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་སྣང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྡ་མ་མཐོང་བའི་ངོར་འབྲེལ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་འབྲེལ་པ་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྡ་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་ཡོད་མེད་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མིན་ན། སྒྲ་དོན་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། བརྡ་ཤེས་ན་དོན་ལ་ཡོད། མི་ཤེས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྡ་ཤེས་མི་ཤེས་གཉིས་པོས་གཅིག་གིས་གཅིག་བཀག་པས་བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་ལོང་བར་ཐལ་བ་ལས་མ་མཐོང་བར་དོན་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན། དངོས་པོ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ། མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག །དོན་བསྡུ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་བྲལ་དུ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལས། ཡང་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དབང་པོའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་

རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པར་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོག་པས་དབེན་པའི་དབང་ཤེས་དམིགས་པས་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་། རྨོངས་པ་ལ་ཐ་དད་སྣང་བའི་མི་དམིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དོན་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ལ་ཐ་སྙད་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་པར་བརྟག་བྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སེམས་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་སྟེ་ཕྱོག་ནས་ནང་གི་བདག་ཉིད་གཡོ་བ་མེད་པར་དོན་གཅིག་ལ་ཆགས་ཤིང་གནས་པའམ་ཡིད་དང་མིང་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ནུབ་པར་གནས་ནའང་མིག་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་དག་ནི་མཐོང་བའི་བློ་དེ་སྣང་བའི་རྟོག་པས་དབེན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་བསྡུས་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན་རྗེས་དཔག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། བརྗོད་པ་རྣམ་རྟོག་སྣང་བ་མེད་པའམ། བརྗོད་པ་འདྲེར་རུང་སྣང་བའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སྣང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཞན་རྒྱུད་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དག་འཛིན་དབང་ཤེས་གཅིག་རྟོག་བྲལ་དུ་གྲུབ་པ་ན་སྨྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། བློ་ཐམས་ཅད་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པའི་ཕྱིར། མྱོང་ཡང་མི་ངེས་པ་མ་ཡིན། རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་ངེས་པར་གཅོད་པ་ཡིན་པས་རང་གཅོད་བྱེད་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་དོན་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཟིན་པའི་ས་བོན་མི་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གཞན་ལ་ཆགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་པའམ་རྒྱུན་མ་ཆད་ན་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྔར་ཡིད་བསྡུས་པས་ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་རྒྱུན་དུ་མཐོང་ནས་སླར་ཡང་། དེའི་འོག་ཏུ་བདག་གིས་དེའི་བར་ལ་ཅི་མཐོང་། བརྟག་བྱ་ཅི་ཞིག་ལ་བརྟགས་ཞེས་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུན་སྨོམ་པའི་ཚེ་ན་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་། རྣམ་རྟོག་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅེས་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་བསྡུས་དུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་རྟོགས་པ་སྟེ་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་ངེས་སུ་རུང་བ་ལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་དེ་ཉིད་ན་རྟོག་པ་མེད་ཡོད་ཐ་དད་དུ་ངེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྡུས་པའི་དུས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་དབང་

ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་མཐར་རྟོག་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གྱི་མཐར་སྨོན་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཐོང་བའི་གཟུགས་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་བསྡུས་པ་ལས་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་ཁྱེད་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཤེས་ཆུང་བའམ། དེ་ལྟར་ན་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས་ལངས་ཏེ་ཙུང་ཟད་མཐོང་ཡུལ་ལམ་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཁོ་བོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྔར་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཕྱིས་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པ་འདི་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་རང་གི་རྒྱུན་གྱིས་རིགས་དུ་མ་སྨོམ་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ནོ། །

འདོད་ན། བསལ་བ་དང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེས་མཛུག་སྤུད་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་མ་དམིགས་པ་དེས་ན་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་དབང་ཤེས་འདི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་མིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་ཤིང་རྟོག་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པའམ། མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་གཅིག་རྟོག་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་དེ་དང་རྒྱུ་འདྲ

བའི་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྟོག་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་དེ་སྐྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ནམ་དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། བློ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བློ་རང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེ་སྡུག་ལས་ཕན་གནོད་མི་སྐྱོང་བར་ཐལ་བ་དང་། རང་བློ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལས།

དང་པོ་ནི། བློ་ཐམས་ཅད་ལྐོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་ནི་རིམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་པོར་འཆད་ལ་ཕྱི་ནས་སྐྱོན་གཞན་ཡང་འཆད་ཅེས་པའོ། །ཉེར་ལེན་འདོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་ལྡོག་བར་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་རང་བཞིན་འདི་དོན་བེམ་པོའི་བློ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ། དང་པོའོ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དོན་བེམ་པོ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ནང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གནས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བེམ་པོ་ཉེར་ལེན་འདོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་ནི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་བསལ་བ་དང་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་འདིར་འགྱུར་བ་རིགས་པའི་བློ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་བློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ནང་དུ་ཡོངས་སུ་བསལ་བ་དང་ཉེར་ལེན་འདོད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས་འགག་རིག་པར་

འདྲུག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གསལ་ཞིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་སྔ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནང་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ལྐོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་དེར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ་དབང་པོའི་གཟུང་དོན་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་པ་སྒྲའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྔ་རྗོད་པ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་དང་བློ་གང་ཡང་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་འདི་དོན་དང་བློ་ལས་གཞན་པ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་དོན་བློ་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་དུཿཁ་མྱོང་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྐོག་གྱུར་དུ་ཐལ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ཕན་པ་དང་གནོད་པར་མྱོང་བས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་ཡང་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱི་མྱོང་བ་བདེ་སྡུག་ལས་བདག་ལ་ཕན་གནོད་མི་མྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །བུ་བདེ་བས་མ་བདེ་བ་ནི་དོན་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི། གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་མྱོང་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་གཞིར་བྱས་ལ་ཆོས་ཅན། བློ་འདི་དག་རང་གིས་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བློ་འདི་དག་རང་གི་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། དོན་ཤེས་པ་དང་། དབང་དོན་དང་། ཡིད་དང་། ཡུལ་གསལ་བ་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་པས་དཔག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལ་བློ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ལ་རྟགས་དོན་དེ་ཤེས་པས་ན་རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་བས་རྗེས་དཔག་ལས་རང་བློ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་དོན་མི་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བློ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། རང་གིས་སྨྲས་པའི་དོན་གོ་བར་མི་ནུས་པའི་ལྷུན་པོ་ཁྲོད་རྒྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་བྱས་ནས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་མདོན་དུ་ཁོ་བོ་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པས་སོ། །དེ་སྤྱི་སྟེ་དཔྱོད་པ་པ་གང་གིས་འདི་སྐད་འགལ་བ་སྨྲ་བའི་ཚིག་ལ་ཡང་མཁས་པ་ཡོད་ན་རྣ་མི་གཏོད་པར་བཟློག་པར་རིགས་པ་ལས་མ་བཟློག་པར་འཇིག་རྟེན་རྣ་གཏོད་པ་བྱེད་པ་བས་སོ་ནི་འོ། །འགལ་བ་ཅི་སྨྲས་ཞེ་ན། རྟགས་མ་ཤེས་ན་རྟགས་ཅན་མི་ཤེས་པས་དོན་ཤེས་པར་ཞེས་བྱ་བ་བློའི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་ནི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་བློ་ནི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བློ་དང་ཤེས་པ་དང་རྟོག་པ་རྣམ་གྲངས་པ་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་བསྡུགས་པར་འོས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་ལྷ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་ཤེས་པ་ནི་བློ་དང་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པས་བློའི་རྟགས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་། བདག་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་དང་དོན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་དོན་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་དབང་ཤེས་དང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་

ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དབང་ཤེས་དང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མི་འཁྲུལ་བའི་ཁྱབ་པ་ངེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྡོག་ཁྱབ་བསྟན་ནོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། དོན་ཡོད་ཙམ་རྟགས་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིག་པ་དང་། ཉེ་བ་རྟགས་ཡིན་ན་ཉེ་བ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཐལ་བར་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མེད་པ་བྱུད་དོ། །གང་དག་དབང་དོན་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་འཁྲུལ་ཟེར་བ་ནི་ལྟན་ཅིག་འཇུག་པ་མི་འཁྲུལ་བ་དབང་པོ་ཐུན་མོང་བ་མིན་ནོ། །རྟགས་རང་མ་གྲུབ་པར་འཆད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་གྲུབ་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་གཞན་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཡིད་དེ་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟ་བའི་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་སྔ་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་དེ་ཡུལ་གཟུགས་ལས་གཞན་སྒྲ་སྟོན་པ་ལ་སེམས་གཏད་ཅིང་། གཉིད་ལ་སོགས་པས་ཉུས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ན། ཡུལ་གཞན་གཟུགས་ལ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་བློ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིད་ལའང་མཚུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡུལ་གསལ་བ། བློའི་རྟགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་གསལ་བ་དེ་གསལ་བྱེད་བློ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ནམ། གསལ་བྱ་དོན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་གསལ་བྱེད་བློ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བློ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་བྱས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱུག་པ་མ་གྲུབ་པར་དབྱུག་པ་ཅན་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། གསལ་བ་ནི་བློ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བྱ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་བློའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བ་བློའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་མོད་ཀྱི་གྲུབ་ཀྱང་བློ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དོན་ཙམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རང་ལ་བློ་ཡོད་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བློ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ། བློས་མ་བསྐྱེད་ཅིང་བློ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་བློ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་བློ་དཔོག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བློས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཤིང་། རང་བློ་དཔོག་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཚང་ན་གཞན་བློ་དཔོག་ནའང་མཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཤེས་པ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་འགའ་ཞིག་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་གྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་བློ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བློ་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ནའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་བསྡུས་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། འདིའི་བརྗོད་པ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། བློ་ལྐོག་གྱུར་མ་

ཡིན་དེ་ལ་བརྗོད་པ་མི་སྣང་བར་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་དམིགས་རྡུང་མ་དམིགས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར།

མདོའི།

དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཅན་ནི། །
དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྲིད་མ་ཡིན། །
རང་རང་རིག་བྱ་ཐ་སྙད་ཀྱིས། །
བསྟན་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ཡུལ། །

ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་གོ་རིམ་དང་། དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་ཞོར་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གཞན་གསུམ་གྱི་དང་པོར་འཆད་པ་ནི་མངོན་སུམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ། ཡུལ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་བློ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་དང་འདྲེས་རུང་དུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་མིག་བཙུམས་པ་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བློ་ལ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། ཡང་ཞེས་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་གཞན་གསོག་པའོ། །མངོན་སུམ་སྐྱེ་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དོན་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་དོན་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། སྒྲ་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་སྒྲ་རྟོག་གི་བློ་ལ་སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྟོག་གི་གཟུགས་རང་མཚན་མཐོང་བ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལའང་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲ་དང་འདྲེས་པར་མི་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་བ་ལང་གི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བར་མི་སྣང་བ་བཞིན་នོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡང་སྒྲའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲ་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བ་མིན།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་སྒྲ་རྟོག་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་དགག །སྒྲ་རྟོག་གི་བྱེ་བྲག་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་དགག །དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། ཐག་ཉེ་རིང་གིས་གསལ་མི་གསལ་དུ་སྣང་ཡང་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་ལྟར་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པས་གསལ་མི་གསལ་དུ་མཐོང་བ་ཡང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་རྟོག་པས་རང་མཚན་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟོག་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་གསལ་ཞིང་ཐུན་མོང་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་ཐུན་མོང་བ་མི་གསལ་བ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེས་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་ལ། སྒྲ་རྟོག་གི་སྣང་ཡུལ་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཤིང་དེ་གཉིས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་མ་

ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྣང་བ་ཐ་དད་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསལ་བར་སྣང་བའི་གཟུང་དོན་མེད་ན་རྟོག་པས་ཞེན་ཡང་མཐོང་བ་དང་གཅིག་མིན་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པས་ཞེན་པ་ན་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གཟུང་དོན་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དེའི་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་སྟེ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གཟུང་དོན་མེད་དེ། འདིའི་སྣང་བ་ནི་མེད་པའི་དོན་སྣང་བ་དང་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བ་མི་ཉམས་པས་ཏེ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་རྭའི་སྒྲ་དོན་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པ་དེ་བྱས་པ་མིན་པའི་དོན་གཞན་དེ་མི་འཛིན་ཏེ། རོའི་བློ་དྲི་མི་འཛིན་པ་བཞིན་དང་། གཟུང་དོན་དོན་གཞན་འཛིན་པ་ལ་དེ་ཡོད་མེད་དུ་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་མིག་བློ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་སྣང་བ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་རིག་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དོན་རིག་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཏོད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བ་མིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་།

རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གཞན་རིག་ཤེས་པ་དེའི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་ཤེས་ལ་རོ་བཞིན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡང་རྟོག་པའི་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་འཛོག་བྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གསལ་བ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་བསྟན། གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། བརྡ་བྱས་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་ལྡོག་ཁྱབ་སྟུད་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ཡང་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་བསྟན་བྱ་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་དེ་ཡང་བརྡ་བྱས་པ་ནི་བརྡ་སྦྱར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་གང་ལས་བརྡ་དུས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་ཅིག་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆེ་"རྟོགས[༡]་པར་འགྱུར་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པས་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ལམ་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་ན་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་ཅེས་པ་གཏན་དགག་པ་ཕྱིར་གྱི་

༡ [མ་ཕྱི། ༣༦བ༧ན། ཧྟེགས *རྟོགས]

སྒྲས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མ་མཐོང་བ་སྤྱད་པའོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པའི་རང་མཚན་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་གཅིག་ཏུ་སྣང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་སྣང་བ་སྔོ་རྣམ་འཛིན་ཚད་མ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པས་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མེད་པར་བསྟན། ཡོད་ཀྱང་མ་ངེས་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་རྫས་གཞན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་རུང་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་རུང་ཡོད་ན་བློས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསལ་བ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་ཐ་དད་གང་ལ་སྒྲ་བློ་གཅིག་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ལས་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་རུང་ནི་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་རུང་ཡོད་ན་མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། སྣང་རུང་གི་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་ནི་བློས་ཀྱང་ཐ་དད་པར་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། འབྱུང་པོ་གཟའ་དང་མ་མོ་དང་དེ་དག་གི་མགུལ་ཆིངས་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དཀྲིངས་པའི་ཐ་གུ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །བློ་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་སྣང་རུང་གི་དོན་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ན་ནི། འགྲོ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། གཅིག་དང་དུ་མའི་ཐ་སྙད་མ་ནོར་བར་མི་སྤྱོད་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་སྣང་རུང་

མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མ་དམིགས་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་ངོགས་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལས་གཅིག་ཐ་དད་པར་མ་རྟོགས་པར་འགྲོ་བ་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་དད་མ་ཉོར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྔོ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་རུང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྔོ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་དང་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་མེད་པས་འཁྲུལ་ནས་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྔོ་དང་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྔོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་ངེས་པ་ལས་གཞན་ཁྱད་པར་ལ་བློ་དང་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྔོ་དེ་ངེས་པར་མི་རྟོགས་པས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྔོ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་མི་རྟོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བློ་དང་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བ་ཐ་དད་འདི་སྔོ་མཐོང་ཞིང་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ན་སྟེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་གྱི་དོན་གང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ལ་སྒྲ་དང་བློ་དེའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་མ་རྟོགས་པར་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་དབྱུག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རང་མཚན་འཛིན་ཅིང་སྤྱི་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དབང་པོའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་རང་མཚན་མངོན་སུམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དབང་ཤེས་དེ་ལ་རང་མཚན་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། དོན་འགའ་ཞིག་བརྡའི་དུས་སུ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བ་ལང་གི་སྒྲ་ཧ་བཞིན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་នོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཞེས་པ་མ་བཟོད་པ་སྟེ། ཚད་མ་ནི་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མིན་ཡང་ཚད་མར་འགྱུར་བ་མ་བཟོད་པའོ། །མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དུས་ན་ནི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཏེ་རྣམ་པ་གང་གིས་བླང་དོར་ལ་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བླང་དོར་མ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྨན་ལ་སོགས་པ་འདི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ནི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ

བདེ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཡིན་ལ་འཇུག་ཡུལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དགག་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཇུག་ལ་དུག་ལ་སོགས་པ་འདི་དུཿ ཁ་ཡི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དགག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་བདེན་ཡང་ཁྱེད་མངོན་སུམ་ངེས་རྟོག་ཏུ་འདོད་པ་དང་ངེད་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མ་ནི་འཇུག་ཡུལ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཁྱད་མེད་དེ། རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན། རྟོག་མེད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་སྣང་བཟུང་བ་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་སྣང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་འཇུག་སྟེ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞུགས་པ་ན་མངོན་སུམ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པར་ཡང་མཚུངས་ལ། དེ་ལས་ལྷང་"དོར[1] དྲན་པ་དང་དེ་ལས་འདོད་པས་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པར་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་འདི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། མངོན་སུམ་ལས་དངོས་སུ་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཡང་བརྒྱུད་ནས་ངེས་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ། །བརྒྱུད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། དུས་ནི་སྔར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གྱིས་རྒྱུན་ཕྱི་མ་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ན་ཡུལ་སྔར་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ། གང་ལས་ན། དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་འཛོག་པ་སྒྲོང་

[1] [མ་ཕྱི། ༣༤བ༣ན། ངེར * དོར]

བ་སྔ་མ་དང་། དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་སད་བྱེད་མྱོང་བ་ཕྱི་མ་སྟེ། མྱོང་བ་གཉིས་པོའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པ་སྐྱེ། དྲན་པ་ལས་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པར་མངོན་པར་འདོད་པ་སྐྱེ། དེ་ཡིས་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་དོན་ཏེ་ཡུལ་ལ་བལྟ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་གི་སྒྲས་ཁྱོད་མངོན་སུམ་ངེས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་འཇུག་རིམ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དྲན་པའི་ས་བོན་འཇོག་བྱེད་དང་སད་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་པོའི་མཐུ་སྟེ་ནུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྔར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་མྱོང་བའི་དོན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱར་བའི་དྲན་པ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེ། འདོད་པའི་ཡུལ་སྔར་ཉེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་ན་མཐོང་བ་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་བླང་བྱ་ལེན་པར་མངོན་པར་འདོད་པས་འཇུག་པ་དང་གཅིག་ཤོས་དོར་བྱ་འདོར་བར་སེམས་པ་དག་གིས་འཇུག་ལྡོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་རྟོག་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྔོན་མྱོང་བ་དྲན་པ་མིན་གྱི་དྲན་པའི་བག་ཆགས་སད་བྱེད་ཡིན་ལ། དྲན་པ་དང་འདོད་པས་བར་བཅད་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ནི་ཁྱད་མེད་དོ། །མངོན་སུམ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མིན་ན་དྲན་པའི་རྒྱུར་འགལ་ཞེ་ན། མྱོང་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་དྲན་པའི་ས་བོན་འཇོག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གསལ་བར་མྱོང་བའི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དྲན་པའི་ས་བོན་འཇོག་བྱེད། དེའི་ཡུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལས་དྲན་པའི་ས་བོན་འདི་སད་པ་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་སད་པ་

དེ་ཡིས་མངོན་པར་འདོད་པ་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་འཇུག་ཅིང་འདོད་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲན་པ་ཉིད་འདོད་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་དེ་ལས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཉིད་ལས་འཇུག་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བག་ཆགས་ལས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་པོ་ཉིད་མཐོང་བ″པོར༢༠་འདོད་པ་བསལ་ནས་དབང་ཤེས་ཚད་མ་བཤད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གཟུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན།

ཚད་མའི་མདོ་ལས། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། ཡིད་ཀྱང་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དེ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ། རྣམ་ཕྱུག་པ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་ན་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། དྲན་འདོད་བཞིན། མ་བཟུང་བ་འཛིན་ན་ལོན་ལོང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཟུང་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་གཟུགས་སྣྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

སྔར་མྱོང་བ་ནི་འཛིན་པ་ན། །
ཡིད་ནི་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །
མ་བཟུང་འཛིན་ན་ལོང་བ་ལ། །
སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་མཐོང་འགྱུར། །

ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྟོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་། ངེས་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་རྩོད་སྤང་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དབང་ཤེས་མ་འགྲུལ་བ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དབང་ཤེས་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ་བར་མ་ཆད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ཡིན། འདིར་ཡིད་ཅེས་བྱ་བས་ཡིད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་མི་གཟུང་སྟེ། ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཚུངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། བར་མ་ཆད་པས་དེ་མ་ཐག་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་རྐྱེན་ཏེ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་དོ། །དེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། ཡིད་ཟལ་པ་བསལ་ལ། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་ཡིད་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། རང་དབང་ཅན་མིན་නོ་ཞེས་བསྟན་ནོ། །དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ལྟ་དབང་བློས། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་འདྲ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་དོན་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་འདིར་ཡང་དེའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

སོ། །དཔྱལ་བ་ལྔས། ཡིད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། འགག་མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ནི་དབང་ཤེས་རང་གི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། དབང་པོའི་གཟུང་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ཡང་སྐད་ཅིག་མར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་གཅིག་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་གི་རྗེས་ལ་བོགས་འབྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མེད་པར་ཡང་དོན་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོན་ལོང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་བཟུང་བ་འཛིན་ཡང་དོན་ཚད་པའམ་བསླུ་པ་མི་འཛིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ནམ་དཀར་པོའི་རྒྱུན་སེར་པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཟུང་བ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དང་། ལན་རྩོད་སྤོང་གསུམ་ལས། རྩོད་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་དེ་དང་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་དུས་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་དོན་རང་གི་

ཤེས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྔ་ལོགས་ན་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་ཡུལ་ཤེས་དུས་མཉམ་པར་འདོད་པ་དགག་དགོས་སོ་ཞེ་ན།

ལན་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་མཚུངས་མ་ཡིན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྔ་རོལ་ན་ཡོད་པར་དུས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་དུས་མཉམ་མོ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་དུས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུས་མཉམ་པ་འགལ་ལོ། །མི་འགལ་ཏེ། དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་དང་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱུ་དེ་ཆོས་ཅན། དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་ཡང་སྐྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཕན་གདགས་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ལག་པ་དང་སྒྲ་རྡུ་ར་བཞིན་དུས་མཉམ་པ་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་ནམ། དུས་ཐ་དད་པ་ནི་གཟུང་བ་ཡོད་དུས་འཛིན་པ་མེད་འཛིན་པ་ཡོད་དུས་གཟུང་བ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་

དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ནི་དངོས་སུ་འཇོག་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་བར་འཐད་པར་རིགས་པ་ཤེས་པས་རིག་གི་སྣམ་པ་དང་ལྷུགས་སྦྲམ་བཞིན་དུས་མཉམ་པ་མིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བའི་ཚིག་ལེ་ཚུར་བྱུར་པས་མ་བཟུང་བའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་སུ་སྦྱར་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚད་མར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞན་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་བརྟགས་པའམ་བཟུང་བ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། སྐྱུབ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། རིམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། འདས་ནས་མེད་པས་བཟུང་བ་མི་འཛིན་པར་སྐྲུབ། དོན་བསྡུས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་ལས་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཡུལ་འཛིན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ནི་ཚད་མ་སྔ་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་གཟུང་འཛིན་འཛིན་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའམ། དྲན་པ་སོགས་ཀྱང་ཚད་མར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཡུལ་འཛིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་བདེན་ཡང་ཡིད་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་འཛིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མཐོང་བས་

བསྐྱེད་པའི་དྲན་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ཏེ་″རྟོགས[1] ་པ་མ་བརྗེད་པའི་གཟུང་བ་འཛིན་པ་ནི་དྲན་པ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་རིལ་པོ་བཟུང་ནས་རང་གི་མཐུས་ངེས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ངེས་པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་ཚད་མ་ཡིན་པས། ངེས་པ་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་རྟོགས་པའི་དོན་འཛིན་པ་ནི་གསར་དུ་མ་རྟོགས་པས་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་བཞིན། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །ཡིད་ནི་གཟུང་བ་མི་འཛིན་ཡང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ལ་ཚད་མ་མིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་སྐད་ཅིག་མ་ངེས་ཤིང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་ནུས་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རྙོ་ན་ཤྲཱི་ན་རེ། སྐད་ཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའམ། མ་རྟོགས་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པས་ཚད་མར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་སྔ་མ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་སླུ་བར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་སྔ་མ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་བྱ་བ་རྫོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཏེ་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྔེ་མ་རྟོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གང་གི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་

[1] [མ་ཕྱི། ༦༡ན༣ན། རྟེགས *རྟོགས]

ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་བཙད་ཟིན་ལ་སྔ་རེ་བཞིན། ཚད་མའི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་སྔ་མས་འཇུག་ཡུལ་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་ཕྱི་མ་འཇུག་ཡུལ་སྟོན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་དབང་བློ་དང་ཤཱཀྱ་བློ་དང་རྒྱན་དང་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་རྣམས་ན་རེ། གཟུང་དོན་རྟག་པ་ཡིན་པས་སྔར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལན་དུ་འདི་སྐྱོར་བའང་ལེགས་མོད་ཀྱི། འདིར་ཆོས་མཆོག་ལྟར་སྨྲ་ར་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་བློ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ། གཟུང་དོན་གཅིག་པོ་དེ་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྐྲས་ནི་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་བཟུང་བ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་པར་ནི། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་འགལ་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟགས་སྡུད་པའོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྐྱེན་གཞན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པས་ཡུལ་གཅིག་པ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་མ་

ཐག་འབྲས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དུས་ན་མེད་དེ། དེ་དུས་ན་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཁ་ཅིག །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འདུག་པའི་ཚེ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་ཤེས་དང་དམིགས་རྐྱེན་དེའི་ཡུལ་གྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བས་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་ཟེར་རོ། །ཆོས་མཆོག་ན་རེ། མིག་བྱེད་པ་དང་ལྡན་དོན་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་དབང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཙུང་གི་དབང་པོ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དོན་དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་མདོ་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་རྟོད་པ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཡོད་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་གཞན་བཙལ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

རྒྱན་མཛད་པས།

གོམས་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ། །
འདི་འོ་ཞེས་སོགས་ཤེས་པ་གང་། །
མངོན་སུམ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་བཞེད་དོ། །

ལོ་ཙྪ་བ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་རིག་མེད་པར་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང༌། ཆགས་ལ་སོགས། རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་མདོ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ལ། རང་རིག་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་རྟོག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང༌། རང་རིག་མེད་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་དུཿཁ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་འདིས་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་ཞིང་རིག་པར་བྱེད་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མ་ཟད་བདེ་བ་དང་དུཿ ཁ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་ཡིན་ལ། དེ་ནང་དུ་གཏོད་པའམ་སྤྱོད་ཞིང་རིག་པར་བྱུང་བ་རང་རིག་པ་རྣམས་ཀུང་མངོན་སུམ་མོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་རིག་པ་མིན་ནམ། བདེ་སོགས་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ནི། རྟོད་པ་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་གསལ་བ་གཅིག་རང་རིག་ཏུ་བསྟན་ན་གཞན་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང༌། འདོད་ཆགས་དང༌། ཞེ་སྡང་དང༌། གཏི་མུག་དང༌། བདེ་བ་དང་དུཿཁ་ལ་སོགས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པའི་གཞུང་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མིན་ཏེ།

ཤེས་པ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ནི་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་ལས། རྟོག་པའང་རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད། །དོན་ལ་མ་ཡིན་དེར་རྟོག་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཡང་རང་རིག་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་།

དེའི་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །
དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་བརྗོད། །
རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲ་དོན་མིན། །
དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་རིག་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་བསྲེས་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་བདེ་སོགས་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདེ་སོགས་རང་མཚན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྔར་ནས་བརྡ་བྱ་བར་ནུས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་ལ་བརྟེན་མིན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་ཉེ་བར་མི་གནས་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བརྡ་མི་ནུས་པ་དང་། བརྡ་དོན་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། མ་

འོངས་པ་ལ་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་དང་། འདས་པ་ལ་བརྟ་མི་ནུས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་འགོད་པ་ནི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྗོད་པར་གཟོ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ན། དུས་གསུམ་གྱི་གང་ལ་བྱེད། མ་འོངས་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་མཚན་གྱི་བདག་ཉིད་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ན་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་གིས་སྒྲ་འགའ་ཞིག་གི་བརྗོད་བྱར་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། རང་རིག་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རང་རིག་དེ་ནི་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདེ་སོགས་མ་སྐྱེས་ན་རང་རིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་འགོད་པ་ནི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱེད་མེད་ན་ཁྱབ་བྱ་མེད་པས་སྒྲ་འགོད་པའི་དུས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱེས་པས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་བརྗོད་པར་གཟོ་བ་དང་། སྒྲ་འགོད་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ད་ལྟར་བ་ལ་སྦྱོར་རོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་སྐྱེས་པ་འདི་དག་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་མྱོང་བ་རང་རིག་འདི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་སྟེ། འགོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མྱོང་རང་རིག་ལ་རང་དང་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐ་མི་དད་པར་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲ་འཛུག་ཅིང་སྦྱོར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བའི་ཆར་གནས་པ་ལ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་འདི་དག་ལ་ཞེས་པའི་རྟགས་གསོག་པ་སྟེ་རིག་པ་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་ན། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་བརྡར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་སོགས་

དེའི་རང་བཞིན་སྔོན་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ནས་བརྗེད་པར་གཟོ་བ་ན་བརྡའི་ཡུལ་དང་བརྡ་བྱེད་པ་པོ་རང་རིག་དེ་ཐ་དད་མེད་པས་ཡུལ་འགག་པ་ན་རིག་པ་ཡང་འགག་པའི་ཕྱིར། བརྡ་སྦྱོར་དུས་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ཁྱབ། གང་ཞིག་བརྡ་སྦྱོར་དུས་སུ་བརྡའི་ཡུལ་གཟུང་བ། བརྡ་བྱེད་པོ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་ཞིག་ནས་མེད་པ་དེ་དག་ནི་བརྡ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བ་ལང་གི་སྒྲ་འགོད་དུས་ནས་སྔར་འགག་ནས་རིང་དུ་ལོན་པའི་བ་ལང་དང་ལྷ་སྦྱིན་དག་བཞིན། བདེ་སོགས་དང་དེ་མྱོང་རང་རིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་བདེ་སོགས་ལ་བརྡ་སྦྱོར་དུས་སུ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་པར་གཟོ་བའི་འོག་རོལ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བརྡ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་བདེ་སོགས་རང་མཚན་ལ་སྣང་ནས་བརྡ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་སོགས་རང་མཚན་འདས་པའི་རང་བཞིན་སྣང་ནས་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དུས་མཉམ་ན་འབྲེལ་པ་མེད་ལ་དུས་ཐ་དད་ན་ཤེས་པ་ཞིག་པ་ཤེས་པ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་ཞིང་རྣམ་པ་སྣང་ཡང་སྤྱི་རྣམ་ལ་ཕྱིའི་དོན་དུ་ཞེན་ནས་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། བདེ་སོགས་རང་མཚན་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་སྒྲ་དང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་རིག་པས་རྟོག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་སོགས་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། བརྡ་སྔེ་སྒྲ་ངེས་པར་སྦྱར་བའི་དོན་ནས་དགོས་པ་མེད་དེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚེ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་པ་རང་རིག་རྟོག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་རྒྱ་བས་མ་ཟིན་པ་བརྗོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་དེ་དག་རང་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྫོད་བྱེད་སྒྲ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་སྟེ་འདྲེར་རུང་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་བདེ་སོགས་རང་མཚན་སྤྱོད་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་རིག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ་འདྲེར་རུང་དུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་མིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེ་སོགས་སྒྲ་དང་འདྲེར་རུང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་བྱར་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་བརྡ་བྱ་བར་མ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་སོགས་ནང་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་དོན་དམ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ།

རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། །
བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག །

ཅེས་པ་རྫས་དགུ་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག །རགས་པ་མི་རྟག་པས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་རྫས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དང་དུས་དང་ཕྱོགས་དང་བདག་དང་ཡིད་ནི། རྟག་པ་ཁོ་ནའི་རྫས་ཡིན་ལ་བདག་ནི། ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྫས་འདོད་པ་དང་། སྡུང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། དུཿཁ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་བྱེད་

རྣམས་ཀྱི་རྟེན། འདུ་བའི་རྒྱུ་སེམས་མེད་པའི་ངོ་བོ་མི་འཇིག་པ། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཟ་བ་པོར་རྟོག་གོ །

ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེའི་ཡོན་ཏན། རོ་ཆུའི། དྲི་སའི། རེག་བྱ་རླུང་གི །སྒྲ་ནམ་མཁའི་སྟེ་ལྔ། གྲངས་དང་། ཚད་དང་། སོ་སོ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དག་དང་། གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །བློ་རྣམས་དང་། བདེ་བ་དང་། དུཿཁ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྡང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། འདུས་བྱས་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན། ལྕི་བ་དང་། གཤེར་བ་དང་། སྣུམ་པའང་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལས་ལ་འདེགས་པ་དང་། འཇོག་པ་དང་། བསྐུམ་པ་དང་། བརྐྱང་བ་དང་། འགྲོ་བའོ། །སྤྱི་འམ་རིགས་ནི་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། མཆོག་ནི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། སྤྱི་ཁོ་ནའོ། །མཆོག་མ་ཡིན་པ་ནི་རྫས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་རྟེན་རྫས་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤྱི་ཡིན་ལ། རང་གི་རྟེན་རིགས་མི་མཐུན་པ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ནི་རྟག་པའི་རྫས་ལ་འཇུག་པའི་མཐའ་ནི། བྱེ་བྲག་སྟེ། རྡུལ་ཕྲན་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། དུས་དང་། ཕྱོགས་དང་། བདག་དང་ཡིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་འཇིག་པ་དང་། རྫོམ་པའི་མཐར་གྱུར་པ་དང་། གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་གཉིས་འཁོར་བའི་མཐར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་ལ་སོགས་

པའོ། །འདུ་བ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ལ་བའི་རྒྱུའི་འབྲེལ་པ་སྟེ། སྣལ་མ་འདི་ལ་སྣམ་བུ་ཞེས་སོགས་འདི་ལ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཚིག་གི་དོན་གཞན་ལྷ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་དུཿཁ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྡང་བ་དང་། འབད་པ་རྣམས་ནི་རིག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་རང་རིག་པ་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཟུང་"བ[1]་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོན་བུམ་པ་བཞིན་ཐ་དད་སྣང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་བདེ་སོགས་དང་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །བློ་དབང་ཤེས་ལྷ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་རང་རིག་མེད་ལ་ཡིད་རྟག་པ་རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་ལ་ཡང་རང་རིག་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཟེར་བའི་བྱེ་བྲག་པའམ་རིག་པ་ཅན་དེ་དག་གི་ཡང་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། སླ་ལུའི་སྦུ་གུ་ནང་པན་ཚུན་བཞིན། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེ་མིན་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། སླ་ལུ་དང་། ནས་ཀྱི་སྦུ་གུ་བཞིན་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་དང་དུཀྑ་དང་སྡང་འདོད་སོགས་ཆོས་ཅན། ཅི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ཐ་དད་མེད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[1] [མ་ཕྱི། ༤༤ན༥ན། པ * བ]

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་བསྟན་པ་དང་། རྩོད་སྤོང་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། དོན་ལ་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་པས་འདོད་པར་མ་ཟད་རིག་པ་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་སླ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་ན། འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་འདྲ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ལ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཅན་དང་འདྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཅན་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་བརྩད་ཅིང་དྲིས་པ་ནའོ། །ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་འདྲ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་སླ་སྟེ། སྤྱིར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་པ། དཔེར་ན་སཱ་ལུའི་ས་བོན་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ཆུ་ལུད་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་དག་ལས་ནི་དེ་བསྐྱེད་པའི་སཱ་ལུའི་མྱུ་གུ་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། སཱ་ལུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་འདྲ་བ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱུ་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་དག་ལས་གཞན་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཅིང་སླ་བའོ། །

གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པ་མིན་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་གློ་བུར་བ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །རྒྱུ་དེ་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ངེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་གང་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་

ནི། དེའི་རྒྱུ་ཅན་མིན་ཏེ། དུ་བ་ཆུའི་རྒྱུ་ཅན་མིན་པ་བཞིན། འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མེ་དང་མེ་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་གཞན་སྤངས་ནས་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་དུས་ན་ཡོད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་དུས་གཞན་ནའང་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཚོགས་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁབ་ལོན་དང་ཨ་དུ་རས་ལྕགས་ལེན་པ་དང་འཇུ་བ་བཞིན་བུམ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་འཛིན་པ་མེད་པར་སྒྲ་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རྫས་གཞན་དང་འབྲེལ་བར་ངེས་པ་མེད་པར་ཙནྡན་ཤིང་དྲི་བ་དང་མེ་གྲང་བ་དང་འོ་ཐུག་རོ་མེད་པ་དང་ཆུ་མངར་བར་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་ངེས་པ་གསུམ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དོན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ངེས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་ངེས་པ་མེད་པ་མེ་ཆུའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་མེ་ཆུར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་"ཁ་[1]ཅིག །སྣ་ཚོགས་སུ་ཐལ་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དེ། སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་མེད་ཡིན་གྱི་གཅིག་རྒྱུ་མེད་མིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཕེན་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །

དེ་ལྟར་ཕྱེད་གོང་མ་བཤད་ནས་གཉིས་པ་འོག་མ་འཆད་པ་ལ་བདེ་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན། དབང་ཤེས་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་དང་

༡ [མ་ཕྱི། ༥༥བ༥ན། -ཁ་ *ཁ་]

པོ་ལ་ཡུལ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་རང་ལས་དོན་གཞན་སྔ་མ་རང་གི་ཡུལ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་འགའ་ཞིག་གཅད་པའི་ཕྱིར། པི་ཝཾ་གི་སྒྲ་ཐོས་པའི་བདེ་བའི་ཡུལ་པི་ཝཾ་གི་སྒྲ་ཡིན་པ་ལྟར་སོ་སོར་ངེས་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་ཡུལ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉུང་ཡུལ་དུ་ཚོགས་པ་སྟེ་གནས་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། དབང་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྔ་མ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་བདེ་སོགས་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་མོད་ཀྱང་རང་རྒྱུ་གཟུགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོད་ན་མཐོང་དུ་ཟུང་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པོ་ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ན་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གོང་འོག་གཉིས་ལའང་སྦྱར་ན་འདིས་དབང་པོ་དབང་ཤེས་དང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་བྱེད་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་དོན་གཞན་སྔ་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད

པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀ་ཏུང་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཕྱོགས་པར་ཚོགས་ཀྱང་གཉིད་དང་ལ་སོགས་པའི་སྨྲས་སྒྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲད་པ་སྟེ་འབྲེལ་ཅིང་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པའི་བློ་ཅན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དངོས་ཀྱིས་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་རྐྱེན་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཅམ་ཕོ་ནར་ཟད་དོ་སྟེ་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་དོན་གཞན་ སྔ་མ་རྐྱེན་གསུམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དམིགས་པ་མེད་པ་བེམ་པོའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དང་ཉེར་ལེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་རྐྱེན་ཡུལ་དབང་ལས་སྐྱེས་པར་ཐ་དད་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཅན་ཡིད་བྱེད་དེའི་འབྲས་བུའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་རིག་པར་ངེས་པ་ནའོ། །

བཞི་པ་ལ། མ་ངེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་ནི། དབང་ཤེས་དང་བདེ་སོགས་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་རིག་པར་མི་མཚུངས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དབྱེ་ན་ཤུགས་དང་བག་ཆགས་དང་། གནས་པ་འཇིག་པ་གསུམ་ལས་བག་ཆགས་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལས་དབང་ཤེས་སྐྱེས་པས་རིག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ་བདེ་སོགས་མ་སྐྱེས་པའི་བེམ་པོ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན།

ལན་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་པ་ལ་མི་སྐྱེ། འདུས་བྱས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུས་བྱས་པ་དེའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་རྐྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པས་རྐྱེན་གསུམ་དེ་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་ལ་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱུར་བརྟག་པ་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་པ་སྐྱོན་བསགས་ཏེ་ཁྱོད་འདོད་པའི་འདུས་བྱས་པ་བེམ་པོ་དེ་རྒྱུ་མིན་ལ་ཁྱེད་འདོད་པའི་འདུས་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཚང་བས་རྣམ་ཤེས་སུ་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ། འདུས་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྟན་བྱའི་དོན་ཆོས་ཅན། བར་དུ་ཆོད་པའམ་མ་ཆོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་རུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཚོས་གྲགས་ཀོ་བོས་བརྟགས་ཏེ་དེ་ནི་བདེ་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

དབང་ཤེས་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་ཤེས་དང་འདུས་བྱས་པ་རྣམ་ཤེས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ནང་གི་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་དེ། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདེ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་

པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་ལ་ཡང་ཡང་འཇུག་ཅིང་བྱ་བ་ནི་གོམས་པ་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡེར་བ་སྐྱེ་དགའ་བ་དང་ཞེན་པ་སྐྱེ་མི་དགའ་བའམ། ཡང་ན་གསལ་མི་གསལ་དང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་ལོག་པར་གོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འདི་ཡང་གཡེར་བའམ་གཞན་པའམ་སྤང་ལས་ལོག་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པ་ཞེས་པས་བག་ཆགས་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མིན་ལ། དེའི་འཇོག་བྱེད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིད་ཀྱི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་འདོད་པའི་འདུས་བྱས་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡིད་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ལའང་སྦྱར་ནིམ་པའི་རོ་མི་འདོད་པ་ཕྱིས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་རེས་དུཿཁ་དང་རེས་བཏང་སྙོམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཉེར་ལེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྐྱེན་ཡུལ་དབང་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འགལ་བ་གཉིས་ཉེར་ལེན་མཚུངས་པར་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་རྐྱེན་གསུམ་དེའི་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་གོམས་པ་དང་། ཡུལ་དབང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་གི་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གསུམ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་ལ་གཞན་
ལས་གཞན་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྔོན་པོ་དང་ཚོགས་པས་སྔོ་འཛིན་དང་།
དབང་པོའི་ཁྱད་པར་སྐྱོན་ཅན་དང་ཚོགས་པ་ལས་མི་གསལ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་
དང་། ཁྱེད་རང་བདག་དང་ཡིད་དང་འདུས་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཚུངས་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཤེས་པས་དོན་གཅིག་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་
ཕེབས་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་
པ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །བློ་གཅིག་ལས་སེམས་སེམས་བྱུང་དུ་མ་སྐྱེ་
བ་ཅི་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཆེར་མ་འབྲེལ་ཏེ་ཤུ་གྲོ་ཛྷའི་ས་བོན་སོགས་ཚུང་ངུ་ཆེན་པོ་
བྱེད་པའི་ཚད་མི་ཟིན་ནོ། །དེས་ན་བློ་གཅིག་ལས་ཤེས་པ་སྟོང་ཕྲག་སྐྱེ་ཡང་དེའི་ཉེར་
ལེན་ལས་བྱུང་བ་རིགས་མི་མཐུན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། རིག་པ་
ཅན་ལས་གཞན་གྲངས་ཅན་པ་དག་དེ་ཉིད་ནི་ཤུ་ཛ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པ་རྡུལ་མུན་སྙིང་
སྟོབས་ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་དངོས་དང་
བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དང་པོར་གཙོ་བོ་ལས་བློ་ཞེས་པ་
འདི་བུམ་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཡུལ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་མིང་ཆེན་
པོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་བདག་ནི་བལྟན་སྟུག་པའོ་ཞེས་སོགས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ང་རྒྱལ་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་ཚོགས་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་སྟེ་སྒྲ་རེག་རོ་
གཟུགས་དྲི་སྟེ་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། རྣ་བ་པགས་པ་མིག་ལྕེ་སྣ་སྟེ་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་།

ངག་ལག་པ་རྐང་པ་རྐུབ་འདོམས་ཏེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། བྱིས་པ་སྟོན་མོ་ལ་འགྲོ་བ་ན་བུ་རམ་ཡོད་དམ། ཞོ་ཡོད་དམ་ཞེས་རྟོག་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ། སྒྲ་ལས་ནམ་མཁའ། རེག་ལས་རླུང་། གཟུགས་ལས་མེ། རོ་ལས་ཆུ། དྲི་ལས་ས་སྟེ།

དབང་ཕྱུག་ནག་པོས།

རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །
དེ་ལས་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ །
བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལས་ཀྱང་། །
ལྔ་པོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྔ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ཀྱང་སྣལ་མ་ནག་ན་སྣམ་བུ་ནག་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་གཙོ་བོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །བློ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གསལ་བ་དེ་རྣམས་དང་མི་འགལ་བ་གཙོ་བོའི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་ཡིན། བེམ་པོ་ཡིན་པས་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་ལམ་དུ་བྱ་བ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པས་སེམས་མེད་ཡིན། བརྒྱུད་དམ་དངོས་སུ་གཙོ་བོ་ལས་སྐྱེས་པས་སྐྱེ་ལྡན་ཡིན་ཏེ།

ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་དབྱེ་བ་མེད་ཡུལ་དང་། །
སྤྱི་དང་སེམས་མེད་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི། །
གསལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཙོ་བོ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྐྱེས་བུའོ། །

ཞེས་སོ། །

གསལ་བ་ནི། རྒྱུ་དང་ལྡན་མི་རྟག་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་མ་ཁྱབ། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚེ་བློ་ང་རྒྱལ་དབང་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྲ་བའི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ། བློ་སོགས་དུ་མར་དམིགས་པ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་བརྟེན་པ། ཐིམ་པར་འགྱུར་བས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་དེ་ཙམ་ལ་ཐིམ། དེ་ཙམ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་ལ། དབང་པོ་ནི་ང་རྒྱལ་ལ། ང་རྒྱལ་ནི་བློ་ལ། བློ་ནི་གཙོ་བོར་ཐིམ་པས་སོ། །སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཤས་དང་ལྡན་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པས་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལས་ལྡོག་པས་མི་གསལ་བ་སྟེ།

དབང་ཕྱུག་ནག་པོས།

རྒྱུ་ལྡན་མི་རྟག་མ་ཁྱབ་པ། །
བྱེད་བཅས་དུ་མ་བརྟེན་པ་རྟོགས། །
ཆ་ཤས་དང་བཅས་གཞན་དབང་གསལ། །
ལྡོག་པ་དག་ནི་མི་གསལ་བའོ། །

ཞེས་སོ། །

ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པ་སྐྱེས་བུ་ནི་བློ་ལས་ཐ་དད་པས་སེམས་པ་ཅན་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཙོ་བོས་བྱུང་བའི་ཟ་བ་པོ་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞ་ལོང་འབྲེལ་པས་དོན་ལ་འཇུག་པ་བཞིན། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་ཐྲད་པ་ལས་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོགས་

པའི་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་དེ།

སྐྱེས་བུ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་དང་། །
དེ་བཞིན་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་དོན། །
ཞ་ཡོང་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀའི་ཡང་། །
འབྲེལ་པ་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་བྱས། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་གྲོལ་ཏེ།
དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཤེས་ན། །
རལ་བའམ་མགོ་ཟླུམ་ཅོད་པན་ཅན། །
གནས་ནི་གང་དང་གར་གནས་ཀྱང་། །
གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །

ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེས་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བཞིན་པ་ནི་ནང་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བློ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་སྐྱེས་བུས་སྤྱད་བྱ་མིན་གྱི། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་དེ་སྐྱེས་བུས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་བློ་ལས་མེད་པས་སྐྱེས་བུའི་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཅན་སྐྱེས་བུ་ཡང་མ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་ཡུལ་དག་གི་གཟུགས་བརྙན་བློ་གཅིག་ལ་འདྲེས་པས་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་གྱུར་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ལ་སོགས་བློའི་མེ་ལོང་ལ་ཤུགས་པའི་

གཟུགས་བརྙན་མེ་ལོང་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་ལ་འཛོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་བདེ་སོགས་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ཡིན་པ་དགག །ནང་སེམས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ། མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ཡིད་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དགའ་བ་སྡེ་བདེ་བའི་རྣམ་པ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དུཿཁ་བའི་རྣམ་པ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉེར་ལེན་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ན་ཡང་སྡེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཕན་གནོད་བཏང་སྙོམས་ལས་བསྐྱེད་པར་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བེམ་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔོན་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་ཁྱད་པར་གོམས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་སྔོ་སེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ། བདེ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བློ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཏེ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ཉེར་ལེན་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་བྱ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་།

ལ་སོགས་པ་བརྩེ་བ་དང་ཡིད་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་ཐལ་གྱི་རྟགས་དགོད་པས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་དོགས་སྤང་དང་བཅས་པས་རྒྱས་པར་བཤད། བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པར་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ། ཐོ་སྤྱོད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ལན་དགག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་སེམས་པ་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གཞན་རིག་གོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་སྤྱོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། བདེ་སོགས་གཞན་སྤྱོད་བ་མིན་པར་ཐལ། བདེ་སོགས་དོན་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ། ནམ་པར་ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ནི་ནང་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་གཞན་སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་སྤྱོད་བྱེད་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་བདེ་སོགས་སྤྱོད་བ་མིན་པར་ཐལ། དོན་གཞན་བདེ་སོགས་ཀྱི་ནམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་ཡུལ་དོན་གཞན་གང་གི་ནམ་པ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དོན་གཞན་དེའི་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕན་བདེ་བ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་དུཿཁ་དང་། ཚུན་དུཿཁ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་ནམ་པར་ཤར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་དུཿཁ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་མེད། དུཿཁ་ཡང་བདེ་བ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མངོན་པར་གསལ་བར་སྣོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་རུང་། ཟུར་ན་གནས་པའི་སྐྱོན་གཞན་ལ་གནོད། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཏ་ཙང་ཐལ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཞིག་འདི་ཡུལ་འདིའི་སྣོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྣོང་བྱ་སྣོང་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་རིག་གོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དང་བློ་དང་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་སྣོང་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། མངོན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡུལ་དོན་གཞན་དེ་སྣོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟུར་ན་གནས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་འདྲ་བ་སྣོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གཞག་མི་ནུས་པ་སྟེ། སེམས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་ལ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྣོང་བར་བྱེད་པའི་སྔར་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་སྣོང་དུས་ཀྱང་སྔར་གྱི་དེའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣོང་ལ། སྔར་མི་འདྲ་ཡང་ཕྱིས་འདྲ་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་སྨྲ་བ་མིན་གྱི་སྣོང་བྱེད་བརྟག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་འདི་ནི་གྲངས་ཅན་འདིའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དོན་ཡུལ་དོན་གཞན་དང་འདྲ་བ་མེད་པར་དོན་གཞན་སྣོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་རིག་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་དོན་རིག་གོ་ཞེ་ན། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དོན་

གཞན་དེའི་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ཡུལ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་ཐལ། དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དོན་གཞན་དང་འདྲ་བ་སྐྱེ་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་བ་ཡོད་ན་ནི་འདྲ་བར་བྱེད་པ་པོ་དོན་ལ་སྦྱོར་ཞིང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །སིམ་པ་འདོད་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་སྡང་བར་མི་འདོད་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོང་བ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་པས་བདེ་སོགས་ཤེས་པར་གྲུབ་པར་མ་ཟད་སིམ་པར་སྤྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོང་བ་རིག་པ་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་རོལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་བར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲ་དོན་གྱིས་གོ་བས་སྤྱོང་བ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་དེའི་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་″ཏུ[1]་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སོགས་བེམ་པོར་འདོད་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ལ་འདྲ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱོང་བ་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་

1 [མ་ཕྱི། ༥༠བ༣ན། དུ * ཏུ]

སེམ་པར་སྐྱོང་བ་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གཟུང་བྱར་སྣང་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ནང་དུ་ཉམས་སུ་སྨྱོང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་། །རྣལ་འབྱོར་པ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སོགས་རིག་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དུཿཁ་སོགས་མེད་དེ། ང་སྡུག་གོ་ཞེས་མི་འཛིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉམས་སུ་སྨྱོང་བའི་རང་བཞིན་འདིའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་འདི་ཆོས་ཅན། རང་འདྲའི་རྣམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པ་གཞན་ཕྱི་རོལ་སྲྀ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་སོགས་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲྀ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྔོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་དང་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བདེ་སོགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་སྐྱེ་སྐྱོང་ཞིང་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྲྀ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བས་རྣམ་པ་གཏད་པས་བདེ་བར་བྱས་པ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྔོག་ཆགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གོམས་པ་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ནི་བློ་ཡིན་ཏེ། བློ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རང་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ནང་གི་བདེ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བས་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་འཇོག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ནང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱོང་བ་ནི་བདེ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། བློ་སྣང་ཐ་དད་པ་དགག །ཐ་མི་དད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག །དོན་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག །འགལ་བ་གཅིག་ལ་འདུ་བར་ཐལ་བས་དགག །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། བློ་དང་རིག་པའི་ཁྱད་པར་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ལ། སྣང་བས་གྲུབ་ན་བློ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། འཇིག་རྟེན་པ་བུམ་པོ་ཞེས་སོགས་ཞེན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་འདིའོ། །སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཡུལ་ཉམས་སུ་སྣང་བའོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་མ་བརྗོད་པར་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལན་བཏབ་བོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་བཞི་ག་སྣང་བས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བར་གཟིགས་ནས་བློ་སྣང་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁོས་མཚན་ཉིད་དྲིས་པར་བསམ་ནས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་སྨྲས་པ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི་དོན་བེམ་པོ་ནི་སྣང་བ་མེད་པ་བློ་ཡིན་ལ། གཞན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ནི་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏོང་ལེན་བྱེད་ན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་དུ་དོགས་པས་སོ། །སྣང་བ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམ་པ་འདྲ་བ་བློའི་རྣམ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། འདྲ་བ་གཞན་མེ་ལོང་དང་ཤེལ་དང་རྫ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་"དེར[1]་འགྱུར། སྣང་བ་མེད་པས་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་བསྟན་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་བརྗོད་དགོས་སོ། །རང་གི་དོགས་པ་བསུ་ནས་ནང་གི་སྐྱེས་བུ་དོན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ན་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྨྲས་ཤིན་ཏུ་དང་བ་དང་། ནང་ཉིད་ལ་

[1] [མ་ཕྱི། ༥༡ན༢ན། དར * དེར]

སོགས་བསྟན་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྐྱེས་བུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་བ་ན་སྐྱེས་བུ་དོན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡིན་ནམ། ཐུན་མོང་བ་ནང་གི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ནང་གི་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བློའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་ཐལ། བློ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཏེ་བློ་དང་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་བློ་ཉིད་ཡིན་པས་བློ་མ་གྲུབ་པར་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འམ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱིར་ནང་གི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བློའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བློ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་བློ་ལས་གཞན་མེ་ལོང་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནང་གི་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་མིག་སོགས་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་ནང་ཉིད་དང་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའང་ཅི་རིགས་པ་མིག་དང་ཤེས་པ་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀུང་བློར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་པ་འདྲ་བ་བློའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་བློ་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་། བློ་ཆོས་ཅན། དེས་སྔྲ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ངེས་པ་བསྒྲུབ་པའམ་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་གཟུང་ངོ་། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ།

སྦྱོང་བ་ནི་བལྟ་བྱའི་ངེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མཐོང་བ་དང་། རྣམ་པར་བརྟག་བྱའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་སྣང་བ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་ཡུལ་རྣམ་པར་འཛིན་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་སྦྱོང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་གསལ་བ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདྲ་ཙམ་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ན་མིག་ཕྱེ་ནས་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཡུལ་འཛིན་བྱེད་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར། ཡུལ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་པས་དོན་འཛིན་གོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཤེས་རིག་ཆོས་ཅན། དོན་འཛིན་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དུ་འདྲ་བ་དང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཞེས་པ་སྔར་གྱི་སྐྱོན་གཉིས་སུ་མ་ཟད། སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་བློ་ལ་ཡོད་པའི་བདེ་བའི་འདྲ་བྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་བ་སྔོག་ཆགས་དང་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་བློའི་བདེ་བ་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཚིག་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ལས་མིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་བ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་བརྙན་གྱི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་སྦྱོང་བྱ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་པ་འདི་དག་བློ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེ་ན་ཤྲཱི་ན་རེ། ཕྱིའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་གཅིག་ཅར་འགལ་གསུང་ངོ་། །

བཞི་པ་ནི། གོམས་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་བློ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དག་སྐྱེ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་བློའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་ཡུལ་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་སེམས་པ་ཅན་དང་ཕྱི་རོལ་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བློ་སྣོང་ཐ་དད་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན། མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག །གྲུབ་ཀྱང་མངོན་སུམ་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བློ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། སེམས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་སུ་རུང་བ་ལ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་བློ་འདི་ནི་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་དང་བྲལ་བ་མྱོང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། མྱོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བས་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ལ་མིང་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པས་བྱེད་ལ་རག་སྟེ་མིང་ཐ་དད་པས་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། བློ་ཉིད་སེམས་པ་ཅན་དུ་མྱོང་ངོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཕྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཤེས་རིག་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། བློའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡུལ་གྱི་

རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་དགག །ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཤེས་གཞན་དོན་མེད། བློ་སྤྱོང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ་དོན་བསྡུ་བ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཙམ་ཉིད་ལོངས་སྤྱད་པར་ཐལ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། བློའི་རྣམ་འགྱུར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཡུལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དམིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱད་བྱ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་ན་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། གཞན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་བདག་ལ་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཞེས་པ་སྐྱོན་གཞན་སྟུད་པ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། རིག་བཞིན་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལོངས་"སྤྱོད་[1] བཞིན་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ལོངས་སྤྱད་པའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་བུས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཤེས་ན་ལོངས་སྤྱད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་དམིགས་

༡ [མ་ཕྱི། ༥༣ན༣ན། སྤྱད * སྤྱོད]

པ་ཉིད་ཡིན་པས་དམིགས་པ་མ་ཤེས་ན་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཤེས་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡང་ཤེས་པ་མེད་པས་སོ། །འདོད་ན། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཅན། ལོངས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡོད་པ་ཙམ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་དམིགས་བྱ་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་རིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། ལོངས་སྤྱད་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་མངོན་སུམ་མིན་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྟགས་ལས་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ནི་རྟགས་འདིས་ཀྱང་རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་ཉིད་ལོངས་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་ན་ལྐོག་གྱུར་གྱི་ཤེས་པ་ནི། དོན་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་གྲུབ་ཏུ་བཙུག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ནས། ད་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ། རང་གི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྔར་དཔྱོད་

པ་པ་དགག་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བློའི་མེ་ལོང་ལ་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་དང་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཚོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་མངོན་སུམ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་དངོས་པོས་དངོས་པོ་མཚོན་པ་ལ་བདུན་པ་སྟེ་སྐྱོན་གྱི་དངོས་པོས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོན་པས་ཡུལ་དམིགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ན་ཆོས་ཅན། ཕྱོག་གྱུར་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་གཞན་རྟགས་པ་ནི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པོའི་ཐ་སྙད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་གསལ་བར་སྣང་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དམིགས་བྱེད་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་རིགས་པ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རིག་ཕྱོག་གྱུར་མིན་ཡང་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བློ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བློ་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བློ་གཞན་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལ་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་རང་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དམ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། བློ་སྤྱོད་གི་རྣམ་དབྱེ་རྟོག་པ་མེད་དེ། བློ་སྤྱོད་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་

པའི་ཕྱིར། ལྕགས་གོང་དང་ནི་མེ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་བཞིན་དུའོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི་སེམས་པ་སྐྱེས་བུ་དང་ཞེན་པ་བློ་དག་ཐ་དད་ཀྱང་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་སྣང་བ་ན་བློ་ལ་སྐྱེས་བུའི་གྲིབ་མ་བབས་པས་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་ལ་གཟུགས་བརྙན་དང་ལྡན་པ་བློ་ཡིན་པས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པས་རྣམ་པར་བསླད་ཅིང་བསླུས་པའི་རྟོག་པ་པོ་ལ་བློ་སྦྱོང་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། འདྲེས་པས་བསླུས་པའི་ལྟ་བ་པོས་ལྕགས་ཀྱི་གོང་བུ་དང་མེ་ཐ་དད་དུ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། མགར་གྱི་སོལ་མལ་གྱི་མེ་ལྕགས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། མེ་དེའི་གཟུགས་དམར་པོ་དང་རེག་པ་དྲོ་བ་དང་ལྕགས་ཀྱི་སྲ་བ་དང་དབྱིབས་ནི་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དོན་དགག །དཔེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་ཚད་མས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉམས་པར་ཐལ། ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་བའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་འཇོག་གི་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཚན་འཚོལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་པར་ཚད་མས་མི་འཇོག་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་དད་མེད་པར་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ་འཇོག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཐ་དད་བཀག་ནས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དོན་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་བློ་སྦྱོང་ཐ་དད་མེད་པར་སྣང་ཡང་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་

ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་དོགས་པས་སོ། །འདིས་ཀྱང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁེགས་ཏེ། དུ་མའི་ཐ་སྙད་ནི་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་ཐལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་དང་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཐ་དད་པར་རིག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་ལ་ཐ་དད་པར་དམིགས་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་ན། ཐ་དད་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མིན་ན་ཐ་དད་མི་དད་འདི་དག་རྒྱུ་ཅི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་དུ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་ན་ཡང་ཆུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེ་ལ་མི་འཇུག་པས་དུ༑ ཁ་བས་འཚོ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་བརྗེ་བས་ན། ཨེ་མ་ཧོ། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བློ་མ་འཁྲུལ་བ་རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པར་རིག་པ་གཅིག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལྟར་གང་མིན་ཏེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་རྒྱུ་མཚན་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐ་དད་མེད་པར་རིག་པ་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ན་འགྲོ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་རྣམ་

པ་ཐ་དད་པ་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅིག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་དེ་གཉིས་སྤྱང་བར་སྟོན་པ་ཡུལ་དཀར་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བདེ་བ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། བློ་སྔོང་ནི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་མེད་སྣང་ཡང་དོན་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟེན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་མ་འཁྲུལ་བ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བ་ཚིག་ལེ་ཨུར་བྱས་པས་སྦྱི་ར་བཀོད་པ་འགྲེལ་པས་ཀྱང་བཀྲལ་བའི་དོན་འགྲེལ་ཅིང་ལེགས་པར་བསྡེབས་ནས་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བས་ན་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། བློ་སྔོང་འབའ་ཞིག་ཐ་མི་དད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་དཔེ་ལྟུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་དེ། ལྟུགས་གོང་འབར་བ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མེ་ལྟུགས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྫས་དག་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་མི་ཕྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་ལེན་ལྟུགས་ཀྱི་གོང་བུ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་མེ་དང་འདྲེས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་རེག་བྱ་ཚ་བར་སྐྱེས་པའི་གྲང་རེག་ལས་དོན་གཞན་གཅིག་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོང་བའི་དངོས་པོ་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་མ་ཡིན་ལྟ་བུ་རྟོགས་སླ་བ་ནི་སྣང་བ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་ལ། གསེར་ལ་དངུལ་ཅུང་ཟད་འདྲེས་པ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་ཉེར་ལེན་ཐ་དད་པའི་འཐད་པས་ཐ་དད་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་མི་དད་པར་སྣང་ཡང་གནོད་བྱེད་ཚད་མ་ཡོད་ལ། མེ་ལྟུགས་ཐ་མི་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་

ན་མེ་ལོག་ཀྱང་ལྡུགས་མི་ལྡོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཇི་སྲིད་མེ་རྫས་སུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཕྱིས་མེ་རྫས་དེའི་རྒྱུན་རྣམ་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་མེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། མེ་རྫས་དེ་ལྡོག་སྟེ། ཏི་ལ་མར་ཟད་ན་སྒྲོན་མེ་ལྡོག་པ་བཞིན། དེ་ལྡོག་ཅིང་ལྡུགས་དེའི་ཉེར་ལེན་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་གྱི་གྲང་བའི་རེག་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྣྲས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཆུ་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལྡུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེ་ལས་རྫས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ནང་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་ཉེར་ལེན་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱོང་བ་སེམས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིང་ནི་བསྡུ་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་དང་ཕུར་བུ་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་ཅེས་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་རང་བཞིན། གོམས་པའི་གསལ་སྣང་དུ་འགྱུར་བའི་དཔེ་སྦྲུབ། རྟོག་པ་དང་གསལ་སྣང་མི་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི་བདག་མེད་དུ་བསྒོམས་པ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཏེ་མཐུ་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བས་ཤེས་པ་གསལ་བ་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་ཤེས་པ་གང་དོན་བདེན་པ་ལ་བསླུ་བ་ཅན་མིན་པའི་རྟོག་མེད་དེ་རྟོག

བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་པས་གསལ་བར་སྣང་བའི་དཔེ་སྟོན་པ་འཇིགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསལ་སྣང་གི་རྒྱུ་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམ་སྟོན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ལ། བསྟན་བཅོས་སུ་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚིག་བཟུང་བ་ངེས་པའི་དོན་བསྒོམ་བྱ་ཚད་མས་རྟོགས་པས་རིགས་པ་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བས་དོན་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་བ་བློ་ལ་བཀོད་ཅིང་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་དེ་རྫོགས་པ་ན་སྔེ་དོན་རྣམས་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པ་ན་གསལ་བར་སྣང་བ་སྟེ། དེས་ཤེས་པའང་གཟུང་ངོ། །

དཔེར་ན། འཇིགས་པ་དང་མྱ་ངན་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་གསལ་བར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྟེ། འདིས་གོམས་པ་དང་གསལ་སྣང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་ཡུལ་བསྟན་ནོ། །གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་བསླུ་བ་མེད་པའི་མ་འཁྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གཞན་བཞིན་ནོ། །འདི་འདྲའི་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་འབྲས་བུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེ་ཉིད་སྲིད་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་འགོག་པ། རང་བཞིན་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལམ་སྟེ། འདི་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་

ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞི་ཚད་མས་དག་ཚུལ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་དུས་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་པ་དུ་མས་དང་། རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་དང་ཡིད་འབྱུང་ལས་གོམས་པར་བྱ་བ་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། ཇི་ལྟར་ཕོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པ་ལས་དེའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་སྨྲུབ་པར་འདོད་དུ་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའི་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བརླམས་ཏེ་གཞོན་ནུ་མ་ཡིད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཇིགས་པས་བརླམས་པ་དང་། སྨྱོ་དན་གྱིས་བརླམས་པ་སྟེ་སྨྱོ་ཞིང་འཁྲུལ་པ་དང་། རྨི་ལམ་དུ་ཆོམ་རྐུན་མངོན་སུམ་དུ་ལྟགས་པར་མཐོང་"བ[1]་ཆོམ་རྐུན་གྱི་རྨི་ལམ་གྱིས་བསླད་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ལུས་སྒྱུར་དུ་བསྐོར་བ་དང་། འཆི་ལྟས་ཀྱིས་བསླད་ཅིང་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་མདུན་ན་ནི་གནས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ལ་སོགས་པས་བསླད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་གུས་པར་ཏེ་གྲིམས་པར་ནི་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་དང་འདི་ན་སུ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པས་རལ་གྲི་ལ་འཇུ་བ་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་གིས་

༡ [མ་ཕྱི། ༥༥བ༡ན། པ * བ]

ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་སོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་གྲུས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་འཇུག་པ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པའི་བུ་དགའ་བྱེད་ཀྱིས་རོལ་རྟེད་མ་ཡིད་ལ་བྱས་པས། བདག་གིས་དེ་མཐོང་འདི་དང་འདི་ན་མདུན་དང་རྒྱབ་དག་ཏུའང་། ནང་དང་ཕྱི་དང་ཡོངས་སུ་བསྐོར་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཙུན་མོ་དྲི་ཟ་མོས་སྨྲ་ངན་བྱས་པས་བུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདོད་འཇིགས་ཀྱིས་བརླམས་ཏེ་མྱུན་ནང་དུ་མཐོང་བ་དང་། ངུས་པའི་རྒྱུས་མིག་ལྡོངས་པར་གྱུར་པའི་གསལ་སྣང་ལ་བྱའི། སྣང་བ་དང་བཅས་པ་དང་། མིག་ཕྱེ་བ་ལ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པས་ཡིད་ཤེས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་སྣང་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །ཆོམ་རྐུན་གྱི་རྨི་ལམ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་མིག་མི་གསལ་བར་ཕྱེ་བའམ་མྱུན་ནང་དུ་མཐོང་བ་ལ་བྱའི། རྨི་ལམ་ལ་གསལ་སྣང་ཡོད་པར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་བསྒོམས་པའི་རྒྱུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པས་ཡིད་ཤེས་གསལ་སྣང་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་བདེན་པའམ་ཡང་དག་པ་མིན་པའང་རུང་གང་དང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་དོན་དེ་གསལ་ཞིང་མི་རྟོག་པའི་བློའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་འབྲས་བུ་ཅན་དེ་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་དེ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

བསླུ་བ་ཅན་མིན་གང་ཡིན་ཏེ། །

བསྒོམས་བྱུང་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད། །

ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་གོམས་པས་མི་བདེན་པའི་དོན་གསལ་བར་སྣང་ཡང་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་ལ་མི་བདེན་པའི་དོན་གསལ་སྣང་མེད་དོ། །"[1] གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་དང་རྟོག་མེད་མེད་པར་གྲུབ་མཐའ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་རང་གི་ཕྱོགས་པ་དག་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ལྟར་མི་སྡུག་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དངོས་པོ་མཐའ་དག་པར་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟད་པར་ས་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་ཟད་པར་ཚུལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་། བློ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་འགའ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་དོན་བདེན་པ་མ་ཡིན་នོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྒོམས་པ་དང་ཡིད་ཤེས་གསལ་སྣང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པ་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བས་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྣང་དགག །དེའི་རིགས་པ་ཇི་ལམ་ལ་སྦྱར། མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་

---

[1] ཚོས་མཆོག་ཅེའམ།

སྦྱ་འབྲེལ་པ་སྐྱེ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་བསླད་པའི་བློ་རྟོག་པ་འཁྲུལ་པ་དང་། ཡང་གི་སྒྲས་རྟོག་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་རུང་སྟེ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཉིད་ལྡོག་པ་སྟེ་མེད་དེ། བརྗོད་པ་སྒྲའི་རྣམ་པ་དང་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་སློས་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་གཟུང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཟུང་དོན་གསལ་སྣང་ལྡོག་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དམ་བཅས་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པས་རིགས་པ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཡང་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་རྨི་ལམ་ན་དྲན་པ་རྟོག་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དུས་སུ་གསལ་བ་སྣང་བ་དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པ་སྟེ་གཟུང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བ་མིན་ཏེ། མི་གསལ་བར་སྣང་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པ་རྨི་ལམ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འབྱུང་ལ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྨི་ལམ་གསལ་བར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསལ་སྣང་ཅན་དུ་ནི་དྲན་པ་མེད་པར་མི་གསལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མ་དྲན་པར་སད་དུས་སུ་ཐ་སྙད་མི་ནུས་པས་སོ། །དྲན་པ་མྱོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དྲན་པ་ཡོད་ཀྱང་འདི་ནི་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་པས་དྲན་པ་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

གནོད་བྱེད་རིགས་པ་དམ་པ་ནི། །
མེད་ན་ཉམས་མྱོང་སྣང་བྱ་མིན། །

ཞེས་སོ། །

འོ་ན་རྟོག་པ་གསལ་སྣང་མེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་ནི་དབང་པོ་ལས་གསལ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དོན་ལས་གསལ་ལོ། །ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་གསལ་བའི་རྒྱུ་ནི། གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཟུང་དོན་གསལ་བར་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དང་གསལ་སྣང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསལ་བར་སྣང་བ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བརྡ་དུས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་བསྒོམས་ནས་འཛིན་པས་གསལ་སྣང་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པས་རྨི་ལམ་ན་ཡང་གསལ་བར་མི་སྣང་བའི་རྟགས་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། ཁ་ཅིག་རྟོག་པའང་བསྒོམས་པས་གསལ་སྣང་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཤེས་གསལ་སྣང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོག་པ་གསལ་སྣང་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒོམས་པས་ཀྱང་རྟོག་པ་འགག་པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐབས་ཀྱི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་བསྒོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་

འགྱུར་བ་སྲིད་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན། འཇིགས་སོགས་བསྒོམས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་བསྒོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོགས་པ་ཚང་ཅམ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པ་རང་བཞིན་ཏེ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གྲུབ་པ་ལས།

གང་གང་གནས་སྐབས་གཞན་དག་ཏུ། །
ཁྱད་པར་དུ་ནི་རབ་འཇུག་པ། །
དེ་དེ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད། །
སྲིད་དེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །

ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དོན་དུ་མངོན་སུམ་བཞི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བར་བརྗོད་ནས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་དང་རང་གི་འདོད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རྟོག་བྲལ་ཙམ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པར་འཆད་པ་སྤུན་དབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་བཅད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་འཆད་པ་ལ། རྩོད་ལན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར། ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ཕྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟོག་མེད་དུ་ཐལ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས་པ་འོ་ན་ནི། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་

ཞེས་ཁོ་བོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ཡང་འདི་ཉིད་བཞེད་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་གསལ་བར་སྣང་ཡང་འཁྲུལ་པས་མངོན་སུམ་མིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བདག་གིས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་མི་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བར་བསླད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ལ་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་མི་སྣང་ན་མངོན་སུམ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་མངོན་སུམ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་དེའི་སྣང་བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དང་། ཁོ་བོས་གང་ཞིག་ཤེས་པའི་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྣང་བ་དངོས་པོ་རང་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་མི་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཉེ་བར་བསླད་པ་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ལ་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེ་དབང་ཤེས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་སོགས་འཁྲུལ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་གཞན་ལས་དེ་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མིན་នོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་པ་ནི་ཡིད་དུ་མ་ཟད་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དང་དོན་གཞན་ སྔ་མ་དབང་པོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ལ་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འཁྲུལ་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་སོ། །བསླུ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྣང་བ་མིན་པར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྣང་བ་མིན་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ། དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཊཱི་ཀ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་དང་མགལ་མེ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་"པ[1]ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་གྲངས་དང་དབྱིབས་དང་བྱ་བ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དགག །ཡི་ཤེས་ཡིན་པ་དགག །སློབ་

[1] [མ་ཕྱི། ༥༩ན༥ན། བ * པ]

དཔོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བའི་དང་པོ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་དབང་པོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རང་ལས་གཞན་དོན་སྔ་མ་དབང་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ལ། དཔེར་ན། དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །རང་ལས་དོན་གཞན་སྔ་མ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་སོགས་འདི་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་དང་ནི་ཕྱི་མ་སྡུད་པའོ། །དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཟླ་གཅིག་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ཤིང་ཞེན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཟུམ་པ་གཅིག་བཙུར་ཞེན་ཀྱང་བཙུར་གསལ་སྣང་མེད་པ་ལ་འདིར་དབང་པོའི་བྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དབང་སྐྱེས་ཡིན་ཏེ། མིག་བཙིར་བ་སོགས་དབང་པོ་འགྱུར་ན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་བཙིར་བ་བཏད་ན་གཉིས་འཛིན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྟེན་དང་དབང་ཤེས་བརྟེན་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་སོགས་ཆོས་ཅན། མིག་བཙིར་བ་སོགས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྡོག་པར་ཐལ་ཏེ་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པར་ཐལ། བདག་རྐྱེན་ཡིད་ལས་སྐྱེས་པའམ་ཡིད་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡིད་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྣིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཁྲུལ་པ་ལྟར་རོ། །མ་འཁྲུལ་བའི་བསལ་བྱ་འཁྲུལ་པ

འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་དངོས་པོ་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

ཚད་མའི་མདོ་ལས།

འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཤེས་དང་། །
རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །
དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཕྱི་རོལ་པའི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པ་དང་། བུམ་པ་དང་གྲངས་དང་འདེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་། དེ་གཉིས་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེར་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལས་བྱུང་དེའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་སྔོ་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་འདོད་པ་སྔོ་བཞི་བཤད་ནས་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་འཁྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྟེ་ཚན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཅད་དེ་རབ་རིབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚོན་པ་ཕྱི་ནང་གི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་དབང་པོ་ཉམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསླད་པ་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་མངོན་

སུམ་ལྟར་སྣང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་འབྲེལ་བ་སློས་པས་བསྟུས་ལ། འདུས་ཀྱང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེད་ན་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ལ། དབྱེ་བ་བྱེད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །

ཙོ་ན།

རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །

ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན།

"དེ[1] ་ནི་སྒྲི་ར་བཏང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཅོག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་གྱི་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འཁྲུལ་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དུ་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མ་མ་འཁྲུལ་བ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅོད་པ་སྒྲུབ་པ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཉིས་འཛིན་སོགས་དབང་ཤེས་སུ་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ས་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའང་ཡུལ་དུ་ཐལ་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཟླ་བ་གཉིས་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའི་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་

---

1 [མ་ཕྱི། ༨༠ན༩ན། ད *དེ]

ཞེས་རང་འགྲེལ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་ནི་དམིགས་བརྟག་གི་ལུང་དང་སྦྱོར་རོ། །ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་དབང་གིས་རྟོག་པ་དྲུག་གསུངས་ལ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་མདོའི་གཞུང་བཤད་པའི་དབང་གིས་རྟོག་པ་གསུམ་སྟེ། བརྡའི་རྟེན་ཅན་དང་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་ལྐོག་གྱུར་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་དང་གསུམ་རྟོག་མེད་དང་བཞི་བཤད་ཅིང་། འདིར་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་བསྡུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀུ་མཱ་རི་ལས།

གང་ཞིག་ཡུལ་གཅིག་འདོད་པ་ན། །
ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཉིད་སླ་བ། །
དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དག །
ཐ་དད་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་གནོད། །
ཇི་ལྟར་སྤྱོད་བྱེད་སེང་ལྡེང་ལ། །
བབས་པས་པ་ལ་ཤ་མི་འཆད། །
དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ན་གཅོད་དང་། །
སྟ་རེ་གཅད་བྱ་གཅིག་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ཚད་འབྲས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། མདོ་ལས།

བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །

འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ། །
ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །
བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གཞུང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པ་ལ་དྲིས་ལན་གྱིས་ཚད་འབྲས་སྤྱིར་བསྟན། དོན་ཡོད་སྨྲའི་ཚད་འབྲས་རྣམ་པར་གཞག །དེ་ལྟོག་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་གཞག་པ་ལས་དང་པོ་ནི། ཚད་མ་སྤྱི་དང་མངོན་སུམ་བསྟུ་བས་ན་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚད་མ་འདིའི་གནོད་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན། དོན་རྟོགས་ན་འཇུག་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་ནི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་གནོད་མི་ཟ་བར་དགོས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །འཇལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འཇལ་བའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཚད་འབྲས་ནི་ལས་ངེས་པར་གཅོད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདིར་སླུས་ཚད་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་དང་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་འབྲས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ། བྱེད་པ་པོ་རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་དོན་རྟོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ལས། དོན་རྟོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟོས་པར་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་མེད་པར་གཞལ་བྱ་རྟོག་པ་འདིའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་

ཚད་མའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དང་འདྲ་བས་དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྟན། དེ་ལས་གཞན་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་འདྲ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱེད་པ་དང་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་འདིའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་དོན་དང་འདྲ་བ་མིན་པ་གཞན་དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་མེད་དེ། དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་སུ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་ལ་དོན་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་བསྟན། རྣམ་འཇོག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། དོན་རྟོགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བསྐྱེད་ནུས་ན་འཇོག་ཀྱང་ནུས་པས་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གང་དང་གང་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་བྱ་བ་གང་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད

ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགའ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་རྣམ་འཇོག་མིན། འགའ་ཞིག་ལས་སོ་སོར་ངེས་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོར་ངེས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཆོལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན། དེ་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་མིན་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། རིག་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ལས་སོ་སོ་ལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དགག །དེས་ན་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་དོན་དང་འབྲེལ་པར་གྱུར་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། གང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་པར་གཞག་པ་དེ་ལ་དོན་དང་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་དོན་རིག་པ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའམ། གྲངས་ཅན་སེམས་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རིག་ཙམ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་བྱེད་དུ་འཇོག་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ལས་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་སྔོ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བ་སྟེ་ཁྱད་མེད་ཅིང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྔོན་པོ་རྟོགས་པར་གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མྱོང་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་གང་གིས་ཡུལ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འདི་ནའོ་འདི་ནི་སེར་པོའོ་ཞེས་ལས་ཏེ་ཡུལ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་ཡུལ་ངེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་དང་། ཤེས

པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ཤེས་པས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྐྱེན་ཐ་དད་དང་འབྲེལ་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ་ཞེ་ན། ནི་སྐྱེ་གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་བྱེད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དབང་པོ་དང་ཕྱིའི་དོན་དང་དབང་དོན་ཐད་པ་སྐྱེ་འབྲེལ་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྣྲས་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་བྱེ་བྲག་མེད་ཅིང་གསལ་མི་གསལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ལས་ཧེ་ཡུལ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ལ་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་ཅིང་མཚུངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དོན་འདི་རྟོགས་ཀྱི་འདི་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དབང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་འབྲེལ་པ་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བ་སྔོ་སེར་དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་

པར་མེད་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅན་དེས་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་ཅིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་གནས་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་རྣམ་འཛོག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་འདིའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་གང་ལས་སྔོན་པོ་འདིའི་རྟོག་པ་ནི་འདིས་ཡིན་ཞེས་དོན་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་ནས་ཤེས་པ་འདིའི་ལས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ངེས་པ་སྟེ་འབྲེལ་པ་འདིར་འགྱུར་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་”དེ[༡] ནི་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། དེ་དོན་འདྲས་བྱས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་པའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་འཇོག་བྱེད་ཅིག་ཡོད་ལ། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ལས་ནི་འདི་འཇོག་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་སོགས་དང་། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་དང་ཡུལ་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ

---

༡ [མ་ཕྱི། ༨༢བ༥ན། ད * དེ]

ངེས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་གོམས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུལ་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་བྱེ་བྲག་གིས་ཤེས་པ་དགའ་མི་དགའ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟ་དོན་འདིའི་རྟོག་པ་འདིའོ་ཞེས་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པ་དོན་དང་ཉེ་བ་སྐྱེ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པོ་མིན་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བྱེ་བྲག་གང་ལས་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་གནས་སྐབས་ད་ནི་དོན་འདྲ་བ་ལས་གཞན་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་ཐ་དད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མི་སྟོན་སྟེ་སྟོན་ཅིག །དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉམས་མྱོང་གི་ཁྱད་པར་དེ་ནི་འདིའོ་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་དྲངས་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟན་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་བུའི་གཟུགས་མི་མཁས་པས་མཐོང་ཡང་ཁྱད་པར་བསྟན་མི་ནུས་པ་བཞིན། འོན་ཀྱང་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉམས་མྱོང་གི་བྱེ་བྲག་འདིའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། མྱོང་བའི་རང་བཞིན་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འདིའི་ཡིན་གྱི། གཞན་སེར་པོ་འདིའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་པོ་སྐྱེ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་པ་སྐྱེ་ངེས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་འདིའོ་ཞེས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་བསྡིང་ཚིག་གོ །འདིའི་ཞེས་མ་རྟོགས་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འབྲས་བུ་

ངེས་པར་རྟོགས་ནས་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ནི་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མིན་གྱི་རང་ཁོ་ནས་སོ། །ཁོ་ན་འདྲ་བ་ཡང་མ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་འདི་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་ཞེན་པ་མེད་པར་དོན་ནོ་ཞེས་ཞེན་ལ་འདྲ་བར་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་སྟེ་འདྲ་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འཇོག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འཇོག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་ཡོད་ལ་འདི་ལས་གཞན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་འཇོག་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་རྟོགས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདྲ་བ་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ནམ་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེའི་ལས་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། ངེས་པ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་នོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མི་འགྲུབ་སྟེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དོན་རྟོགས་པ་དང་དོན་གཞན་མིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འོན་དོན་དང་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་དབང་དང་རང་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤིང་གི་ཚོས་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ཞེ་ན། འདིར་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་མིན་ལ། བྱེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའང་མིན་ནོ། །བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་རང་ལས་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་གཞན་ལས་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་

མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་དོན་དམ་པར་བྱེད་པོ་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་བདག་འཛིན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱེད་པོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་འཛིན་རྣམ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དོན་དང་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པོ། །འདྲ་བ་དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་དཔོག་གོ །འདྲ་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱེད་པར་ཤེས་པ་མིན་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ཀུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་དཔགས་སོ། །

དེས་ན་བྱེད་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་དེ་བྱེད་པ་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོའི་དབང་དང་། རང་གི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་ལྡན་པས་དོན་ངེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ཡུལ་ལ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི །དོན་དམ་པར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་འདྲ་བར་རང་ཉིད་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཡང་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་འདྲ་བ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྔོན་སོགས་རྟོགས་པ་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་འབྲས་སུ་འདྲ་བའི་ཆ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་ཕའི་གཟུགས་འདྲ་བ་སྐྱེས་པ་ལ་ཕའི་

གཟུགས་འཛིན་ཞེས་པ་སྣང་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དཔེར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། །
བདག་ཉིད་འདྲ་བར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །
བྱ་བ་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་། །
འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་གཟུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་སོ། །

འདྲ་བ་ཚད་མ་སྟེ་དེའང་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་དང་གཉིས་ག་མིན་པ་ལ་སོགས་མིན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་གཞི་ལ་ཚད་མར་བརྗོད་ལ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་གཉིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇོག་པ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་གོ་བྱེད་གོ་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཏགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་ཏླ་ལོ་ཙྪ་བ་གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདྲ་བ་ལས་གཞན་དོན་རྟོགས་འཇོག་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་དབང་པོ་དང་ཕྲད་པ་དང་དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་སོགས་དེ་ལས་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལམ་ལས་དང་འབྲེལ་པ་སྦྱོང་བ་འདི་ནི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བདག་ཉིད་མིན་པས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་

བརྗོད་ལ། འདིར་ནི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འཆད་པས་ཟློས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་འཛོག་བྱེད་མིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དབང་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚད་མ་མིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བར་དུ་ཆོད་ན་བྱེད་པོ་གཞན་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁྱད་མེད་པས་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་ཅན་མིན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་ཚད་མའོ་སྙམ་ན། སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇོག་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཐ་མའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའོ། །དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་འདིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་སོ་ཞེས་སོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་དགོས་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི་བར་དུ་ཆོད་པའི་དབང་སོགས་ནི་མིན་នོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་དང་། དོན་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཐད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། དབང་པོ་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། འདི་སྔོན་པོ་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོ་འཛིན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དགྲོད་པ་པ་ན་རེ།

དང་པོར་དོན་ལ་ལྟ་བ་པོ། །
ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཅན། །
བྱིས་དང་ལྐུག་སོགས་བློ་འདྲ་བ། །
དག་པ་དངོས་ལས་སྐྱེས་པར་འདོད། །
དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བློ་གང་གིས། །
དངོས་ཆོས་རིགས་ལ་སོགས་རྣམས་སུ། །
བློ་ནི་ཞེན་པར་བྱེད་པ་གང་། །
དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད། །

ཅེས་དང་པོར་རྟོག་མེད་དོན་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཚད་མ། རིགས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་འབྲས་བུ། དེ་ལས་འཇུག་པ། དེ་ལས་ཐོབ་པ། དེ་ལས་བདེ་བ་སྐྱེ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཚད་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུའོ་ཞེ་ན། དབང་པོར་མ་ཟད་དོན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དོན་དེའི་རང་བཞིན་ཏེ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྔེ་རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱད་པ་ཡོད་དེ། དོན་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེས་དོན་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་དགག །ཡུལ་དུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག །རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། དོན་ལ་ལྟ་བ་ཚད་མ་མིན། དེ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པས་ཡོན་ཏན་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ། དེའི་

བརྟེན་པའི་རྫས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་སོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་དོན་གཞན་རྫས་ཡོན་ཏན་གྱི་འཛལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་རྫས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་ན་སྟེ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་འཛལ་བ་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་རྫས་འཛལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྫས་འཛལ་ཡོན་ཏན་འཛལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དུས་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་ཙུ་བཏྲ་བ་ལ་བབས་པས་སྐུག་པ་ཆད་པར་འགལ་བ་བཞིན་នོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་མེད་དེ་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་གཉིས་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེ་འཛལ་བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་དག་སྔ་ཕྱི་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐ་དད་དང་མེད་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྔ་མ་ཁྱད་པར་གྱི་ཤེས་པས་དོན་རྟོགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ།

དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ལ་ཡུལ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་གཅིག་ལས་དངོས་འབྲས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གཅིག་ཅར་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དུས་གཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུས་མཉམ་ལ་ནི་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན། ཚད་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཁྱེད་རང་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་ཏེ། དུས་གཅིག་ཅར་དང་ཐ་དད་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། ངེད་ཚད་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ཤེས་པའི་ཆ་མི་འདྲ་བ་ལས་ལོག་པ་དང་བློའི་རང་བཞིན་མིན་པ་ལོག་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཞག་འཇོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཆོས་ཅན། གཅིག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་འགལ་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། འདྲ་བ་དང་དོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་དད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་ཁས་བླངས་པ་སྐྱེ་བཤད་ཟིན་པས་སོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་གནས་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་

ཏེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཉུས་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བདག་གིས་བདག་འཚོག་གོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ལ་འཚོག་པ་པོ་དང་། བཙོག་པར་བྱ་བ་དང་འཚོག་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཐྲད་པ་ནི་དོན་སོ་སོ་ལ་ཐ་དད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བསལ་ནས་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཚད་མར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གོ་རིམ་ལྡོག་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། དབང་པོ་དོན་ཐྲད་པ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཐྲད་པ་ནི་འབྲེལ་པ་སྟེ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་བུམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ། བུམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འབྱོར་བའི་འདུ་བ། དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱི་དང་། འབྱོར་པའི་འདུས་པའི་འདུ་བ། རྣ་དང་སྒྲ་ལ་འདུ་བ། སྒྲ་ཉིད་དང་འདུས་པའི་འདུ་བ། དབང་པོ་ཕྱོགས་ན་བུད་མེད་དང་འབྱོར་″བའི་[1] ཁྱད་པར་གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་ཞེ་ན། ཐྲད་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མིག་དྲི་རོ་ལ་ཡང་ཚད་མར་ཐལ། ཐྲད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱན་ནོ། །ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན། དབང་དོན་ཐྲད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་རྟོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་དོན་དེའི་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐྲད་ཀྱང་ཐྲད་པ་དེའི་ཆོས་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འཐྲད་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཡང་ཡུལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་འདི་ནི་བློའི་སྣང་བ་དོན་དང་འདྲ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འདྲ་བ་དེ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་

[1] [མ་ཕྱི། ༧༧ན༧ན། བའི * པའི]

པར་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚད་མར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྨྲ་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་འདྲ་བ་ཚད་མ། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །

གསུམ་པ་ལ། དོན་ཡོད་སྨྲའི་ཚད་འབྲས་དགག་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ཚད་འབྲས་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་མ་ངེས། ངེས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་གྲུབ། དོན་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་དང་པོ་ནི། ཚད་འབྲས་བཞག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་ཐེ་ཚོམ་འདིར་འགྱུར་ཏེ་གང་ཁྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པ་འདི་གང་ཞིག་ཡིན། ཁོས་ཚད་མ་དྲིས་པར་གོ་ནས། མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །ཁྱེད་ལ་ཚད་མ་དྲིས་པ་མིན་གྱི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོང་བ་ཡོད་པ་འདི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པར་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་འཛོག །ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་སྟེ་དེས་འདྲ་བར་བཞག་ལ། དོན་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་དོན་རིག་ཏུ་བཞག་པས་སོ། །འོ་ན་ནི། ཡུལ་ལ་སྔོན་པོར་མཚུངས་པའི་སྔོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་སྔོ་འཛིན་ཕྱི་མའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོ་འཛིན་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། སྔོ་འཛིན་ཕྱི་མ་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོ་འཛིན་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྔ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྔ་མ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རྣམ་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོང་བྱའི་དོན་མེད་པ་འོ་ན་ད་ཤེས་པ་འདིས་དོན་གང་ཞིག་ཉམས་སུ་སྐྱོང་སྟེ་མ་སྐྱོང་བར་ཐལ། གཅད་བྱ་མེད་པར་གཅོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་སྐྱོང་བ་མི་འགོག་གི་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱོང་བྱེད་

ཡིན་པ་འདི་ཉིད་སྔར་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་སྟེ་ཕྱི་ནས་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ལ། རིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་མི་ནུས་པས་རིགས་པ་སྟོན་ཅིག །དེ་སྟོན་པ་སློབ་དཔོན་འདི་བལྟས་པའམ་སྐྱེ་བོ་ངན་པའི་སྒྲ་འདི་མཉན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དག་ལས་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གང་ལས་ངེས་པའི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ངེས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དེའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པས་དོན་རྟོགས་སུ་འཇོག་གོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དོན་རྟོགས་སུ་འཇོག་པ་ན་ཆོས་ཅན། འདི་མཐོང་བའམ་ཐོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པ་དོན་དང་འབྲེལ་པར་ངེས་པ་དེ་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ཏེ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་དོན་དེའི་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཡུལ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཉེ་བ་སྟེ་འབྲེལ་པ་ངེས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའམ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ངེས་པ་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ཤེས་འབྲེལ་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། ལྟ་བ་པོས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ངེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཤེས་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་འབྲེལ་པ་མྱོང་བ་དེ་མེད་ན་ནི་ངེས་པ་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁྱབ་ཆེས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་དང་། མང་པོ་ཚོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་གཅིག་དང་འདྲ་བ་མི་སྲིད་པའི་དང་པོ་ནི། འདྲ་བ་སྲིད་ཀྱང་སྐྱོན་ཡོད་

པར་མ་ཟད་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་བའི་རགས་པ་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་མེད་པས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་དང་འདྲ་བ་མིན་གྱི་མང་པོ་ཚོགས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་པ་སྐྱེ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་དང་མི་འདྲ་བར་མ་ཟད་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རང་བཞིན་མང་པོ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྣང་བ་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་མི་བཛོད་ཀྱི་དུ་མ་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་དགོས་ལ། གཅིག་འཛིན་པ་ལ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་འདི་དགོས་པས་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་ནི་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་རྣམས་ན་རེ། རགས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་མང་པོ་ལ་ཁྱབ་མོང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྡུལ་མང་པོ་ལ་ཁྱབ་མོང་དུ་ཡོད་པའི་རགས་པ་གཅིག་པོ་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲན་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་རགས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་མོང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རྡུལ་ཕྲ་ཡུལ་མིན་གྱི་རྡུལ་ཕྲན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རགས་པ་གཅིག་འདྲའོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། མཛུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་

ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཡོ་མི་གཡོ་དང་། བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་དང་། ཁ་བསྒྱུར་མ་བསྒྱུར་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ལུས་གཞན་མི་གཡོ་ལ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གཡོ་བ་སྐྱེ་བསྐྱོད་པ་ན་ཆོས་ཅན། ལུས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་འགྱུར། གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ལས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ལག་པ་ལ་འདུ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་གཞན་ལ་འདུ་བས་ན་གཡོ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ལུས་གཞན་མི་གཡོ་ན་ཡང་ལག་པ་དང་ལུས་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་སོ་སོར་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། གཅིག་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་མི་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཚགས་ཀྱི་རས་དཀྱུག་གུ་གསུམ་ལ་དབྱུངས་པ་མི་གཡོ་བར་རྒྱུ་གཡོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཡན་ལག་བསྒྲིབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་པ་དགག །ཡན་ལག་མ་མཐོང་ན་མི་རྟོགས་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ལུས་གདོང་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་བསྒྲིབས་པ་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། ལུས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིབས་པར་ཐལ་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིབས་པ་ལ་རྫས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ལག་པ་བསྒྲིབས་ན་ལག་པ་ལ་གནས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་བསྒྲིབས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་དེ་ལས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པས་སོ། །ཡང་ན་ནི། ལུས་ཐམས་

ཅན་ཆོས་ཅན། མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར། འགའ་ཡང་མ་བསྒྲིབས་པར་མཐོང་བ་དེ་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྣང་བའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་ལ་དེ་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལག་པ་བསྒྲིབས་པ་ན་དེར་ཡན་ལག་བསྒྲིབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་བསྒྲིབས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་བསྒྲིབས་པར་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཅུང་ཟད་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ལུས་ཕྱེད་བསྒྲིབས་ཀྱང་འདི་སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྔེ་མ་བསྒྲིབས་པའི་གནས་བཞིན་དུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །ཕྱེད་བསྒྲིབས་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡན་ལག་མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡན་ལག་ཅུང་ཞིག་མ་མཐོང་བས་ཡན་ལག་ཅན་མ་མཐོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་དད་མེད་པས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །ཡང་ན། ཡན་ལག་ཕྱེད་བསྒྲིབས་པའི་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། མ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་མ་མཐོང་བས་ཡན་ལག་ཅན་མི་མཐོང་ན། ཚུར་མཐོང་གི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡན་ལག་ཅན་འདི་མི་

མཐོང་བར་ཐལ། དེས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཅར་མཐོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ། ཡན་ལག་ཙུང་ཟད་ཅིག་རྟོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ནི་སོར་མོ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བར་ཐལ། ཡན་ལག་ཙུང་ཟད་ཅིག་མཐོང་ན་ཡང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་གཅིག་མཐོང་བར་འགྱུར། ཡན་ལག་ཅན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་བསྒྲིབས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་དུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་རམ་མ་བསྒྱུར། བསྒྱུར་ན། ཡན་ལག་གཅིག་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ན་ཆོས་ཅན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཁ་བསྒྱུར་བར་ཐལ། ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ལུས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། འམ་ནི་སྒྱུད་པའོ། །ཕྱོགས་གཅིག་མ་བསྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁ་མ་བསྒྱུར་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཁ་མ་བསྒྱུར་བར་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་མ་བསྒྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆོས་ཅན། ཡན་ལག་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་ཡན་ལག་ཅན་"ཁ་མ[༡]་བསྒྱུར་བར་སྣང་བར་འགྱུར། སྣང་བའི་ཡན་ལག་ཁ་བསྒྱུར་ན་ཡང་སྣང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཁ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ལ་འདྲ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་གཅིག་པུ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཡོ་མི་གཡོ་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ཁ་

༡ [མ་ཕྱི། ༨༩ན༢ན། ཁམ * ཁ་མ]

བསྒྱུར་མ་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན། རང་རིག་ཚད་འབྲས་འཐད་པས་སྒྲུབ། དེས་གཟུགས་འཛིན་ཐ་དད་ཁེགས་པ་དང་། དེས་བློ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་རིགས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། གཞན་རིག་ཚད་འབྲས་དགག །རང་རིག་ཚད་འབྲས་གཞག་པའི་དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། མེད་པ་སྣང་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། བློ་ཡིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཆོས་ཅན། བློ་ལས་གཞན་བེམ་པོར་བདེན་པ་མེད་དེ། འདྲ་བ་མི་སྲིད་ཀྱང་འབྲུལ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བློ་དེའི་མྱོང་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་མྱོང་བར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་འབྲུལ་པ་མི་ལྡོག་པས་སོ། །འོན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་མར་མེ་རང་གསལ་བ་དེ་ལྟར་བློ་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་སྲིད་པ་དང་འབྲུལ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ལ་ནི་ཕྱི་མ་སྨྲ་པའོ། །མྱོང་བར་སྣང་བ་འདིའི་མྱོང་བྱེད་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་མྱོང་བར་འཇོག་བྱེད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པའམ་དོན་གཞན་མྱོང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་འགའ

ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱར་སྣང་བ་ནི་བློའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དོན་སྣྲས་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ལ་ལྟོས་པ་མིན་ལ། མྱོང་བྱེད་དེ་ཡང་དོན་གཞན་འགའ་ཞིག་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་བློ་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་བྱར་གྲུབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། དོན་སྣང་འདི་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་རིག་བྱ་འདི་མངོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་དེ་ནི་རིག་བྱར་སྣང་བ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིན་གྱི་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེས་ན་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། སྒྲོན་མ་ནི་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱི། སྔོ་སོགས་ཀྱི་མྱོང་བར་བརྗོད་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྔོན་པོ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྲས་དཀར་སེར་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཐ་དད་བརྗོད་པ་མིན་གྱི་ཤེས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་རང་མྱོང་བ་ཡིན་ཡང་སྔོ་སོགས་མྱོང་བར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བར་སྣང་བ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་འགལ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་གཞན་དགག་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་གསལ་བར་སྣང་ན་རི་བོང་རྭ་ཡང་གསལ

བར་སྣང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བློ་གང་ལ་རིག་བྱ་གཟུང་བ་དང་རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཐ་དད་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མྱོང་བ་ཐ་དད་དུ་མཐོང་བ་བཞིན། དེ་དག་མེད་པ་སྣང་བ་ཅི་ཞེ་ན། གང་ཚེ་སྐྱེ་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་འཛིན་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་མྱོང་བར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་བརླད་པ་ཅན་ཏེ། མ་རིག་པས་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་ཇི་ལྟར་ཏེ་རྣམ་པ་གང་གིས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བརླད་པའི་འཁྲུལ་པས་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་མྱོང་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཚེ་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཅན་དང་མྱོང་བ་སྐྱེ་སེམས་ཅམ་པའི་བློའི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་ལ་གཅད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། མི་བདེན་པའི་དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ཞིང་དེས་རགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཆད་པར་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་། དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་མྱོང་བ་དང་གསུམ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་བོང་རྭ་སྟོན་པས་མ་རིག་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་སྟེ་སྤོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ན་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད་དེ། དཔྱད་ན་རིག་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཕྱི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་བ་གང་དག་གི་བློ་ཉིད་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་

བསླད་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རིག་ནི་རིག་ལ་རིག་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རིགས་ཏེ། ངས་དོན་རིག་གོ་ཞེས་ངེས་ཀྱི་རང་རིག་གོ་ཞེས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། རང་ཡུལ་དུ་རིག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་མིན་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་རིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་སིམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ཡུལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་འདོད་པ་བདེ་བའི་རྒྱུར་རིག་ལ། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བ་དེ་མི་འདོད་པ་གདུང་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ན་ཡུལ་ཡང་མི་འདོད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་སོ་སོར་རིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་རྟོགས་པར་སྣོམ་ཡང་རྟོགས་པ་ཤེས་པས་བཞག་པས་རང་རིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མདོའི། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ངོ་བོ་དོན་ལས་དོན་ངེས། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བཤད་པ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་འདིར་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི།

ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །
ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཛལ་བར་བྱེད། །

ཅེས་པའི་བཤད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྟོན་པ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་གསུམ་ལ་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་ལྡན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཚད་མར་བསྟན། ཞེན་པས་དོན་རིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ལ་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཕྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དེ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་རིག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་འཇོག་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དོན་ཆུ་ལྟ་བུ་གཅིག་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཡུལ་ངོ་བོ་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དོན་གཅིག་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་དུ་མར་རྣམ་པར་རིག་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར། ཆུ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ལ་གཅིག་གི་ཡིད་དུ་འོང་བ་བདེ་བའི་རྒྱུར་མཐོང་ལ། གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་མཐོང་ཞིང་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དོན་གཅིག་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་སྣང་བ་ནི་དོན་ཉེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་པོའི་བློ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱོད་པར་སྐབས་སུ་མ་བབ་བོ་ཞེ་ན། དབང་བློ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དོན་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་འཆི་ལྟས་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཟིབས་པའི་ཚེ་སྣང་འདོད་པའི་གནས་སུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྡོང་བ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལས་ཕྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤཱཀྱ་བློ་ན་རེ། འཆི་ལྟས་ཀྱི་ཚེ་གོས་དཀར་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་ངོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་སྟེ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་ལ་དཔེར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ལོག་ཤེས་དཔེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཅིག་གི་ཡུལ་ལས་གཞན་རྒྱུད་ཐ་དད་ལ་ཡང་གཅིག་ཅར་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་གླུའི་སྒྲ་དང་གླ་རྩིའི་དྲི་དང་། ལན་ཚྭའི་རོ་དང་། ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྔོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་དྭགས་དང་མི་དང་ཧ་མོ་དང་བད་ཀན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བདེ་བ་དང་སྐྲུལ་དང་སྐྲལ་བ་དང་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་སྡུག་བསྔལ་ཞིང་མི་བདེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཕྱིའི་དོན་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་དང་དུཿཁའི་རྒྱུར་ངེས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་པ་ནི། རང་རིག་པ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཐད་པ་འདིས་དོན་འགོག་པ་མིན་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་འབྲས་བུར་སྟོན་པའོ། །འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་དོན་ནི་གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། དོན་རིག་པ་འབྲས་བུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་བ་ལ་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ།

འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དོན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་པ་འདིའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རིག་པ་འདི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་དོན་རྟོགས་སུ་འཇོག་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་དོན་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གནས་པ་སྟེ། ཡུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དོན་རིག་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་འབྲས་བུར་བརྗོད་ལ་དོན་རིག་པར་ཡང་ཞེན་པས་འབྲས་བུ་ལས་ཏེ་ཞེན་པ་ལས་འདི་ནི་དོན་རིག་པ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །ཡུལ་ཉིད་ཚད་མའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྟན། དོན་གཞལ་བྱར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། དོན་རིག་པའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི། དོན་རིག་ནི་རང་རིག་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཤད་དེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རིག་པ་ཉིད་དོན་རིག་པར་ཞེན་པས་དོན་རིག་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་

པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་མིན་གྱི་སྒྲོང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པས་ན་འོ་ན་ནི་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་གཞལ་བྱར་མི་འགྱུར་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་དོན་དེ་དང་འདྲ་བ་གཞན་འདྲ་སྐྱེ་དང་མི་འདྲ་བའམ་བག་ཆགས་འདྲ་ཡང་རུང་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་ཞིང་གསལ་བའི་རྒྱུ་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདྲ་ཡུལ་མ་མཐོང་བར་འདྲ་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །

ལྷ་དབང་བློ་ནི། རང་གི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་གི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། དོན་རིག་གི་ཤེས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི་གཞན་དགག་པར་བཞེད་ནས་བསྟན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟུར་ན་གནས་པ་ན་རེ། དོན་དུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དོན་འཛིན་ཏེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལས་སམ་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་ལྟར་དོན་དངོས་ཏེ་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་བྱེད་ཙམ་ཡུལ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། ངས་ཀྱང་འདིར་འདྲ་བའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་དྲིས་ཤིག །

གསུམ་པ་ལ། མདོར།

གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། །
ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། །

འཛིན་རྣམ་རིག་པའོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །

ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟོད་པ་དང་ལན་གྱི་དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་གཟུང་བ་གཞལ་བྱ་དང་རིག་པ་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གནས་ཏེ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་རྟོད་སྤང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྟོད་པ་འདི་ལ་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི། འཁྲུལ་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པས་མཐོང་གྱུར་པ་ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་དང་ནང་དུ་སྟེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་སྟེ་འདིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་རང་ལ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་སྐྱེ་བ་ན་འཁྲུལ་པས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དུ་མཆོན་པར་ཏེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པས་མཆོན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཁྲུལ་ངོར་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་དཔེས་བསྟན། སྣང་བ་བཞིན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་པ་དགག་པ་དང་། འཁྲུལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྟོད་སྤང་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་བློའི་བདག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་མ་རིག་པས་

མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བློའི་བདག་ཉིད་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རིག་པ་རྣམས་ཐ་དད་དང་བཅས་པ་བཞིན་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་སྨྱུགས་གྲུབ་པ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་སྣན་དང་རྣལ་འཁྱོར་པའི་ནུས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསླད་པ་རྣམས་ལ་འཇིམ་དུམ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པ་དེའི་གཟུགས་དང་བྲལ་ན་ཡང་འཇིམ་དུམ་སོགས་ལས་རྣམ་པ་གཞན་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བཞིན་སྨྱུགས་དང་སྣན་གྱི་ནུས་པས་དངོས་པོ་ལ་རྟ་གླང་སོགས་སུ་སྐྱེས་སོ་ཞེ་ན། འཇིམ་དུམ་སོགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་རྟ་གླང་དུ་སོང་བ་མིན་ཏེ། མིག་མ་བསླད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསླད་པ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་རྟ་གླང་སོགས་སུ་ཡོད་ན་སྣང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་རིང་པོ་ནས་ཤིང་དང་ཆུ་མེད་པའི་སྨྱུ་དམ་གྱི་ཐང་དག་ན་ཆུང་དུ་ལྟི་དུམ་ཡང་ཆེན་པོར་རི་ཙམ་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་གཟུང་བ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་པ་ཚད་མ་དང་། རིག་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ན་གཟུང་བ་གཞལ་བྱ་དང་། འཛིན་པ་འཇལ་བྱེད་དང་། རིག་པ་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི་མ་རིག་པས་བསླད་པས་འཁྲུལ་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་នོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་བདེན་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་བཞིན་དུ་མར་སྣང་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མར་བདེན་

ན་བློའི་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ལས་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་གཞན་དུ་མའི་ཐ་སྙད་ཉིད་ཉམས་པ་སྟེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དུ་མར་དམིགས་ཀྱང་དུ་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གི་དངོས་པོར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བློས་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་པ་འགལ་བའི་ཆོས་འདུ་བའི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བས་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་འགལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གཅིག་མིན་ཏེ་བདེ་སྡུག་བཞིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། གཅིག་དང་དུ་མའི་རིགས་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དངོས་པོར་བདེན་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྣང་བས་གཅིག་ཏུ་སྣང་བར་རིགས་ན། དུ་མར་སྣང་བས་གཅིག་མ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྣང་བས་དུ་མ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བྲ་ཧྨ་ཎྰི་ན་རེ། རྣམ་བཅས་དགག །རྣམ་མེད་དགག །དབུ་མའི་དོན་བསྟན་པ་གསུམ་དུ་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཆོས་མཐུན་པ་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལས་སྨིག་རྒྱུ་དེ་ཆུའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་ལ་ཆུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་ཡིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་ཡིན་នོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣྲ་བ་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་གཅིག

གཟུང་འཛིན་ཐ་དདད་དུ་འཁྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འགྲོ་བ་འདི་ལ་འདྲ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དདད་པ་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་བ་དེ་ཡང་ཡོད་ན་དེ་རྟོག་པ་ཡིན། ཡང་གི་སྐབས་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ནང་ན་གནས་པའི་བསླད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འཁྲུལ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ་མ་རིག་པའི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་མི་བདེན་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ན་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་དང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ཅན་ཉིད་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཁྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་དང་། ལ་སོགས་པ་མིག་སེར་གྱི་ནད་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྐྲ་ཤད་དང་སྦྲང་བུ་དང་དུང་སེར་ལ་སོགས་པར་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་དེ་གཅིག་མིན་ཏེ། གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དདད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བསླད་པ་ཡིན་ལ་བསླད་པའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་དགའ་བ་དང་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་རིག་ཙམ་ནི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡོག་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཚད་མ་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཁྲུལ་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་

པས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྙེ་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། རྟོད་པ་འདི་ལའང་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་འདི་ལ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་ཤེས་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པ་སྤྱར་བསལ་ལ། རྣམ་བཅས་ལ་ཡང་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་རིག་པ་རྟོམ་པོའི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་རྟགས་ཀྱིས་དགག །དེས་ནི་རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བསྟན་བཤད་རྟོད་པ་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྤྱར་གྱི་རྟོད་པ་ནི་རྣམ་མེད་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་སྔོ་སོགས་སུ་སྣང་བ་དང་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་ན་དངོས་པོ་དོན་གཞན་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་ཅན་ནི་གཟུང་འཛིན་ཕྱོགས་གཅིག་གོ །བསྒྲུབ་བྱ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཐ་དད་བཀག་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་པས་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ཡང་གསལ་བས་རྣམ་པ་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་ན། ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་པས་བྱས་པའི་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་གཅིག་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དུ་མ་ཡིན་ན་དྲུག་གིས་གཅིག་ཅར་སྦྱར་ཞེས་པའི་རྟུལ་ཕྲན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཅན་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནྲ་ཟེང་ངེ་བ་ནི་མེད་ཀྱི་ཚད་ཆུང་དུ་མང་པོ་རྣམས་ཡུལ་གཞན་སྤངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ན་ལུས་ཅན་ཡིན། དེ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་རྣལ་ཕྲན་སྔོང་བ་རྣམས་ལ་རགས་རྣམ་ཉམས་སུ་སྔོང་བ་ལྡོག་མི་ནུས་ལ། དེ་ཤེས་པ་གཅིག་མིན་ཞིང་ཤེས་པའི་རྣལ་ཕྲན་སོ་སོ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །ཤེས་པའི་རྣལ་དུ་མ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རགས་སྣང་རྟོགས་པས་སྤྲུལ་པར་མི་རིགས་ཏེ། གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཚངས་པས་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པར་བརྟག་མི་ནུས་ལ། མི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བསྒྲོན་པར་མི་ནུས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྔོང་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གཞག་མི་ནུས་པས་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མ་རིག་པས་བསྟན་པ་དེ་མི་བདེན་པ་དགའ་བ་སོགས་ཡང་དག་པར་རིག་བྱ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་འགོག་པས་འཁྲུལ་ཤེས་དཔེར་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །བདག་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ན་རེ། གཅིག་ཏུ་སྐྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བློ་ཚུལ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་བཀག་ནས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟགས་ནི་ལྷན་ཅིག་ནི་དུས་གཅིག་པ། དམིགས་པ་ནི་མཐོང་བ། ངེས་པ་ནི་གཅིག་དམིགས་ལ་གཅིག་དམིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་དམིགས་ཀྱང་འཛིན་པ་མ་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་བདག་ལ་མི་སྣང་བས་སོ། །བཙུན་པ་དགེ་སྐྱོང་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དམིགས་པས་ཡེ་ཤེས་མ་

དམིགས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་མ་ངེས་པ་མིན་ཏེ། སོ་སོར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཞུགས་པ་དེ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར། འཁྲུལ་པས་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ན་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མྱོང་ཤེས་པ་དང་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཁྲུལ་ཤེས་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཕན་ཚུན་དེ་དང་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་བ་འདི་དག་ལས་རྣམ་པ་སྟེ་གཟུང་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་མ་དམིགས་པར་གཞན་འཛིན་པ་དམིགས་པ་ནི་མེད་ལ། འཛིན་པ་ལ་དམིགས་པར་བཟུང་བ་དམིགས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟགས་དགོད། མ་ངེས་པ་སྤང་། མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་འདི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་མེད་དུ་ཐ་དད་ལ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མེད་ལ། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་ཉིད་མི་འདོད་ལ། དེ་བྱུང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་རུང་སྟེ་མེ་དུ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སྣང་འབྲེལ་མེད་ལ་རྟགས་ཞུགས་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་ཡུལ་དུས་ལྷན་ཅིག་པའི་སྣང་གཟུགས་ལ་རྟགས་ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་

པར་བསྟན། ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་གཟུགས་ལ་མ་ཞུགས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་སྣང་བ་དག་ལ་ནི། གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་དེའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་དེ་སྣང་བ་ལས་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པའམ། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་སྣང་བས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་གཟུགས་སམ་དབང་པོ་རྒྱུ་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བས་དེར་འགྱུར་ན་མེ་དུ་ལ་ཡང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྣང་བ་གཟུགས་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ལ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བཟུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་བཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་མཚུངས་པའི་སྣང་གཟུགས་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྷན་ཅིག་གཟུང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་འཆད་དོ། །

འདི་ལ་སྣང་གཟུགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་བཟློག་པར་དཀའོ། །བདག་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ན་རེ། གཞུང་དང་པོ་སྣང་གཟུགས་ལྷན་ཅིག་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་འབྲས་བུ་སྣང་གཟུགས་གཞི་མཐུན་པ་དམིགས་པ་དེ་རྒྱུ་སྣང་གཟུགས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མས་སྣང་གཟུགས་དེ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མིན་ཏེ། བཟུང་བ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཞུང་དང་འགྲོར་དཀའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱི་སྣང་གཟུགས་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཡར་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ། སྣང་གཟུགས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་གཟུགས་དང་བྲལ་བའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱི་བ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཞེས་པ་ལྷུན་པ་སྟོན་པའོ། །སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་དེ་རིག་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །གཅིག་དམིགས་ལ་གཅིག་དམིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྔར་དམིགས་ལ་རིག་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དུས་ཕྱིས་རང་གི་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། རིག་པ་མ་གྲུབ་པར་དོན་རིག་པར་མི་འགྲུབ། རིག་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་དགག །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཤེས་པས་ཡུལ་དམིགས་པའི་དུས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པས་དོན་མཐོང་བར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་མི་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་བྱེད་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པས་ཡུལ་དམིགས་པའི་དུས་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འདི་རིག་གོ་ཞེའམ་བདག་གིས་རིག་གོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དམིགས་བྱེད་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡོད་པས་ནི་ཡུལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡུལ་དེའི་དམིགས་བྱེད་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཡུལ་དམིགས་པ་གྲུབ་པས་སོ། །ཤེས་པ་དེ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ན་དོན་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་མ་དམིགས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དེ། དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་པ་བཞིན་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་པར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་དམིགས་པ་མིག་དམིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་རིག་པ་རིག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་རིག་པ་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་ན་རིག་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པ་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པ་རང་རིག་པ་མིན་ཡང་། རིག་པ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པས་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། རྟོགས་དུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། དམིགས་པ་ཕྱི་མ་ཐུག་པ་མེད་པས་དོན་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྲུབ་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས་

པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་སྔེ་རིམ་པ་སྟོན་པ་སྔེ་དང་པོར་ཡུལ་དེ་རང་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཚེ་ན་ནི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལ། གཞན་ཏེ་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ནི་རང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པར་གྱུར་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་ཡོད་དུས་དེའི་ཚེ་ནི་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཞན་ཤེས་པ་མེད་དུས་ཀྱི་ཚེ་ནི་གྲུབ་བོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་བཅས་པའོ། །དོན་ནི། དོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པས་དམིགས་པར་གྲུབ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དམིགས་བྱེད་ཤེས་པ་ཡོད་དུས་ན་ཡང་མ་གྲུབ་ལ་མེད་དུས་སུ་གྲུབ་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་དེར་མ་ཟད་ཡུལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རེ་ཞིག་དེ་དམིགས་པ་ཡང་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྟོད་ཅིང་ལྟོས་པར་ཐལ། ཡུལ་དམིགས་པའི་རིག་པ་ཡང་རིག་པ་གཞན་ཕྱི་མས་དམིགས་ལ། ཕྱི་མ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་མ་གྲུབ་ན་ནི་རིག་པ་སྔ་མས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམིགས་པ་གཞན་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་འདིས་ཆོས་ཅན། དོན་འགའ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དམིགས་པ་མཐར་མ་ཐུག་བར་དུ་དམིགས་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྟོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་སྔ་མས་ཡུལ་དམིགས་ན་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་དོན་མེད་པ་ལ་སྔ་མའི་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་པར་དོན་མི་འགྲུབ་པས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྐད་དུ་

དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སོ་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་དེ། རང་རིག་པ་མེད་པས་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་བསྐྱེད་དུ་རུང་དུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ལོང་བ་དང་ལྐུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲོང་བ་དང་འགལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་ནི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དམིགས་པ་སྔ་མ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་དང་ཡུལ་གཅིག་ཅར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་རང་ཡུལ་གཅིག་ཅར་རིག་པ་དང་དེ་ལ་རང་དང་ཡུལ་གཅིག་ཅར་རིག་མི་རིག་གི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་དེ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། གཅིག་དམིགས་ན་གཅིག་དམིགས་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དམིགས་པ་ན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་བྱ་བ་ལ་སྔ་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་པོ་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་མིན་ན་དེ་ལ་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་དམིགས་པ་བཞིན་སྔར་ཡང་དམིགས་པས་གཅིག་ཅར་དམིགས་པར་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རིག་པ་གསལ་བ་དང་། གསལ་བ་སྒྲོང་བར་སྨྲུབ། དེ་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དང་། རྗོད་སྦྱང་གི་དང་པོ་ནི། རྟགས་གཞན་ཡང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསལ་བའོ། །གསལ་བ་དེའི་བདག

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲོང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གསལ་ཏེ། གསལ་ཞིང་གསལ་བྱེད་སྒྲོང་བ་ལས་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རིག་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲོང་བའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་གསལ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་དང་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་ཡིན་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཡང་དེ་དག་སྒྲོང་བ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་སྔོ་སོགས་སྒྲོང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་དེ་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་རང་གསལ་བའི་ཕྱིར་དོན་གཞན་མིན་པའི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་དེ་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྔོ་སོགས་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་གཞན་འཛིན་པ་མིན་གྱི་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གཅིག་བུ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བ་གསལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པས་རང་དང་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲོན་མ་རང་གསལ་བའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ན་རང་གཞན་གཉིས་ག་གསལ་བར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་བསྟན། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཚད་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་། ཚད་མའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་མཉམ་པའི་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་རྟོག་པའི་

རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། རང་རིག་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་འདོད་དེ། དེ་ལས་རང་རིག་འདི་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་དེའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་རིག་པའི་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཚད་འབྲས་འཐད་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེ་རིག་བྱེད་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན། ཕྱི་དོན་འཇལ་བའི་སྐབས་དེར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡུལ་དང་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ན་བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཚད་མ། རང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་འབྲས་བུར་གནས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུ་གནས་པ་འདི་ནི་རང་རིག་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཕྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆགས་སོགས་རིག་པ་དེ་ལས་ཡང་ཉམས་མྱོང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེའི་ཚད་མ། བདག་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ངོ་། །ཡང་ན་སེམས་ཙམ་པ་དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་རིག་ཚད་མར་བཤད་ལ། འདིར་འཛིན་རྣམ་སོགས་ཚད་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཛིན་པ་ཡི་ནི་རྣམ་པ་དང་བདག་ལ་མྱོང་བྱེད་དུ་རུང་བར་བརྗོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་བདག་རིག་པར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བློ་ལ་སྣང་བའི་དོན་དང་དེ་

འཛིན་གྱི་བློ་དག་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ན་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་རིག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་དོན་ཧྲིལ་ན་མོ་ཡོད་ཀྱང་བཏང་སྙོམས་སུ་ཞོག་ཅིག །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣལ་མ་ལ་མེད་ཅིང་། ཡོད་ཀྱང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་དང་དེ་རིག་པ་དག་ཆོས་ཅན། དཔྱད་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་པར་གྲུབ་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་དང་རིག་པ་དག་གི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བློ་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་མོད་ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་གཟུང་བའང་བློའི་ཚུལ་དང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འཛིན་པའང་བློའི་ཚུལ་ཏེ་བློ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་ལས།

ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི། །
དབྱེ་བས་བློ་ཡི་ཚུལ་གཉིས་ཉིད། །

ཅེས་སོ།

ལྔ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག །ཕྱི་དོན་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་བློ་ལས་ཐ་མི་དད་ན་བློ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་དོན་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། སློབ་དཔོན་གཟུ་བོར་གྱུར་པས་སྨྲས་པ། ཕྱི་རོལ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་སྟེ་ངེས་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་མིག་ཤེས་རེས་འགའ་བར་གྱུར་བས་མིག་དབོག་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ནུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དབང་ཡིད་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བུམ་སྣང་གི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་མ་ཚང་བར་སྟོན་ཅིང་དབོག་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་གཞན་དེ་ཡང་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱིའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོད་པ་འདིར་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་དབང་ཡིད་ཚང་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་ལྡོག་པ་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྐྱེན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་དབང་ཤེས་ལྡོག་པར་མི་སྨྲ་ན་ནི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྨྲ་ན་མི་འགྱུར་བས་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རིག་པ་སྨྲ་བ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྨྲ་བ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བསླད་པ་འཁྲུལ་པ་དང་གཅིག་ཤོས་ཚད་མར་ཇི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ་དེའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བར་ཐལ། ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་རིག་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པ་ལྡོག་པ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་དུ་དབྱེ། ཐ་སྙད་ཚད་མ་བརྗོད་པའི་དང་པོ་ནི། གཅིག་སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བསླུ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ཉེ་བར་བསླད་པ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་དེ། དེ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་འབབ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆུའི་འབྲས་བུ་གོས་དང་ལུས་བངས་པ་དང་། ངུས་དང་ལུས་ལ་ལྟོས་ནས་ཇི་སྲིད་ཁྱབ་པར་གྲང་བ་

དང་ལུས་རྒྱས་པ་དང་ལྟི་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱ་བ་འཛིན་པའི་བློ་མ་སྐྱེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མཁས་པ་དོན་དམ་པ་རིག་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་བྱིས་པ་མི་མཁས་པས་ཀྱང་ཤེས་པ་དེས་བཙུག་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གང་ལ་ཆུར་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ལ་མི་བསླུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཏེ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུར་སྣང་དང་ཆུའི་བསྐྱུབ་བྱར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པར་བྱས་པས་དེ་སྲིན་པ་ན་ཆུར་སྣང་བའི་བག་ཆགས་རྒྱས་པར་བྱས་པས་དེ་སྨིན་པ་ན་ཆུར་སྣང་དང་དེའི་འབྲས་བུར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་འབྲས་བུའི་ཚོགས་མི་འབྲེལ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་ཤེས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་བསླུ་བས་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་བསླུ་བ་ཚད་མར་བརྗོད་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཚད་མར་བཞག་གོ །དོན་དམ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བདེན་རྫུན་ བླང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་རང་སྡོངས་པས་འཇིག་རྟེན་གཞན་སྡོངས་ཤིང་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་གཞུག་ནུས་ཚུལ་ནི། ཐ་སྙད་ཚད་མའི་རིགས་པ་དོན་བསམ་པས་བསམ་པ་ལས་

བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་བློ་གོམས་པར་བྱས་པས་རྣམ་པར་འབྲེལ་པ་དབེན་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པས་དྲི་མ་མེད་ལ་སྤྱངས་རྟོགས་སམ་འཁོར་བར་སླར་ལྡོག་པ་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་དེའི་རྒྱུར་ཐ་སྙད་ཚད་མ་བཤད་དགོས་ཏེ།

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲས། །

མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །

སྟེང་དུ་འཛེག་པར་བྱེད་པ་ནི། །

མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སོ། །

དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཡང་ཆ་ཙམ་ཞིག་རྒྱལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།༽

ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པ་པོ། །
རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་པའི། །
ཐུབ་དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །
རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་བྱ། །

ལོག་པར་རྟོག་པ་བཞི་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་ལེའུ་བཤད་ནས་སྐབས་སུ་བབས་པ་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གྱི་དང་པོ་ལ། རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་གི་དང་པོ་ནི། བཞི་སྟེ། གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི་ནི། མཚན་ཉིད་གཅིག་ལས་མངོན་སུམ་བཞིར་ཕྱེ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་གཉིས་ལ་མཚན་ཉིད་གཅིག་མེད་དེ། སྒྲ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲས་བརྗོད་དུ་རུང་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་དོན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ལ་རུང་ལ། བཪ་སྤྱིར་ཙམ་ལ་བྱས་ན་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་གྲངས་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་པས་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལྷར་རྗེས་དཔག་ཅེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཙམ་མོ། །

གང་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། གྲངས་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གང་ཞིག་རྒྱུར་གྱུར་པས་རང་གིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་རང་གི་དོན་ཏེ་དགོས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཏེ་ཆེད་དམ་དགོས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི། གང་གིས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངག་གོ །

དབྱེ་བའི་ཐ་དད་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ལ་ངེས་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་དང་

སྒྲ་མེད་པས་ཤེས་པ་རང་དོན་དང་བརྗོད་པ་གཞན་དོན་དུ་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚད་མའམ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དངོས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གཞན་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་མཁན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་ནས་གཞན་དོན་དུ་རྟགས་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཅིང་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་སོ། །

དབྱེ་བའི་གྲངས་ངེས་པ་ནི། དབྱེ་གཞི་དེ་གཞིར་བྱས་ལ་སྒྲ་ཤེས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་མེད་ལས་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་ནི། སྒྲ་གཞན་དོན་ཡིན་ཡང་སྒྲ་དེ་རང་དོན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ་ལོ། །དགོས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ནི། རྟགས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུད་པས་ཡུལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དངོས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ། བྱ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བརྗོད་པ་རང་དོན་ལེ་ཨུའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེའི་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་སྒྲ་གཞན་དོན་ལེ་ཨུས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྒྲ་ལོགས་སུ་བརྗོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་བྱའི་མཚན་ཉིད་གཞན་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟོན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལ་ཡང་མི་

དགོས་ཏེ། རྟགས་དུ་བའམ་བྱས་པ་གང་ལའམ་སྒྲ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དེ་མེ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དང་དེ་བྱུང་ངམ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་ཤིང་དྲན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རྟགས་དེས་ཕྱོགས་ཆོས་མཐོང་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པས་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་གོ་བར་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པས་གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དགག་གིས་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱས་པ་ཉིད་དེ། གོ་བྱེད་དུ་ཞེས་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་ན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གང་ཇི་ལྟ་བར་ཞེས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ཀྱང་ཞེས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ནི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཞན་གཞན་དོན་ལེའུ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ལན་ནི། མཚན་ཉིད་རྟོགས་ཙམ་གྱི་བརྗོད་ཚུལ་ཞེས་པ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་ལོགས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྫོངས་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དོན་ལེའུ་འདི་ནི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟོགས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་པས་བརྗོད་ཚུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མཐོང་བར་སྟོན་པ་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཀྱང་རྟགས་དེའི་ཆོས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཁྱབ་པ་སྟེ་ཆད་པ་དང་ལྡོག་པ་ལྟག་པ་དག་གིས་མཐོང་སྟེ། རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དག་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱས། དེའི་

ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་གོ །ཞེས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་དུ་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བདག་གཅིག་གམ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་དང་ལྷག་པ་དཔེ་ལ་མཐོང་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་"གཏོད་[1]་པ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དམ་བཅས་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཟློས་པའི་ཚིག་མཇུག་བསྡུ་བ་དག་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་མཐོང་བ་སྔེ་རྟོགས་པ་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཞེས་སྨོས་པས་རྟགས་ལྟར་སྣང་ལས་སྐྱེས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་བསལ། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཞེས་སྨོས་པས་རྟགས་འཛིན་བསལ་ཏེ་རྟགས་མཐོང་ནས་འབྲེལ་པ་མཐོང་ཞིང་དྲན་པས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བས་སོ། །རྟོགས་པ་ཞེས་པས་རྟགས་བསལ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་འདིའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྔེ་ཁྱད་པར་ནི་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དོན་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དང་འདྲ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[1] [མ་ཕྱི། ༡༡ན་༢ན། གཏེད * གཏོད]

ཀུན་བཏུས་ལས།

རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །
ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་བའོ། །
འབྲས་བུ་སྔར་བཞིན་འདི་དག་ནི། །
དོན་དང་རང་བཞིན་མཚུངས་མ་ཡིན། །

ཞེས་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དང་འདྲ་བ་ལ་དོན་ཏེ་ཡུལ་དང་རང་བཞིན་ངོ་བོ་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁྲུལ་ཀྱང་འབྲེལ་པས་ཚད་མར་བསྟན། གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་འགལ་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་སྔར་རྣམ་རྟོག་གི་སྣང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་དུ་མེད་པར་བསྟན་པས་སེལ་ཡང་། འདིར་རྟོད་པ་རྗེས་དཔག་གིས་བཟུང་བ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་འཁྲུལ་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་མི་བསླུ་བ་དགོས་པས་དོན་མེད་པར་འགལ་ཞེས་པའི་རྩོད་པའི་ལྷག་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་བཤད་ཤིན་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཏེ། སྣང་ཡུལ་དོན་བདེན་པ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཚད་མར་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་སྔར་མ་རྟོགས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་འཇལ་བྱེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མེད་པ་འཛིན་པས་འཁྲུལ་བ་ཡིན། ཡང་རྗེས་དཔག་དེ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱར་མ་རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཏེ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་འབྲེལ་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེས་བདག་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུ་བའམ་བྱས་པ་འཛིན་ཙམ་རྟགས་འཛིན་མིན་གྱི་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བར་འཛིན་པ་རྟགས་འཛིན་ཡིན་པས་རྟགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་རྟགས་འཛིན་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེ་དག་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་འཛིན་དེ་ལས་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་དྲན་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། དྲན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་རྟགས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟགས་དང་རྟགས་འཛིན་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་རྟགས་འཛིན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྣང་རུང་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་བུམ་པ་

མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་བུམ་པ་མེད་པ་ལོག་ན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྣང་བ་བལྟར་རུང་བའི་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་མཐོང་བ་ལྡོག་པ་མི་སྲིད་དོ། །རྗེས་དཔག་དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་ན་དངོས་པོ་སྣང་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་གོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་མི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསལ་བའི་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་བསྟན། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་དེར་སྣང་བ་ཡིས་ནི་སྟོང་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་མི་སྣང་ཡང་བརྒྱུད་པས་ནི་འཇུག་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མེ་དང་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གང་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞེན་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་སེམས་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་འཛིན་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན། རྟགས་འཛིན་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་དངོས་པོ་ལ་རྟགས་ཅན་བློ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟགས་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་བརྒྱུད་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་འཁྲུལ་པར་འགལ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མིན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་

པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པ་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་མཚན་བསླུ་ན་འཛིན་དགོས་ལ་དེ་འཛིན་ན་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པས་རྒྱུག་པ་དང་། སྒྲོན་མེའི་འོད་དག་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱུག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནོར་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བརྒྱུད་པས་ནོར་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་ལ། གཅིག་ཤོས་མ་འབྲེལ་བས་ཐོབ་པའི་དོན་མི་བྱེད་པས་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་དཔག་ཡང་དག་དང་དེར་སྣང་བ་དག་སྣང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོ་སྤྱར་མ་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་འཇལ་བྱེད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འབྲེལ་བས་ཚད་མ་མིན་ནོ། །

འདིར། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློ་ན་རེ། ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ་ནོར་བུའི་འོད་རང་མཚན་པ་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་དྲན་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་འགལ་ཏེ། གློ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ཆོས་མཆོག་ན་རེ། རྗེས་དཔག་མ་ལུས་པ་ལ་བསྙོན་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་བྱེ་

བྲག་དཔེར་མི་འགྲུབ་ཅིང་། རྟགས་ནོར་བུའི་འོད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཅིང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་མེད་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ནོར་བུ་དང་འབྲེལ་པས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ནོར་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས། འཁྲུལ་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཡོད་པས་དཔེར་བྱས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཀ་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དངོས་པོ་ལ་མི་བསླུ་བར་མཚུངས་པས་དོན་བསྡུ། རྗེས་དཔག་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ལ་མེ་ལྡན་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་བཞིན་ཞེས་པས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་བོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོག་ལྡན་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནླང་དོར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་གང་ཞིག་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ཡུལ་ཅམ་སྟོན་པ་ནི། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པས་ཚད་མ་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མི་བསླུ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན་རྟོག་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་དཔྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ནླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཅན་ཐུང་ཟད་ནླང་དོར་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་

ནི་བདེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནླང་བྱ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དོར་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྡུག་གམ་རང་གི་དོན་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱིས་ཐོབ་པས་བྱེད་ལ་དེ་ལ་འཇུག་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཤེས་དགོས་པས་ནླང་དོར་ཤེས་ནས་ཇི་ལྟར་འོས་པ་ནླང་བྱ་ལེན། དོར་བྱ་སྤོང་བ་ལ་སྒྲུབ་པར་ཏེ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པས་སྤང་ནླང་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ནླང་དོར་མ་ཤེས་པ་དོན་མེད་པ་ལ་ཞེན་པས་ནླང་དོར་ལ་ཞུགས་ཀྱང་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ནི་བརྒྱུད་ནས་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནམ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་འགག་ཀྱང་དེ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་སྤྱི་དེ་དངོས་པོར་མེད་མོད་ཀྱི་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མེའི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་མེ་མ་ཡིན་ནོ། །མེའི་དངོས་པོ་ལོག་ཀྱང་གནས་པ་དང་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་དོན་མིན་ལ་རྟོག་ལྡན་གྱི་དཔྱོད་པ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྗེས་དཔག་འདིའི་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ཚད་མ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་རྗེས་དཔག་གིས་ཡུལ་དཔྱད་པར་མངོན་སུམ་སྐབས་སུ་

མ་བབས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་པའི་དངོས་པོའི་རྟགས་ལ་ལྟོས་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་སྨྲར་གྱི་རྟགས་སུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །དེས་ན་དཔྱོད་པ་ནི་དོན་བྱེད་པར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་མཚན་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ནུས་པས་རང་མཚན་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་དང་དངོས་མེད་ལ་དཔྱོད་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དངོས་པོར་སྟོན་པ་ན་དེ་དོན་བྱེད་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེས་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་དུ་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །
ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱིས། །
དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལྷ་དབང་བློ་དང་། ཤཱཀྱ་བློ་དང་། ཆོས་མཆོག་དང་། རྒྱན་དང་། ཡེ་ཤེས་དཔལ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡུལ་གྱིས་དབྱེ་བའི་ལུང་འགལ་སྤང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་དབྱེ་བའི་ལུང་འགལ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མདོར།

མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ་ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དག་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་གཞལ་བར་བྱ་བ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་མིན། །ཡུལ་ཐ་དད་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་ཞེས་པ་གཞལ་བྱ་རང་རྒྱུད་པ་ཡོད་པར་དགོངས་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་མིན་གྱི་རང་མཚན་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ལ། རང་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་རྗེས་དཔག་གི་ཤེས་པས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྤྱི་སྣང་བ་ལ། རང་མཚན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་མཚན་དེའི་ངོ་བོར་ཞེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་སྣང་བ་མེར་སྣང་བའི་ཚ། མེ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པ་ལ་མེ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མེ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྱི་རྟོགས་པའི་ཕྱིས་མེ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་འཇུག་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་སྤྱི་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དེ་ནི་རང་མཚན་ངོ་བོ་ཡིས། །
རྟོགས་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད། །
ཇི་བཞིན་མངོན་ཞེན་མིན་པའི་ཕྱིར། །
གཉིས་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གསལ་བར་མི་སྣང་བ་དང་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་གཟུང་དོན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཐ་དད་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་གཟུང་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཅིག་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་ནུས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཕན་ཚུན་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མི་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བཤད་ཀྱི་ཚད་མའི་བྱ་བའམ་འབྲས་བུ་འཇུག་ཡུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུལ་རང་སྤྱི་ཐ་དད་པ་ལས་ནི་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་བ་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་འགལ་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཐ་དད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་འདིར་ཐ་མི་དད་པ་གཅིག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཉིད་དུ་བལྟའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་མ་སྟེ་

དངོས་པོ་ཐ་དད་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། གཟུང་ཡུལ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྣང་བ་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་དཔེ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་ཀྱང་སྤྱི་རྟག་པ་ཡུལ་ན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་དེ། གསལ་བ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཡང་གསལ་བའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀའི་ཚད་མའི་ཡུལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་རྟོགས་ལ་གཞན་མངོན་སུམ་ལས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྔར་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བཤད་པ། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཆོས་ཅན། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མེ་དེ་མིན་པའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དེ། མེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་ཙམ་དེ་མེའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ངེས་པར་གནས་པ་མེད་པར་མེའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན། མངོན་སུམ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན། གཉིས་ཀའི་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི།

བཙོ་བསྲེག་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་གང་དང་ལྡན་པའི་མེའི་དོན་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ། མེ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་མེ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པ་མེའི་དོན་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཛོག་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། རྟགས་དེ་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་གཅིག་ཉིད་ངེས་པར་གནས་པ་སྐྱེ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པ་སྐལ་བ་སྐྱེ་མི་འཛོག་པའམ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིའི་དོན་ནི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་དེ་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་མཚུང་པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཀྱང་རང་མཚན་རྟོགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མ་ངེས་པར་རྟོགས་པས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ལས་ཁྱད་པར་མི་རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པར་རྟོགས་ཏེ་ངེས་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡང་སྤྱི་ར་རིགས་སོ། །རྟགས་གཉིས་པ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་

དེར་མཐོང་བ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་མ་མཐོང་བ་འཛིན་པ་དབེན་པ་ནའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་སྤྱོད་པ་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་གཞན་རྟགས་དེ་ལས་རང་མཚན་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དང་འཇུག་ཡུལ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་མཚུངས་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དང་གཉིས་ཀ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གང་ཡིན་སྙམ་ན། རྟགས་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཇི་ལྟར་འགོད་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མ་ལས་ངེས་པར་བྱས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ཆོས་ཅན་དེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་མི་སྟོང་བར་མཚུངས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་སྐབས་དོན་རྟགས་གང་ཞིག་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་ཚད་མ་ལས་ངེས་པར་བྱས་པ་རྗེས་ཁྱབ་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པར་ནི་ངེས་པ་སྟེ་རྟགས་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་ན་རྟགས་ལྡོག་པར་ཚད་མ་ལས་

ངེས་པར་བྱས་པ་ཕྱོག་ཁྱབ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་དང་ཕྱོག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགྲོ་འགལ་བའི་རྩོད་སྤང་དང་། རྗེས་འགྲོ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་དངོས་སུ་ཚོགས་དོན་དང་བཏགས་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་གྲུབ་པར་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་ཚད་མས་མཐོང་བ་སྟེ་ས་ཕྱོགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའམ་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་རྟགས་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པས་དུ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་སྤྱི་འཛིན་ཅིང་རྟགས་དང་རྟགས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ་ལས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་རྟགས་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །

སྒྲ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་མཐོང་བ་སྟེ་ངེས་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་མཐུན་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཐའ་དག་གམ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྫོད་པ་ནི། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱས་སམ་མ་བྱས། བྱས་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་གཞན། དཔེའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཡོད་པར་འགལ་ལོ། །ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མི་བྱེད་ན་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས་ཚུལ་དང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པར་བསྟན། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྟགས་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགལ་བ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངེས་གཟུང་གི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ལས་རྣམ་གཅོད་གོ་ཚུལ་དང་། སྒྲ་མ་སྦྱར་ཡང་གོ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྣམ་གཅོད་གཅིག་ཏུ་ཟད་ན་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་ཡང་། རྣམ་གཅོད་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ནའམ་ཉིད་དམ་འབའ་ཞིག་གམ་ཀ་སྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་གིས་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་རྟགས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྟགས་

དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་པ་དག་དང་རྟགས་ལྡན་པ་རྣམ་གཅོད་བྱེད་དེ། རྟགས་ཡོད་པའི་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་ངེས་གཟུང་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གོས་སེར་པོར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་ཆོས་ཅན། གོས་ལ་སེར་པོ་གཏན་ནས་མི་ལྡན་པ་ཉིད་རྣམ་གཅོད་བྱེད་"དེ[1]། གོས་སེར་པོར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་དང་ངེས་གཟུང་ནི་ལྷན་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚིག་ཕྲད་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བར་བརྗོད་པ་དེས་ཚིག་དེར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་ཏེ།

སྒྲ་སྒོ་ལས།

གང་ཞིག་རང་གི་དོན་མེད་ཅིང་། །
དོན་གྱིས་མིང་ནི་གསལ་བྱེད་པ། །
ཚིག་གི་ཕྲད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། །
དེ་ལྡན་ཕྲད་དང་བཅས་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

དང་གི་སྒྲ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་སྡུད་པ་ཡིན་ལ། ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ནི་རྣམ་གཅོད་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ངེས་པར་སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་ཚིག་ཕྲད་མ་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་བཅད་རྟོགས་ཤེ་ན། ཚིག་ཕྲད་དེ་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྦྱར་བ་མེད་ཀྱང་འཆད་པ་པོའི་སྐབས་ལས་འོངས་པའི་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༢ན༦ན། ད * དེ]

བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ངག་སྦྱར་བ་དེ་ལས་ཚིག་ཕྲད་དེའི་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། ངག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆུ་འོན་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པ་ན། ཆུའམ་གཞན་གང་རུང་ཕྱིར་ཏེ་འོངས་པར་འདོད་ན་ཆུ་སྨོས་པ་དོན་མེད་ལ། ཅི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ་འོངས་པར་མི་འདོད་ན་འོན་ཅིག་ཅེས་སྨོས་པ་དོན་མེད་པས་ཆུ་ཁོ་ན་ཕྱིར་ཏེ་འོང་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྦྱར་ཡང་དེའི་རྣམ་བཅད་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འཆད་པ་པོ་དེའི་བརྗོད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། ཉན་པ་པོས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གསུམ་ག་དཔེས་སྟོན་པ་ནི། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ངག་སྦྱོར་ན། ཕ་རོལ་སྨོངས་པས་གང་དོགས་པ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོ་སྐྱ་སེང་གི་བུ་ནག་པོ་འཁོར་སྐྱོན་པར་འཛིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པས་དེ་འཁོར་མི་སྐྱོན་པར་དོགས་པའི་ངོར་ནག་པ་འཁོར་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བས་འཁོར་སྐྱོན་པ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

སྲིད་སྒྲུབ་འཁོར་སྐྱོན་པར་གྲགས་པས་མི་སྐྱོན་པའི་དོགས་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་འཁོར་སྐྱོན་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ཐུན་མོང་བར་དོགས་པ་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར། སྲིད་སྒྲུབ་འཁོར་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བས་འཁོར་སྐྱོན་པ་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྔོན་པོ་མིན་པའི་པདྨ་གྲུབ་ཀྱང་། པདྨ་ལ་སྔོན་པོ་སྲིད་མི་སྲིད་ཅེས་དོགས་པ་ན་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་མཆོ་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་ཞེས་པས་མི་སྲིད་པ་ཙམ་རྣམ་པར་བཅད་ནས་སྲིད་པ་ཉིད་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནག་པ་འཁོར་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། འཁོར་མི་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གཅོད་དེ། སྒྲ་དེའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་མིན་ཡང་གཅོད་ན་གཏོང་ཕོད་པ་ལ་སོགས་པའང་

གཅོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ངག་གི་དོན་རྣམས་ལ་རྣམ་གཅོད་བྱེད་པ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལས་གཞན་ཙམ་བཅད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ན་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱིས་འདོད་པས་དམིགས་པའི་འགལ་ཟླ་གཅོད་ཀྱི་གཞན་ཙམ་མི་གཅོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྲས་འགལ་ཟླ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་གཞན་ཙམ་གཅོད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་ལ་སྣང་བ་ཉིད་བརྗོད་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མི་བརྗོད་ལ། བརྗོད་འདོད་ཀྱང་འགལ་ཟླ་གཅོད་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཉན་པ་པོ་རྨོངས་པའི་དོགས་པ་གཅད་པར་འདོད་པས་དོན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་ཟླ་མི་གཅོད་ན་བརྗོད་བྱ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དེ་བསྟན་མི་ནུས་དོགས་པ་གཅོད་མ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཙམ་མ་བཅད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པས་སོ། །

འདིར་ལྷ་དབང་བློ་དང་། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་བྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཡི་གེའི་དོན་དུ་མ་ཚད་ཅིང་། མི་འཆམ་པས་སློབ་དཔོན་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཆི་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་དང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་བོར་ནས་འཆི་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་པར་གྲགས་པས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཙོད་དགོས་པ་ལྟར། རྟགས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་ཆོས་སུ་མ་གྲགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་པ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས། མི་ལྡན་རྣམ་གཙོད་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ། རྟགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཙོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེས་ན། ཆོས་ཅན་དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཀྱང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཙོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་པས་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་བྱུམ་པའི་བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། གཅིག་སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བྱས་པ་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་ལ་རྟགས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འགལ་ལོ། །འདིར་དུལ་ལྷ་ན་རེ། སྒྲ་གཅིག་བྱས་པ་དེར་འགྱུར་ན་གཞན་བུམ་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ངག་དོན་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ངག་དོན་མིན་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་བྱས་པ་ཡོད་ན་ཕྱོགས་ཕྱི་མའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་། །ལ་ཞེས་བསྡུ་བ་བྱས་ན་སྐྱོན་དེར་མ་ཟད་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་ཚིག་ཐད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྣམ་གཙོད་ཁྱད་པར་མེད་

པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཡང་མ་འབྲེལ་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་བྱའོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེས་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མེའམ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དེ་ཁྱབ་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྔར་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཉིད་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པའི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲས་བཏགས་ནས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི།

རྟགས་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །
ཁ་ཅིག་ཆོས་གཞན་དཔོག་ཅེས་ཟེར། །
ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །
ཁ་ཅིག་འབྲེལ་པ་འདོད་པ་ཡིན། །
ཆོས་ལ་རྟགས་ནི་གྲུབ་ཅེ་ན། །
གཞན་དེས་ཅི་ཞིག་དཔོག་པར་བྱེད། །

ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་ལ་དེ་ཉིད། །
ཅི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔོག་མི་བྱེད། །
ཅེས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

ལན་ནི།

དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ལ་ཡོད། །

ཅེས་པའི་ངེས་གཟུང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པར་སྒྲའི་བསྒྲུབ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་ངེས་གཟུང་གིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་དགག་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ངེས་གཟུང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་སྔར་རྟགས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིས་སྒྲའི་བསྒྲུ་བས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པར་གཟུང་བས་ནི་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་མི་གཅོད་དེ་གཅོད་ན་བསྒྲུ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ནྲང་སྲོང་རྒྱས་པ་དང་པོ་ནོར་ལྷ་རང་ལ་བུ་གཉིས་སྐྱེས་གྱུར་ཏེ། ན་ར་སྟེ་མིའམ་སྟོབས་བཟང་དང་ནི་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་སྟེ་ཁྱབ་འཇུག་ཉིད་དོ་ཞེས། ན་ར་དང་ལྷན་ཅིག་བསྡུས་པའི་སྲིད་མེད་བུའི་ངེས་གཟུང་གིས་

བྱ་གཞན་གཙོད་ཀྱི་ན་ར་མི་གཙོད་དེ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་བཀག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་ཁོ་ན་ལ་ཟན་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད། ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ། ལོགས་སུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ། མེད་པ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་ཚུལ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མས་ངེས་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མར་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་པར་སྨོས་པའི་ཚད་མས་ངེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བ་མེ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུར་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་ན་མེ་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མེ་མི་དམིགས་པས་དུ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་བྱས་པ་དག་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་འཇུག་པས་གྲུབ་ཅིང་། དེས་ན་ཁྱབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པས་དེ་ལ་རང་བཞིན་བྱས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་མི་སྣང་བས་མི་དམིགས་པས་ནི་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་རྟགས་སུ་མ་ཟད་ཆོས་ཅན་ལ་སྣང་རུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མི་དམིགས་པ་ལ་

ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ངེས་པ་ཡིན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་ན་ལྡོག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྣང་རུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་ཡོད་པ་ལ་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་འཇུག་པས་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ཅིང་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཉེ་བ་ལ་མངོན་སུམ་མི་འཇུག་ན་འགར་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་ནི། དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལ་ལར་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་སུམ་འཇུག་ན་ནི་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ན་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པས་མེད་པར་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་འགལ་གཅོད་པར་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག །སྔོར་བ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན། རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་གྲུབ་མོད་ཀྱི། བསྟན་ནས་མེད་པ་ཉིད་ལྡོག་པར་བརྗོད་པ་ནི་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན། སྤྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་ཙམ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྒྲིག་ཆགས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལྟར་འགལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་ལས་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྟགས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡིན་ན་རྟགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་རྟག་པ་ལས་གཞན་དུཿཁ་དང་ལུས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟགས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མེས་དྲོ་བ་མི་རྟོགས་པར

འགྱུར་ཏེ། གྲང་རེག་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་གི་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་སྐད་དུ། འགལ་བ་ལས་རྣམ་པར་བཅད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་ཕྱོགས་སྔའི་གཞུང་འདི་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ནའང་ཡོད་དོ། །དེ་དགག་པ་ནི། མེད་པ་ལ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ངེས་གཟུང་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་ཆོས་གཞན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་འགོག་པར་དོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །ངེས་གཟུང་དེས་ལྡོག་ཆོས་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པར་སྟོན་ནམ་སྣམ་པའམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པར་བསྟན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་ལ་རྟགས་འགོག་པ་ཡང་འགལ་བ་དེ་ཁོ་ན་འགོག་ན་ནི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྟགས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། དཔེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྟགས་ལྡོག་པར་བསྟན་པ་གང་གིས་འགལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལས་རྟགས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་མེས་དྲོ་བ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་རྟགས་ལྡོག་པར་བསྟན་ཡང་འགལ་བ་ཁོ་ན་དེ་དང་མཐུན་པར་མ་ཡིན་པར་ནི་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འགལ་བའང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་གི་སྒྲས་དེ་དང་མཐུན་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་ལྡོག་ཁྱབ་

ནི་ཆོས་ཅན། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་གིས་གཞན་པ་ལ་འགོག་ན་རྟགས་མི་སྲིད་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པའི་སྐྱོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྗེས་འགྲོའི་ངེས་གཟུང་འདི་ལ་གཞན་པ་ལ་འགོག་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་འགོག་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གོང་དུ་སྒྲུབ་པ་དེས་ནའོ། །

དེས་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་དགོངས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་ན་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མིན་ཏེ་ཡིན་ན་རྟགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། འགལ་བ་ཁོ་ལ་མེད་ན་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་འགལ་གཉིས་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པས་མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཚུལ་གསུམ་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །

མདོར་ཡང་།

དེ་ལས་གཞན་དང་དེ་འགལ་བ། །
གཉིས་པོའང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན། །
གཏན་ཚིགས་མེད་དང་འགལ་བ་ལས། །
རྣམ་པར་གཅོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཅིའི་དོན་དུ་ལྡོག་པ་ལོགས་སུ་བརྗོད་ཅེ་ན། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་ནམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལོགས་སུ་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྦྱོར་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་གི་ནང་ནས་ཐམས་

ཅད་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་མི་འཐྲུལ་བའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཕྱོགས་ཆོས་དང་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱབ་པ་གཅིག་བརྗོད་པས་གཉིས་པ་འཕེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་མི་སྦྱོར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཡོད་མེད་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་བཞིན། ངེས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ལས་ཡིན་པས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་ངེས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱར་དགོས་ལ། ངེས་པ་ཡང་གཅིག་བརྗོད་ན་གཉིས་པ་གོ་བས་གཉིས་ཀ་སྦྱར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཐུན་དཔེ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤང་གི་དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱབ་པ་གཅིག་རྟོགས་པས་གཉིས་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པར་དཔེ་བ་ཉིད་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ལན་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ཡོད་ལ་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཐུན་པར་དཔེ་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་འགའ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་སྐྲུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་

ནོ། །མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པས་དེ་འགོག་ནུས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ན་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པར་ཐལ། རྟག་པ་ལས་ལྡོག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་སྟེ་རྟག་མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཕུང་གསུམ་དུ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྡོག་པར་མ་ངེས་པ་དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་བཤད་ཅེ་ན། མཉན་བྱ་འདི་རྟག་མི་རྟག་ལ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་པས་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ལྡོག་པ་ངེས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་འགྲོ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་ན་རྟགས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གོ་བར་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་ངེས་པར་བྱས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལྡོག་ན་རྟགས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་བསྟན་ཞིང་ངེས་པར་མི་ནུས་སོ། །རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས

ཁྱབ་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པས་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན་སྒྲ་ཡང་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཕན་ཚུན་མི་འབྲལ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཁས་བླངས་པ་འོ་ན་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། གཞལ་བྱ་བཞིན། གང་ཞིག་ངེས་ཀྱང་གང་མ་ངེས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་གཉིས་ངེས་གཟུང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་དེ་དག་ནི་ངག་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་དངོས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་སྦྱོར་བ་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ། རིགས་པའི་སྒོ་ལས། སྦྱར་ཕྱིར་ཀློལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་པ་འགའ་ཞིག་རབ་ཏུ་གྲགས་པས་ཤེས་ཟིན་པ་དེ་ལ་གང་རུང་སྨོས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་གཉིས་པ་དོན་གྱིས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་བས་མཐུན་སྦྱོར་མི་མཐུན་སྦྱོར་གང་ཡང་རུང་བས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་ཤཱཀྱ་བློའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་མདོའི་ལེའུ་བཞི་པར། གང་ཞིག་ལ་ཙུང་ཞིག་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཡང་

རྟུང་བ་བརྗོད་པ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཁོ་ན་ལ་དོན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ། གང་ཡང་རྟུང་བས་ཞུགས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ཡང་ཡིན་ཏེ་ཡང་ན་དང་རམ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཤང་མིག་པའི་མདོའི་དཀའ་འགྲེལ་བྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་གཞན་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ལྟོག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གནས་གཞི་དང་། ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

འདི་དགག་པ་ལ། མི་རིགས་པར་མཐོང་བ་ལེན་པ་ལྷུན་པར་བསྟན། ལྟོག་པ་སྟོན་པའི་ཚིག་འགལ། ལྟོག་པའི་དོན་མི་རིགས་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རེ་ཞིག་ཕྱོགས་དག་ཀྱང་གང་མི་རིགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚིག་སྤྱ་མ་ཕྱི་མ་དྲན་ཀྱང་དེ་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཆོལ་བ་འདི་ནི་གཞན་ལ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འགོག་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་དེ་ལ་སྤྱོད་པས་ཕྱོགས་པས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གླང་སོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སྨོད་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕ་རོལ་པོ་འདི་ལྟོག་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པར་སྟོན་ཅིང་སྒྲུབ་ལ། གཞན་ལྟོག་པ་དག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་ལ་གཞན་མེད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་འགོག་པའི་ཚིག་འདི་ནི་རིགས་པ་མེད་པར་དབང་གིས་སྨྲ

བས་གསལ་བར་རྒྱལ་བོའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། བདག་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་མེད་ཅེས་མི་སྨྲ་ན་ནི་གཞན་གྱིས་དེ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ལ་སྨྲ་ན་ཡང་མེད་པ་ལ་སྒྲ་འཇུག་པའི་སྐྱོན་འདི་སྤང་བར་མི་ནུས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་མེད་ལ་མི་སྨྲ་བ་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དགག་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་ལྡོག་མིན་ཞིང་མི་འགོག་སྟེ་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་པས་འདོད་པའི་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་པའི་དགག་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནུས་པ་མེད་པས་ལྡོག་པའི་འབྱུང་ཁུངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྡོག་པའི་འབྱུང་ཁུངས་གཏན་མ་ཡིན་ན་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པའི་འབྱུང་ཁུངས་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྡོག་པ་མེད་པ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་མེད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་བླུན་པོ་ཡི་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་ཤིག །གལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་ལ་འཇུག་པར་

འདོད་དམ་ཅི་སྟེ་འཇུག་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཀྱི་རང་ལྡོག་མིན་ཞིང་དངོས་མེད་དེ་ལས་ལྡོག་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མིན་ན་རྟགས་འཇུག་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ནི་དགག་པ་སྟེ་ལྡོག་པ་ཡིན་པས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་ཅི་སྟེ་འགོག་སྟེ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་པར་ནི་མི་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། མི་སྨྲ་ཐོབ་སྟེ་སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་མི་རུང་བར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་མེད་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རང་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་དོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་མེད་དོ་མིན་ནོ་ཞེས་དགག་པའི་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མེད་ན་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ངག་གི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་འགྱུར། དགག་བྱ་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཡང་དགག་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་གཉིས་ལས་ཕྱུང་གསུམ་གྱིས་དགག་པའང་མི་སྲིད་པའི་རིགས་པ་འདི་ཡི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དགག་བྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དགག་པར་མི་ནུས་ཤིང་འགལ་བས་དགག་པ་མེད་དེ། ཏ་ལའི་འབྲས་བུ་དང་སྨྱུ་རུ་རའི་དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །དགག་པ་དེ་ནི་དངོས་མེད་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། གནས་གཞི་ལ་སོགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འགོག་སྟེ།

ལྡོག་པ་བསྟུས་པར།

འདི་ན་ད་ལྟ་འདི་མེད་ཅེས། །
དགག་པ་ཡུལ་དང་དུས་ལའོ། །

ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མི་རུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཏེ་རྣམ་པ་གང་གིས་དགག་བྱའི་དོན་དེ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ན་མི་འགོག་སྟེ་དགག་མི་ནུས་ལ། ཇི་ལྟར་ཏེ་རྣམ་པ་གང་གིས་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ན་འགོག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁྱེད་འདོད་དེ། མེད་པ་གཞི་ལ་སོགས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་དོན་ཡིན་པར་བསྟན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་དུ་འདོད་པ་དགག །སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་ཚུལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བདེན་པའི་ཞེས་པས་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟ་ནའང་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། ཇི་ལྟར་ཁྱེད་ལའང་མེད་པ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་འཇུག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་བློ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཅེ་ན། དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་སྣང་བ་དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་དོན་ཏེ།

སྒྲ་དོན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་དོན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་

བརྟེན་པའམ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་གམ་གནས་ཀྱང་དེའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

རྒྱན་མཛད་པས།

སྒྲ་ལས་ཞིག་ལ་བློ་ཅི་འདྲ། །
མ་ཞིག་པ་ལའང་དེ་འདྲ་ཉིད། །
དེས་ན་དངོས་དངོས་མེད་བརྟེན་ནི། །
སྒྲ་དོན་ཚད་མའི་དེ་ལྟ་མིན། །

ཞེས་སོ། །

འདིར་སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ལ་ངེས་རེག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། སྒྲ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་དགག་སྒྲུབ་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་བརྟེན་པར་བརྗོད་པས་ཡང་དེ་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་དགག་སྒྲུབ་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟེན་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ན་དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་དགག་སྒྲུབ་དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་སྒྲ་དོན་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་མིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དགག་སྒྲུབ་དང་འབྲེལ་པར་སྣང་བ་འགལ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤིང་གི་སྒྲ་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་བུ་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་པོ་ལྡོག་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་ཐུན་མོང་བ་དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ན་གདན་

མེད་ཀྱང་། རང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་ལྟོག་པ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཤིང་གི་ལྟོག་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱིའི་ཤིང་དུ་ཞེན་པས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཆོས་ཅན་སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་ཅེས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་གཞན་མིན་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་དུའམ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་འདི་བློའམ་བློའི་སྣང་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡོག་པ་གཅིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ངེས་པ་དེ་དགག་སྒྲུབ་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་མོས་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་འཇུག་པ་དེ་བློ་མ་ཡིན་བློའི་སྣང་བ་མ་ཡིན། སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྦྲུལ་ལ་ཡང་མ་རེག་གི །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱི་རོལ་སྦྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་མེད་དོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤིང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་དགག་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་དོན་མིན་ཞིང་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པས་ཡོད་མེད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་དགག་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལྡོག་པ་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་པའི་ཤིང་ལ་འཇུག་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། གང་ངེས་པ་དེ་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་མ་ངེས་པ་ཡུལ་མིན་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པ། །
ཇི་ལྟར་དེ་ནི་དེ་ཡུལ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། དེས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་མ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པས་ནི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པ་འཛིན་ལ་རང་མཚན་སྒྲ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྒྲ་དོན་འདི་དང་གཞི་མཐུན་ཉིད། །
ཡོད་པ་མིན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུར། །
གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། །
དངོས་ལ་འདི་ནི་མི་སྲིད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ཤིང་མ་ཡིན་གཅིག་པུ་ལས་ལྡོག་གི་ཡོད་མེད་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ཐུན་མོང་བར་རྟོགས་ཤིང་ཐུན་མོང་བ་དང་མི་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་དང་མི་འདྲ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དང་སྒྲོ་བཏགས་གཉིས་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་འདྲ་བས་ཕྱི་རོལ་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པས་ན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་ཡིན་නོ། །དེས་ན་སྒྲོ་བཏགས་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ། གཞན་སེལ་བ་ཡང་སྒྲ་ལས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་གཞན་ལྡོག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་བཏགས་

པའི་དོན་དེ་ཡིན་ལ་གཞན་ལྡོག་ཙམ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །
གནས་དང་མི་གནས་རྟོག་པ་མེད། །
 སྤྱི་ཡི་བློ་ཡང་བསླད་པ་ཡིན། །
དེས་ན་སུན་དབྱུང་བ་ཡང་མེད། །

ཅེས་སོ། །

མདོར་ན་བློ་ཡིན་བློ་ཡི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྡོག་པ་དང་གཅིག་དང་འབྲེལ་པ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་ལ་བློ་མ་ཡིན་བློའི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་དབང་བློ་ནི། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དགག་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཅེས་དངོས་སུ་དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་མཚན་ཕྱི་རོལ་ལ་བྱེད་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཕྱི་རོལ་ལས་ཐ་དད་དམ་མི་དད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བུམ་པའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་རྒྱ་འཛིན་པ་སྒྲུབ་པ་ན་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སའི་རང་བཞིན་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅན་སྒྲུབ་པ་དང་རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་འགྱུར། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་པ་རང་མཚན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་འཛིན་པ་དང་སའི་རང་བཞིན་དང་རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་དགག་སྒྲུབ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ན་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་སྦྱར་རོ། །ཐ་དད་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་བཞི་པོ་དག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་བུམ་པ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཐལ། བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཀ་སྣམ་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་ཀ་སྣམ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། ཚད་མས་བསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ལོག་པ་སྣ་ཚོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་མིན་ལས་ལྡོག་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཕྱིའི་བུམ་པར་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཆོས་གཅིག་སྒྲུབ་པ་ན། ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་པ་སྟེ་འཕེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་བུམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་སྒྲུབ་ན་མི་རྟག་པ་ལས་ཆོས་གཞན་རྣམས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་བཟུང་བས་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུ་དང་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་འགོག་ན་སྔར་མ་བྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཕྱི་མ་བྱས་པ་དེས་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་དང་མ་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་མ་བྱས་དེ་ལས་གཞན་བྱས་པ་བློ་ལ་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ལ་བཏང་སྙོམས་ནི་དགག་བྱ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ཞེས་པ་དོན་ལ་ཐ་དད་སྟོན་སོང་གི་ལྡན་བྲལ་མེད་ཀྱི་

བློ་འཁྲུལ་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པ་དོན་ལ་མེད་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་བློས་བསྟན་པ་སྟེ་རྣམ་པར་བཏགས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། མི་གནོད་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན། སེལ་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསྒྲུབ་པ་མི་ལྡོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མ་བརྟགས་མ་ཕྱེད་"པར་[1] ཁས་ལེན་ཅིང་རྟོག་པས་སོ། །འོན་སྐྱིག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་ཤེས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱིག་རྒྱུ་ལ་ཚུར་འཛིན་ནི་ཆུ་མ་ཡིན་ལས་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས་གནོད་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གཞན་སེལ་བ་ལ་བརྟེན་པས་མི་གནོད་དོ། །བག་ཆགས་བརྟན་པས་མི་གནོད་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་གནོད་པ་མེད་དེ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྣམ་གཞག་དང་། །
ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་ཅི་འདྲ། །
དེ་ཉིད་དོན་ནི་མ་བརྟགས་པར། །
འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༤༨ན༢ན། བར * པར]

དེ་བཞིན་པོ་ནར་བརྟེན་ནས་ནི། །
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་གཞག་པ། །
དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་བྱའི་ཕྱིར། །
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུ་འཛིན་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྣམ་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་དོན་གཅིག་གོ །ཚུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དེ་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ལྡོག་པ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལྡོག་པ་དང་ལྡན་པའི་བུམ་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་བསྙད་པ་མཐའ་ཡས་པ་འཇུག་སྟེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཆ་ཤས་སྤྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །
དེ་བསལ་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་དང་། །
སྒྲ་ཡང་དེ་སྙེད་པོ་ན་དེས། །
དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་ཅན། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་སེལ་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་བསྙད་པས་བུམ་པ་ཡིན་ཞེས་བསྒྲུབས་པ་ན། འཕེལ་བ་དང་སྣམ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་ན་འགྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བསྙད་པ་དེ་དག་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་དེ་དོན་དམ་པར་ལྡན་པ་ཉིད་མིན་ཡང་།

འཇུག་ཕྱོགས་གི་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མི་བསླུ་བའི་འབྲེལ་པ་འགའ་ལས་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ་གྲགས་པའི་ཡུལ་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བསླད་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོས་བསླད་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅིང་། སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་བསླུ་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཀུན་ཡང་། །

ཕན་ཚུན་མེད་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། །

དེས་ན་གཞན་སེལ་ཡུལ་ཅན་དང་། །

གང་ལ་དངོས་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ། །

དངོས་པོ་རྟེན་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། །

རྗེས་དཔག་ཇི་སྐད་བཤད་ཇི་བཞིན། །

ཞེས་སོ། །

དེས་ན་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པ་ཁོ་ན་སྒྲའི་དོན་ཡིན་པས་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ། གསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དང་པོ་ནི། དབྱེ་གཞི་ནི་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཙམ་མོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པ་དང་བདག་སྟེ

རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་རྟགས་ནི་གསུམ་སྟེ། མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའོ། །དབྱེ་བའི་ཐ་དད་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་སྲིད་དེ་རྗེས་བྱུང་བཞིན་ནོ། །གྲངས་ངེས་ནི་དང་ཞེས་པས་གསུམ་པོ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྟོབས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་པ་དང༌། འོ་ཞེས་པ་རྫོགས་ཚིག་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་མེད་པས་དེ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་དམིགས་པ་དང༌། རང་བཞིན་དང༌། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བུམ་པ་ཡོད་ན་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་རུང་བའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ན་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བཞིན་དུ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་མ་དམིགས་པ་འགལ་ཞེ་ན། དམིགས་པའི་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བ་ན་བུམ་པ་ཡོད་ན་དམིགས་པར་རུང་བ་ལ་དམིགས་རུང་གི་བུམ་པར་སྒྲོ་གདགས་སུ་རུང་བས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འགོག་ལ། ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བར་སྒྲོ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །དེ་སྟོན་པ་གལ་ཏེ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ན་ཤེས་པས་དམིགས་པའི་ཡོད་པ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཤེས་པས་མ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུར་འཇོག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཤིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ།

ཤིཾ་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཤིཾ་ཤ་པ་ནི་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་ལ། དེ་མང་པོ་ཡོད་སར་ཤིཾ་ཤ་པའི་ཐ་སྙད་ཤེས་པའི་ གླུན་པོ་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ཤེས་ཀྱང་། དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་རྟོགས་པར་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་མ་མཐོང་བས་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྔར་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤིང་གི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དེ་ཞེས་བརྡ་དྲན་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་འདི་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་རྟགས་གསུམ་དུ་ངེས་པར་བསྟན། གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཉིས་བཤད། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་རྫེས་དཔག་ཚད་མར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། གོ་བྱ་དངོས་པོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅིག་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། གོ་བྱ་དགག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད་པས་དགག་རྟགས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །གསུམ་ལས་ལྷག་པ་མེད་དོ། །གོ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་

ཆོས་འབྲེལ་པ་བ་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ལ། རྟགས་གསུམ་ཡིན་ཡང་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་ལ་དེ་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་པས་རང་གཞན་འབྲེལ་པ་མེད་ན་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །འདི་ཊཱི་ལྟར་འབྲེལ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྒྲུབ་ཆོས་ལ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་དད་བཏགས་པར་བསྟན། དོན་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན། དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་བཏགས་པ་སྟེ་རྟགས་ཆོས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་ཚད་མར་སྟོན་པ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འདིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་དུ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་རྟགས་ཆོས་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐ་དད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་བློ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་སྣང་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ཕོ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་བཏགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་འབྲེལ་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ཆོས་སོ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་ཐ་དད་པ་བློས་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་དོན་ཀྱང་ནི་ཆོས་བློས་ཀུན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་དོན་གོ་བས་ཁས་ལེན་ན་ནི་རྟགས་ཆོས་ཅན་དེས་དོན་དངོས་པོ་མི་ཐོབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར། དོན་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། དངོས་པོ་ཀུན་ཆོས་ཅན་མཐུན་དངོས་རིགས་མཐུན་རང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག །གཞན་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་དག་ལས་ལོག་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན་ཏེ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་མཚམས་ཀྱི་དོན་གང་དང་གང་ལས་དོན་དེ་ལྡོག་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱས་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཏེ་ལྡོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱེ་བ་བྱེད་ཅིང་ཞུགས་པས་རང་མཚན་དེའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་རྟགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དཔག་རབ་ཏུ་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡོད་ལ། དེ་མངོན་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་རིལ་པོ་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་ནུས་པས་སྒྲ་དང་ངེས་པ་ཡང་དེ་སྙེད་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་རྟག་པ་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟེན་པས་ཆོས་དང་འདྲ་བས་ན་ཆོས་ཏེ་སྒྲ་མི་རྟག

པ་ཞེས་པ་གང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་དེ་ལས་གཞན་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་གོ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་པ་མིན་པར་ཡུལ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་གནས་ཏེ། སྒྲ་གང་གིས་གོ་བ་དེ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་སྒྲས་གོ་བར་མི་ནུས་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དུ་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེ་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་དོན་གཞན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་དག་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། འཇུག་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཡུལ་དེར་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་"དེས[༡]ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཞེས་བཤད་དེ་ཞེས་ཤཱཀྱ་བློས་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔར་མ་རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་དོན་དེ་ལས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། མངོན་སུམ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་བྱའི་དོན་བདེན་པ་དེ་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལས་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དངོས་ལས་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་"མངོན[༢]་སུམ་མིན་ཡང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བས་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༤༨བ༥ན། ངེས * དེས]

༢ [མ་ཕྱི། ༤༨བ༢ན། མདོན * མངོན]

གཉིས་པ་ལ། མི་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ། མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་བསྟན་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ལ། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དངོས་དང་། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱུ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་སྲིད་དེ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ཐ་སྙད་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་བསྟན། དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་བསྟན། སྒྲུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་འོག་ཏུ་ཁ་འཕངས་པའི་དང་པོ་ནི། མི་དམིགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཐ་སྙད་ལ་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་། འདིར་རྣམ་པར་གཞག་འཛོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་མི་འཁྲུལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་ཞུགས་པའི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ལ་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཞུགས་པས་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་སྤྱར་གདན་ལ་ཕེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་ཉིད་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རང་འདོད་ཀྱིས་བཙུག་པ་ཡིན་ཞིང་། ལན་གཅིག་ཞུགས་

པས་ཀྱང་འབྲེལ་པ་ཤེས་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་རང་འདོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐ་སྙད་དངོས་ནི། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག །ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན། དེ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ཤེས་པ་མེད་པའི་མེད་དགག་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་མེད་པའི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་མེད་པ་མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། དམིགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དེས་ཡུལ་མེད་པར་བསྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་ལ་གཞན་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་གཞན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེས་རྒྱ་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡུལ་མེད་པའི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཡུལ་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དོན་ནི་གཞན་ལས་གསལ་ལ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བ་བཞིན་དོན་དུ་མེད་པ་ནི་གཞན་གྱིས་གསལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་མེད་པར་རང་ཁོ་ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ནི། ཡོད་པ་སྟེ་ཡུལ་མེད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་དང་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་

མེད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་མེད་པས་རང་གཅིག་གིས་གྲུབ་ན་གཉིས་པའང་རང་གིས་གྲུབ་པར་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན། ཡུལ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བུམ་པ་ལས་གཞན་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པས་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པ་ནི་གཞན་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞན་བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་གཞི་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེས་བུམ་པ་མེད་པ་ཅི་སྟེ་མི་འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལས་གཞན་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་རིགས་པས་མཚུངས་སོ། །འདོད་ན། མི་དམིགས་པའི་རྟགས་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྙད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཏེ། སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པ་ལས་མེད་པ་གཞན་ཡིན་ན་དེ་མ་གྲུབ་ན་མི་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཚེ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་དོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་མེད་དོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་། དགོས་པ་མེད་པར་འགྲོ་འོང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་དག་རང་གིས་རྟོགས་པའམ་རྨོངས་པ་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དང་འབྲེལ་པ་བུམ་པས་དབེན་པར་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་རབ་ཏུ་བརྟན་པས་བརྡ་སྟེ་ངེས་པའམ་ཐ་སྙད་ལ་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སུ་ཞེ་ན། རྨོངས་པའོ། །དོན་རྟོགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པའི་རྨོངས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་པར་སྟོན་པ། དཔེར་ན། རྨོངས་པས་སྤྱར་བ་ལང་ཆུང་ངུ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ཞུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་ཆེ་བ་ལ་ཐ་སྙད་འཇུག་པར་མི་བྱེད་པ་ན། ཆེ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྐོག་ཤལ་དང་རྣོག་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱར་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ནི་རྣོག་སོགས་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་གྱི་ཆུང་ངུའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱར་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་ནི་རྣོ་གསོགས་འདུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་གྱི་ཆུང་ངུའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མ་ཡིན་པས་འདི་ལའང་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་ཅེས་པའོ། །ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་བསྒྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་སྤྱར་ཐ་སྙད་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་དཔེ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་དེས་མ་གྲུབ་པར་རྐྱོལ་བ་དེ་གཉིས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་དཔེ་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ཅིང་། དེས་བསྒྲུབ་ན་དེ་ལ་དཔེ་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་རྟགས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོ་དག་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ལ་ལར་ཡུལ་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། ཡུལ་བསྟན་པས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡུལ་ནི་ས་ཕྱོགས་དག་པ་སྐྱེ་མེད་པ་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་

རྒྱུ་ཡིན་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལ་ལར་རྒྱུར་ཐ་སྙད་བྱེད་དེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་རབ་སྒྲུབ་པ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ལོག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། མི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལོག་པ་ཡིན་ན། མི་དམིགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ལོག་པས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེ་བྲག་བཀག་པས་སྤྱི་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་ཉེས་པ་གཞན་སྨྲ་པ་སྟེ། དོན་ནི་རྒྱུ་ཤེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ལོག་ཀྱང་རྒྱུ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་མེད་པར་འཐད་པའི་ལན་དང་། དེས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡང་བསལ་བར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། དོན་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པར་བཏགས་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། སྣང་དུ་རུང་བ་དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ་མ་མཐོང་ན་ཡོད་པར་གཞག་མི་ནུས་པས་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་རུང་གི་དོན་ཡོད་པར་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བརྗོད་དོ། །

ཡང་ན། སྣང་རུང་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དམིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་ནི་ལྟས་དབྱེའོ། །

འདོགས་པའི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བ་ན་དམིགས་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་བཏགས་ནས་དམིགས་པར་བརྗོད་དུ་རུང་སྟེ། དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བ་ན་དམིགས་རུང་གི་དོན་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་ནི་བཏགས་ནས་སྣང་རུང་གི་དོན་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བའི་དོན་ཡོད་པ་ལ་བཏགས་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །དོན་ཤེས་པན་ཚུན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། དམིགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་དེའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དམིགས་ཡུལ་སྣང་རུང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣང་རུང་གི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཁྱབ་པས་མི་དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་པ་ཡོངས་འགྱུར་ལ་ལྟོས་པ་དང་། མཐུ་ལྡན་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་འཁྲུལ་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གཞན་ཚང་བ་ན་དོན་ཡོད་པ་ཡང་རང་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བས་འགྲུབ་པར་ཡང་འགྱུར་བས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཚོགས་པ་ཡོངས་འགྱུར་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་འཁྲུལ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ཡོངས་འགྱུར་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི་སྣང་རུང་གི་དོན་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་རུང་གི་དོན་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་སྐྱེས་དུས་སུ་

དམིགས་པས་ཁྱབ་པས་དེའི་ཚེ་མ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ། །འབྲས་བུ་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཤེ་ན། བུམ་པ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདྲེས་པའི་གཞན་ས་ཕྱོགས་དམིགས་པ་ནི་བུམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་སྟེ་བུམ་པ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དེ་བུམ་པ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཉིད་བུམ་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དུས་ཡིན་නོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐུ་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སམ་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པས་མི་སྣང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ཡང་བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐུ་ལྡན་གྱི་བྱིན་རླབས་ཚོས་ཅན། དེའི་དབང་གིས་སྣང་རུང་བུམ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་བུམ་པ་སྣང་རུང་དང་དབང་པོ་བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གནས་པ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གམ་གཉིས་ཀ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་དེའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རམ། ཡུལ་དེ་མི་སྣང་བར་འདུས་བྱས་ན་ནི་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་པས་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དོན་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དང་འདྲེས་ཏེ་སྣང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་འདིའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་བཏགས་ནས་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཤེས་པ་

གཅིག་ལ་འདུ་བའི་དོན་སྣང་བའམ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་ལྡོག་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དམིགས་པའི་མི་དམིགས་པ་དེས་ཀྱང་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་འདིས་ན་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་པས་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་རུང་གི་དོན་ཤེས་པའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་ལ་མི་འཁྲུལ་པས་སོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དེ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་མེད་པས་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་ནི་མི་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། མེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་མེད་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་མེད་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་མི་འདྲ་བས་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པའི་ཚེ་མི་དམིགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་པའམ། གཞན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གཞན་ཤིང་དང་། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་རེ་ཞིག་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན།

འདི་ནི་འོག་ཏུ།

དེ་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི། །

མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་སྒྲའི་འཇུག་པ་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གམ། མི་དམིགས་པའི་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་ཡུལ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་ཞིང་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འགལ་བ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་གཉིས་བལྟར་རུང་བའི་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགལ་བ་དང་འགལ་འབྲས་གྲུབ་པ་གཉིས་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པབཞིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ། དགག་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་བསྟན། དེའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད། དེ་ཐམས་ཅད་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པར་འདུས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབས་ནས་དང་། བཀག་ནས་འགོག་ཚུལ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་རྟགས་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་དགག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་ཅིང་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་སམ་བཀག་པས་སོ། །བསྒྲུབས་ནས་དགག་པ་བྱེད་ན་ཡང་འགལ་བའམ་མི་འགལ་བ་ཞིག

བསྒྲུབས་ནས་འགོག་བརྟགས་གྲང་ན། འདི་ལ་མི་འགལ་ན་དགག་མི་ནུས། འགལ་བར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འགལ་བས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། དེས་དགག་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འགོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དུ་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ཉེ་བས་གཞན་འགོག་ན་འགལ་བ་ཡང་མི་དམིས་པ་མེད་པར་འགལ་བར་མི་རྟོགས་ཏེ་འདི་ལྟར་དང་པོར་མྱུན་པ་རྒྱུ་མ་གཏུགས་པ་སྐྱེ་མ་ཟད་པ་ཅན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་ལ་བར་དུ་གཞན་སྣང་བ་ཡོད་ན་མྱུན་པ་དེ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་དུ་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་མྱུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྣང་མྱུན་འགལ་བར་རྟོགས་ཏེ། འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་མེད་པ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་མ་ཟད་ན་འབྲས་བུ་མི་ལྡོག་ལ་ཟད་ན་དེ་གཉིས་ལྡོག་པས་ན་རྒྱུ་མ་ཟད་པར་འབྱུང་བ་ལ་གེགས་གཞན་མེད་བཞིན་དུ་གང་ཞིག་ཉེ་བས་དེའི་རྒྱུ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱུན་ལ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཅིག་ལ་མིན་ལ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པས་སྣང་མྱུན་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཀྱི་འདབ་ཉེ་བ་ན་གནས་ཀྱང་འདྲེན་མར་སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་མི་གནས་ཏེ། རིམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་མེས་མྱུན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕན་ཚུན་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་

ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་བདག་གཅིག་པར་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྣང་དུ་རུང་བ་མ་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་། རྟག་པ་དང་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་མི་དམིགས་པས་དགག་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ལ་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་མོད། སྣང་བའི་བུམ་པ་འདི་ནི་ཤ་ཟའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཞེས་སྣང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་འགོག་པ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པར་ཡང་། ཐ་དད་འགོག་ན་སྣང་ཞེས་ཁྱད་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཐ་མི་དད་པ་འགོག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མི་དགོས་པར་བཤད་དོ། །ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ནི་སྣང་བའི་དོན་ལས་གཞན་འགོག་པས་མི་དམིགས་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ནི་ངེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དམིགས་པས་གཞན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བས་མི་དམིགས་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དེ་ལ་ཡང་གཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་དམིགས་པས་གཞན་གཅིག་ཤོས་མི་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་དམིགས་པ་རྟག་པ་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྟག་པ་དམིགས་པ་མ་བཀག་པ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་རྟགས་མི་དམིགས་པར་བསྟན། འབྲེལ་མེད་བཀག་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དཔྱད། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་རྟགས་དོན་སྒྲུབ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དང་པོ་ནི། གཅིག་

འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པས་གཞན་འབྲེལ་ཟླ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། མི་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དགག་པ་ནི་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་གཞན་བཀག་པ་དོན་གཞན་དགག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་གྲང་ན། གསུམ་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་སྤྱི་ཕྱི་བ་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་པས་གཞན་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་བུ་བཀག་ནས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཙམ་འགོག་ན་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་བསྟན། ནང་འགལ་སྣང་བའི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེས་ཀྱང་རྒྱུ་ཙམ་དེ་མེད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་ཙམ་གནོད་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་གཞན་ཁྱབ་བྱེད་མིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཆོས་མཆོག་གིས་ཕྱོགས་སྔར་འཆད་ཀྱང་ཤཱཀྱ་བློས་རང་གཞུང་དུ་བཤད་ཅིང་འོག་ཏུའང་འདི་ལ་བསྙེགས་པས་རང་གཞུང་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་དངོས་རྒྱུ་ཡང་དགག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གནོད་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ནུས་པ་མཐུ་དང་ལྡན་པས་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། མི་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དངོས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བོ། །ནུས་པ་ཉེ་བའི་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་ཟོས་པས་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་དེར་ཡང་

གེགས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། དེས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་སྐྱེས་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་གེགས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱེས་པ་ན་བར་མ་ཆོད་པ་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པས་གེགས་མི་ནུས་ཏེ། གེགས་ནི་སྔར་ནུས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོ་ནས་གཞན་གེགས་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་གེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གེགས་བྱས་ན་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པས་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགལ་ཏེ། ཁྱད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐ་དད་པའམ་དངོས་མེད་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་གེགས་མ་ཡིན་ཏེ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན། དུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་སྟེང་གི་ཆར་དུ་བ་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་དང་ར་སྟེང་ཆ་དང་ལྡན་པ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེང་ཆར་དུ་བ་མེད་པ་འོག་གཞིར་རྒྱུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་མི་དམིགས་པ་བཞིར་མི་འདུའོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འབྲས་བུ་དེ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པར་བཤད་དེ། དངོས་རྒྱུ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་

མེད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་རྒྱུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཀག་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དངོས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དངོས་རྒྱུ་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མེད་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དེ་ནི་དངོས་རྒྱུ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཏགས་ནས་རང་བཞིན་དུ་བརྗོད་དོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། གྲང་རྒྱུ་དང་གྲང་རེག་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་བལྟར་མི་རུང་མེ་སྣང་དུ་རུང་བ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དག་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་རིགས་འདུས་ཏེ་དགག་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁེགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འགལ་ཞེ་ན། རྒྱུའི་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱུན་སྔ་མ་ལ་བསམ་ནས་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། འདི་ན་མེ་མེད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་དངོས་རྒྱུ་འགོག་པས་མི་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལར་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དངོས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ནང་འདུས་དངོས་རྒྱུ་དེའི་ངོ་བོ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་

དང་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བ་དམིགས་པས་ནི་དངོས་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ནི་སླྭ་བ་པོ་གང་གི་ཚེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་དེའི་ཚེ་ཡང་ཁྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡང་གི་སྒྲས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་ཡུལ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་ནི་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་རིགས་གཞན་ནི་མེད་དེ། དེས་དགག་པའི་དོན་ནམ་ཐ་སྙད་གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའང་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་བ་སྒྲའམ་སྒྲུབ་པའམ་དགག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འདི་དག་གིས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་རྣམས་མ་རྟོགས་པ་བཤད་པ་དང་འཆད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་དེར་མངོན་སུམ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་དགོས་ཏེ། རུང་ན་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དངོས་འཛུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགག་ཆོས་དང་རང་བཞིན་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། མེ་སྣང་དུ་རུང་གྲང་རེག་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་བའི་རེག་པ་སྟོབས་ལྡན་ཁྱབ་བྱེད་

དུ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་དགག་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་རང་བཞིན་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་དེའི་ནང་འདུས་སུ་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་རེག་དང་གྲང་རེག་ཀུང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བ་མོའི་རེག་པ་སྟོབས་ལྡན་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། གྲང་རེག་དང་མེ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པའོ། །

དགག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་དགག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། མཚོའི་ལྟངས་པ་དུ་བར་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་མཚོ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། དུ་བ་སྣང་རུང་གི་གཞི་འདི་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་སྟེ། དུ་བ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་དེའི་ནང་འདུས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རི་མཐོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་ཤིང་གི་ཚོགས་མཐོང་ཡང་ཁྱད་པར་མ་ངེས། རི་གཉིས་པ་ལ་ཤི་ཤ་པ་མེད་པར་མ་ངེས། ཤིང་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཤི་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགལ་བ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་

རྣམས་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་འགོག་ན་སྔོ་ར་བ་བཞི་ག་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞི་དེར་སྣང་དུ་མི་རུང་ཡང་གཞི་གཞན་དུ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ཁོ་ན་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཞན་དུ་དགག་བྱའི་ཆོས་དམིགས་པ་དང་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་ངེས་པ་ལས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་རྒྱུ་མི་དམིགས་པའི་དགག་ཆོས་འབྲས་བུ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་དགག་ཆོས་དེ་དག་དང་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ནས་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་དག་གཞི་གཞན་དུ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དེ་ལས་གཞན་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ན་མ་དམིགས་པས་མ་གྲུབ་སྟེ་མེད་པར་ངེས་པ་དང་གྲུབ་པ་སྟེ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དགག་ཆོས་དམིགས་པ་དང་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དག་ལ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དག་མི་འགྲུབ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པས་རྒྱུ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ལ་གཞན་ཡོད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བར་རྟོགས་པས་མཐོང་བ་དང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དང་འགལ་བར་གྲུབ་ལ་དེས་མེད་པ་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ཡང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་རུང་བ་ཁོ་ན་འགོག་པར་བསྟན་ནོ། །འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྔོ་ར་བའི་དུས་ན་དགག་ཆོས་སྣང་མི་རུང་ཡང་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དགག་ཆོས་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་དག་ཀུང་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྦྱོར་བ་ཉིད། །
ཐ་དད་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད། །

ཅེས་སོ། །

འདིར། ཤཱཀྱ་བློས་བལྟར་རུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བལྟར་རུང་བའི་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཅི་རིགས་པར་འབྲེལ་པར་འཆད་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། དེ་ལ་བལྟར་རུང་སྨོས་པ་དོན་མེད་དེ། དམིགས་བལྟར་མི་རུང་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བལྟར་རུང་ནི་དགག་ཆོས་ལ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྣང་དུ་རུང་བའི་དོན་མཐོང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་གེགས་བྱེད་དམ་དབང་ཡིད་མ་ཚང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། སྣང་བའི་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་ནི་སྣང་རུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྣང་རུང་དེ་ཡོད་ན་དམིགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་ཚང་བཞིན་དུ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཁྱབ་བྱེད་དང་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་རྣམ་འགྲེལ་དང་འགྱུར་མི་གཅིག་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རང་འགྲེལ་དང་ཤཱཀྱ་བློ་དང་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིས་མཛད་པ་འདི་ཚད་མར་བྱའོ། །

ཆོས་མཆོག་ན་རེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་དམིགས་པ་ནི་སྣང་བ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་དམིགས་པ་གཞན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་

དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པ་སྟེ། འགལ་ཟླས་ཀྱང་འགལ་ཟླའི་རྒྱུ་བཟློག་པས་སོ། །དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་དགག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོར་གྱི་མཐའ་དག་སྤྱད་པར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། འགལ་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ན་འགལ་རྒྱུ་ལ་མཚུངས་པ་དང་། འགལ་རྒྱུ་རྟགས་མིན་ན་མེས་གྲང་འབྲས་དགག་མི་ནུས་པའི་དང་། འགལ་འབྲས་འགྲུལ་པའི་རྩོད་སྤང་གི་དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པས་ཀྱང་འགལ་ཟླ་མེད་པར་འགྲུབ་ན་འགལ་བ་དེའི་རྒྱུ་དམིགས་པས་ཅི་སྟེ་འགལ་ཟླ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱུས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འཇོག་གོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་རྒྱུ་ཙམ་འགྲུལ། དངོས་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། མེ་དམིགས་ན་དེའི་རྒྱུ་རྟགས་སུ་མི་དགོས་མེ་མ་དམིགས་པའི་མེ་རྒྱུ་ཙམ་པོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མེ་ངེས་པར་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་གྲང་རེག་དགག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མེ་ལ་འགྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། ཤིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་། ཤིང་ལ་སོགས་པ་མེ་རྒྱུ་ཙམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་མེ་ངེས་པར་འཇོག་པ་གང་ལས་གྲང་རེག་དེ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གྲང་བ་ཟློག་པའི་མེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅི་སྟེ་ན་སྲིད་རྒྱུ་ཙམ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་རྩོམ་པར་མ་ངེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འབྲས་བུ་ལ་འགྲུལ་པ་མེད་པས་དེས་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་འབྲས་

བྱ་རྗེས་སུ་དཔག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་དུས་སྟོད་པ་སྟེ་འགོར་བ་མེད་པས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་བཤད་པ་རྒྱུའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་སྐད་ཅིག་གི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་སྲིད་པས་འབྲས་བུ་དཔག་མི་ནུས་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་དབྱེར་མེད་པས་གེགས་མེད་པས་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ན། རྒྱུ་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་པ་དྲན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྲེལ་པ་དྲན་པ་དེའི་སྔོན་རོལ་དུ་རྟགས་མཐོང་དུས་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་ནི། དང་པོར་རྟགས་དེ་དང་མཐོང་བ་ལས་དེ་ནས་རྟགས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་མི་དཔོག་གི་ལྐོག་གྱུར་དཔོག་གོ་སྙམ་ན། ཚ་རོལ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མངོན་སུམ་ལས་ངེས་པ་གང་གི་རྒྱུ་ལས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དངོས་པོར་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པ་སྟེ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འགྲུབ་བོ། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་ནས་རྟགས་མི་དགོས། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཉིད་མི་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ཡང་རང་འབྲས་ལུས་ཡོངས་སུ་གདུང་བའི་འགལ་ཟླ་གྲང་

འབྲས་སྨྱུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་དགག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་རྐྱ་དམིགས་པ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེས་ནི་གཞན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབས་ནས་འགལ་ཟླ་བཟློག་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་དག་དང་འགལ་ན་ནི་དེའི་རྒྱུ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གང་ཟག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། སྨྱུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་སོ་ཐམ་ཐམ་བྱེད་པ་དང་འདར་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ནད་དང་ཁ་ཟ་སོགས་སམ་དགའ་བ་དང་ཞེ་སྡང་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་མེད་དེ། གདུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་ཁྱད་པར་གྲང་རེག་སེལ་ནུས་ཀྱི་མེ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་གྲང་བ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་ལ་བལྟར་མི་རུང་བ་ལ་སྦྱོར་རོ། །

འོ་ན་འགལ་རྒྱུ་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མེས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དཔགས་ནས་སྨྱུ་ལོང་སོགས་འགོག་པ་མིན་གྱི་སྨྱུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་འགལ་བ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལུས་རྡོས་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མེ་ནི་སྨྱུ་ལོང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ན་གྲང་རེག་རྒྱུན་ལྡོག་ཅིང་གྲང་བ་རྒྱུན་ཆད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒོ་ནས་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིས་ནི་གྲང་རེག་དང་འགལ་བ་མེ་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་། མེ་དེ་འགལ་བ་གྲང་རག་གི་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་དང་གྲང་བ་དང་སྨྱུ་ལོང་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་དུ་བ་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ན་ཆོས་ཅན། སྤུར་བཤད་པའི་སྨྱུ་ལོང་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དང་

ལྡན་པའི་མི་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཡང་དུ་བས་མེ་སྒྲུབ། མེས་གྲང་རེག་འགོག་ཅིང་། དེས་གྲང་འབྲས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་རྩ་བའི་མི་དམིགས་པ་བཞིར་མ་འདུས་སོ་ཞེ་ན། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དང་འགལ་བ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་སྔར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་རྩ་བ་བཞི་ཡིན་ཡང་བར་སྐབས་ཀྱི་སྒྲའམ་དོན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་སྔར་བཤད་ལ། ཕྱིས་འཆད་འགྱུར་གྱི་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་བཅུ་པོ་ཡང་བརྒྱུད་ནས་དགག་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགོག་པས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་ཏེ་ཟེ་ཚུན་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །

རིགས་ཐིགས་ལས། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའམ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ནང་དུ་བསྡུ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་གཞན་ཡོད་པ་དང་དགག་པ་དག་གིས་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགལ་འབྲས་དམིགས་པ་ནི་འཇུལ་ཏེ། དུ་བ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་གྲང་རེག་དགག་མི་ནུས་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཤེ་ན། འགལ་འབྲས་ལ་ཡང་གང་དང་གང་ལས་དུ་བ་འདི་བྱུང་བའི་མེ་ཉེ་བའི་ཡུལ་དང་ད་ལྟ་མེ་ཡོད་པའི་དུས་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་དུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ད་ལྟ་གྲང་རེག་སེལ་ནུས་ཀྱི་མེ་

ཡོད་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་དུ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལྟོས་ནས་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད། ཡང་ཞེས་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པར་སྨྲ་པའོ། །ཁྱད་པར་དེ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་ལྟོས་ན་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མི་གྲང་བ་སྟེ་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཐལ་བ་བཀོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ལྟ་དང་། དམྱལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་འམ། ཆགས་བྲལ་སོགས་འགོག་པ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་མེད་པ་གོ་བྱེད་མིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་དགག །བྱེ་བྲག་ཏུ་ལུང་ཚད་མར་རྟོགས་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་དམིགས་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་དོན་མེད་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་མ་དམིགས་པས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པས་དང་། རང་གིས་མ་དམིགས་པས་དང་། ཚད་མ་གསུམ་ལོག་པས་དང་། ཤེས་བྱེད་མེད་པས་བསྐལ་དོན་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། བསྐལ་བ་ཡང་ཡུལ་གཞན་དང་དུས་འདས་མ་འོངས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་བ་འཕྲོ་བ་གཞན་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེས་ན་བསྐལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཏེ་དེ་དག་ལ་ནི་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་དག་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་དག་བསྒྲལ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་དེ་གང་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པའི་དམིགས་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྒྲལ་བ་ཤ་ཟ་སོགས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་པའམ་དུས་ཀྱིས་བསྒྲལ་བ་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་དམིགས་པ་ཡིན་ན་བསྒྲལ་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བསྒྲལ་དོན་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བསྒྲལ་དོན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟགས་སྔོན་བྱེད་བདག་དང་གཞན་བསྟན་བྱ་དག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལོག་པ་ཉིད་བསྒྲལ་དོན་མེད་པའི་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ན་བསྒྲལ་དོན་སྤོང་བ་སྟེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། རང་གིས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བལྟར་རུང་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བལྟར་མི་རུང་བའི་བསྒྲལ་པའི་དོན་ཡོད་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། བསྒྲལ་དོན་ཆོས་ཅན། མེད་དེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་གས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྒྲལ་བ་དེར་ཡང་ཡོད་ན་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་རྣམས་ལས་གང་རུང་གཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ། ལུང་དང་། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན། དོན་བསྡུ་བ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བསྐལ་དོན་ཆོས་ཅན། ཡོད་ཀྱང་ལུང་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་འཇུག་པ་སྟེ་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་སྟོན་པའི་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ་ཉེར་འཁོ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་དོན་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་ལ་སོགས་པའི་དོན་མང་པོ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟོན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་དོན་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་བསྟན་མི་ནུས་འགའ་ཞིག་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ཟིན། རྟགས་བསྟན་མི་ནུས་པ་ནི། དཔེར་ན། བདག་ཉིད་སོ་སོ་རང་རང་ལ་ངེས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འཇུག་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཚུལ་ནི་གཞན་ལ་མེད་པས་བསྟན་མི་ནུས་ཤིང་དགོས་པ་མེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བསྟན་ནུས་སོ་སྙམ་ན་རང་གི་ངོ་བོས་བསྟན་མི་ནུས་པར་མ་ཟད། རྒྱུ་མཚན་ངེས་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཅན་འགའ་ཞིག་བསྟན་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་མེད་པ་ནི། ཡུལ་གྱིས་ཆོད་པ་ཐག་རིང་གི་དོན་དང་དུས

ཀྱིས་"མ་ཆོད[1]་པ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དོན་དང་མ་ཆོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་མེད་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྗོ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་དག་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྟེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་នོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་མངོན་སུམ་འཇུག་པས་ཁྱབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འཇོག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་སྤྱི་ར་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ནས་དང་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་གཞན་གྱི་མཐུས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཐུས་ཞེས་སྨོས་པས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་རང་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་འཇོག་པས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་དབང་པོའམ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཟླ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པ་སྟེ་རང་གི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཞག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞེས་སྨོས་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐུ་དང་ནུས་པ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་སྦྱོར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཟླ་གཅིག་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་འཇོག་ནུས་མི་ནུས་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྣང་བ་གཅིག་འུག་པ་དང་མིའི་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གེགས་དང་མཐུན་རྐྱེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་རྣམ་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་མིན་པས་འགའ་ཞིག་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ལ། ལ་ལ་མི་གཏོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་ནི་ལུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ལ་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༠༩བ༢ན། མཆོད * མ་ཆོད]

ནི་ཕྱི་མ་སྟུད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྐལ་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྗེས་དཔག་འཇུག་གོ་སྙམ་ན་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པས་མི་དམིགས་པའི་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་མི་འཇུག་གོ །བསྐལ་དོན་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་རྟགས་གང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུན་ལས་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་ནི་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ་དམིགས་ཀྱང་འབྲས་བུར་ངོ་མི་ཤེས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་པ་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པས་འགྲུབ་པས་སོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མིག་ཀྱང་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་མེད་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །ཡང་ཞེས་པས་རྟགས་གཞན་གཉིས་མེད་པ་སྡུད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཚད་མ་གསུམ་ཆོས་ཅན། དེ་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་བསྐལ་དོན་དེ་དག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐལ་དོན་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། རང་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཤེས་བྱེད་མི་ཤེས་པ་ཡང་སྟོན་པ་ལ་འདོད་ལུགས་བརྗོད། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཡང་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་སྟོང་བར་བྱེད་པ། དཔེར་ན། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་ལྷའི་ཁྱད་པར་དག་མེད་པ་དམ་བཅས་པའམ། རང་བཞིན་མི་སྟོང་ཡང་དེའི་ཁྱད་པར་དག་སྟོང་བར་བྱེད་པ། དཔེར་ན། སྤྲིན་པ་རྫས་གཏོང་བའི་

སེམས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་མི་སྤོང་ཡང་ཁྱད་པར་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྷ་མིའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཤེས་པར་བྱེད་པ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ནག་ཏུ་ཁྱད་པར་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྦྱིན་སོགས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་མངོན་མཐོའི་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ལུང་མ་བསྟན་སེམས་དང་མངོན་མཐོ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཆོས་མཚུངས་པས་ནའོ། །འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་སྙམ་ན། འབྲས་བུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མངོན་མཐོ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། གང་རང་བཞིན་ནམ་ཁྱད་པར་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྤོང་བའི་དོན་དེ་ལ་སྤོང་བ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་སྦྲེལ་ཏེ་གང་འདི་དེ་གསུམ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་ཡང་གཏན་ནས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དུས་གཞན་གྱིས་ཚོད་པ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བ་དང་ཁྱི་སྨྱོན་པས་སོས་བཟུང་བའི་དུག་གིས་དེ་མ་ཐག་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རྐྱེན་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉེ་བས་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་བཞིན་នོ། །འདིར་འབྲས་བུ་མཐོང་ཡང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་ངོ་སྙམ་ན། སྦྱིན་སོགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། བལྟར་རུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བའི་མངོན་མཐོ་བསྐྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་མངོན་མཐོའི་རྒྱུ་མིན་པར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་མཐོ་དེ་

འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་སྐྱེ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་མཐོ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྟོག་ལྡན་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་རིགས་ཀྱི་སྤྱོང་བར་མི་རིགས་སོ། །

ཡང་ན་དུས་གཞན་དང་སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་སྲིད་པས་མེད་ཅེས་མི་སྤྱོང་ངོ་། །ཤཱཀྱ་བློ་ནི་སེམས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་སྲིད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལེ་ཙུ་གཉིས་པར་འཆད་གསུང་ངོ། །སྦྱིན་སོགས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྣང་མི་སྣང་ཚ་གཉིས་མེད་པས་དམིགས་དགོས་ལ། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྣང་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྐལ་དོན་འདི་ལ་སྦྱིན་སོགས་མངོན་མཐོའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ནམ་སེམས་ཆགས་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་རང་བཞིན་ནམ་ཤེས་བྱེད་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བུ་ངེས་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུན་ལས་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་བསྐྱེད་ཀྱང་མ་མཐོང་མཐོང་ཡང་དེའི་འབྲས་བུར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱེད་མེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོས་ཅན། བསྐལ་དོན་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཤེས་བྱེད་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡང་རིམ་གྱིས་རྟེག་བུག་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐལ་དོན་འགའ་ཞིག་མངོན

སུམ་མམ་རྗེས་དཔག་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་སྤྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་དགག །སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་དང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ལུང་དང་། སྒྲ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག །དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། ལུང་ལོག་པས་དོན་ལྡོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་ནི་སྒྲ་ཡིན་པས་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ལས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཚིག་དེ་དག་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་པར་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ལུང་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྨྲ་བ་པོ་ལ་བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་འདོད་དེ་ལས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་སྟེ་སྨྲ་བ་པོ་ལ་བརྗོད་འདོད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། འདོད་པའི་དོན་ལའང་འཁྲུལ་བ་མེད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དང་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་པས་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྟག་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས། ལུང་ཚིག་གི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཆོས་ཅན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་མ་འབྲེལ་”བའི[༡]་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་མ་ཡིན་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༡༡བ༤ན། པའི * བའི]

གྱི་འོན་ཀྱང་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བདེན་པའི་དོན་སྟོན་པའི་རྒྱུ་བརྩེ་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཉེས་པ་ཟད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་ནི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་ནུས་ན་དེ་བདེན་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་མོད་ཀྱི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་འཇུག་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལ་ངེས་པ་ཡུལ་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མ་ངེས་པར་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འགྱུར། ཡོན་ཏན་མི་ངེས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བ་ཅན་ལས་ལུང་མ་ཡིན་པ་ཚོལ་བ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་འདོད་པའི་དོན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་བརྗོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་རྙེད་མི་རྙེད་ཅེས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ལུང་ཚོལ་བ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པའམ་ཡང་ན་ལུང་མ་ཡིན་པ་སྤྱངས་ནས་ལུང་ལེན་པས་གཉིས་ཀ་ཚོལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་གི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇུག་པར་འདོད་པས་ལུང་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོག་ལྡན་དགོས་མེད་ལ་ཞེན་པས་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་དོ། །འཇུག་པའི་ཡན་ལག

ལ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ངེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་ངེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལམ་པོ་ཆེའི་མིའི་ཚིག་ལས་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན། རྟོག་ལྡན་དེ་སྐྱེས་བུ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟགས་ནས་འཇུག་ན་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་པར་མི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྐྱོན་ཁྲོ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་སོགས་ཡོད་པར་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་ཡོད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མེད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་སོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་ཁྲོ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་ཆགས་བྲལ་སོགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་ཤེས་པར་ཐལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱོན་ཡོན་རང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ངག་གིས་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་སྐྱོན་ཡོན་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་གྲང་ན། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་ཆགས་སྡང་དང་ཆགས་བྲལ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ། ཆགས་སྡང་ཆགས་བྲལ་སོགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཀུན་སྤྱོད་ནི་ཕལ་ཆེར་ཏེ་མང་དུ་

བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཆགས་སྡང་དང་ཆགས་བྲལ་སོགས་མེད་ཀྱང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བྱ་བར་ནུས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་སྐྱེས་བུས་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ཡང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་འཇུག་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་བསམ་པ་སྟེ་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གནས་ཀྱང་གཞན་དུ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་རྟགས་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་གཞན་ཡང་མེད་པ་དེས་ན་གཞན་ལ་སྐྱོན་ཡོན་དཔོག་པ་འདི་རྟགས་འཚོལ་བ་སྟེ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུ་གཞན་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བུའམ་དེའི་ཚེ་ཉེས་པ་ཟད་པའི་ཚིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་སྐྱོན་ཡོན་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱེས་བུས་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པའམ་ངག་གི་རང་བཞིན་དུ་བཀོད་པའི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། ལུང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སྡང་སོགས་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ཆགས་སྡང་སོགས་དང་ལྡན་པས་ལོག་པར་སྨྲ་བས་སོ། །

རྣམ་འགྲེལ་དུ།

ཚིག་རྣམས་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ། །
ཉེས་རྣམས་སྐྱེས་བུ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །

སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་བདེན་དོན་ཅན། །
ཞེས་ནི་ལ་ལ་རྗོད་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྨྲོས་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མ་བྱས་པ་སྤྱི་ར་དགག །སྒྲའི་ངོ་བོ་མ་བྱས་པ་དང་། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་བྱས་པ་དང་། ལུང་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཚིག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་རྟག་པའི་ཕྱིར་རམ། ཚིག་བཀོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རམ། དོན་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྲང་ན། གསུམ་ག་ཡང་མི་སྲིད་དེ། ཚིག་མི་རྟག་ཅིང་སྐྱེས་བུས་ངག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོའམ་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཡིས་དོན་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེས་བུའི་བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གཞན་གཉིས་སྤྱད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རེས་འགའ་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པས་དང་། དོན་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་བརྡ་འབྲེལ་ལ་ལྟོས་པས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། རྩོད་པ་སྤང་། དོན་བསྡུ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་མི་རྟག་སྟེ། དེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་དམིགས་རྐྱེན་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་ན་སྒྲས་སྒྲ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་གཏོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གཞན་གཏོང་ཐོབ་དག་ནི་རང་བཞིན་གཞན་སྐྱེ་

བ་དང་ཉམས་པ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་ལ་མི་འཐྲུལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རེས་འགའ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་རེས་འགའ་བ་རྐྱེན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྐྱེན་དེས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྟག་པས་སྒྲའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕན་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕན་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྐྱེན་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེའི་རྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྐྱེན་ལ་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་གྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕན་པ་བྱས་ལ། དེ་དང་སྒྲ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། སྒྲ་ཕན་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཏེ་མ་འབྲེལ་བར་ཐལ། ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁར་གཞོང་དང་། རྒྱ་ཤུག་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཕན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཕན་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་སྨྲས་ཀྱང་ཕན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕན་པ་མ་བྱས་པ་ལ་ཕན་པས་ཀྱང་སྒྲའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕན་པ་མ་བྱས་པས་སོ། །རྒྱ་ཤུག་ལ་ནི་མཁར་གཞོང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕན་འདོགས་པས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཕན་ཡང་ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་སོ་སྙམ་ན། ཕན་པས་སྒྲ་ལས་བདག་ཉིད་གཞན་པའི་ཕན་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཕན་པ་དང་པོ་དང་

བཀྲལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕན་པ་དེ་སྒྲ་དང་ཅི་ཞིག་འབྲེལ་ཞེས་བརྟག་ལ། དེས་ཀྱང་ཕན་པ་གཞན་གསུམ་པ་བྱེད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུམ་པ་དེས་ཀྱང་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་བྱ་མི་ནུས་ཕན་པ་གཞན་བཞི་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་སྒྲའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕན་པ་བྱས་ན་སྒྲ་འབྲས་བུ་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲས་རྐྱེན་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕན་པ་བསྐྱེད་པས་ཕན་པ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྒྲ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕན་པ་དེ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། ཕན་པ་བསྐྱེད་པར་གྲུབ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲས་ཕན་པ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་ནི། ཐལ་བ་སྔ་མ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ན་རྐྱེན་དེས་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་བྱ་མི་ནུས། དོན་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟག་ན་ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྒྲ་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རུང་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྔ་མ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་སྒྲའི་གནས་དང་བྱེད་པ་ཐད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྟག་ན་དོན་གྱི་རྗོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲའི་ཡོད་པ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་པས་གོ་བ་དགག །དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཞན་དུ་རུང་བས་ངེས་པ་དགག །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ངེས་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག

ཅིང་བྱས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་དོན་བདེན་པ་རྟོགས་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་བདེན་པ་དང་བརྗ་འབྲེལ་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པས་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ལ་དོན་དང་བདག་མི་གཅིག་པས་སོ། །ཡང་ནི་སྤྱད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་དོན་བྱེད་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སྒྲའི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྒྲའི་ཡོད་པ་ནི་སྒྲའི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲའི་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ལས་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེའང་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲེལ་པ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡུལ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དབང་པོས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དབང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ལས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་པོས་གཟུང་བར་རུང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དོན་ཕན་ཚུན་རུང་བ་སྟེ་དོན་ནི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲས་རྟོགས་པར་རུང་ལ་སྒྲ་ཡང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ། དཔེ་དང་དོན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཆོས་

ཅན། ཡུལ་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཡུལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལམ་ཡུལ་དང་ལྡན་ཅིག་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ནས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡུལ་དབང་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་དབང་ཡུལ་གཟུགས་གཅིག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཟུགས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེས་ཕན་བཏགས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་མིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཡུལ་གཟུགས་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་དབང་གིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ལྟོས་པར་བྱ་བའི་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། མིག་དབང་གིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡུལ་གཞན་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་ཉི་མ་ནས་སྨུན་པར་ཞུགས་པའི་མིག་དབང་གསལ་བའི་རྡུལ་ཀྱིས་ཉམས་པ་དེ་གཟུགས་དང་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདུ་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པས་གསལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱིས་ཕན་མ་བཏགས་པར་ཡང་དབང་"པོས་[1] དབང་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་ས་བོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་པོ་བཞིན། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པར་ཡང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕན་གདགས་བྱ་མིན་པའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ལྟོས་པར་མི་འཐད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ནི། ཡུལ་ལས་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པས་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ནི་ཕན་ཚུན་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་

1 [མ་ཕྱི། ༡༡༥བ༤ན། པས * པོས]

དབང་ལ་ཡུལ་སྒྲས་ཕན་མི་འདོགས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཁོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བརྒལ་བརྟག་དེ་ལ་གང་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སླུ་ལུའི་ས་བོན་ལས་ནི་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མི་འབྱུང་གི་འོན་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་སེམས་པ་ན་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་ཅམ་བསམ་པར་བྱའི། འདི་ལས་སྐྱེ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡིན་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྡ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབང་པོ་དང་ཡུལ་དེ་བཞིན་དུའོ། །འདོད་ན་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་དོན་གཞན་སྤྱི་མ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མེད་ན་ནི་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱེས་ན་འབྲེལ་པ་མེད་པས་དོན་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་ལྡན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྡར་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་ལས་ནི་དོན་མཐོང་བ་བསྐྱེད་ལ་དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་འདོད་པས་ཡིན་ལ་འདོད་པ་ངེས་ནི་དོན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་བརྡ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བས་ན་བརྡ་སྦྱར་བ་ངེས་སྒྲ་

དོན་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མིག་འཛུམ་དང་སོ་ཐམ་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་བརྡར་བྱ་བར་ནུས་པས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པས་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པས་བརྡར་བྱ་མི་ནུས་སྟེ། བརྡ་ནི་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པའི་མཚན་མ་ངེས་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་བརྡས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྟག་ན་འབྲེལ་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བརྡར་མི་ནུས་ཞེས་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བརྡ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བརྡ་དུས་ཀྱི་དོན་དེའམ་བརྡ་སྟོན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁས་བྱམ་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་བརྡ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ངེས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནི་དོན་རྣམས་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་མེད་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་འོན་ཀྱང་སྒྲ་འདི་ནི་དོན་འདི་ཁོ་ནའི་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཡིན་པས་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། ནུས་པ་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཐལ་བ་དང་། ནུས་པ་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་བརྟག་སྟེ་དགག །དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། སྒྲའི་ནུས་པས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ། དོན་གཞན་སྔ་མ་རྗོད་བྱེད་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དགག་གི་ཡོད་མེད་དེར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་

དེ། དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གཞན་སྣ་མ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལས་འདས་ན་ནི་དོན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ངེས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་ལ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ནུས་པ་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ནུས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་སྙེ། དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ནུས་པ་དོན་གྱི་རྗོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི། སྒྲ་ནི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ནུས་གང་གཅིག་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ནུས་པ་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་དེ་ཁོ་ན་ལས་དོན་རྣམས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་འབྲེལ་པའི་ནུས་པ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པས་སྒྲ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། སྒྲ་ནུས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེའི་ནུས་པ་ཞེས་འབྲེལ་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ནུས་དོན་གཞན་སྒྲ་རྟགས་པས་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའམ་དབང་པོས་གསལ་བར་བྱ་བའམ་ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲའམ་དབང་པོའམ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ངེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ངེས་པའི་ཡུལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ཏེ་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རང་གི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ངེས་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཕན་གདགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་པར་གྱུར་པར་བྱུང་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས། ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པར་ངེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱིས་ཕན་གདགས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་ཧྲུང་བས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱས་ཕན་གདགས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགོས་ན་འབྲེལ་མེད་དང་བརྡ་མ་བྱས་པ་ལས་མི་རྟོགས་མོད་ཀྱི། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་སྔོན་མེས་གཟུགས་བཞིན་དུ་ཧྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ནི་དོན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་འདི་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཧྲུང་བས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྔོན་མེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཧྲུང་བས་རྟོགས་པར་ཧྲུང་བ་ནི། བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་ལ་འདིར་ལྟོས་པར་སྟོན་པ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་དེ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་དང་བརྗོད་བྱ་མེད་པ་ལ་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་དང་དེ་དག་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྟགས་དག་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་

མཐོང་བ་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་ཡང་བརྗེད་པ་དག་གིས་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་དང་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་སྒྲ་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་དོན་མང་པོ་དག་སྒྲ་གཅིག་སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་ལ་ནི་འདོད་པའི་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་མཐོང་བ་དང་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །དོན་དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དེ་དོན་དུ་མ་ལ་མཐོང་བ་དེ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་མིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཐེ་ཚོམ་གང་ཟག་གི་སྐྱོན་མིན་ཏེ། སྔར་དོན་དུ་མ་ལ་མ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཡང་ཕྱིས་དོན་དུ་མ་ལ་མཐོང་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ནས་དེ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བརྡ་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་བརྡ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་སྒྲ་གང་ཞིག་རྟོགས་པ་པོས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་སླུ་བ་པོས་དོན་གྱི་རྣམ་པར་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་སྒྲ་སྦྱར་ཡང་ལོག་པར་ཏེ་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཀླ་ཀློའི་སྒྲ་འགྲོ་ལྡིང་བས་སྨྲོ་བ་དང་། ༀ་རིའི་སྒྲ་ཆར་འབབ་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་། ཡུལ་དབུས་པས་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་གསོད་པ་ལ་རྟོགས་ལ། ཡུལ་དབུས་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲ་སྦྱར་ཡང་འགྲོ་ལྡིང་བས་སྤྱ་མ་གཉིས་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ཙོ་རའི་སྒྲ་འགྲོ་ལྡིང་བས་བཟའ་བ་ལ་སྦྱོར་རོ། །ཡུལ་

དབུས་པ་ཆོམ་རྐུན་ལ་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟུའོ། །བརྡ་མཐོང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དོན་གཞན་བརྡ་གསར་དུ་སྦྱར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་དབུས་པས་འགྲོ་ལྡིང་པའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་ནས་བརྡ་མཐོང་བ་ལས་ཀླ་ལི་སྐྱོ་བ་དང་སླ་རི་ཆར་འབབ་པ་ལ་གོ་ལ། འགྲོ་ལྡིང་པས་ཡུལ་དབུས་སུ་ཕྱིན་ནས་བརྡ་མཐོང་བས་ཀླ་ལི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སླ་རི་གསོད་པ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟུང་བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། མཐོང་མ་མཐོང་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་འཁྲུལ་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོད་པར་བརྡ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། མེད་པར་མ་མཐོང་བ་དང་དེ་གཉིས་དྲན་པ་ལ་ལྟོས་པས་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྟགས་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲས་བྱས་སུ་བཅུག་ཀྱང་དོན་དང་འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་དགག །བྱེ་བྲག་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འབྲེལ་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་འབྲེལ་པས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དོན་ལ་བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མེད་ན་ནི་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྡས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བརྡ་སྦྱར་བས་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་རྟོགས་ལ་གཞན་མི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྡ་ཉེ་བར་བསྟན་ན་དེ་ལས་དོན་གང་ཡང་རྟོགས་པ་ལ་བཀག་པ་སྐྱེ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལས་དོན་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་གནས་

པ་སྟེ་ངེས་པ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཅན་གྱི་རང་དབང་དུ་བརྡ་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྩོད་པ་འདི་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

འབྲེལ་པ་སྐྱེས་བུས་བྱས་མིན་ན། །
བརྡ་རིག་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་སོགས་སུ་བདག་པའི་ཕྱིར་འདིར་མི་སྤྲོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཞེས་པས་སོགས་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟགས་ཀྱིས་སྦྲུངས་པའི་མར་མེ་ནང་དུ་ལྷུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་འབྲེལ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། སྐྱེས་བུས་བརྡ་མ་བསྟན་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་མི་ནུས་པ་མངོན་བསྟན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་མེད་ཅེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། དོན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པས་བསལ་བའི་དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་གཞན་རིག་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རིག་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཁོ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་

པས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡོང་བས་ཡོང་བ་འཁྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་དོན་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། བརྡ་མ་བྱས་པའམ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཞེས་ཐོས་པ་སྐྱེ་རིག་བྱེད་ན་སྐྱེ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། མར་ལ་སོགས་པ་མེ་ནང་དུ་ལྷུགས་པ་འདི་དོན་ཡིན་ལ་ཁྱི་ཤ་ཟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིར་ཚད་མ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨགྣི་ཧོ་ཏྲཛ་ཧུ་ཡཏྟེ་ཞེས་པ་མེ་ནི་བྱིངས་ལས་ཨ་ག་ག་ཏེ་ཞེས་པ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ་ཁྱི་ཡང་འགྲོ་བས་འགྲོ་བའི་སྒྲས་ཁྱི་བསྟན་ནོ། སྦྱིན་སྲེག་ནི་བྱིངས་ལས་ཧོ་ནི་དན་ཨཱ་དན་ཞེས་པས་བཟའ་བ་སྐྱེ་ཤ་ཡང་བཟའ་བ་ཡིན་པས་བཟའ་བའི་སྒྲས་ཤ་བསྟན་ནོ། །སྦྱིན་ནི་ཧོའི་སྒྲ་ སྦྱར་བཞིན་བཟའ་བ་ལ་འཇུག་པས་ཟོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྣ་ཝི་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསུམ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ། རིགས་པས་མི་འགྲུབ། གཏམ་སྙེར་བས་མི་འགྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་བཤད་པ་དང་བརྡ་བྱུང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་། རིག་བྱེད་ལུང་གཞན་ལ་སྐྱོན་མཚུངས། གྲགས་པ་ཚད་མིན་དུ་ཁས་བླངས། གྲགས་པ་ལས་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་མི་འགྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་འཇིག་རྟེན་ན་མར་མེ་ནང་དུ་ལྷུགས་ལ་ཚིག་གྲགས་ཀྱི་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་མ་གྲགས་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གྲགས་པས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་

བྱུས་མ་བྱུས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་གང་གིས་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་བསྟན་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་བརྡར་བྱུས་པ་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱུས་པའི་དོན་ངེས་མི་ནུས་སོ། །བརྡར་མ་བྱུས་སུ་ཆུག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཅན། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ཏེ། བརྡ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུས་གནས་དང་། བདེ་བའི་རྟེན་དང་། ཉེར་མཁོ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལ་མཐོ་རིས་དང་དེར་གནས་པའི་ལྷའི་བུ་མོ་ལ་ལྷ་མོ་དང་། ལ་སོགས་པ་དགའ་བའི་ཚེ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལ། དཔྱོད་པ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པར་མཐོ་རིས་ནི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །ལྷ་མོ་ནི་གཙུབ་ཤིང་ངམ་ glugས་གཟར་རོ་ཞེས་སྒྲ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་བརྗོད་པར་མཐོང་བས་དེ་ལ་གྲགས་པ་ཚད་མ་མིན་པ་ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཚད་མར་འགྱུར།

གསུམ་པ་ནི། སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་དུ་སྤགས་ཀྱིས་སྤྲངས་པའི་རྗས་མེར་ལྷུགས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཞན་དག་ལ་ནི་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་ངག་ཇི་འདྲ་བ་དེ་འདྲའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ་སྐྱོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དེར་ཡང་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་རྟོག་གོ །མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་ངེས་པའི་དོན་དང་ལྡན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ངེས་

པའི་དོན་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རིག་བྱེད་ལུང་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མ་བསྟན་ན། རང་དོན་ལྡན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གཞན་རིག་བྱེད་ལས་མི་འགྲུབ་ཅེས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའང་མི་ཡིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པས་དེའི་ཚིག་དེ་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་ལ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཡང་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སྣང་བ་དང་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་མར་མེར་ལྷུགས་པ་ལ་གྲགས་པ་ལས་བརྒྱལ་ནས་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་རྟོག་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་ནང་དུ་ལྷུགས་པར་དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་འཛིན་ན་ཁོ་བོ་ཡང་ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་ངེས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྲགས་པ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་སྒྲ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་མི་གནོད་པ་མ་ངེས། སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་མི་སྲིད། དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་ཀྱང་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་གང་ལ་བརྗོད་བྱ་རིགས་པ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་དེ་གཟུང་ཞིང་གནོད་པ་དེ་དོར་བས་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་ཡང་བསྲེག་རྫས་མེ་ནང་

དུ་འཇུག་པ་ལ་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། རླུང་གི་བུ་སྐྱེས་བུ་གཤོབ་ཅན་གྱི་ཚིག་དེ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་གཟུང་བྱར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རླུང་གི་བུའི་ཚིག་ལ་རིགས་པ་སྲིད་ཀྱི་ཁྱི་ཕག་ཟ་བས་མཐོ་རིས་མི་ཐོབ་ལ་བསྲེག་རྫས་མེར་བཙུག་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་ཅེས་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་གསུམ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཁྱི་ཕ་ཟ་བ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་མིན། །དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ལ་ལུང་དོན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེའི་དོན་ཡང་གནས་པ་སྐེ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མཐོང་བ་མེད་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་བསྲེག་རྫས་མེར་ལྷུགས་པ་ལ་འཇུག་གམ་བརྡའམ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་འཇུག་ཅེས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྦྱིན་སྲེག་སྦྱིན་གྱི་སྒྲ་རྫས་མེར་ལྷུགས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པ་མེད་པ་སྐེ་བརྡའི་དབང་གིས་གཞན་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟུང་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་གྲགས་པས་ཀྱང་གོའི་སྒྲ་བཞིན་དུ་དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པར་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་རང་གི་དོན་བསྟན་ལ་དེས་

དཔྱོད་པ་པ་ལ་བསྟན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་བཀོད་པས་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཙ་ལི་པུ་ཏྲའི་ལམ་གང་ཡིན་དྲིས་པས་འགའ་ཞིག་ལམ་ནི་ངས་མི་ཤེས་ཏེ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྔོང་དུམ་འདི་སྐྲ་ཞེས་བསམ་པ་དང་བྲུ་བ་དང་ཚིག་མེད་པའི་སྔོང་དུམ་ལ་སྟོད་བཏགས་ནས་ཟེར་བ་དང་གཞན་དག་བདག་ཉིད་རང་རྒྱུད་པའི་ཚིག་གིས་ལམ་འདི་འོ་སྐྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས་བུའི་ཚིག་ཏུ་ཁྱད་མེད་པ་དེ་ལྟར་རིག་བྱེད་ལ་དོན་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྟོན་པར་འགྱུར་བས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལའང་བསྟན་དགོས་པས་རིག་བྱེད་ལ་སྟོད་བཏགས་ནས་སྟོན་པ་དང་། ཁོ་བོས་ཁྱི་ཤ་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་བྱེ་བྲག་བརྟག་པར་གྱིས་"ཏེ[1]་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། བླུན་པོ་རྟོགས་པ་དམན་པས་རིག་བྱེད་སྨྲོའོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྒྲ་དོན་གཅིག་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། རིག་བྱེད་ལ་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་དགག །བརྡ་ལས་གསལ་བ་དགག་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟུང་བའི་སྒྲས་དོན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་ནུས་ཤིང་བརྡའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཡོད་ན་མཐོང་བར་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐོང་བར་ཡོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གང་གིས་ཤེས་ཏེ་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༡༤བ༦ན། ཏ * ཏེ]

མི་ཤེས་པར་ཐལ། དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ངག་ལའང་དོན་ངེས་པ་མེད་ཅིང་ཤེས་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་འདོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་ལ་དོན་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་མ་གཏོགས་པར་ནི་དོན་ངེས་པ་དང་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །བརྗོད་འདོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་བརྗོད་ན། བརྗོད་འདོད་དོན་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྡ་ནི། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པ་དེའི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་ལུང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ནི་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལས་རང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྡ་བྱས་པས་ངེས་པའི་དོན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཅན་གང་ལས་ཏེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྗོད་འདོད་དང་བརྡ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་ངེས་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྡ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྒྲ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ལ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་དུ་བརྡ་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བརྡ་བྱས་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་རྗོད་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ཉིད་བརྡས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་།

"རྗོད་[1]བྱེད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བརྡ་སྦྱར་བའི་དོན་ལ་ངེས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ལ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པས་བརྡ་སྦྱར་བས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་དོ། །རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱི་ཤ་ཟ་བ་སོགས་མི་འདོད་པའི་བྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་བརྗས་གསལ་བྱེད་དུ་ཐལ། འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་བརྡ་སྦྱར་བས་བྲུང་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེས་ན་སྔེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་གཞན་དག་མེ་ལ་སྦྲིན་སྲེག་སྦྱིན་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་ལ་མི་བསླུ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ཁ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའམ། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ལུང་གང་ཞིག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་དེ་ནི་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་ལུང་གིས་མཚན་ཉིད་དུ་སྨྲོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་ལ་མི་བསླུ་བར་སྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་ནི་ཁྱབ་པ་མི་ངེས་པ་ཉིད་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མི་འགྲུབ་ཅིང་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་བྱེད་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་གཏོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་ཤུགས་ཉིད་ལས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་སྣང་

1 [མ་ཕྱི། ༡༣༠བ༡ན། རྗོད * རྗོད]

ཡུལ་སྒྲ་དོན་མེད་ན་ངག་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ངག་རྣམས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་སྒྲ་དོན་ལ་མི་འཁྲུལ་ཞིང་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ལ་རྗེས་དཔག་མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པའང་མེད་པས་སོར་མོའི་རྩེ་ལ་གླང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངག་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་སྒྲ་དོན་མ་ཡིན་ལ་རྟོགས་པའི་སྣང་ཡུལ་སྒྲས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ན་རིགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་གང་གིས་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་ནི་སྒྲ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་སུ་ཡང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཕྱི་རོལ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་སྟེ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་གཞན་དུ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་སྦྱོར་བ་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པས་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཡང་འདོད་པས་བཟློག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ལུང་མི་སྲིད་ལ་ལུང་དང་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ཡང་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ལུང་ཆོས་ཅན། དེ་ལོག་པས་བསྙལ་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྙལ་དོན་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ཞེས་པ་བསྙལ་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལོག་པ་སྨྲད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ལོག་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ

ཞིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནམ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནམ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ལོག་ཀྱང་རྒྱུ་མི་ལྡོག་གོ་སྙམ་ན། མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་གི་དོན་ཡོད་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལོག་པ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་བྱེད་པས་ནི་བདག་གི་མངོན་སུམ་དེས་བཟུང་བར་འོས་པ་ཉིད་དགག་པར་རིགས་ཀྱི། དོན་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་དག་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བར་རུང་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལོག་པས་དོན་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནུས་པ་དང་། སྣང་བ་མི་དམིགས་པའི་ནུས་པ་དང་། གཉིས་ཀས་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་ནུས་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་། ནུས་པའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མི་སྣང་བའི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་འདོད་པ་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དེ་ཡུལ་དེ་དམིགས་པའི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྐྱེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐལ་བའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ

མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་དེ་ཞེས་བདེན་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། ཡོད་པའི་ཡུལ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་ཡོད་ངེས་ཐ་སྙད་དགག་ནུས་ཏེ། ཡུལ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡོད་ངེས་ཐ་སྙད་དེ་དག་ནི་ཡུལ་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་ངེས་ཐ་སྙད་དེའི་རྣམ་འཇོག་རྒྱུ་མཚན་དུ་ངེས་པ་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་སྔ་མ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་མེད་ངེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོགས་པ་མེད་པར་འགྲོ་འོང་ལ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྣམ་འཇོག་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་བུམ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཡུལ་བུམ་པ་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པས་སྤྱར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་ནུས་པ་སྡུད་པའོ། །རྩ་བར་རྒྱུ་མཚན་སློས་ལ། འགྲེལ་པར་ཡུལ་སློས་པས་གཉིས་ཀར་ཡང་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྙད་བྱ་བར་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་སྟེ། མི་

དམིགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་དགག་ནུས་པ་ཉིད་དུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡོད་ངེས་འགོག་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་རང་གི་རྣམ་འཇོག་རྒྱུ་ཡུལ་ཚད་མས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དག་གི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་ནུས་སོ། །འོན་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་ནུས་ན་དོན་དགག་ནུས་སམ་མི་ནུས། ནུས་ན་མི་དམིགས་པ་ཙམ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ་མི་ནུས་ན་ཐ་སྙད་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། གཅིག་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དགག་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དགག་ནུས་ལ། གཞན་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ལས་ལྡོག །མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་དང་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་དགག་ནུས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དམིགས་པ་གཉིས་པོ་དེ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མའི་རྒྱུ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་ཀྱི། མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ལས་ལོག་པ་མེད་པ་མཐོང་བ་སྟེ་ངེས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་སྟེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མི་འབྲུལ་བར་མ་ངེས་པ་ལས་ནི་བསྒྲུབ་

བྱ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པ་དང་པོ་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་པ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ། སྔར་མ་རྟོགས་ཀྱི་མེད་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །སྦྱོར་བ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ལྟོས་པས་ཆོག་མོད་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ལྟོས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རག་ལས་པའམ། འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་ཡང་ཡོད་པར་ཏེ་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ

སྙམ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་སྔར་གྲུབ་ནས་ཕྱིས་རྒྱུ་གཞན་ལས་འགྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་གཞན་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་ན་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་གོ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཤད་ཕྱོགས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་སྒྲས་ཉེ་བར་དགོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། དཔེར་ན། སྒྲ་འཇིག་པ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་འབྲས་བུ་བྱས་པ་ཉིད་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ། ཡང་ན་ལྟོས་མེད་དག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དག་པ་སྒྲས་ཉེ་བར་དགོད་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟོས་སྦྱོར་དག་སྦྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་ཅིང་ལྟོས་ས་ཁྱད་པར་དེ་འཕེན་པར་བྱེད་ན་ལྟོས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པའི་སྒྲ་ལ་ཁྱད་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ནི་མེད་ཀྱི་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ཉེ་བར་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པའི་སྒྲ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་བྱས་པར་

བརྗོད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་གཞན་སྦྱར་བས་ཁྱད་པར་གཞན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཛ་མཁན་རྟོགས་པས་བརྗོད་དམ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ བློའོ། །གང་དུ་ཁྱད་པར་ནང་དུ་འདུ་བ་དེར་སྒྲ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཚོའོ་ཞེས་པ་ལ་སྲོག་གི་སྒྲ་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །

ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་མ་སྦྱར་བ་ནི། ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་རྩ་བར་ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲ་དང་། འབྲེལ་པར་ཁྱད་པར་ནང་དུ་འདུས་པ་བྱས་པའི་སྒྲ་དཔེར་བརྗོད་ལ། དེ་དག་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དག་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་མ་སྦྱར་བ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། གནས་དང་རྩོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་འཕེན་པ་རྐྱེན་དང་རྩོལ་བའི་སྒྲ་སྦྱར་ཡང་ལྟོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་ལ། སྦྱོར་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཁྱད་པར་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཡོད་པའི་སྒྲས་ནི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ཡང་རྒྱུའི་དོན་འཕེན་མེད་ཀྱི་དོན་གྱིས་འཕངས་ཀྱི་སྒྲས་མ་ཆོད་པས་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣ་ན་ཤྲཱི་འོ། །

ལྟོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་

ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཕྱི་མ་སྟོན་པར་སྦྱོར་བ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། སྒྲ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བའི་སྒྲས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་དེ། རྟེན་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་འགའི་ཡང་རྟགས་མིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་ནི་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ལྟོས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཁྱད་པར་འཕེན་ཞིང་ཁྱད་པར་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་གཅིག་པ་སྒྲུབ་ལ་ཡོད་པ་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ལྟོས་ས་ཁྱད་པར་མི་འཕེན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་ནི་དག་པ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་འདིས་རང་བཞིན་ནམ་ཡོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉི་བར་བཀོད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་བརྗོད་པའི་སྒྲས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བདུན་ཏེ། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གོ་བྱེད་དང་གོ་བྱར་བསྟན། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ལྡོག་བྱ་ལྡོག་བྱེད་དུ་བསྟན། དེ་དག་གིས་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ

དང་། གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་ཚུལ། དེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཞན་ལ་ཡང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་འདི་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡོད། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཚད་མས་ངེས་ན་ནི་དེའི་ཚེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་བྱས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཅན། གོ་བར་བྱ་བ་སྒྲ་གཅིག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་ནི་གསལ་བ་དེའི་རང་བཞིན་མ་རྟོགས་ན་རང་གི་དོན་བྱ་བ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་སོན་པའི་སྒྲ་ལས་དོན་གོ་བ་བཀོད་པ་རྟོགས་པ་ལས་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ངེས་ན་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱབ་བྱར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་དེའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱབ་བྱ་དེའི་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གོ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། །ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་ལོག་པ་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྡོག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འགལ་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་འདི་མེད་ན་ཁྱབ་བྱ་བྱས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། མི་

རྟག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལོག་པས་བྱས་པ་ལྡོག་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡང་དག་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་གོ་བྱེད་དང་གོ་བྱ་ཡིན། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་ན་ལྡོག་བྱ་ལྡོག་བྱེད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་དག་གི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚད་ཉིད་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ཡང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ། དོན་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བསྟན། རང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན། གཉིས་ཀས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པར་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞེ་ན། དབྱེ་གཞི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་སྟོན་པའི་ངག་སྐྱོན་མེད་ནི་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱེ་བའི་ཐ་དད་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་ཐ་དད་ཀྱི་གོ་བྱའི་དོན་གཅིག་པའོ། །གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་ཏེ་སྒྲས་རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་ལྡོག་པ་དགག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། དཔེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གཉིས། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་নོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་དང་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་ལྡོག་པ་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ག་མ་བརྗོད་པས་དོན་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། མཐུན་སྦྱོར་མི་མཐུན་

སྦྱོར་འདི་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་རྟོགས་བྱའི་དོན་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱ་ཐ་དད་མེད་ན་སྒྲའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པར་འགལ་ཞེ་ན། བརྗོད་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་ཐ་དད་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དེ། ལྷ་སྦྱིན་ཆེན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟའོ། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པས་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་སྒྲའི་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་མ་གཏོགས་པར་རྟོགས་བྱའི་དོན་གཅིག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་སྒྲའི་དབྱེ་བ་དེ་འདིར་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་དེ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མ་ཟད་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའམ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་གཞན་རྟོགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་མཁོ་བ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ཡང་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སྦྱོར་བ་གཉིས་པོས་ཚུལ་གསུམ་ག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མ་བསྟན་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་གྱིས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དེ་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ཏེ། རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་དེ་མེད་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་པ་ན་རྟགས་ཡོད་པར་དོགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་འཕེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྗེས་འགྲོ་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་འགྲོ་ངེས་པ་དེ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་དོགས་པ་མ་ཆོད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉན་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པས་རྟགས་དང་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ལས་ལྡོག་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲེལ་མེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྟ་བ་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དང་། ལྡོག་པ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དངོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བསམ་པར་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་སྒྲ་བྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ

ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲ་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །མི་མཐུན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དངོས་སུ་མི་བརྗོད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྒྲ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ན། སྒྲའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་”དོན[༡]་ཀྱིས་གོ་བས་འགྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་དེ་ཡིན་པ་ལོག་པས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་ལོག་པས་མི་རྟག་པ་མི་ལྡོག་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་མེད་ལོག་པས་མི་ལྡོག་པ་དེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་སྟེ་འབྲེལ་པ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་ནས་ཆོས་ཡིན་པ་ལོག་པས་རྟགས་ལྡོག་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་ནི་ངག་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བཤད་ལ། འདིར་ནི་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ལ་རག་ལས་ལ། འབྲེལ་པ་ངེས་ན་རྗེས་འགྲོ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པས་མི་ནློས་སོ། །

དྲུག་པ་ལ་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཚད་མ་གང་གིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་བྱས་པ་གནོད་མི་ཐ་བར་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཚད་མ་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

༡ [མ་ཕྱི། ༡༢༨ན༤ན། དེན * དོན]

ལན་གྱི་དོན་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། གཞན་རྟག་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད། དཔེར་ན། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཟད་མི་བྱེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལྡོག་པར་བྱེད་པས་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་མེད་བཤད་པ་དང་། འཇིག་པས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་ན་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་གནོད་པ་ཅན་གྱིས་ངེས་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མའི་ཡན་ལག་གམ། རྒྱུ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་ངེས་པ་མེད་པ་ལ་བརྗོད་ན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་གོ་ཞེས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཉིད་བསྟན། དེས་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིག་པ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པས་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་འགལ་བའི་གནོད་པ་ཅན་བསྟན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

རང་ལུགས་ཀྱིས་ལྟོས་མེད་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རིགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བྱས་པ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྗེས་འབྲེལ་ཏེ་བྱས་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོར་ངེས་པ་ཉིད་དེ། བྱས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་ལས་ཇི་ལྟ་བར་བྱུང་ཞིང་བྱས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བྱས་ཡོད་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་བྱས་ཡོད་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ཡོད་རང་གི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཞུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པའི་ངང་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་དེ་བས་ན་སྙེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྟོས་བཅས་དང་ངེས་པ་འགལ་བར་བསྟན། ལྟོས་མེད་ལ་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ། དེ་ལ་འབྲེལ་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱོང་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་ངེས་ན། འཇིག་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ཁས་བླང་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་འདི་ལྟར་ཆོས་བྱས་ཡོད་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་འཇིག་པར་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ་ནི་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མཐོང་སྟེ། གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་ན་ནི། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྒྱུ་དེ་ཉེ་བར་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་གཞན་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཐོ་བ་དང་ཆར་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་དེ་འགའ་ཞིག་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་ངེས་པར་འཇིག་གོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཐོ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་འཇིག་པ་ལ་གནོད་མི་ཟ་བར་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོད་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ནས་བུམ་པ

འཇིག་པ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། མི་འཇིག་པ་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་རྒྱུ་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་ལ་འཇིག་རྒྱུ་གནོད་མི་ཟ་བར་ཉེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་འཆད་པའམ། ཡང་ན་རྒྱུ་ཉེ་བ་ན་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དགོད་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པའི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། གནོད་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་སྐྱེད་པ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ཙམ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲེལ་"པ[1]་དེས་ན་བུམ་སོགས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་ནི་ཐམས་ཅད་དག་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་བུམ་པ་འཇིག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བུམ་སོགས་འཇིག་པ་གནས་པ་སྐྱེ་ཁྲབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གྲོལ་བ་སུ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཅེ་ན། འཇིག་པ་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་ལ་ལྟོས་ལྡན་དུ་སྨྲ་བའི་གྲོལ་བ་རྣམས་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཆོས་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་ངེས་པ་བཞིན། བྱས་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་དོགས་པ་སྤང་། མི་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༣༧བ༡ན། བ * པ]

མ་ཐུན་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོར་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ནོ། །

དཔེར་ན། ས་དང་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཚོགས་པ་དག་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་རེས་འགའ་ཚོགས་པ་རྒྱུན་གྱུར་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ཅིང་གེགས་ཡོད་ན་གཏན་མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཚོགས་པ་ཅན་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཡང་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་རང་གི་རྒྱུན་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནུས་སུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཡང་དུས་གཞན་ནམ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚོགས་པས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ནུས་པ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་འགའ་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འཇིག་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལ། འདོད་ན། གཏན་མི་འཇིག་པར་ཐལ་ལོ། །ས་དང་ས་བོན་དང་ཆུའི་ཚོགས་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་མ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བསྐྱེད་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲེལ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །རེ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ངེས་པར་བསྟན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་དངོས་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ་དངོས་སུ་འགྱུར་བ་སྔ་མ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་དག་ནི་ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡིན་

པས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྒྱུར་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེ་ལ་ཡང་གེགས་བྱེད་པ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མ་ངེས་པས་དཔེ་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་ཐ་མ་དེར་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པར་ནུས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་དམིགས་པར་མཐའི་སྐད་ཅིག་ལ་གེགས་མེད་ཅེས་སོགས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་ལན། ལན་ལ་རྩོད་སྤང་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ལ་སོགས་པ་ཆུ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྙ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྙ་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ས་དང་ཆུ་སོགས་དག་ནི་རེས་འགའ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྙ་ལུའི་ས་བོན་ཡོད་དུས་ན་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དེ་རྒྱུན་འགྱུར་བའམ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པས་སོ། །འདོད་ན། དེས་སྙ་ལུའི་མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

ལན་སྙ་ལུའི་ས་བོན་དང་མ་ཚོགས་པའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྙ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ནི་སྙ་ལུའི་ས་བོན་གྱི་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དེས་སྙ་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ན་སྙ་ལུའི་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་སྙ་ལུའི་ས་བོན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་བས་རང་བཞིན་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་ལྟོས་པ་ཆེའོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྙ་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་སྙ་ལུའི་

ས་བོན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་འོན་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་བྱས་པའམ་དག་པ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། འཇིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ཡོད་ཆོས་ཅན། འཇིག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་བོན་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། བྱས་ཡོད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། དེས་ན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་ཐ་དད་རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་བྱུང་བར་བསྟན། རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྣ་ལུའི་མྱུ་གུའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ཞིག་སྣ་ལུའི་ས་བོན་དེའི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྣ་ལུའི་ས་བོན་སྣ་ལུའི་མྱུ་གུའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་རང་གི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་སྣ་ལུའི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཡང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་སོགས་བསྒྱུརོ། །འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པར་དཀའ་བས་དབྱེ་བར་མི་នུས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུའི་ནུས་པ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པ་དེ་ཡང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དེའི་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་དེ་ལྟར་

བྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དོན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ངེས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློ་བུར་ཏེ་རྒྱུ་གཏན་མེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལ་གཏན་ནས་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི། ཡུལ་དུས་རྫས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལའང་མི་ལྟོས་པས་ཡུལ་ལ་ལར་དང་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དང་སླ་ལུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྫས་འགའ་ཞིག་ལ་སླ་ལུའི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་ཡོད་འཇིག་པ་ལ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་བསྟན། རྒྱུ་ཡོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་སོ་སོ་བ་རྒྱུ་སོ་སོ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཡོད་དམ་འཇིག་མི་འཇིག་གི་རྣམ་དབྱེ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། འཇིག་མི་འཇིག་གི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་སོ་སྙེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་གང་གིས་འདི་དག་འགའ་ཞིག་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཆོས་ཅན། བྱས་ཡོད་འཇིག་མི་འཇིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་ཡིད་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པའི་རྫས་རྣམས་མི་སྐྱེ་བས་རྟག་ཅིང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་

མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའམ་འཇིག་ལྟན་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་ངེས་སོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་ཡོད་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ། སྐྱེས་ཚད་འཇིག་པས་གང་ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་པ་དེ་འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ངེས་པ་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ངེས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་འདི་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་ལ་རྒྱུའི་དབྱེ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བྱས་ཡོད་ལ་ཡང་འཇིག་མི་འཇིག་གི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འཇིག་པར་མཚུངས་སོ། །བྱས་ཡོད་ཆོས་ཅན། ནས་དང་སྣ་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་མི་འཇིག་ཐ་དད་པར་མི་མཚུངས་ཏེ། ནས་དང་སྣ་ལུའི་ས་བོན་ཕན་ཚུན་གྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དུ་རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ས་བོན་གྱིས་རང་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པ་བཞིན་འདིས་མི་སྟོན་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཟེར།

གཉིས་པ་ལ། གནོད་བྱེ་ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་རིགས་པ་དགོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་དེ་དག་ནི་མ་ལུས་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་མི་འཇིགས་པ་སྐྱེད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ནི་ནུས་པ་སྣ་

ཚོགས་པར་མཐོང་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཐོགས་བཅས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུས་ཐོགས་མེད་བསྐྱེད་ནུས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བྱས་ཡོད་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་རྟག་པ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པས་རྟག་པ་བྱས་ཡོད་དགག །འགལ་བ་དམིགས་པས་བྱས་ཡོད་ཕུང་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་ལ་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན། ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་རྟོད་སྤོང་གི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་མེད་ཡིན་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཏེ་དགོས་པའམ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པའམ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པར་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ། ལན། ལན་ལ་རྩོད་སྤོང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་དུས་ཀྱི་མཐའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་འོ་ན་ནི་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། མཐའི་སྐད་ཅིག་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཐའི་

སྐད་ཅིག་ཏུ་འགག་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་སྐད་ཅིག་གཞན་སེམས་ཅན་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་མཐའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཡང་ཐ་ན་སྟེ་དོན་བྱེད་པ་ཆུང་ཤོས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གཞན་འདོད་པའམ་གཟུགས་སུ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བའམ། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གཟིགས་འདོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་ན་དེས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མེད་པས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བླང་བར་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་མཐའ་སྐད་ཅིག་དེ་མ་བསྒྲིམས་པས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མང་པོ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བླང་དོར་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་བརྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་དོན་བྱར་གྱུར་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

འགའ་ཞིག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ལྟར་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་མ་ཤེས་པས་བླང་དོར་མ་ཤེས་པས་ནའོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ། སྲིད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱེ་བྲག་སྒྲིམ་པ་དང་ཚོགས་པ་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་དེ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱུན་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅེས་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིའོ། །འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དང་བྲལ་བས་ཡིན་གྱི་གཏན་ནུས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་དང་མ་བྲལ་ན་ནི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྟག་པ་ཡང་ཐ་མ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་དང་མ་བྲལ་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའམ་འབའ་ཞིག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་བྱེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པ། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ན། རང་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་

དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གམ་ཉི་མ་གསུམ་པར་སྡོད་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དེ་བྱེད་པ་པོ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ་སྔར་ཡོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཡང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་པས་ཕྱིས་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་རིག་བྱེད་སྲུན་འབྱིན་པའི་སྐབས་སུ་རྟག་པ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཅིག་ཅར་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་གཅིག་ཅར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དུས་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཅར་བསྐྱེད་ན། རྟག་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ན་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་འགལ་བ་དེས་ན་རྟག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉམ་པར་དཔྱོད་པའམ་འགྲོ་བ་འདིར་དོན་དམ་པ་མ་བཅོས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོར་མེད་དེ། རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་བྱའི་རིགས་བསྡུས་ཏེ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། རིགས་པ་སྔ་མ་ལས་ཡང་ན

ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཡང་ངེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཕུང་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བྱས་པར་འཛལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པས་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སྒྲུབ་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་නོ། །དེ་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་སྟོན་ན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་གཅིག་བྱས་པ་ནི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། འདུས་བྱས་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དེས་གཞན་ལ་མཚོན་པའི་དང་པོ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དེ་ལ།

མཛོད་ལས།

གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །
ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །

ཅེས་འབྱུང་བས། དབང་པོ་ལྔ་ནི་ཆོས་ཅན། འཕོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་དང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བར་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པས་དབང་པོ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཆད་པས་རྒྱུ་ཆད་པ་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་བར་དཔག་ནུས་པ་སྟེ་རྒྱུ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཆད་འགྱུར་མེད་

པ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་ཆད་འགྱུར་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཀྱང་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་ནུས་མོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་འགག་པར་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་གོ །བདེ་བ་དང་དུཿ ཁ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་རྣམས་སུ་སྨྲོང་བ་ཚོར་ཕུང་། དོན་གྱི་མཚན་མ་རིགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་སྣེ་རྟོག་པ་འདུ་ཤེས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་ལྡན་མིན་རྣམས་འདུ་བྱེད་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་སྣེ་འཛིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཏེ།

མཛོད་ལས།

ཚོར་བ་སྨྲོང་བའོ་འདུ་ཤེས་ནི། །
མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །
འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །
རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ་སོར་རིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ལྷ་ཕུང་དེ་དག་ནི་རང་གི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་སྐྱེད་ནུས་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ཅན་གཞན་མ་མཐོང་བའི་བྱས་

ཡོད་དག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིག་པ་དེ་ལ་སྔོར་བར་རང་གི་རྒྱུས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་པར་བསྟུབས་པ་འདིས་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཅུ་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་ལས།

དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །
སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་བཞག །

ཅེས་སོ། །

རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ཏེ།

མཛོད་ལས།

ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །
ཁམས་བདུན་དག་ཏུའང་འདོད་པ་སྟེ། །
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད། །

ཅེས་སོ། །

རྗེན་དེ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིད་ཁམས་ཏེ།

དྲུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པ་ཡི། །
རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །

ཟུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །
ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །
ཅེས་མཛོད་ལས་སོ། །

འོ་ན།

དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །
འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། །
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་རྣམས་དངོས་པོར་ཡོད་ཅིང་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ཁམས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་ཅེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་དངོས་པོ་བསྡུས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དེ་ཕུང་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་དངོས་པོར་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་རྫས་གྲུབ་ཡིན་པ་མདོ་སྡེ་པས་བཀག་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བྱས་པ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་པ་འདིས་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རྒྱུས་ཡོད་པར་བྱས་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་བཅས་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྟོས་མེད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་། ལྟོས་མེད་ཡིན་ན་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་། ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ

པ་འོ་ན་ནི་བྱས་ཡོད་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇིག་པ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རྟགས་ལ་ནུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་དང་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འདི་དག་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཁོ་ནས་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་འཆད་འགྱུར་མཐོང་བའི་རྟགས་དང་གཞན་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལྷ་ཕུང་འགའ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་འཆད་འགྱུར་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་ལ་དེས་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་བོ། །མ་མཐོང་བའི་བྱས་ཡོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་འཇིག་པ་དེས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ལས་ཏེ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྟོས་མེད་ལོག་ན་ཁྱབ་པ་ལྡོག །ལྟོས་མེད་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ན་ལྟོས་མེད་འགལ་བའི་དང་པོ་ནི། བྱས་ཡོད་འཇིག་པ་ལ་འཇིག་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་ལ་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། བྱས་ཡོད་ཆོས་ཅན། མ་ཁྱབ་པར་ཏེ་འཇིག་པར་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་པར་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་གཞན་དེ་ཚང་བའི་བྱས་ཡོད་འགའ་ཞིག་འཇིག་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བྱས་ཡོད་གཞན་ལ་རྒྱུ་དེ་མ་ཚང་བ་དང་གེགས་སྲིད་པས་མི་འཇིག་པ་སྲིད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱས་ཡོད་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇིག་པར

འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་ཉིད་དུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གི་བྱས་ཡོད་འཇིག་ལ་འགའ་ཞིག་གི་བྱས་ཡོད་མི་འཇིག་པ་དེ་མེད་པར་བྱས་ཡོད་འཇིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། འཇིག་པ་བྱས་ཡོད་ཀྱི་རྫས་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་འགྱུར་བ་དང་འགལ་བར་ངེས་ཤིང་བྱས་ཡོད་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འགལ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་དུས་དང་རྫས་དེ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ་ནི་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་དུས་རེས་འགའ་འཇིག་རེས་འགའ་མི་འཇིག་པའམ་འགའ་ཞིག་འཇིག་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་ལྟོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྟོས་མེད་ཡིན་པ་འོ་ན་ནི། འཇིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཏན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ། ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན། ཡོད་པ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དགག །ནང་འགལ་སྤང་། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། གཏན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པར་རང་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་འཇིག་པ་དེ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཕན་ཚུན་འགྲོལ་བའི་ཐ་དད་ན་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་འཇིག་པ་མི་འགྲོལ་ཅིང་ཐ་དད་མེད་པས་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་འཇིག་པ་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་མི་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་དུས་རྟལ་ཐྲན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འགའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་འོ་ན་ནི། ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རྫས་འགའ་ཞིག་ལས་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དུས་འགའ་ཞིག་ཚེ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པར་འགྱུར་བའམ་ཡུལ་དུས་རྫས་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། གློ་བུར་བ་སྟེ་གནས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་སྟེ་གནས་པར་ངེས་པ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པའམ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ལ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་ངེས་ཁྱབ་བོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་འདི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འགར་ཡང་གློ་བུར་བ་རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡོད་པ་རྒྱུ་མེད་པ་འོ་ན་ད་ནི་འཇིག་པའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་མེད་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱས་ཡོད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད

ཡིན་གྱི་རྒྱུ་གཏན་མེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་ལས་འཇིག་པ་གཞན་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཡོད་པ་ལ་འཇིག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཡང་། འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཏེ། དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཉིད་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡོད་དུས་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ལ་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པ་ཞེས་སློས་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གནས་ཏེ། གནས་ལ་རྟག་པར་ཐལ་བས་སོ། །

ཞི་གནས་མེད་པ་འཇིག་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ནི་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་རྟོགས་ཤེ་ན། འཁོར་བ་ཐི་སྲིད་པར་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་སྣང་བཞིན་པའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་བློ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཡོད་པའི་དུས་ལས་ཕྱིས་རྒྱུན་ཆད་པ་ན་ངེས་པར་འགྱུར་གྱི། སྔར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ནི་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་མཐོང་ཡང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་དང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བས་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བ་གསལ་བ་སྟེ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་རྒྱུན་ལོག་དུས་སུ་ངེས་པ་དེས་ན་ཕྱིས་ངེས་པ་དེའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྣམ་པར་འཇིག་སྟེ། དཔེར་ན། དུག་ཏུ་མི་ཤེས་པས་དུག་མཐོང་ཡང་དུག་ཏུ་ངེས་པར་མི་ནུས་ལ། ཕྱིས་དུག་གིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁ་ཆུ་འཛག་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་དུག་ཏུ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་མཐོང་དུས་སུ་མི་ངེས་པའི་དཔེ་ཡིན་གྱི་

དུག་གི་ནུས་པ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དཔེ་མིན་ཏེ། ནུས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡང་ཞིག་པ་ཞེས་ཕྱིས་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་། འཇིག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། འཇིག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་གཞན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལས་འཇིག་པར་བྱུང་བ་དེ་བས་ན་འོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚད་མ་གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དཔྱའི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱུར་འདོད་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཐོ་སོགས་ཆོས་ཅན། དཔྱའི་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱའི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་གི་སྒྲས་ནི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དངོས་མེད་པ་བྱེད་པ་རྒྱུའི་བྱ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད། དངོས་མེད་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན། དེས་ན་ལྟོས་མེད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིག་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅེ་ན། འཇིག་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་དེས་དཔྱའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་བྱེད་དམ། ཐ་དད་པ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་ཐོ་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོའི་རང་གི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་ཟིན་པའི་

ཕྱིར། དངོས་པོ་ལས་གཞན་བྱེད་ན་ཡང་། ཕྱིས་འབྱུང་ཐོ་སོགས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་འཇིག་པའམ་གཞན་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གཏན་ཚིགས་དེས་ན་དངོས་པོ་དེ་ལ་འཇིག་པར་བྱེད་པས་དངོས་པོ་ལས་གཞན་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་འབྱུང་ཐོ་སོགས་འདི་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ལྟོས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་པ་མི་བྱེད། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་མི་བྱེད། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་ན་ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་ན་མི་ལྟོས་ཏེ་ལྟོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་གི་སྒྲས་དངོས་མེད་བྱེད་པའི་བྱ་བ་འགོག་ཅེ་ན། འགོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་འཇོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱས་ཡོད་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་འཇིག་པ་རྒྱུ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་གཞན་དག་སེམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་ལ། འདོད་ན། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ན་དངོས་མེད་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་

མེད་པ་འཇིག་པའི་རྒྱུས་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་དོའི་སྒྲ་དགག་པ་དང་འབྲེལ་བས་དེར་ཐལ་བས་ན་འཇིག་པའི་རྒྱུ་འདིའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་བྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་དགག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཐོ་སོགས་ཕྱིས་འབྱུང་ཆོས་ཅན། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ལྟོས་པར་བྱ་བའི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཧྲགས་འཇིག་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟན་ཡང་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་འཇིག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ཕྱིས་འབྱུང་ཐོ་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིས་འབྱུང་ཐོ་སོགས་དེའི་ལྟོས་བྱ་མིན་པ་དེས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བྱས་ཡིན་གང་ལ་འགྱུར་བར་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པ་དེའི་ཕྱིར། མཐོང་བའི་བྱས་ཡོད་དེ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་བ་ཀློག་གྱུར་གྱི་བྱས་ཡོད་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་སྟེ། རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་འགྱུར་ཞིང་ཡོད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་རང་བཞིན་ཅམ་གྱིས་སམ་སྐྱེད་བྱེད་ཅམ་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་ནམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར

ཪོ། །ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཙམ་ལས་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་མཐོང་བ་ལས་རིགས་ཐ་དད་པ་མ་མཐོང་བ་ལྐོག་གྱུར་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། བྱས་ཡོད་དང་མི་རྟག་པ་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཤིཾ་ཤ་པ་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་མཚོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པས་ཤ་བ་ཤིང་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དག་གིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་གྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཁོ་ན་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་དང་ཤིཾ་ཤ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤིང་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཙམ་གྱི་འབྲེལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅེ་ན། ཤིང་གི་དངོས་པོ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཤིང་ལས་ངོ་བོ་གཞན་མི་བརྗོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཤིང་རང་གི་དངོས་སུ་སྟེ་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཤ་པ་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཤིང་བོར་ནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་དོ། །ཡོད་ན་བདག་མེད་པའམ་གཞན་གྱི་བདག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། ཐ་དད་པའི་བདག་ཉིད་དང་གྲུབ་མ་གྲུབ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དོན་གཞན་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། དོན་གཞན་རྟོགས་པར་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་གཏན་ཚིགས་སུ་དགོད་པར་རིགས་ཏེ། རྟགས་ནི་

སྒྲོན་མ་བཞིན་དུ་དུང་བས་གོ་བྱེད་མིན་གྱི་མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་པས་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་ངོ་བོ་དོན་གཞན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་དུང་སྟེ། རྟགས་ཆོས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྡན་པ་ཅན་དང་འདུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལས་སྐྱེས་ནས་འབྲས་བུར་འདུས་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་ སྟ་མ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྟ་མ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རག་མ་ལས་པ་སྟེ་མ་འབྲེལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་མེད་རྣམ་པ་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་མིན་པ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཧ་གླང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། ཁྱབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ལས་དོན་གཞན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། འོ་ན། རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས་སོ་ཞེས་ངེས་ཚིག་ལས་རྩོད་ན། གྲགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་ཆོས་སུ་བརྗོད་ལ་རྟགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣ་ན་ཤྲཱི་འོ། །

ཆོས་མཆོག་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ནི་དུས་མཉམ་དགོས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་འགལ་ཞེས་པའི་ལན་དུ་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པས་ཆོག་ཅེས་འཆད་དོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་ནས། ཇི་ལྟར་ལ་དུ་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ། དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཞེ་ན། ལ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱ་ཤུག་དང་མཁར་གཞོང་བཞིན། རྒྱུ་འབྲས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕན་བྱ་ཕན་བྱེད་མིན་པས་དོན་གཞན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུ་བའི་རྟེན་ནི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ནི་མེ་མ་ཡིན་ནམ་རྟེན་དང་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུ་བ་ཡུལ་གཞན་སྤྱངས་ནས་མེ་དང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ན་རྟེན་ས་ཕྱོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ཕྱི་མ་དུ་བ་དེའི་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་བུད་ཤིང་གི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་བཟུང་བའི་ཚེ་གཞི་དེ་དུ་བ་དེའི་རྒྱུ་མེ་དང་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བའི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་འབྲས་སྤྱི་ཡིན་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་རྟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྟོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དུ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མེ་གོ་བྱ་ཡིན་ན། མེའི་གསལ་བ་དང་ཅན་དན་མེ་ལ་སོགས་པ་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱ་བ་དང་དུ་བའི་སྐྱ་ཐྲས་དང་ལུས་ཅན་ལ་སོགས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ལྡོག་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

འདུ་ཅམ་ཆོས་ཅན། ཙན་དན་མེའི་འབྲས་བུར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཙན་དན་མེ་དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གང་མེད་པར་ཡང་

འབྱུང་བ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡུལ་རྒྱུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན་ལ་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡུལ་རྒྱུ་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ཅན་དན་མེ་ལ་སོགས་པ་གོ་བར་མི་ནུས་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཕྱོགས་བཤད་ནས་འབྲས་ཕྱོགས་འཆད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གང་དག་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིའི་ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཆོས་དུ་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཁོ་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིའི་ཆོས་དངོས་པོ་དང་ལུས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མེ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་ལུས་ཅན་དང་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ན་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། །རྒྱུ་རྣམས་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཡང་ཅན་དན་གྱི་མེ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་གོ་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ནི། ཆ་ཤས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་མེ་ངེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དན་གྱི་དུ་བ་རྟགས་སུ་བཟུང་ན་གོ་བྱར་འདོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གོ་བྱར་བསྟན་ནས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱི་གོ་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དུ་བའི་ལུས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཟུང་ན་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཚེ་བྱེ་བྲག་མེའམ་ཅན་དན་གྱི་མེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་བཀོད་ན་ནི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་གོ་བྱེད་དུ་མི་འདོད་དོ། །འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་གྱི། དེར་ངེས་པས་ཡིན་པས་ན་གོ་ཆ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བ་མ་ངེས་པས་ཡིན་ཏེ། མ་ངེས་པས་ཆ་ཤས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ། འཁྲུལ་པ་འདོད་པ་དགག །བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་དང་པོ་ལ། དྲི་བ་ནི། མི་འཁྲུལ་བར་ངེས་པས་འབྲས་བུ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་གང་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན།

ལན་ལ། མི་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འཁྲུལ་ན་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཐལ་བས་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དུ་བ་མེ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཏེ་མེ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་ན། དུ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདས་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུ་མེ་ལས་མ་བྱུང་བར་ཁས་བླངས། མེ་མེད་ལས་མ་བྱུང་བར་རིགས་པ་མཚུངས་པས་གྲུབ་བོ། །

བཤད་པ་ནི། རྒྱུར་འདོད་པ་རྣམས་ཉེ་བའི་སྔོན་རོལ་ན་ཡོད་ན་སྣང་རུང་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་དམིགས་པ་འདིས་ནི་རྒྱུ་ཉེ་བའི་སྔོན་ནས་ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་

པ་དང་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་སེལ་ལོ། །མི་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་གང་ཞིག་དམིགས་ན་འབྲས་བུ་གང་དག་སྐྱེ་བཞིན་པར་དམིགས་ལ་གང་དག་ཉེ་བས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དེ་ལས་གཅིག་རྒྱུ་མ་ཚང་སྟེ་མ་དམིགས་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ནི་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་འབྲས་བུའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་སྟེ་ལྔས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་នོ། །

འོ་ན་ས་ཕྱོགས་སུ་བོང་བུ་དང་མེ་ལ་ལྟ་ཚང་བས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བོང་བུ་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་ཟིན་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དམིགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྣང་བའི་ས་ཕྱོགས་དང་། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འདུ་བར་རུང་བར་ངེས་པ་ལ་ཡུལ་དེར་སྐྱེ་བཞིན་པར་ངེས་དགོས་ལ། འདི་ནི་འདིར་སྐྱེ་བཞིན་པ་འདི་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱེད་མི་ནུས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་མ་དང་བུམ་པ་ལ་ཐལ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤཱཀྱ་བློ་ནི། མི་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མངོན་སུམ་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་གཅིག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུའམ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་དུ་བ་ལ་ཡོད་དོ། །སྔོར་བའི་དུ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། མེའི་

འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ། དོན་གཞན་སྔ་མ་མེ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་གཅིག་དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་ཕྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བས་འབྲས་བུར་མི་འགྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དུ་བ་ལན་གཅིག་དེ་ལྟར་ཏེ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པས་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་དུ་བ་དེ་མེ་དེའི་འབྲས་བུར་འགྲུབ་སྟེ་མེ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལ་དུ་བ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་མེ་ལས་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་མ་ལས་འབྲུ་མར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་མེ་ཤེལ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་བུད་ཤིང་ཐྲད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་མེ་མེད་ཀྱང་དུ་བ་འབྱུང་བས་དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་བསྟན། འཐད་པས་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་མི་རིགས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འཁྲུལ་བར་ငེས་པས་འཁྲུལ་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུད་ཤིང་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དྲོ་བའི་རེག་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བུད་ཤིང་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་དྲོ་རེག་གིས་མཚོན་པ་ནི་མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དེའི་བསལ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དུ་བ་ཆོས་ཅན། གཏན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ནི་སྟེ། རྟགས་ཁས་བླངས།

ཡང་ཞེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འཐད་པས་ཀྱང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །འཐད་པ་སྟོན་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟའི་བ་ལང་བཞིན་དུ་བ་ཡང་མེ་མེད་པར་འབྱུང་བས་སོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། འཁྲུལ་པར་སྨྲས་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་མེ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དགག །རིགས་འདྲ་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་དགག །དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དུ་བ་མེ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་མེ་ལས་གཞན་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོའི་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་སུ་བརྟགས་པའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་སོགས་དེ་ལ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་གཞན་དེ་མེད་ཀྱང་མེ་ཡོད་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་ནས་སྐྱོན་བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན་མེ་ལས་སྐྱེ་ན་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ལས་མི་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟོན་པ་ནི། མེ་དེའམ་གཞན་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་དུ་བ་གསར་བྱུང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོ་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་དེའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་མིན་ལ། མེ་ལས་སྐྱེ་ན་གཞན་དེ་དེའི་

རྒྱུའི་རང་བཞིན་མིན་ཏེ། རྒྱུའི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་རང་གིས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་དུ་བ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མ་ཡིན་ལས་སྐྱེས་ན་དུ་བ་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་འཆད་དོ། །

ཤཱཀྱ་བློ་ནི། མེ་དང་གཞན་གཉིས་དུ་བའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན། མེ་དང་གཞན་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ། མེ་དང་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིན་ན། དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པས་མི་འཁྲུལ་བར་འོག་ཏུ་འཆད་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་ཉིད་མེ་མ་ཡིན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་མེ་མ་ཡིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མེའི་དངོས་འབྲས་དུ་བ་དེ་དང་དུ་བར་སྣང་མེད་གསར་བྱུང་དུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ། མེའི་དངོས་འབྲས་དུ་བ་དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་ན། རང་བཞིན་མི་འདྲ་བས་ཁྱབ། ནས་དང་སླ་ལུའི་མྱུ་གུ་བཞིན། ལྡོག་ཁྱབ་སྟོན་པ་མེའི་དངོས་འབྲས་དུ་བ་དེ་དང་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མེའི་དངོས་འབྲས་དེ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཀྱང་དངོས་འབྲས་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་ན་ནི། འགྲོ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ལས་དངོས་འབྲས་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ནུས་པ

དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་འདྲ་བར་སྐྱེད་པར་མ་ངེས། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བས་དངོས་འབྲས་མི་འདྲ་བ་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་འབྲས་འདྲ་མི་འདྲ་མཐའ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྲས་བུ་འདྲ་བའི་རང་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཁས་བླངས། འདོད་ན་རྒྱུ་མེད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱོན་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྐྱེད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེད་བྱེད་འགའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་འགག་ཞིག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མི་འདྲ་བར་འགྱུར། དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་នོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་རྒྱུར་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་མེ་དང་བུད་ཤིང་གི་ཚོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་ལས་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་དང་བུད་ཤིང་གི་ཚོགས་པའི་དངོས་འབྲས་སུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་རེས་

འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་རྒྱུ་མེད་ན་རང་འགྲུབ་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལྟོས་ཀྱང་རེས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་རེས་འགལ་ཞིག་འབྱུང་བ། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོད་མེད་རེས་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་རེས་འགལ་བ་ལ་ལྟོས་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲུབ། བསལ་བའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། དུ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་ན་ནི། ཞེས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་འབྱུང་བ་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་དུས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་དུ་བ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་ཡང་ཆོས་ཅན། དུ་བ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དུ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དུ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་དུས་དང་། དུ་བའི་རྒྱུ་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་ཡིན་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་རེས་འགའ་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྔ་མ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའམ་རྒྱུ་ནུས་ལྡན་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་ལྡན། མེད་པའི་དུས་དགག་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་རུང་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ནི་མཚོན་

པ་སྟེ་ཡུལ་དང་རྫས་ཀྱང་བསྡུའོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འགྲོ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ནུས་ལྡན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་སམ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་འབྲས་བུ་དེ་དང་ལྡན་པ་དང་གཅིག་ཤོས་མེད་པའི་ཡུལ་དུས་འབྲས་བུ་མེད་པ་དག་ཏུ་ངེས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ཉིད་འདྲ་བ་ཅན་དག་ནི་སྔེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མིན་ནོ་སྙམ་ན། འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་དེ་ཡང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ནམ་ཅི་སྟེ་གཞན་མིན་ཏེ། དུས་ནི་འདུ་བྱེད་གཞན་མིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པའི་རྫུལ་ཕྲ་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྗེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་ན་ཡུལ་དུས་ངེས་པར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་དུས་འགའ་ཞིག་སྤངས་ནས་ཡུལ་དང་དུས་གཞན་དག་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་དེ་དག་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྟོབས་མ་ཡུལ་དུས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར། ཡུལ་དུས་གཞན་སྤངས་ནས་དེ་ན་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟོས་ཀྱང་ཕན་མི་དགོས་སོ་སྙམ་ན། འབྲས་སུ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་དེར་ཡོད་པར་ངེས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དོན་གཞན་སྟོབས་མ་ཡུལ་དུས་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་ཕན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དང་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་སྔར་བསྒྲུབས་པ་དེ་བས་ན། དུ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། མེ་དེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྟོབས་མ་མེ་ཡོད་

མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ། བུད་ཤིང་དང་ཚོགས་པའི་མེ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་གང་ན་དུ་བ་ལན་གཅིག་སྐྱེ་བར་མཐོང་ལ་མེ་མ་ཚང་ན་དུ་བ་སྐྱེ་བར་མ་མཐོང་བ་ནི་མེ་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། དུ་བ་ཆོས་ཅན། མེ་ལས་ལན་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། མེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྔ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུར་ངེས་པ་དང་། རྒྱུར་ངེས་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་འཕྲུལ་པ་ལ་གནོད་པའི་དང་པོ་ནི། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གཞན་མེ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། མེའི་དངོས་འབྲས་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་དངོས་སུ་འབྱུང་ཞིང་མེ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ནི་སྟེ། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ནི་མེ་དེས་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མེས་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་སྟེ་མེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ཕྱི་མ་དུ་བའི་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དུ་བ་དེ་མེ་ལས་གཞན་མེ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན་ནི། མེ་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པར་ཐལ། དུ་བའི་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་ལན་འགའ་ཡང་

སྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དུ་བའི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན། མེ་མེད་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་དུས་དེ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དུ་བ་སྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དེའང་དུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེ་ན་ནི། གཞན་མེ་མེད་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲི་བོ་གྲོག་མཁར་གྱི་སྒྲི་བོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་མེ་ཡོད་ཡིན་པར་ཐལ། མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བླ་ཆོས་སུ་དེ་སྐད་བཤད་དེ་དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་མེ་ཡོད་མིན་ན། བརྒྱ་སྒྲི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དངོས་སུ་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་མེ་ཡོད་དེ་དེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་གི་དངོས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་མེ་ཡོད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་དེའི་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཞན་ལས་བྱེ་བྲག་ལྡན་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་ན། དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ཐ་དད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་། རྒྱུ་ཚོགས་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་པའི་རྩོད་པ་སྤང་། བཤད་ཟིན་པའི་དོན་བསྟན་ཞིང་མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཐ་དད་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་སྐྱེ་བ།

འོ་ན་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ། དཔེར་ན། མིག་དང་གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་དུ་བ་ཡང་མེ་དང་མེ་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན།

ལན་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ཕན་ཚུན་མ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་སྟེ་རེ་རེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་སོ་སོ་ལ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྐྱེད་བྱེད་གང་ཡིན་ན། རེ་རེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་འོན་ཀྱང་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རང་བཞིན་ལོགས་སུ་བརྗོད་དེ། སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། རྟག་པར་སྨྲ་བ་དག་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པ་སོ་སོ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཚོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་མིན་ལ་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་མིན་ཞིང་ཚོགས་པ་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་སྔར་ཡང་མ་ཡིན་ཕྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་རེ་རེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་དང་གི་སྒྲ་འམ་དུ་འདོད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དོ། །འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ཚོགས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་དུ་བ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེད་ཀྱང་དེ་རྟགས་མིན་ལ། དུ་བའི་རྒྱུན་ནི་མེ་ཚོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པས

ཚོགས་པ་དཔག་མི་ནུས་ཤིང་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་དང་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཚོགས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེའི་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་པོ་ཚོགས་པ་དེ་"མེད[1]་འབྲས་བུའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་རྒྱུན་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་དང་ནུས་པ་ངེས་པ་དང་། ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དུ་བའི་རྒྱུན་མེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་མེ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་རྗེས་སུ་དཔོག་པས་མེ་འདས་པ་ཁོ་ན་དཔོག་ན་དོན་མེད་དོ་སྙམ་པ་ཡང་སྤངས་སོ། །འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མིན་གྱི། རྒྱུ་ཚོགས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལས་དངོས་འབྲས་རིགས་མི་འདྲ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྫས་གཅིག་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་བྱས་པར་རྟོགས་ཤེ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལས་རྟོགས་ཏེ་མ་རྟོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་ལས་ཡིན་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལས་རྫ་མཁན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་སྦྱོར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལས་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་གཅིག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་མི་ནུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་ངེས་ཤིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་ནི་རྒྱུར་འདོད་པའི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་མེད་ན། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༩༡བ༦ན། མད * མེད]

གསུམ་པ་མེད་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ནི་ཚོགས་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ་སོར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དོ། །ཚོགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་ཧེ་རིམ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཡར་བ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་ཚོགས་རིགས་མི་མཐུན་གྱིས་འབྲུལ་པའི་རྩོད་པ་དང་། མི་འབྲུལ་བའི་ལན་དང་། བརྒྱུད་རྒྱུ་ལ་འབྲུལ་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། དངོས་རྒྱུ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཡང་དངོས་རྒྱུ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དེ་ཤྭ་ལའི་རྒྱུ་དང་ཙུང་ཟད་རིགས་མི་མཐུན་པ་བ་ལང་གི་ལྤྱི་བ་ལས་ཤྭ་ལ་འབྱུང་བར་མཐོང་ལ། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བ་ལང་གི་རྭ་ལས་སྨྱུག་མའམ་འདམ་བུ་དང་། བ་ལང་གི་སྤུ་དང་ལུག་གི་བལ་ལས་རྩྭ་དུར་བ་སྐྱེ་བས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཤྭ་ལའམ་ཤཱལྨ་ཀ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་མཚུངས་པར་བརྗོད་ཀྱང་། བ་ལྤྱི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤྭ་ལ་ཆོས་ཅན། ཤྭ་ལ་རང་གི་ས་བོན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཅན་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་དང་དབྱིབས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པས་མཚན་པའི་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་རིགས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་ཤྭ་ལ་དང་དངོས་རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་སྟེ་རིགས་མི་མཐུན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན། ས་བོན་དང་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུ་ཤིང་སྦྲ་མཚུངས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད། སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོད་པས་འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གསལ་བ་ཁོ་ནར་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྦོམ་པ་དང་སྦོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱ་ཞིང་ཕྲ་བས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་སྡོང་བུ་ལས་བྱུང་བའི་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་གཟུགས་ཁྱད་མེད་པས་བརྒྱུད་རྒྱུ་ས་བོན་དཔོག་ན་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན།

ལན་ནི། འབྲས་བུ་འདྲ་བས་རྒྱུ་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱེད་པ་དེ་བརྒྱུད་རྒྱུ་དཔོག་པ་མིན་གྱི་དཔག་བྱའི་རྒྱུ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ་དངོས་རྒྱུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྫས་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཚུ་ཤིང་གཟུགས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྡོང་བུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དག་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་གང་ལས་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་དང་སྡོང་བུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་གྱི་ཚུ་ཤིང་དེ་དག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་འདྲ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་ནི་དངོས་རྒྱུ་དེ་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་འདྲ་བས་དངོས་རྒྱུ་འདྲ་བར་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལ་ཞུགས་པས་འཁྲུལ་པ་མེད་དེ། བར་དུ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་དག་ནི་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་དཔོག

པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མཇུག་སྡུད་དོ། །

བཞི་"པ་ནི།[1] རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བུ་དག་ཀྱང་རེས་འགའ་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ནགས་དང་ལྕུམ་རའི་རྒྱལ་མོ་གོ་གོན་བཞིན། ངེས་ན་དངོས་རྒྱུ་ལའང་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འབའ་ཞིག་ནི་དངོས་པོ་དེའི་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་དངོས་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གཞན་ཡང་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཏེ། བཙོས་མ་དང༌། བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་ནོར་བུ་དང༌། སུ་ཏིག་དང༌། བྱི་རུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་འདྲ་ཡང་ལྡིད་དང་མཐུའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐ་དད་དུ་གཞག་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་གཞན་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་མེ་ཏོག་ཐ་དད་པས་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ཅན་གྱི་ཤུར་བ་ཀ་སྟེ་ལྕུམ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཀརྐ་ཊ་མཁན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རོ་ཐ་དད་ལས་ཏེ། ནགས་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་གོ་གོན་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ལས་ཏེ། རིག་པ་དང་སྦྱངས་པས་འབྲུ་བ་ཨ་རུ་ར་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལྡིད་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བར་དཔག་ནུས་པའི་ཕྱིར་དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདྲ་ན། འབྲས་བུ་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་རྒྱུ་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༩༣ན༡ན། པའི་ * པ་ནི།]

ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟུད་པ་ནི། དོན་གཞན་སྔ་མ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལས་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྒྱུ་གང་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་དེའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བྱ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ༌། །

གསུམ་པ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན། དགག་རྟགས་ཀྱང་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་པ་གཉིས་སྤྱིར་བསྟན། འབྲེལ་མེད་ལ་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དགག །ཁྱབ་པ་འབྲེལ་པ་ངེས་དགོས་པ་དང༌། དཔེ་མི་དགོས་པའི་རྟོད་པ་སྤང་བ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་བཤད་ནས་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། མེ་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་མེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དུ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མི་རྟག་པ་རང་བཞིན་བྱས་པ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས། མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་རྟག་པ་མེད་ན་བྱས་པ་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པར་བལྟའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ལས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མིན་ཞིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་ངེས་པ་མིན་ནོ། །གཞན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སམ་བདག་གཅིག་མིན་ན། གཞན་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་མེ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། མེ་དང་མི་རྟག་པ་དག་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་བྱས་པ་གྲུབ་པ་

ན་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གོས་ལ་ཚོན་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ཕྱིས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་དང་། མ་མཐོང་བས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཞེས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ན། ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པ། ཆོས་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་ཡོད་དེ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཉིད་དུ་ཐལ། བྱས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པར་གྱུར་ན་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་འཇིག་པའི་འགྲོ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་ན་ལྷག་མ་འདི་བཤད་དོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཁྱབ་པ་དང་། བསལ་བའི་དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱས་ཡོད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ཡོད་དེ་གྲུབ་པ་ན་མ་གྲུབ་ཅིང་བྱས་ཡོད་དང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་ཆོས་འགལ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཐ

སྣང་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་དག་ནི་འདིར་ཆོས་འགལ་བའོ། །འམ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་སྔར་བསྒྲུབས་ཟིན་པས་འདིར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་འདིར་ཆོས་འགལ་བ་གནས་པ་དེས་ཀྱང་ཞེས་སྦྱོར་རོ། །

ཤཱཀྱ་བློ་ལྟར་ན་ཆོས་འགལ་བ་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དེས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་པར་མི་འགྲུབ་ན། འགྲོ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་དོན་གང་ལས་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིགས་པ་མཚུངས་པས་གྲུབ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་དག་ཏུ་ཐལ་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་འཇིག་རིམ་གྱིས་བྱེད་ན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་དང་ཞིག་མ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ན། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བྱེད་ལས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་འཇིག་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་གི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འམ་ནི་བརྟག་པའི་སྒྲའམ

བསྡུ་བའོ། །དོན་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ན་རྫས་ཐ་དད་དང་རྫས་གཅིག་མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་དེ་ཕན་ཚུན་རྫས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་རྫས་གཅིག་ཅེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འགལ་བ་གནས་པའམ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མེད་ཀྱང་སྟེ་མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ལས་མི་ལྟོས་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་དུས་ན་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་ལ་ཡང་འཇིག་པ་བྱས་ཡོད་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་མི་རྟག་པར་བསྟན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གང་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་དུས་ཕྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་ལས་རྫས་གཞན་འགའ་ཡང་མེད། དངོས་པོ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མར་གནས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། ཞིག་པ་དངོས་མེད་མི་རྟག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་བློའི་དབྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། དངོས་ཉིད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་བུམ་པ་མི་རྟག་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཐ་དད་ཅེ་ན། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར་ཐ་དད་པར་བརྗོད་པ་ཆོས་དང་སྒྲ་གཅིག་ཅེས་ཐ་མི་དད་དུ་བརྗོད་པ

ཆོས་ཅན་གྱི་ཚིག་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་ཏེ་ལྡོག་པ་གཞན་མི་སྲིད་བ་ཆོས་དེ་ཆོས་གཞན་དང་འབྲེལ་རུང་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྲིད་བ་དེ་ཆོས་དེ་ཆོས་གཞན་དང་འབྲེལ་མི་རུང་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲོས་ནི།

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །
བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །
རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འབྱེད་པ་ཡིས། །
ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་བ་ལང་དང་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀས་དོན་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྡ་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་ཐ་དད་མིན་ཡང་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེས་དོན་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཏེ་གཅིག་ལ་མང་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་དོན་གཅིག་བརྗོད་ན་བརྡ་ཐ་དད་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པ།

ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྲིད་བ་དང་། །
མི་སྲིད་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །
བརྡ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི། །
འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །

ཞེས་པས་བ་ལང་གི་གོང་བུ་གཅིག་ལ་རྟ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ཧེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གཞན་དག་བྱེད་པར་ཡོད་མོད་ཀྱི། རྟོགས་པ་པོ་དེ་ཉན་པ་པོ་མ་ཧེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་བ་སྟེ། རང་གིར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གོང་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པའི་རྟ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤངས་པ་ལ་བརྟར་བྱས་པའི་སྒྲས་གོང་བུ་འདི་ལ་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་ལ། ཁྱད་པར་གཞན་མི་འདོད་པ་མེད་པར་རྟ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཁྱད་པར་གཞན་མ་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པའི་བ་ལང་གི་རྫས་ཤེས་པར་འདོད་ན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་ཧེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པ་ལ་འདི་ནི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་སྒྲ་སྦྱོར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཞི་མཐུན་དང་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ཉིད་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལ་ཡོད་དེ། བ་ལང་དཀར་པོ་ཞེས་པའམ་བ་ལང་དཀར་རམ་སྔོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྤྱི་དང་སྤྱི་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་བ་ལང་ཞེས་རྫས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་དང་། བ་ལང་ཉིད་ཅེས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་འདི་ཉིད་དེ་དེས་ན་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དེ། གཉིས་ཀས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅད་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་གི་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་དེ་

ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཚེད་པ་ཉིད་ཅེས་དེ་ལ་ཕན་པའི་རྐྱེན་ནམ། འཚེད་པ་ཞེས་བྱེད་ལྡན་གྱི་རྐྱེན་ནམ། རང་གིས་བྱས་པའི་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱིས་དེ་ཕན་བྱེད་ལྡན་ལས་གཞན་ཡིན་བྱེད་དམ། སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དུ་མེད་པར་གཞན་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དོ། །

ཀུན་ལ་རྫས་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །
སྒྲ་ཡི་ཁྱད་པར་འདི་ཉིད་དེ། །
དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བརྗོད་བྱ་ལ། །
ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས། །
དེ་ལ་ཕན་པའམ་བྱེད་འདོད་པའམ། །
གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཀྱང་རུང་། །
དེ་ལས་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་དོ། །

ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་འཇིག་པར་འདོད་ཅིང་རྟགས་ལས་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ན་དངོས་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་

པར་མི་རྟོགས་སོ། །མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། ཁ་ཅིག་བློ་ཞན་པས་དུས་རེས་འགའ་ཡོད་པ་དམིགས་པས། རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་དོགས་པས་བསླུས་པ་དང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་འདྲ་བ་གཞན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས་བསླུས་ནས་མི་རྟོགས་ཟེར་བ་ལ།

སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློ་ན་རེ། བརྟག་པ་ཉིད་ལན་དུ་མི་རུང་ཞིང་གཞུང་སྔ་ཕྱི་ཐོས་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་དམིགས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་པའི་འཐྲུལ་རྒྱུ་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ལྷ་དན་གྱི་ས་བོན་ནང་ན་ཡོད་པས་ཡོད་པ་ལས་ལྷག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པས་དང་བློ་ཞན་པས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་པས་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བས་བསླུས་པས་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅི་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་མ་འབྲེལ་བར་བརྗོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་བརྟག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་མཆོག་ལྟར་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནས་གོམས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བློ་ཞན་པ་ཡོད་པས་མི་ངེས་སོ། །འོ་ན་ཞིག་པ་ཡང་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བློ་ཞན་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་ཡང་འཁྲུལ་རྒྱུར་སྟོན་པ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བ་དང་མི་ལྡན་པར་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དམིགས་པས་རྟག་ཏུ་སྔ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པས་དངོས་པོ་སྣང་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་དོགས་པ་སྐྱེས་པ་དེས་བསླུས་ཤིང་བྲིད་པས་མི་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་བུམ་པ་རྒྱུན་འཇིག་པར་མཐོང་བ་ལ་དོགས་པ་མི་སྐྱེའོ། །ཡོད་པ་དམིགས་ཀྱང་བུམ་པས་དག་པའི་

ས་ཕྱོགས་དམིགས་པས་བྲུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་གཞན་སྣང་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་དམིགས་ན་སྣ་མ་མེད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་སྣ་མ་དང་འདྲ་བ་གཞན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་ངེས་བསླུས་པ་སྟེ་འཁྲུལ་ནས་སྣ་ཕྱི་ཐ་དད་དུ་མ་རྟོགས་པར་སྣ་མ་མེད་པར་མི་ངེས་ཏེ། དེས་ན་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་ནི། བསླུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་མི་དམིགས་པ་དང་བར་ཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གཉིས་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་བར་ཆོད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འམ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་སྣ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ཡིན་ལ་བསྡོམས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པ་གཉིས་པ་ནི་ཡི་གེའི་དོན་དུ་མི་སྣང་ངོ་། །སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་ན་མི་རྟག་པར་ངེས་ནས་ཡོད་པ་དམིགས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ།

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས།
འདྲ་བ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར། །
ངེས་བཟུང་བས་ན་དེ་མི་འཛིན། །

ཞེས་སོ། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ནི་ཞན་པ་རྒྱུར་བརྗོད་དོ། །དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇིག་པ་ཡིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་རྟོགས་པར་ཅིས་ཤེས་ན། འདྲ་བ་གཞན་དང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཐམ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་ཞིག་གོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ངེས་ན་སྔར་ཐ་མ་དེ་མཐོང་ནས་ཡོད་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་དུས་ཕྱིས་བྲུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་དམིགས་རུང་མི་

དམིགས་པ་མི་གནས་ཏེ། མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་ངེས་པའི་དུས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་ནས་དུག་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་ནོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ནི་སྔར་ཡང་མི་རྟོགས་པར་ངེས་སོ། །

ལོ་ཙྪ་བ་ན་རེ། དབང་པོའི་བློ་ཞན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་བློ་ཞན་པ་སྟེ། ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་དང་། ཡོད་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དམིགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་སྟེ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུ་སྟེ། དེས་མི་རྟག་པར་མི་ངེས་སོ། །ཞེས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་གསུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཉིད་འཇིག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཕྱིས་འབྱུང་ན། དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ཐལ། ཕྱིས་རྒྱུ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཉིད་ཡིན་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་ཉིད་དེ་ཕྱིས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་དངོས་པོ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་གཞན་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལས་དོན་གཞན་མི་རྟག་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་དངོས་པོ་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་མི་དགོས་པ་ཕན་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དགོས་ན་ནི། དེའི་བྱ་བ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་འདིའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླང་དགོས་ཏེ། འཇིག་པ་བདག་གཅིག་ཏུ་མེད་ན་དོན་གཞན་གྱི་མི་རྟག་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་ཡོད་ཀྱང་

དངོས་པོ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་"འབྲེལ[༡]་པས་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ཡང་མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོར་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གཡོ་བ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞན་དུཿ ཁ་སྐོང་བ་བདག་མེད་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་ལས་བྱུང་ན་ནི་བྱས་ཡོད་བདག་མི་གཅིག་པར་འདུག་པས་བྱས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྲང་། འམ་གྱི་སྐབས་བརྟག་པ་གསུམ་པ་བསྡུ་བའམ། ཡང་ན་བརྟག་པ་གཉིས་བྱས་ནས་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་ལས་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་ལས་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གསུམ་པ་བསལ་ནས་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྔར་གྱི་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྔར་གྱི་བྱས་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ག་ལ་ངེས་ཏེ་མི་ངེས་པར་ཐལ། ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་མི་རྟག་པ་དེའི་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྔར་གྱི་བྱས་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༨༧ན༡ན། འབྲལ * འབྲེལ]

པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ སྔར་གྲུབ་ནས་ཕྱིས་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་ཕན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་ལ་གནོད་མི་ཟ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྒྱུ་ཙམ་ཡོད་པ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱི་བྱས་ཡོད་དངོས་པོ་ཙམ་ལས་འཇིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱས་ཡོད་ཆོས་ཅན། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ལ་རང་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ཕྱིས་འབྱུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་ཙམ་དང་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་དངོས་པོ་ལས་འཇིག་པ་འབྱུང་བས་ཁྱད་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་དེ་ལས་འཇིག་པ་འགའ་ཞིག་འབྱུང་ཡང་། འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་སྔ་མ་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་ཉིད་འཇིག་ན་འཇིག་པ་གཞན་མི་དགོས་ལ་རང་མི་འཇིག་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེས་ན་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་གོ །མི་རྟག་པ་དང་བདག་མི་གཅིག་ཀྱང་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་འཇིག་པར་མཐོང་བས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ཅིང་། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་

དངོས་པོ་ལ་ནི་འགར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྱས་པ་མ་མཐོང་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་"ལ་[1]་རྟགས་མ་མཐོང་བ་ལ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་ན་གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ། མ་མཐོང་ཙམ་འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ། མི་འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། "མདོར་[2]་བསྟན། དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད། ལྷག་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན། དེའི་མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ངེས་པར་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྨྲ་བའི་ནང་གི་འབྲས་ནི་ཚོས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་མང་པོ་ཞིག་ཚོས་པར་མཐོང་བས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་། ཡང་སྨྲ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་ལྷག་མ་ཚོས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མ་ཚོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གཞན་གྲུབ་ན་ཚོས་པར་འགྲུབ་པས་ཙམ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་ལྟ་བུའི་སླ་ལུའི་རང་བཞིན་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་པ་འདི་དང་མེ་ཆུ་སྦྱུ་བ་ཡོད། ཚོས་པའི་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཁྱད་པར་དེ་དག་མེད་ན་སྨྲ་བའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་ཚོས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་འཁྲུལ་པ་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༥༢བ༦ན། པ * ལ]

༢ [མ་ཕྱི། ༡༥༢བ༢ན། མདོང * མདོར]

ཅན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། རིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སྔ་མ་དང་ལྡན་པ། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དང་འདྲའམ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་བར་སྟོན་པ། རྟགས་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་དེའི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་ཆོས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ སྨྲ་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བཛོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པས་མེད་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། སྣང་མི་སྣང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཅིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལོག་པས་གཞན་རྟགས་ལྡོག་པར་འདོད་པས་ན་རྟགས་ཆོས་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཆོས་རྟགས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་″པ་མ[1]་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འབྲེལ་པས་གོ་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༥༤བ༣ན། པམ * པ་མ]

བྱེད་ཡིན་གྱི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་གཉེན་པོར་ན། མ་གྲུབ་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། ལྡོག་དོན་སྒྲུབ་པ་འགལ་བའི་གཉེན་པོར་རྗེས་ཁྱབ་དང་། འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་ནི་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ངེས་པ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རབ་གྲུབ་པ། །

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའམ་སུན་འབྱིན་ཡིན། །

ཞེས་རྒོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ། ངེས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་བཤད་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པ་ནི་འགལ་བ་དང་འགལ་བ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྡོག་པ་མེད་ལ་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམས་བསལ་ལོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ལྷག་ལྡན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསལ་ལོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཅིག་པོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་འགོག་པའོ། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་

ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་བསམ་བས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་སྡེ་ཊཱི་ཀ་བྱེད་ལ་ལུང་གིས་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་གཞུང་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་མེད་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ་དྲུག་སྟེ། ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལྷག་ལྡན་འཁྲུལ་པ་ཅན་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྡོག་པ་ཅན་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱོན་དུ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཉན་བྱ་གཉིས་ཀ་གཏོད་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དགག་པ་པོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་དང་པོ་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དོན་ཡོད་པའི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་སྨོས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། དེས་མ་ངེས་པ་བསལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ལ་མ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་གྲུབ་པས་སོ། །འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་དང་། རིགས་སྒོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་སྨོས་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་བཤད་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མ་མཐོང་བ་སྟོན་པ་ལ་མི་དགོས། མ་མཐོང་བ་དྲན་བྱེད་དུ་མི་

དགོས། མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་རྟོགས་པའི་དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་ལྡོག་ཁྱབ་སྨོས་པ་ངེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་སྨོས་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་མ་སྨོས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྨོས་པའི་སྐབས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པས་ངེས་སྨོས་པས་ལྡོག་གོ་སྙམ་ན། ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་ལྡོག་ཁྱབ་སྨོས་པའི་སྐབས་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་འཁྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་མེད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་མེད་ཅིང་ཡོད་དམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ལྡོག་མི་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་མ་མཐོང་བ་བརྗོད་པ་ལ་དྲན་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན། ཚུལ་གསུམ་མཐོང་བ་དྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དཔེ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་སྔར་མཐོང་བ་བརྗོད་ནས་མ་རྟོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་དེ་ལ་ནི། དྲན་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་རིགས་ན་མ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མཐོང་བས་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །གནོད་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་དེ་མེད་ན་ནི་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མཐོང་བ་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པས་དང་། ཆོས་མ་དམིགས་པས་དང་། རང་ཉིད་མ་དམིགས་པས་དང་། ཆོལ་པའི་ཚིག་གིས་མེད་ངེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པས་

དང་། ལྡོག་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགོས་པས་དང་། དོན་བསྡུ་བ་དང་། རྩོད་སྤང་དང་བདུན་གྱི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པར་ངེས་པ་དེའི་དོན་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོགས་ན། ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གསུམ་ཁས་བླངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པས་ཆོས་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་བསྟན་ལ་ངེས་རྟགས་མེད་པར་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཅན། གཅིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་གཞན་རྟགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན་བ་ལང་ལོག་པས་རྟ་ལྡོག་པར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་མེད་པ་ངེས་རྟགས་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྟགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་མཐོང་ན་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་རིགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་མེད་ན་ནི་སྟེ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཆོས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྟགས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཞི་ལ་ལར་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཉེ་བར་གནས་པ་འདོད་རྒྱལ་དུ་དེ་ལྟར་ཆོས་ལོག་པས་རྟགས་ལོག་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལོག་པས་རྟགས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་དེ་དག་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒོལ་བས་རྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་འགྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་དེས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་མེད་ངེས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གྲུབ་ན་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚིག་ལས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། འབྲེལ་མེད་ཡིན་ན་ཚིག་ལ་སོགས་པས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དེ་བས་ན་ཆོས་ལོག་པས་རྟགས་ལོག་པར་འདོད་པས་ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་རིགས་པ་གང་གིས་ན་ཆོས་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་འདི་ལྡོག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བརྗོད་དགོས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ན་དེ་ཉིད་བརྗོད་པའི་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ཀྱང་རྟགས་དེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་མིན། གལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་དེ་རྣམ་པ་གང་གིས་རྟགས་མེད་པའི་རིགས་པ་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་དེ་བརྗོད་ན་དེའི་ཚེ་ཆོས་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། ཆོས་དེ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་པས་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་དུ་སྦྲུ་འབྲས་སམ་ལ་ལར་འདོད་རྒྱལ་

ཞེས་པར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་འོག་གི་རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འགྱུར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་ལྡན་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། འདི་ཡང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དཔེར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ལྷག་ལྡན་སྟོན་པ་དཔེར་ན། ཐོས་པ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྨིན་པའམ་རོ་མངར་སྐྱུར་འདི་བྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁ་དོག་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་ལྗོན་ངམ་ཡལ་ག་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐར་ཐོས་པ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། དཔེ་ཐོས་པ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མ་ངེས་པ་དེ་ལས་གཞན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་མི་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་བ་དེ་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཚང་བས་རྟགས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་དང་དམ་བཅའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་སུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་འཇུག་དོགས་པས་སྐྱོན་ཡིན་ན་ནི། མི་འབྲེལ་བར་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞུགས་པ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་མ་ཞུགས་པར་གནོད་ན་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དེ། ཇི་སྲིད་རྟགས་མ་ཞུགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གནོད་དོགས་ཡོད་ལ་གནོད་པའི་ཡུལ་ཅན་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པའང་སྐྱོན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ནི། ཆོས་མེད་ན་″མི[༡]་འབྱུང་བར་གྲུབ་པ་སྟེ། ངེས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་མཐོང་ཙམ་མི་རུང་བས་གོ་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྡོག་པ་ན་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཁྱེད་ལྟར་ན་ལྷག་ལྡན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་ཁྱད་མེད་གཉིས་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༥༡བ༡ན། མེ * མི]

འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་དམིགས་པས་སྣང་རུང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དུ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྣང་རུང་གི་རྟགས་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྐྱོན་གཞན་ཡང་། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྒྲུབ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གསོན་ལུས་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་མ་ངེས་ལ་དེ་ལས་གཞན་ལ་སྲོག་སོགས་མ་མཐོང་བའོ། །འདོད་ན། ལྡོག་པ་ཅན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་នོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་དགོད། དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། གསོན་པོའི་ལུས་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་མེད་པ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དག་

ལ་སྲོག་དང་དབུགས་རྒྱུ་བ་པ་དང་འབྱེད་འཛུམ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་གྲུབ་ལ། མ་མཐོང་བ་དག་ལ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པས་གྲུབ་པས་བདག་མེད་ལ་སྲོག་སོགས་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་སྲོག་མེད་དེ་ལོག་ན་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་བདག་མེད་ལོག་པས་གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་སྐད་བའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་ལ་བདག་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བུམ་སོགས་ལ་བདག་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བའི་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བདག་བསྐལ་དོན་དུ་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་དེས་མེད་པ་ངེས་པར་མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་ངེས་པ་ལས་ལྡོག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་མེད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་བདག་མེད་སྲོག་མེད་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཐལ་བ་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་དུ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བདག་བཅས་སུ་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གསོན་ལུས་བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་བདག་ཡོད་ཅེ་ན། གསོན་ལུས་ལས་གཞན་བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་

ཁས་བླངས་པ་ཆོས་ཅན། དེས་བུམ་སོགས་ཡང་ཧི་ལྟར་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་གཉིས་ཀས་ཁས་བླངས་པས་ཚད་མ་ཡིན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་འདོད་པས་བདག་མེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་ཆོས་ཅན། ལུང་ལས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་རིག་པ་ཅན་གྱིས་ཁས་བླངས་པས་གསོན་ལུས་བདག་དང་བཅས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པས་བུམ་སོགས་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བདག་མེད་དེ་ལ་སྲོག་སོགས་མེད་པས་སྲོག་སོགས་ལ་བདག་གིས་ཁྱབ་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་པས་ནི་སྐྱེ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཁྱབ་པ་ལུང་ངམ་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་ན་འདི་ཡང་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། ཐལ་བ་དང་། བསལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ན་གང་ཡང་ལྡོག་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཆགས་ལྡན་སྨྲ་བ་ལ་སྨྲ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་པ་བཞི་དང་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་གྲོལ་བ་དང་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ལ་ངེས་པར་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་དེ་དེས་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་གཉིས་ཀ་དང་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པས་བསལ་

བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་ལ་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་གྲུབ་པ་བཞི་ཅི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་བཤད་པའམ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པས་སེལ་བར་བཤད་དོ། །

དེ་བཤད་པ། སྒྲ་བས་ཆགས་ལྡན་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་དམིགས་ན་ཐེ་ཚོམ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ལྡོག་པ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མ་ལྡོག་པར་འགྱུར། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མ་ལྡོག་པ་ཁོ་ནའི་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་གང་ཞིག་རྩོལ་ཕྱིར་རྩོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གང་དང་སྲུན་འཕྲིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་སུ་བཞེད་ན་ངེས་པ་སྨོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཅི་རིགས་པར་ཞེས་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ལོག་པ་མ

གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྟགས་ཡིན་པ་ལྡོག་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་མི་དམིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་པར་དགོངས་ཏེ་ཆ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུར་བའམ་ངེས་པ་སློས་པས་དེ་རྟགས་ཡིན་པ་དགག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ལ། ཐལ་བ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་"བའི[༡] དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པར་བཞེད་ན་སྐྱོན་དེར་མ་ཟད་ཅེས་སྟོན་པ་ཀྱང་ཞེས་སློས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་དེ་ལས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དེ་དག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར། སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཅོད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཀྱང་མི་གཅོད་སྙམ་ན། རྟག་མི་རྟག་དེ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི། རྟག་མི་རྟག་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཁྱེད་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་མི་གཅོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་དགོས་ཀྱི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཆོས་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། འབའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་གང་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་

[༡] [མ་ཕྱི། ༡༥༢བ༡ན། པའི * བའི]

སོ། །འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དག་ངེས་པར་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཉན་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་དངོས་འགལ་ཅན་རྟག་མི་རྟག་རྣམས་ནི་གཅིག་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་གཞན་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཞི་གཅིག་ལ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དག་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྡོག་པ་ངེས་བྱེད་དུ་བྱས་ན་ཚད་མས་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པ་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་ཡང་གནོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བས་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གནོད་པ་མ་མཐོང་བའི་རྟགས་ལ་ཡང་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་སྲིད་དེ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མཉན་བྱ་ལ་གནོད་ན་ལྡོག་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡོག་པ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱད་མེད་གཉིས་ལས་སྨིན་པའམ། ཡོད་པ་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དཔོག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ལ། མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དཔོག་པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེ་ན། སྤྱར་ཧི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ལ་སྟེ་དེའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་མིན་དུ་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་མིན་དུ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་ལ་གནོད་པ་མེད་ན་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་མཚུངས་པས་གནོད་པ་སྟོན་པ་འགལ་བ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན་མི་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་པ་འདིའི་ཡུལ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལེ་ཨུ་གསུམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་ལ། ལུང་གི་སྒོ་ནས་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་ཡང་བཤད་པ་གང་གི་སྒྲས་གཞུང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བྲེ་བྲག་པས་ཀླུང་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤིང་དང་རྩྭ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྲང་དྲོ་མ་ཡིན་པའི་རེག་པའི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་དེའི་རྟེན་རྫས་ཡིན་དགོས་པས། དེ་ས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་མ་ཡིན་པས་ཀླུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ལ།

སློབ་དཔོན་གྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་སྣང་རུང་ལ་མ་མཐོང་བས་ཁེགས་སུ་

ཆུག །མི་སྣང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀོ་ཧི་ལྟར་མ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བ་དག་ལ་རེག་པའི་ཁྱད་པར་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁྱེད་ལྟར་ན། ས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མ་དམིགས་པས་རེག་པའི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པར་ཐལ། མི་དམིགས་པ་ལས་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མི་རིགས་པར་བཤད་པས་བསལ། ལུང་འདི་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལེ་ཚན་གཉིས་པ་ན་ཡོད་ཅིང་ཤཱཀྱ་བློས་རྣམ་གྱི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་བཤད་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲང་རྡུལ་མིན་པའི་རེག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་སོགས་ལ་མ་དམིགས་པས་དགག་པར་རིགས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་དམིགས་པས་རེག་པའི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་ཆོས་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་མི་དམིགས་པས་མི་སྣང་བའི་ཡུལ་ལ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བལྟར་མི་རུང་བ་ཤ་ཟ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མི་སྣང་བའི་ཡུལ་དུ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པས་དགག་"གཞི[1] སྣང་བ་ལ་དགག་ཆོས་སྣང་རུང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱེ་བྲག་པ་དེས་ན་ས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་སྤྱི་ར་བ་ཟུང་ནས་དགག་པ་སླས་པས་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མ་དམིགས་པས་འགོག་པ་མི་རིགས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདིར་མེ་མི་དྲོ་བ་ལས་ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བས་མ་མཐོང་བ

[1] [མ་ཕྱི། ༡༥༥ན༡ན། ཞི * གཞི]

ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ས་ལ་རེག་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཡང་ཤིང་བལ་དང་རྫོ་བ་དང་ལོ་མ་དང་སོགས་པ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རེག་པ་འཇམ་རྩུབ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གྲང་དྲོ་མ་ཡིན་པའི་རེག་པ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་སྲིད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ས་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རེག་པ་དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ཞེས་སྨོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡུལ་གཞན་ལ་སོགས་པ་མ་བརྟགས་པར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེར་ཏེ་ལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་རང་བཞིན་འདྲ་བར་དཔག་མི་ནུས་པ་དང་། རྒྱུ་འདྲ་ན་དཔག་ནུས་པ་དང་། ཚིག་དང་སྐྱེས་བུ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གོང་བུ་རོ་སྐྱ་བར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྐྱུ་རུ་ར་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། ལྟོག་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་རྫས་སྐྱུ་རུ་ར་ཁ་ཅིག་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡིད་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རོ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་ཡུལ་དང་དུས་དང་འདུ་བྱེད་པ་གཞན་ན་གཞན་དུ་ཡང་སྣང་སྟེ། དེ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྨན་ཁ་ཅིག །ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་ནི་རོ་མངར་བ་དང་ཞུ་བ་ན་གང་དྲོ་བྱེད་ནུས་པའི་ནད་

སེལ་བའི་ནུས་པ་དང་ཐོས་ན་འཇུ་བ་དང་མངར་བ་ལ་སོགས་པའི་རོར་གྱུར་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ་ཞིང་གཞན་ལས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་རོ་ནུས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ལ་དཔྱིད་དང་དབྱར་གྱི་སྨྱུ་གུ་དང་ལྕུད་དང་འོམས་བཙུ་པ་སོགས་ཞིང་དང་རྐྱས་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་སྦྱར་གྱི་དེ་དང་འདྲའོ། །སྨན་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཡང་བསྡུའོ། །ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའམ་བྲལ་བའི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྨན་དེ་ཡང་སྨན་དེའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རོ་ནུས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ཞེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱུ་རུ་ར་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་ནུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། རོ་ནུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་རོ་ནུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ནི། རང་བཞིན་འདྲ་བར་རྗེས་སུ་དཔག་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། ཐོག་མའི་བྱེད་པ་པོ་མི་མཐོང་བ་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་འདུ་བྱེད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པའི་"ཚིག[1] དང་ཚིག་འདི་ལ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པའི་ངོ་བོ་སྒྲ་དཀའ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དུག་སེལ་བ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཚིག་གི་གོ་རིམ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༥༥བ༢ན། ཚིག * ཚིག]

ཅན་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལོ་མ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གསང་ཚིག་གིས་དུག་ལ་སོགས་པ་སེལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟོད་པ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། ཚིག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་མཚུངས་ན་རྒྱུ་ཁྱད་མེད་པ་གང་གིས་ན་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཉིད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པས་སྐྱེས་བུས་ཐམས་ཅད་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཆགས་ལྡན་དང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་དང་རྟོག་བཅས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་ལ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཚིག་ལ་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དེ་ལྟར་འདིར་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་གིས་ན་"ཚིག[༡] ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཆོས་མཐུན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་ཆགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡིད་གཞུངས་པ་དང་། བཟོ་བ་དང་། སྒྲུ་རྩལ་ལ་སོགས་པ་གསལ་མི་གསལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་བར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟན་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པས་ཆགས་སོགས་ཉིད་རྒྱུ་བཅས་སུ་འགྱུར་གྱི་སེམས་གཞན་ནི་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ལེགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། གོམས་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཐོས་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༥༨ན༥ན། ཚེག * ཚིག]

ཏན་ལ་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་དོན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་སྤྱིའི་ཤེས་པ་གཞན་དུ་ཡང་གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་དེ་གཉིས་ནི་མི་སྲིད་པའམ། སྲིད་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མི་འགྱུར་བའམ། འགྱུར་ཡང་དེའི་ཐབས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་མེད་པས་མ་ཚང་བ་དང་གེགས་བྱེད་པ་མེད་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ནུས་པར་ཛེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་དུ་གེགས་བྱེད་པ་དང་མ་ཚང་བ་མེད་ན་ཡུན་རིང་དུ་བར་ཆད་མེད་པར་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་དེ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་གསལ་བར་སྣང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྲིད་པར་ཛེས་སུ་དཔོག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་དག་ཆོས་ཅན། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མི་སྲིད་པར་ཛེས་སུ་དཔོག་པས་གནོད་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྲིད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུ་ཁྱད་མེད་མིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་སྲིད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལ་མ་མཐོང་བ་ནི་གནོད་པར་བྱ་བ་དང་གནོད་པར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་མི་རྟག་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་མིན་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་གྲུབ་པས། དུས་གཞན་གྱི་ཚེ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་

བར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བས་མི་ཕན་ཏེ་ཆགས་ལྡན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་རྒྱུད་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བ་ངེས་དགོས་ལ། འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་ན་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་མ་ངེས་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་སྲིད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟར་དགག་མི་ནུས་སྟེ། ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པར་དཔག་པས་ཆགས་བྲལ་སོགས་དགག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པས་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སེམས་ཆགས་བྲལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚུར་མཐོང་བདག་གིས་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཆགས་བྲལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྲིད་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་བདག་གིས་བལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་མ་དམིགས་པས་སྤང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་ཡང་། མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ཚིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་མཐོང་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངག་འགའ་ཞིག་གམ་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་བལྟར་མི་རུང་བ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་དང་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པར་འགལ་བར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར

རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མཉན་དཀའ་བ་དང་སླྡ་དཀའ་བ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། ཚིག་དེའི་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་པ་སླྡ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་གཞན་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་ཡང་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ན་ནི་ཡང་གི་དོན་ཏེ། ཁྱད་པར་བལྟར་མི་རུང་བར་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མངོན་སུམ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྣང་བ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། མངོན་སུམ་ལ་མི་སྣང་བའི་དོན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ལ་ངོ་བོ་འགལ་བ་གཉིས་མི་རུང་བས་ཁྱད་པར་སྣང་དགོས་སོ། །

ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་ཡང་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་མི་ངེས་ཏེ། དུག་གི་ནུས་པའམ་སྔགས་ཅིག་མ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དུག་ལ་སོགས་པ་ནི། གཟུགས་འདྲ་བ་སྣང་བ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ན། འདིར་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་དོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་སྒྲ་དང་འདྲ་བས་འཁྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་ཡོན་མཚུངས་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་དག་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚིག་འདྲ་བར་འཛིན་པ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཤཱཀྱ་བློའི་བཤད་པའོ། །

མ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཚིག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན། དེར་འགྱུར་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཚིག་ལས་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚིག

དེའི་ངོ་བོ་སྟེ་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་པ་མེད་ན་དེའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱེད་དོ་སྟེ་བྱས་ཏེ། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚིག་རྣམས་ཁྱད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚིག་འགའ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རང་བཞིན་དག་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་ལྡོག་པ་ཡོད། འབྲེལ་པ་མེད་ན་ལྡོག་པ་མེད། དེས་ན་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དང་། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མི་བཞེད་ཅིང་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟགས་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་བྱས་པ་དེ་ཙམ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འམ་ནི་འབྲས་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའོ། །དཔེར་ན། ཤིང་ཙམ་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིཾ་ཤ་པ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་བདག་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་ཤིཾ་ཤ་པ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཤིང་དེ་ནི་ཤིཾ་ཤ་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཤིཾ་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཤིཾ་ཤ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་

དེ་ཤི་ཤ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤི་ཤ་པ་ཆོས་ཅན། ཤིང་དེ་ལ་ནི་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ། །ཤིང་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེ་ལོག་པ་ཡིས་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་ལྡོག་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་ལྡོག་བྱེད་མིན་نོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྡོག་པ་ནི། ཡང་འབྲས་བུ་ལྡོག་པར་བྱེད་དེ། འབྲས་བུའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་ལས་གཞན་དུ་ན་འབྲས་བུ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དེ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱུ་དེ་མེད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་ན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བ་དེས་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ངེས་པ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་འབྲས་རྟགས་གཉིས་ཀར་ཡང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཁོ་ནས་ཆོས་ལོག་པས་རྟགས་ལྡོག་གོ །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་ཇི་ལྟར་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་ཅེས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱུགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ། མི་སྲིད་པ་བཞིན། འབྲེལ་པ་མེད་ན་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེ་

བཞིན་དུ། གཅིག་གཅིག་རྟགས་བྱས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་གཞན་མི་རྟག་པ་སོགས་ནི་ངེས་པར་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆོས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལ་སྦྱུགས་ནི་བདོག་ཅེས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟ་ཡང་བདོག་གམ་ཅི་སྟེ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པའམ་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཁོ་ནས་གཏན་ཚིགས་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་དཔེ་དགོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ནི་ཆོས་ཅན་དང་དཔེ་འདྲ་མི་འདྲ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

ལན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། མ་གྲུབ་སྟེ། བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་དཔེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པས་སོ། །དཔེས་འབྲེལ་པའི་ཚད་མ་ཙམ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་མི་འདོད་དོ། །མཐུན་དཔེར་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་མེད་ཀྱང་ཆོས་མེད་ན་རྟགས་ཆོས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་མཐུན་དཔེས་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་གཞན་དང་མི་

འདྲ་བར་བསྟན་བྱ་ཡིན་ན་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་དགོས་སོ། །ཤཱཀྱ་བློ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་གཞི་གྲུབ་དགོས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ལ། མཐུན་དཔེར་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་དང་། དེས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེས་ན་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་པ་སྟོན་ནུས་ཀྱི་མེད་པ་ལ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་ཏེ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ལ་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་ནི་འོ། །ཇི་ལྟར་ན། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་རྟགས་བྱས་པ་དེའི་ངོ་བོར་ཏེ་རང་བཞིན་དུའོ། །གང་གིས་ན། བྱས་པ་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཏེ་གཞན་ཕྱིས་འབྱུང་དུ་བསྟན་པས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་ནི་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ངག་གི་དོན་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པའི་ཚད་མ་ནི་དཔེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། དཔེས་བསྟན་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་རྟགས་བྱས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་འབྲས་རྟགས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་དེའི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་གང་དུ་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དག་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་ལ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་གཞན་རྒྱུར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དཔེས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཐུན་དཔེར་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མི་རྟག་པ་བྱས་པའི་དེའི་ངོ་བོ་དང་མེ་དུ་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་སྟེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་མི་

རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱས་པ་ཉིད་མེད་ལ། མེ་མེད་ན་ཡང་དུ་བ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མི་རྟག་པ་དེའི་བྱས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་མཐུན་དཔེ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཇི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་མི་རྟག་པ་མེད་པར་བྱས་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། "མེ[1] དེ་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་རང་གི་རྒྱུ་མེ་མེད་པར་དུ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་གཞི་མེད་པར་ཡང་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་འགྲུབ་སྟེ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་མེད་ཀྱང་མཐུན་དཔེར་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ལྡོག་པ་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་མེད་ན་རྗེས་འགྲོ་མི་སྲིད་པས་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེས་འབྲེལ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྲས་བུ་དགག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྟེ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཁྱབ་བྱེད་དག་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱབ་བྱ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱབ་བྱ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༡༥༩བ༢ན། མེད * མེ]

བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དེ་དག་ཁོ་ན་ལྡོག་པ་ན། རང་དང་འབྲེལ་པ་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པར་བྱེད་དོ། །རང་དང་འབྲེལ་པའི་རྟགས་ལྡོག་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་རྟགས་སུ་མ་ཟད་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱའི་དོན་འགལ་ཞིག་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རྒྱུ་འམ་རང་བཞིན་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ལྡོག་པ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མིན་པའི་དོན་གཞན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལོག་པས་གཞན་དགག་ཆོས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་སྟེ་འབྲེལ་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པར་ནི་རིགས་ལྡན་ཏེ་དམིགས་རུང་དེ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་དགག་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །དེ་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཡིན་པས་དགག་པའི་རྟགས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་པ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་རྒྱ་བར་བཤད་ཀྱི་དགག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་ནི་རང་ཉིད་དགག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གྲུབ་པ་ན་དགག་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་བལྟར་མི་རུང་བའི་གཞི་ལ་དགག་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་དང་བལྟར་རུང་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྔོན་མ་བཞིན་དུ་རུང་བས་རྟགས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར་དགག་རྟགས་ལ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ན་དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དེ་དེ་ལྟར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་དགག་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་སུ་ཡོད་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་ཡོད་པར་ངེས་པ་མི་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་རང་བཞིན་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་འགལ་བ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱུ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། རྟོགས་པ་སྟེ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དབྱེ་བ་དེ་དང་། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་རང་བཞིན་མ་གཏོགས་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་དུ་མར་བཤད་དོ། །སྤར་སྦྱོར་བ་བཅུ་བཤད་ཅིང་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་འཆད་དོ། །ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ལས་རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ། ། །

༼ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ།༽

གང་ཞིག་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། །
གཞན་དོན་མཐར་ཕྱིན་འཇམ་དབྱངས་ལ། །
གཞན་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཕྱག་འཚལ་ནས། །
གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་བཤད་བྱ། །

ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་དོན་ལེའུ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སྟོན་བྱེད་ངག་གི་རང་བཞིན། བསྟན་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་ཤིན་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ལས་རྒྱུད་གཞན་ཚུལ་གསུམ་དྲན་རྫུང་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པ་དང་བརྒྱུད་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ངག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་རང་གི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཚད་མས་གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་སྐབས་སུ་བབ་ན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་ཏེ། སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་སྟོན་པའི་ངག་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་ནི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ནི་གསལ་བྱེད་པ། །ཞེས་རིགས་ཀྱི་རང་གིས་མཐོང་དོན་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དོན་གྱི་ཚུལ་གང་གིས་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཏེ་དོན་གྱི་རིམ་པ་དེས། རྒྱུད་གཞན་ཕྱིར་གྲོལ་ལ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ

བྱ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་རྟགས་སྟོན་པའི་ངག་འགའ་ཞིག་མཚན་གཞི་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་མཚོན་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྒོལ་བས་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་དམིགས་འཛིན་པའམ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཚིག་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཚིག་ལས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པ་སྐྱེ། དེ་ལས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བས་རྗེས་དཔག་གི་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་གིས་བཏགས་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བ་དང་། ཉེར་སྦྱོར་མཇུག་བསྡུ་བ་སོགས་ལྷག་པ་དང་། དམ་བཅའ་དང་པོར་བརྗོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེས་དཔག་སྟོན་པ་ན་རྟགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲ་བརྗོད་པས་དོན་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བས་གཞན་དོན་མངོན་སུམ་ཡང་འཆད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཚིག་ལས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཚིག་ལས་མངོན་སུམ་སྐྱེ་བ་མིན་པས་མི་མཚུངས་ཏེ།

རྒྱན་ལས།

ཇི་ལྟར་ཚིག་ལས་མཐོང་བ་ཡི། །
འབྲེལ་པ་དྲན་པར་གྱུར་པ་ན། །

རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། །
འགར་ཡང་མངོན་སུམ་སྐྱེ་མ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རབ་གསལ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་རང་གིས་མཐོང་ཞེས་སྨོས་པའམ་བཟུང་བས་ནི། གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་གཅོད་དེ། ལུང་ལས་མཐོང་བ་ནི་ལུང་མཁན་པོ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིས་མཐོང་བ་ནི་རྒོལ་བ་རང་གི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ཞིང་དེ་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །"དོན[༡] ཞེས་སྨོས་པས་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ཚད་མས་གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མེད་པ་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཅད་བྱ་སྒྲོ་རབ་ལྟར་སྣང་དཔེར་བརྗོད། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག །རང་གི་ཐལ་སྒྲོ་ར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྟགས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་རྒོལ་བ་རང་གིས་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་རྟགས་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༨༡བ༣ན། དེན *དོན]

པ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ། བློ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་མེད་པ་བེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་ལྟ་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་གསལ་བ་ཙམ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོད་པ་མི་གསལ་བ་མི་རྟག་པར་སྨྲ་བས་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་ཡོད་པ་གཏན་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཚིག་ཚད་མ་མིན་པ་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་སྐྱེ་འཇིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཚིག་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག །དོན་བསྡུ་བ་ལས་དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ཚིག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་རྟགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་སོགས་པ་དཔེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའི་ཚིག་ཅན་གྱིས་དེའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཆོས་ཅན། དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚིག་ཙམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཚད་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའི་ཚིག་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ཚིག་གིས་གྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཚད་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་དགག་པ། ལུང་གི་ཚད་མ་བསམ་པར་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཚིག་མི་སྲིད་སྐྱེས་བུས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་ཏུ་ཤེས་པ་མི་ནུས་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འདི་ལ་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན། ཚིག་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚིག་ཙམ་དང་འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཚད་མ་མེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་ན་ནི། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ངེས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་པོ་ཕྱི་རྒོལ་སངས་རྒྱས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པར་རྒོལ་བ་ལ་འང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚིག་ཚད་མ་མིན་པ་ངེས་ན་སྔར་ཚིག་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་ཚིག་ཙམ་ཚད་མ་མིན། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་འཇུག་པ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། མ་བརྟགས་པར་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བརྟགས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི། ཁས་ལེན་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། རང་གི་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་དང་། རང་གི་ལུང་དོན་

དང་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པས་དང་། དངོས་པོ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་མེད་པར་ཐལ་བས་དང་། རྟོག་པས་སྤྲུལ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པས་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་བླངས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་པས་འཇུག་པ་ལ་ལུང་གིས་རྟགས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་བླུན་པོ་མཐོན་ཞེན་གྱི་ལུང་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་འདི་ཆོས་ཅན། བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ལུང་དོན་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དེ་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་འགལ་ཟླ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཚད་མ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒོལ་བ་ལ་ལུང་དེས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལུང་དེ་ཡིད་ཆེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལུང་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་ཡིན་នོ་ཞེ་ན། ལུང་དེས་ཆོས་ཅན། ལུང་དོན་བརྟག་པའི་ཚེ་ཕྱིར་རྒོལ་གང་གིས་ལུང་བསྒྲུབ་བྱ་གང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ལུང་དོན་བརྟགས་པའི་ཚེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་སུ་ཁས་བླངས་པའང་བཏང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔར་རྫོངས་པས་ཁས་བླངས་ཀྱང་བརྟག་ཅིང་རྟོད་པ་ན་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། སྨན་འབྱིན་ལ་སྣ་གཏོད་ཅིང་ཟེ་ཆོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐོན་ཞེན་དམ་པས་མ་བཏང་ངོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་དང་ལུང་ཡང་

དག་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་བརྗོད་བྱ་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མས་གནོད་པ་མཐོང་ནས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མས་གནོད་ཀྱང་ལུང་དང་སྐྱེས་བུ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པས་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་པོར་ལུང་གི་ཡན་ལག་དང་བྲལ་བའི་རེང་བུར་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཅིང་བར་དུ་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་དང་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཉེས་པ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་ཚད་མས་གནོད་ཀྱང་དོར་མི་ནུས་ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་སྤང་དཀའ་བས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་བཟད་པའི་གདོན་ཡིན་པས་འདི་ནི་སུ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་ནི་མིན། རང་གི་གཏི་མུག་གིས་བསྒོས་པ་འདི་ཀྱེ་མ་སྐྱེས་བུའི་དོན་ལས་ཉམས་པས་ཤིན་ཏུ་སྙིང་རྗེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་དེ་དང་འགལ་བ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལུང་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ཁས་བླངས་པ་ན་ངེས་པར་ལུང་ཚད་མས་བླངས་པ་སྤང་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་སྤངས་པར་འགལ་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་ལུང་དེའི་ཚེ་སྟང་བྱར་གྱུར་ཀྱི་ཚད་མ་མིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔེ་སྐྱེ་འཛིག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་ལུང་ཁས་བླངས་ན་བློ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ་འདོད་པས་ལུང་ཁས་མི་ལེན་ན་གཏན་ཚིགས་དེར་སྣང་བ་དག་གི་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཕྱིར་རྒོལ་དེས་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཛིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལུང་ཡིན་ལ་ལུང་དེ་ལས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་འཛིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་འཛིག་དེ་ལས་ནི་བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་པོ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྙིང་བའོ། །ཡང་ནི་སྐྱོན་བསག་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུས་འདོད་པས་བཞག་ན་དངོས་པོ་ལ་གནས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་དེའི་འདོད་བྱ་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན། དོན་ལ་མེད་པ་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་གང་ལས་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པས་སྤྲུལ་པ་ཙམ་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པས་བསལ་ལོ། །དེ་ཡང་རྟགས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྟགས་དངོས་པོ་ལ་མེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་རྟོགས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་

པོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ་མ་བསྒྲུབས་པར་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པས་ལོག་ཤེས་དང་ཚད་མིན་དུ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་མི་བསླུ་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། བློ་བདེ་སེམས་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་དང་མི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །རྟགས་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་རྟགས་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་རྟགས་ནི་གསུམ་ཁོ་ན་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྟགས་སྐྱེ་འཇིག་ཆོས་ཅན། ཧེ་ལྟར་གྲངས་ཅན་བདག་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟགས་གསུམ་འདུས་པར་དངོས་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ནི་ཕ་རོལ་སངས་རྒྱས་པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་སྒྱུར་གྱི་དོན་དགོད། ལྟར་སྣང་དུ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་། སློན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁས་བླངས་པ་རྟགས་མི་འགྲུབ་ན་ཁྱོད་སློན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཀྱིས་ཐལ་བར་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་གྱིས་ཀུན་ནས་བརྟགས་ཏེ། འགལ་བའི་ཆོས་ཁྱབ་བྱ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་འདོད་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་སྒྲུབ་པ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ལ་རྟགས་རང་གི་ཚད་མས

གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་ན་སྐད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་བཞིན་ནོ། །

འདི་ལ། དུལ་ལྡན་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པས་རང་རྒྱུད་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །

རབ་ཏུ་ཞི་བཟང་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་གཅིག་པོ་ན་དང་འབྲེལ་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་མ་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ལ།

ཆོས་མཆོག་ན་རེ། གཉིས་ཀའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞུང་དང་མི་འགྲིག་གོ །དེས་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་དུ་མ་ལ་མེད་དེ། དུ་མས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་འཕེན་ལ། ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་དེས་སྤྱི་མེད་པའང་གྲུབ་བོ་ཞེའོ། །

རྒྱན་ན་རེ། སྤྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། དུ་མ་ལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། རྟགས་དངོས་མེད་ཡིན་ན་སྤྱི་དངོས་པོ་ལ་མི་འགྲུབ། སྒྲ་དོན་ལ་གྲུབ་ན་རྟགས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན། ཕ་རོལ་པོས་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྤྱིར་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་གཅིག་གིས་མཐར་ཐུག་པ་དམིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་དང་ལྡོག་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བྱེད་དོ། །

འདིར་གཞུང་ལ་ཆོས་མཆོག་ལྟར་འགྲིག་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནི་སྤྱིའི་སྒྲ་དོན་རྒྱན་ལྟར་རྣམ་པ་ལ་བྱས་ལ་བཤད་དེ། ཐལ་བ་ལྡོག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དཔྱོད་པ་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་སྤྱི་གཅིག་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་དུ་གཅིག་ཅར་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱི་གཅིག་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཐ་དད་དུ་གཅིག་ཅར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་ལས་རྣམ་པའམ་སྤྱི་ར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཤར་སོགས་དང་སོགས་ཀྱི་སྔྲས་དུས་འདས་མ་འོངས་གནས་སྐབས་ནག་སྐྱུར་"སོགས[1]་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བ་ལང་གཞན་དང་གཅིག་ཅར་ཐ་དད་དུ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དབུས་དང་དུས་ད་ལྟ་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དཀར་ཟལ་དུ་ངེས་པའི་གསལ་བ་གཅིག་དང་འབྲེལ་པས་འབྲེལ་པ་དེ་རྣམ་པར་མ་བཅད་ཅིང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ་དུ་མས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མས་སྟོང་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གཅིག་ན་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཐ་དད་དུ་གཅིག་ཅར་ལྡན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཆོས་གཅིག་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཁས་བླངས་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཆོས་གཞན་དུ་མ་ཁས་བླངས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དུ་མ་ལས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་གཞི་གཞན་སོར་མོ་དུ་མ་དང་

༡ [མ་ཕྱི། ༡༨༥ན༡ན། སེགས * སོགས]

འབྲེལ་བའི་སེན་མོ་ལ་སོགས་པའི་སྟེང་དུ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་ལ་དངོས་སུ་སྟེ། རང་བཞིན་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་བྱེད་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ལྟར་སྣང་དུ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དུ་མའི་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དུ་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་གང་ཞིག་མི་སྲིད་པས་དུ་མ་དེས་ཁྱབ་པའི་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་དེ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཁས་ལེན་ན་གཞན་དུ་མ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་མར་ཐལ་བར་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་འཕེན་གྱི་རང་རྒྱུད་དུ་དུ་མ་མི་སྒྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་འགོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སངས་རྒྱས་པ་རང་གིས་ཁས་བླངས། སྤྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྤྱི་དུ་མར་ཐལ་བའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ་ལ། སྤྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་སོགས་པ་མང་པོ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་པར་བསྟན། གཞན་

གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན། རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། གྲུབ་མཐའ་ཁས་མ་བླངས་པས་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དུ་མར་ཐལ། དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཕྱི་ནང་གི་ལུང་གིས་གནོད་པས་དམ་བཅའ་བསལ་བ་དང་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུང་དོན་བརྟགས་པའི་དུས་ན་ཐལ་བར་འཕངས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་ལུང་འགའ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཇི་ལྟར་སྤྱི་དུ་མར་ཐལ་བར་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཅི་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཁས་ལེན་པའི་གྲོལ་བ་དེས་ནི་དེ་དངོས་པོ་དུ་མའི་ཁྱབ་བྱར་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འོངས་བའི་དོན་གཞན་དངོས་པོ་དུ་མ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲོན་མེའི་འོད་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན་སྒྲོན་མེ་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་ནོ། །དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་དུ་མ་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་མར་ཐལ་བ་དེ་ནི་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་གྲོལ་རང་གིས་ལྟ་བ་གཞན་དུ་སྤྱི་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་གནས་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྤྱི་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་མ་དེའི་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཡིན་པས་ཏེ། དུ་མ་བླང་བར་རིགས་པར་ཐལ། དུས་དེར་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་སྟེ། གྲུབ་པའི་དོན་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་དག་ཁས་བླང་བར་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གྲོལ་བ་ཆོས་ཅན། དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་འགའ་ཡང་ཁས་བླང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ཁས་ལེན་

པ་ལས་ཡང་ན་ནི་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་དམ་བཅའ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཁས་བླངས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དུ་མ་མ་ཡིན་ན་ནི་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་དང་གཉིས་ཀར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་གཉིས་མི་འབྲལ་བར་སྟོན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ན་བསལ་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ངེས་པར་མི་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་བརྗོད་པས་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་བོ། །འོན་ལྡོག་པར་རང་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ནི། ངེས་པར་འཛིན་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དུ་མ་མེད་པ་ཉིད་སྤྱི་ལ་གྲུབ་པས་སོ། །ཐལ་བ་ལའང་རྟགས་གྲུབ་ན་ངེས་པར་འཛིན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྟག་པར་སྒྲ་བས་ཁས་བླངས་པའི་ཡོད་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

འོན་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་དུ་མར་གཟུང་བྱ་མིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གདོན་མི་ཟ་བར་དུ་མར་ཁས་བླང་པ་སྟེ་གཟུང་བར་འོས་པར་ཐལ། དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ལ་དུ་མས་ཁྱབ་པ་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་

པས་ཐོབ་ཀྱང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། ཁས་བླངས་པས་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ལ་གནོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཁས་བླངས་པས་རིགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བས་སོ། །ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

རིགས་པས་ཐོབ་པ་མ་གྲུབ་བོ་"ཞེ[1]་ན། ཆོས་གཅིག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་ན་གནོན་མི་ཟ་བར་གཞན་དུ་མ་ཁས་བླངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་རིགས་པས་བྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྔར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་བསྟན་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཚད་གྲུབ་མེད་ཀྱང་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ལ་དུ་མས་ཁྱབ་ཅེས་པ་འདི་ནི་རྩ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་དུ་མས་སྟོང་བ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་ལ་ཡོད་པས་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་གནོད་བྱེད་འཕེན་པ་ཡིན་ལ་ཕྱོག་པ་སྤྱི་དུ་མར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱི་སྨྲ་བ་འདིར་ཡང་། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་དུ་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཅན་ནམ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་བསལ། ཐལ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་འཛིག་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།

༡ [མ་ཕྱི། ༡༨༨བ༣ན། ཞ * ཞེ]

འགོག་པ་ནི། ཐལ་རང་དེ་ལྟར་འགོད་པར་བྱེད་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །གྲོལ་བ་གྲངས་ཅན་བློ་བདེ་སེམས་པ་ཅན་མི་འདོད་ཕྱིར་གྲོལ་སངས་རྒྱས་པ་བློ་བདེ་སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྟོང་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་འཇིག་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་སེམས་པ་ཅན་དགག་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་པ་ཅན་དང་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད། སེམས་པ་ཅན་དང་སྐྱེ་འཇིག་མི་འགལ་ན་ཐལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱེ་འཇིག་ཀྱང་སེམས་པ་ཅན་དགག་པ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ལ་ལྡོག་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་སེམས་པ་ཅན་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་དགག་པ་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་དག་དང་སེམས་པ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ནི། ངོ་བོ་འགལ་བ་དེ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གང་ཡང་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤར་གྲང་རེག་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་གཅིག་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པས་གྲང་རེག་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལས། རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འགལ་བ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་པ་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གཅིག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལ་སྤྱིར་སྣང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཅར་ལྡན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐད་བཤད་པ

ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་གསལ་བ་གཅིག་དང་འདྲེས་པ་ན་དེས་རྣམ་པར་མ་བཅད་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དང་བྲལ་བར་ཁས་བླངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ་དེ་མེད་པ་དང་དུ་མ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་འབྲེལ་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཙོ་བོ་གཅིག་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཐལ་རང་གི་དོན་འདི་ཉིད་གང་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སོར་མོ་དུ་མ་དང་འབྲེལ་པའི་སེན་མོ་བཞིན། ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དུ་མ་ལ་ཡོད་པས་སོ། །འདོད་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་བཀོད་པས་གཅིག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཤད། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དང་དངོས་པོ་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ནི། འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡན་ཆད་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱི་གསལ་བ་ཐ་དད་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །སྤྱི་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་བ་དག་ནི་འགལ་ཟླ་གཅིག་དུ་མ་ལ་ཡོད་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་འགལ་ཟླ་གཞན་གཅིག་ཡིན་པ་བཏང་བ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནོད་པ་མི་ལེན་ན་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ

ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་དོན་བདེན་པ་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཚེ་འགོག་པ་ཡིན་པས་གནོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་ན། ཡིད་ཆེས་སུ་ཁས་བླངས་ནས་འཐད་མི་འཐད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་མ་དཔྱད་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དོན་ལ་མེད་པའི་རྟགས་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པས་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། རྟོག་པས་སྤྲུལ་པའི་རང་གི་མཐོང་བ་གྲུབ་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མེད་པར་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་རྟགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་སྨོས་སོ། །དེའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྒྲ་ཕྱོགས་ཡིན་པས་གང་རུང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་ནམ་མཁའ་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་གང་རུང་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། སྔར་བཞིན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་དོན་ལ་མེད་པར་བསྟན། དེས་ན་དོན་གྱི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བསྟན། ཉེས་སྤོང་གི་ཡན་ལག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར། སྒྲ་དང་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྤྱི་ནི་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་དཔག་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས

དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྒྲིས་བསྐལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉེ་བ་དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་འོན་ཀྱང་སྒྲ་བ་པོའི་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྦྱིལ་ཞིང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་མེད་ན་བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྒྲ་བུམ་གང་རུང་གི་ཕྱིར་བསྐལ་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། སྒྲ་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྒྲིས་ཉེ་བར་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་གཅིག་པར་དཔག་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྒྲིས་བསྐལ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་སྒྲ་བ་པོའི་རྟག་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པས་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཡང་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟག་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པས་སྒྲ་དང་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྒྲིས་ཉེ་བ་ལས་གཞན་དུ་བསྐལ་པར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྒྲིས་ཉེ་བར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ན། བུམ་པ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཅར་ཡོན་ཏན་དངོས་འགལ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དང་འདུ་བར་ཐལ། སྒྲ་དང་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་སྒྲིས་ཉེ་བར་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའང་ཡིན་ཉེ་བར་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་བསྡུ་བར་མི་འཐད་པས་བསལ་ལོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་

གང་ཟུང་གི་ཆོས་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟུང་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་གཅིག་པའི་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་ཉེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་རྟག་པ་དང་བསྙལ་པའི་ལྡོག་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟུང་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱས་ལ་དངོས་པོ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་ན་ནི་གང་ཟུང་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། གོང་བུའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་བ་མེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པའི་རྭ་ཅན་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་དེ་འདྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ནས་རྭ་མ་མཐོང་བ་ན། གོང་བུ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། རྭ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་དང་བ་མེན་གང་ཡང་ཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དོན་མ་གནས་པའི་གང་ཟུང་མ་གྲུབ་ན་ཡང་ངས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟུང་གྲུབ་པས་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་འདོད་བྱའི་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་འགྲུབ་ཀྱི་དེ་ལས་འདོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི། མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པར

ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་བྱ་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་རྟགས་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་དོན་གང་ལ་སྐྱེས་བུ་དེའི་འདོད་པ་ཡོད་པ་དེར་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ནི་སྐབས་དོན་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་མི་འབྲེལ་ན་བལྟ་བར་རུང་བ་ལ་ཉུས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟན་འདོད་པ་ནི། འདོད་བྱ་དངོས་པོས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟགས་ཡིན་པ་བསལ་བ་འདིས་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ངས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལུང་ལས་རྟགས་གྲུབ་པ་ཡང་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁས་བླངས་འདོད་པས་བྱས་པ་བསལ་མོད་ལུང་ཇི་ལྟར་བསལ་ཞེ་ན། ལུང་ཚིག་ནི་སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་ལ་འདོད་པ་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་ལུང་དེ་དག་གིས་བྱས་པ་སྟེ། བརྟགས་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཙམ་ནི་འདོད་པ་ལས་གཞན་འགོག་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདོད་བྱ་དངོས་པོའང་འདོད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞུགས་ལ་བསྟན་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་རང་གིས་མཐོང་བར་ཁྱད་མེད་པ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བའི་སྒྲས་སྒྲུབ་བྱེད་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ཅི་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡིན་པར་དགོས་སུ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་ནམ་ཤུགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་བསལ་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། རྟོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཚིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཚིག་ཆོས་ཅན། སྒྱི་རིགས་ནས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་སྒྱི་རིགས་ནས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚིག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཚིག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པ་སྟོན་པ་ནི། ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། དེ་དག་རང་ཉིད་དང་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཤད་པ་ནི། དོན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དང་རྟགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན།

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མཐོང་གི །ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནིའི་སྒྲས་རྟགས་ཚིག་ལ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྷག་པོ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་པ་ནི། སྒྲ་གཅིག་ཅེས་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱུད་པ་ཡིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པའི་ཚིག་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་དྲན་ལམ་དུ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་བརྗོད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བརྒྱུད་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་དྲན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྟགས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟགས་ཚིག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དང་། རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་

སྔོན་པས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་རྩོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚིག་རྟགས་དྲན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཚིག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་དང་ཤེས་འདོད་དང་སྐབས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། དེ་ལས་རྟགས་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤྱར་རྟོགས་པ་པོ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཤེས་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་མངོན་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་རྟགས་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སོགས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྒོལ་བས་སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ལས་འགའ་ཞིག་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་རྒོལ་བས་ཕན་འདོད་ཀྱིས་དེ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རམ། གཉེན་པོར་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་འཇུག་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་པའི་རྟགས་ཚིག་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། དེ་ལས་སྒྲ་གཅིག་པའི་རྟགས་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཚིག་འཇུག་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚིག་སྐྱོན་མེད་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བརྒྱུད་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་ཡན་ལག་གི་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་བར་མ་ཆད་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ནི། རྟགས་དེའི་ཚིག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་མ་བསྟན་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་གྱི་ནུས་པ་དྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་ལ་གོ་བྱའི་ཡུལ་མེད་ན་གཏན་ཚིགས་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཟེ་ཚོམ་མི་ཟ་ནའང་རྟགས་མི་འཇུག་པས་ཟེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པའང་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཅི་སྟེ་གཅིག་གིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོར་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་མེད་ཀྱང་དོན་གྱི་གོ་བ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཙུང་ཟད་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཞེས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཉིད་དོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ལས་མ་ཚང་ནའང་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་ཕྱོགས་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕྱོགས་ནི་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེས་ནའོ། །རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་རུང་གཅིག་མ་བརྗོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་སྒྲུབ་པའི་ངག་བརྗོད་པ་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤུགས་ལ་བསྟན་བྱ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་གཏན་

ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྟོད་སྤྱང་གིས་མཚམས་སྦྱར། མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བར་ཐལ། དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་མེད་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་པ་འོ་ན་ཞེ་ན། ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་བྱ་མིན་ཡང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལོག་རྟོག་དེ་བཟློག་པའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བཏུས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་མ་ཟིན་པའོ། །ཁོ་ན་ནི། གྲུབ་མ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དང་དཔེར་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བའོ། །རང་ཉིད་ནི་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པའོ། །འདོད་པ་ནི། རྒོལ་བས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའོ། །མ་བསལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དང་པོ་བཞི་སྦྱིར་བསྟན། མ་བསལ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེལ་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན། ལོག་རྟོག་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་རང་གི་

ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ངོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་བ་དེས་ན་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་ན། དཔེར་ན། སྒྲ་ནི། མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མིན་པའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ངོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ། དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན་མངོན་གསལ་དུ་སྒྲ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བྱས་པ་དང་གྲངས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་མ་སྨྲས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་ཅིང་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ངོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་སྨྲས་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་བཞི་པས་རྒོལ་བ་རང་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་གཟུང་ངོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བརྟེན་པ་ན་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་ལྡོག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་ལོག་རྟོག་ཙུང་བས་རྒྱས་བཤད་མེད་ལ་གཞན་བཟློད་བྱ་མང་རིམ་གྱིས་གོ་ལྡོག་སྟེ་སྟོན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་དང་། ཁོ་ན་དང་། ཞར་བྱུང་རྒྱས་བཤད་ལས། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་སྨོས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་ནི། མ་སྨྲས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་དོན་གྱིས་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། སྨྲས་མ་ཟིན་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ལན་ལ། སྐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མདོར་བསྟན། དཔེ་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་པ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་བརྟུད་ཅིང་དྲིས་པ་ན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་རྟགས་སམ། སྒྲ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན། གྲངས་ཅན་པ་མིག་སོགས་འདུས་པ་དེ་རྟག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་པས། མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན་མིག་སོགས་འདུས་པ་རྣམས་འདུས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་བདག་གི་དོན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པར་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞེ་འདོད་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་

ཡིན་པ་དགག །དེ་གཉིས་བཅས་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མཚོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཞེ་འདོད་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་ངག་ཏུ་མ་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པས་ཁྱབ་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨོས་སོ། །འདིར་སྐབས་ཀྱི་རྗེན་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བདག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་འདི་ཉིད་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་བཏུས་སུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་ངོ་བོ། །

ཡང་ན་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གནོད་པ་མེད་ལ་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། སྒྲས་མ་ཟིན་དོན་ནི་འགའི་ཡང་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤྱངས་པའི་ཚིག་གིས་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པ་རིམ་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཆོས་གཞན་མ་སྤྱངས་པའི་སྒྲས་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲས་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་ཞིག་ཐ་དད་ཅིང་མི་འདྲ་བར་ཟད་ཀྱི་སྒྲས་གང་དུ་བཟུང་ཡང་དོན་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐབས་སུ་བབས་པ་དགག །བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དགག །དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། དངོས་དང་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བདག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་སུ་བབས་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དྲིས་པའི་སྐབས་དོན་གང་གིས་འཕེན། ཆོས་ཅན་གྱིས་འཕེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་དེའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱིས་འཕེན་པ་མིན་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཕེན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་གི་དོན་འགྱུར་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་པ་གང་གིས་གཞན་གྱིས་དོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟར་སྨྲས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་འཕེན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྨྲས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་དོན་འགྱུར་དང་འབྲེལ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ཅིང་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དགག་བྱའི་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱར་འཕེན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ། འབྲེལ་མེད་སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་འཕེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། འགལ་བའི་རྟགས་སུ་ཐལ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་འགོག་ལ་དགག་བྱ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་འགྱུར། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དགག་བྱའི་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་སྟེད་ནི།

མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་འགར་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཆོས་ཅན། རྟགས་གང་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་ལན་ནི། ངག་ཏུ་སྨྲས་པའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་དེས་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་དེ་བཀག་ན་རྟགས་འགལ་བའི་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་གྱི་གཞན་མ་སྨྲས་པའི་ཆོས་བཀག་ཅིང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ནི། སྨྲས་པ་དང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཆོས་ཅན། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཞེ་པས་འདོད་ཀྱང་མ་སྨྲས་པས་དེ་བཀག་ཅིང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འགལ་བའི་རྟགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྨྲས་ཆོས་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགལ་བའི་རྟགས་སུ་ཐལ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་དེའི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བསགས་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྔར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བ

ཡང་ཞེ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཡོད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་དེ་དཔེ་ལ་མེད་པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་སྐྱོན་འདོད་པ་ཉིད། ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གཞན་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན་བདག་ཤེས་རིག་དེ་ལ་གཞན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་བདག་གི་དོན་འགྱུར་དེ་ནི་མ་ཐུན་དཔེ་མལ་ཆ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། འགལ་བའི་རྟགས་སུ་ཐལ། རྟགས་ཆོས་སུ་གྲུབ། འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འགལ་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པས་འགལ་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཞེ་འདོད་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྟགས་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཅི་ཡིན་ཏེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གལ་ཏེ་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་རྩོད་ཅིང་དྲིས་པས་བདག་ཡོད་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཏེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྨྲས་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟག་འདུས་བསགས་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་འདོད་པ་སྨྲས་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨྲས་པ་ཙམ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དོན་མེད་པར་འགྱུར། ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་བླངས་ཏེ། སྨྲས་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་མེད་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་རྐྱེན་ཤྲཱི་ན་རེ། ཧ་དྲ་ཏ་རིས།

ཤེས་པར་ལྡན་དང་ཕྱི་དོན་དང་། །
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟེ། །
དེ་དེ་སྒྲས་བརྗོད་པས་རྟོགས་པས། །
སྤྱི་ར་ནི་འབྲེལ་པར་རབ་ཏུ་གནས། །

ཞེས་བཤད་པས་སྒྲ་གཅིག་གིས་བརྗོད་འདོད་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱིའི་དོན་དང་སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོ་གོ་བར་ནུས་ཏེ། གོ་ཞེས་པས་བརྗོད་འདོད་བ་ལང་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ག་དང་། ཨོ་དང་ཨུ་འགོག་པར་ནུས་པས། བརྡ་མ་བྱས་ཀྱི་གོང་ནས་ཤེས་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་གོ་བར་བྱེད་ལ། རྣམ་དབྱེ་མཐོང་ནས་ཕྱི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་དབྱེ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྡན་དུ་གྲུབ་པའམ། རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་དོན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲོ་ར་རོ། །ཚིས་མཆོག་ན་རེ། སུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པར་སྨྲ་བ་དག་ནི། དཔེར་ན། འགྲོ་བའི་ཕྱིར་བ་ལང་ཞེས་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་མིང་གི་སྒྲ་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་པས་ལྷས་བྱིན་ཞེས་འཆད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི། མིང་གི་སྒྲ་མིང་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་པས་དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་ཞེས་པའི་མིང་གི་སྒྲའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཅན། མིང་ཅན་དང་འབྲེལ་པ་བརྡ་བྱས་པའི་སྔོན་རོལ་བརྡ་མ་བྱས་པ་ན་དོན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དང་པོ་དོན་ཙམ་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོ། བཞི་

པ་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པ། ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས། དྲུག་པ་འབྲེལ་པ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་བོད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱི་རོལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ཡང་མ་སྨྲས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་དབྱེ་མཐོང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དོན་དང་ལྡན་པར་ཡང་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྲོལ་བ་རང་ཉིད་འདོད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འདོད་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་སྨྲས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ། གཞན་གྱི་དོན་ཙམ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་པའི་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ཙམ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་གི་དོན་ནི་མ་སྨྲས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པས་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་སྙེ། སྨྲས་པ་དང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་དེ་དག་འདུས་པས་གཞན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་སྟེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ན་འདོད་པ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱར་དག་ཏུ་མ་སྨྲས་ཀྱང་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེ་མཐུན་དཔེ་

ལ་མ་ཆང་བ་ཡང་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཉེས་པ་དང༌། སོགས་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབས་ན་རྟགས་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། མཇུག་བསྡུ། རང་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་བཞིའི་དང་པོ་ལ། མ་སྨྲས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་སྲུ་སྐྱེགས་རྒྱང་འཕེན་པའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གི་དཔེར་བརྗོད་སྨྲས་པ་ནི། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བས་ལུས་སེམས་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱིས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཉིད་སེམས་པ་ཅན་དུ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ཆང་གི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་པས། སྐྱེས་བུས་བཟུང་བའི་བུམ་པ་ལ་ བློ་རྩེ་གཏད་ནས། བུམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྱུང་བ་ཉིད་མངོན་པར་གསལ་བའི་སེམས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་བུམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་གཉིས་པ་སྟེ་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་བུམ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྟིག་པ་ལ་གང་རུང་གི་སྐྱིའི་གཉིས་བཅས་སུ་གྲུབ་ཅིང༌། རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པའང་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ལོག་པ་ལ་ཨུཏྤ་ལ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའང་ལོག་པས་ལྡོག་པ་གྲུབ་ཅིང༌། བུམ་པ་ཉིད་བུམ་བཅས་སུ་འགལ་བའི་

ཤུགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་བཅས་སུ་གྲུབ་ཅིང་མ་སླས་པས་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ལ། བུམ་པ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་གཉིས་བཅས་སུ་གྲུབ་པས་སྐྱེས་བུ་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་ལ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་མཐུན་དཔེ་རྟོག་པ་ནི་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། འོན་ཏེ་ཁྱད་པར་སྐྱེས་བུའི་གཉིས་བཅས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་ཆོས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་བུམ་གྱི་སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་བཅས་བསྒྲུབ་བྱར་འཕེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

དགག་པ་ལ། ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དགག །སྤྱི་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དགག །ནུས་ཡུལ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག །ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་སུ་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་སྐབས་སུ་བབ་ཀྱང་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འཕེན་པ་ལ་གཉིས་བཅས་ཙམ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཡང་ན་ནི་མི་འདོད་པ་བུམ་པ་བུམ་པའི་གཉིས་བཅས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཉིས་བཅས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་

ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པས་ནུས་ཡུལ་དུ་བྱས་སམ་མ་བྱས། མ་བྱས་ན། བྱམ་པ་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་ཡིན་པ་དེས་འགྲུབ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པས་ནུས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་དེས་འགྲུབ་པར་ནུས་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་ནུས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འགལ་བས་སོ། །རྟགས་དེས་ནུས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་ཆོས་ཅན། དེ་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཆོས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་མ་རེག་སྟེ་རེག་པར་འགྱུར། རྟགས་ཀྱིས་ནུས་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲས་མ་ཟིན་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ་སྒྲས་ཟིན་པའི་དོན་ནི་སུམ་འབྱིན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཏོལ་བ་དེས་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་ངེས་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྟེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞིང་ཕྱི་གཏོལ་གཞན་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅེས་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ན་སྒྲས་མ་ཡིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པའི་བརྟག་པ་དང་བྲལ་བ་ནན་གྱིས་འཇུག་པ་གསལ་བར་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་སུན་འབྱིན་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་དེས་ན་བྱམ་པ་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པས་འཕེན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ནུས་པས་ཁྱབ་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱར་འཕངས་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཇི་སྙེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་

བྱེད་སྲུན་འབྱིན་པའི་ཡུལ་ཀྱང་ཡིན་པས་གཉིས་བཅས་ཙམ་སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན། ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་སྒྲུབ་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད། བུམ་པའི་གཉིས་བཅས་སྒྲུབ་ན་མི་འདོད་པས་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། གང་རུང་གི་སྤྱི་དགག །སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག །དེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའང་བཀག་པར་བསྟན། ཀུགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལ། ལུས་བཀག་པས་སྤྱི་དགག །བུམ་པ་བཀག་པས་སྤྱི་དགག །གཉིས་ཀ་བཀག་པས་སྤྱི་དགག་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྷ་བུའི་ལུས་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་དོགས་ནས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མེད་དོ་ཞེ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡ་གྱལ་ལུས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལུས་བུམ་གཉིས་ཀ་བུམ་པ་ལས་གཞན་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་སྲིད་པ་ཡིན་ན་ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་གཞན་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་བདེན་ཚིག་ཏུ་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་རུང་གི་སྒྲ་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་མ་ཡིན་ན་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་སྨོས་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀ་ལ་ཟ་བ་སྲིད་ན་ལྷ་མཆོད་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཟའོ་ཞེས་སྨོས་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་ལས་ལྷ་མཆོད་གཅིག་ཟ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པའམ་གང་རུང་གཅིག་ཟ་བ་ལ་སླ་བ་པོ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མེད་ན་ནི་གང་རུང་ཟ་ཞེས་བརྗོད་ནུས་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་འདོད་མེད་ན་ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་བུམ་ལས་དོན་གཞན་སློས་མི་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་བཀག་པས་སྤྱི་ཁེགས་པར་མ་ཟད་བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པ་འདི་ལས་ཀྱང་ལུས་བུམ་གྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཁེགས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་བུམ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བུམ་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲོལ་བས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཞན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། གཉིས་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཤུགས་ཀྱི་ལུས་ཉིད་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུར་པའི་གཉིས་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངག་གི་དོན་དུ་རྣམ་པར་གནས་པར་ཐལ། ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་སློས་ཤིང་བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་དམ་བཅར་སློས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། གཉིས་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ངག་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་ཐལ། ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ཅིང་ལུས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའི་ཚིག་འདི་ཆོས་ཅན། འགལ་བར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་པ་རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བུམ་པ་ནི་བུམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་

བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་ལུས་ཉིད་ཀྱི་གཉིས་བཅས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་འགལ་བར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུང་པན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིང་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ན། གང་རུང་བརྗོད་པས་བསལ། ལུས་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཞེས་སློས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཡང་བུམ་པ་རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དེ་དང་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་སྤྱི་ལ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ལུས་བུམ་གང་ལ་ཡང་བུམ་པ་དོན་གཞན་བརྟེན་པ་མི་སྲིད་པ་འདིའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་སྦྱར་ལུས་བུམ་ཚོགས་པ་དཔེ་དང་ཆོས་ཅན་ལས་དོན་གཞན་བཀག་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་ལ་འདིར་ལུས་བུམ་སོ་སོ་བཀག་ནས་འགོག་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གསལ་བ་ལུས་བུམ་ཐམས་ཅད་ལ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་ན་ལུས་བུམ་དེའི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་རིགས་བཞི་གང་རུང་གི་སྤྱི་ཉིད་མི་སྲིད་པའམ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔ་པོ་གང་ལ་ཡང་

བརྟེན་པ་མེད་པས་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལྷ་པོའི་སྐྱི་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་གྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་གཞན་རིག་མ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་དེའི་ཤེས་པ་མ་འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་དེའི་དོན་གཟུགས་རང་མཚན་གསལ་བར་རྟོགས་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དབང་དེ་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དབང་དེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་སྐྱེ། ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་རྐྱེན་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་གཞན་རིག་མ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་དོན་རང་མཚན་གསལ་བར་རྟོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་སོགས་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་སོགས་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབང་པོ་ལྟ་གང་ལ་ཡང་མི་བརྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལྟ་གང་རུང་གི་སྐྱི་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་སྦྱར་ན་ལུས་བྱུམ་དེ་གཉིས་གཅིག་བྱུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཅིང་གྲུབ་ན་བྱུམ་པ་དང་ལུས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་སྤྱི་རགང་ཡང་རུང་བའི་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ལུས་བྱུམ་གཉིས་ལས་གཅིག་བྱུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དེ་ལྟ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྐྱང་པ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་དོགས་ནས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་བྱུམ་པ་ཡང་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཁས་མ་བླངས་པས་སོ། །བྱུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བྱུམ་གང་

རྟུང་གི་སྤྱི་དང་ལྡན་པ་ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་བུམ་གང་རྟུང་གི་སྤྱི་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་སྐྱོན་བསགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུས་བུམ་གང་རྟུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ན་ལུས་བུམ་གང་ལ་ཡང་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་དག་ལས་གང་ཡང་རྟུང་བ་ཞིག་ལ་ཟན་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གང་རྟུང་གི་སྤྱི་ཟན་སྦྱིན་བྱར་བསྟན་ལྷས་བྱིན་ལ་ཟན་སྦྱིན་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་མཆོད་སྦྱིན་ལ་ཡང་ཟན་སྦྱིན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་ཟན་སྦྱིན་བྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་སྲིད་དམ་དེ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །མི་འགལ་ཏེ། ལྷ་མཆོད་གང་རྟུང་ཟན་སྦྱིན་བྱར་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལྷས་བྱིན་འབའ་ཞིག་ལ་ཟན་སྦྱིན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་ངེས་པ་ལ་སྐྱེར་བ་དགག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་དགག་ཚིག་སྨྲོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་མཆོད་གང་རྟུང་ཟན་སྦྱིན་བྱར་དམ་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་ཕོ་ན་ཟན་སྦྱིན་བྱར་ངེས་པ་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་དགག་ཚིག་སྨྲོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷ་མཆོད་གང་ཡང་རྟུང་བ་ཟན་སྦྱིན་བྱར་སྨྲོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་ཕོ་ན་བྱར་ངེས་པར་ཐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་རྟུང་སྨྲོས་པས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཐལ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལུས་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་ཡོད་ན་གང་རྟུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་ལུས་བུམ་གཅིག་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོངས་བཟུང་ཡང་མི་འགལ་བ་ཡིན་ན་ལུས་བུམ་གང་ཡང་རྟུང་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེས་སྨྲོས་པ་འདི་ནུས་ཤིང་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་མཆོད་གཅིག་ཟ་ཡང་གང་

ཡང་དུང་བ་ཟའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐབས་སུ་བབས་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་མི་སྲིད་ན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་གང་དུང་གི་སྒྲ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གང་དུང་གི་སྒྲ་འདིའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་མ་ངེས་པ་སྲིད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མཆོད་གཅིག་ཟ་མི་སྲིད་ཀྱང་གང་ཟ་སྲིད་པ་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བུམ་པ་ཁོ་ནའམ་ལུས་ཁོ་ནས་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ངེས་པར་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་གང་སྲིད་པ་དེ་འཛིན་པ་ཡིན་ན་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་གང་དུང་གི་སྒྲ་སྨོས་མི་ནུས་སོ། །ཟ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་གང་དུང་གི་སྒྲ་ནི་གཅིག་ཟ་ཡང་ནུས་ལ། གཉིས་ཀ་ཟ་བ་སྲིད་པ་ངེས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གང་དུང་གི་སྒྲ་ནི་གཉིས་ཀ་ཟ་སྲིད་ན་ནུས་པ་ཡིན་ཞིང་དེའང་སྐབས་དང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་ལུས་བུམ་གཉིས་ཀ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་དགོས་ན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལུས་བུམ་གྱི་གཉིས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་བུམ་གྱི་དོན་གཉིས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཉིས་བཅས་སུ་འབྲེལ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་སམ་ཡང་ན་བུམ་པའི་གཉིས་བཅས་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་བརྟག་པ་དང་ལུས་ཀྱང་ཡིན་ལ་བུམ་པའང་ཡིན་པའི་གཉིས་བཅས་ཡིན་ཞེས་བསྡུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ལ་ལུས་བུམ་གང་དུང་གི་སྤྱིའི་གཉིས་བཅས་ཅི་ཞིག་སྒྲུབ་པར

ནུས་ཏེ་མི་ནུས་པར་ཐལ། བུམ་པ་ལ་ལུས་བུམ་གྱི་གཉིས་བཅས་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་བཅའི་ཚིག་གི་ཚུལ་ནི་ཆོས་ཅན་བསོག་སྟེ་བརྗོད་བྱ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པར་བརྟག་པ་དང་། བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་ཆོས་གཉིས་སྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་ན་ཆོས་གཉིས་གང་རུང་གི་སྤྱི་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ནི་བསྡུ་བ་དང་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་པ་མིན་པས་དེ་དག་གང་རུང་གི་སྤྱི་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་ཅེས་སྒྲུབ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་བརྟག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱོགས་སུ་སོ་སོར་ཚད་མས་ངེས་པ་ནི་གཉིས་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་སྲིད་པ་མི་འགལ་ན་ཕྱོགས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་སྲིད་པ་འགལ། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་དེ་ཕྱོགས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། གཉིས་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་

གཉིས་བཅས་ཞེས་ལུས་བུམ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་སྤྱི་ར་བརྗོད་ཀྱང་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་བུམ་པའི་གཉིས་བཅས་ནི་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་བུམ་གང་རུང་གི་གཉིས་བཅས་ཞེས་སྤྱི་ར་བརྗོད་ཀྱང་བུམ་པ་བུམ་པའི་དོན་གཞན་གྱི་གཉིས་བཅས་སུ་འགལ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་སྒྲའི་དོན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་འོངས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་འགའ་ཞིག་སྤྱི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་རིའམ་ཤིང་ལ་འོང་བ་འགལ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ལ་དོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་སྒྲས་ལུས་ཀྱི་གཉིས་བཅས་མི་གོ་སྟེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་གིས་ཟིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཛ་མད་ཨགྣིའི་བུ་རྣ་མ་ཞེས་པས་ཁྱད་པར་གོ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་གྱི་སྒྲ་ཉེ་བར་བྱས་པ་སྟེ་ཟིན་པ་ཉིད་ནི། སྤྱིའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི་དེའང་ཡིན་པས། འོན་ཀྱང་སྐབས་ནི་སྒྲ་མེད་པའི་རྗོམ་པ་ཙམ་སྟེ། སྔོན་དང་ཟས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེནྡྷ་པའི་སྒྲས་རྟ་དང་ཚྭ་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཤུགས་ནི། ཕྱིར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །སོགས་པ་ནི། བེ་ཅུ་དང་བཅས་པའི་དབྱུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡན་པ་དང་། བེ་ཅུ་མེད་པའི་དབྱུག་པ་ཞེས་བྲལ་བའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་སྤྱི་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་"པའི[1]་ལུས་བུམ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༥༠ན༥ན། བའི * པའི]

དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལུས་བུམ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཏེ། ལུས་བུམ་གཉིས་ལ་གཅིག་ཀྱང་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཁྱེད་བྱས་པ་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པར་མཚུངས། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གྲུབ་ཟིན་སྒྲ་གཅིག་པ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་བུམ་པའི་མི་རྟག་པ་སྒྲ་ལ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་ཅེས་ཁྱོད་པར་གྱིས་རྟོག་ན་སྐྱོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བུམ་གྱིས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ན་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ལ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །མི་རྟག་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་བུམ་འགའ་ཞིག་བུམ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པར་ཁས་ལེན་ན་ལུས་བུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པས་སྤྱི་དོན་གཞན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་བ་གསུམ་ལས། རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པས་ཁྱབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་བྱས་པས་སྒྲ་གཅིག་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་བཞན་དག་ཆོས་ཅན་ལ་འགོག་པ་ཡང་རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་པས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་

པ་ནི་ཆོས་དོན་གཞན་འགོག་པ་ནི་སྒྲ་ནི་སྒྲ་གཞན་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདིའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོར་གནས་པས་བྱས་པ་གྲུབ་པར་གཞན་གྱི་ཆོས་འགོག་ནུས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་མིན་པས་རྟགས་འགལ་བ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་མི་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་གཅིག་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་ཀྱང་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་འགལ་བ་མེད་དེ། སྒྲ་གཅིག་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་གཅིག་པའི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྐྱལ་བ་དེས་སྒྲ་ལ་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྐྱལ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་པ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་གཅིག་པའི་སྒྲ་གཞན་དང་ལྡན་པ་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བས་སོ། །སྔ་མའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ནི། རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་འགའ་ཡང་མེད། ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་འགོག་པ་ལའང་འདོད་པ་ལ་

གནོད་པ་མེད་པར་སྒྲུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་གཅིག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པས་སྒྲ་གཅིག་པ་ལ་མི་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་གྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་ལ་གནོད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཚོགས་སྤྱི་འགོག་པ་ཁོ་ན་འགལ་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགལ་བའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་འགལ་བར་བཞག་གོ །འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་འགོག་པ་དེ་ནི་བྱས་པའི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་རེས་འགའ་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེས་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་སྨྲ་བས་ནམ་མཁའ་རྟག་སྟེ། མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མ་བྱས་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་སྤྱི་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འགོག་པའི་འགལ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ། །མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། མིག་སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དག་ནི་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ཏེ་འདུས་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཉིད་སྒྲས་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དབང་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་″སྐྱི[1]་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ཏེ་ལུང་དང་སྦྱར། ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་ལས། རྒོལ་བས་འདོད་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྨོས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྷ་བུ་གཅིག་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་དུ་མ་རྣམ་པར་གཞག་ཀྱང་དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིན་གྱི་རང་ཉིད་དེ་རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་ཅིང་ཁས་བླངས་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ཁས་མ་བླངས་པ་ན་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཡང་བླངས་པ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩོད་པའི་དུས་སུ་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླང་བྱ་མ་ཡིན་ལ། ཅི་སྟེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླང་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ཚེ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སྨོས་སོ། །དེ་འདོད་པས་བསལ་ཟིན་ནོ་ཞེ་ན། འདོད་པའི་སྒྲ་ཡོད་པ་དེར་རྒོལ་བས་འདོད་པ་ལས་གཞན་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཟློག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་མདོ་མཛད་པར་རང་གིས་མཛད་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པར་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༤༡བ༣ན། ཀྱི * སྐྱི]

ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་ལྗོང་དོན་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའི་གནས་ལྡོག་པར་བཤད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོགས་པ་སྐྱེད་ནས་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་མཐོང་ཞིང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྨོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྗོང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གནོད་ན་རྟགས་དང་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཚོགས་སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་ལྗོང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ལྗོང་དོན་ལ་གནོད་ན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་དགག་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ན་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པ་ལྗོང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་ལྔའི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། ལྗོང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐོང་བ་ཉིད་བྱེ་བྲག་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་གཅིག་ན་རེ། བྱེ་བྲག་པས་བྱས་པས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་ན། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོན་པ་གཟེགས་ཟན་གྱི་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པར་བཤད་པས་དེའི་བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་བ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྒྲ་གཅིག་ན་ནམ་མཁའ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགལ་བས་གནོད་ཅིང་དེ་ལ་གནོད་ན་ཡང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའམ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་དམ་བཅའ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དག་ནི་སྐྱོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། ལྗོང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དྲི་ལ་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལྡོག་པ་ན་བྱས་པ

ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་བཀག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་ལས་གྲུབ་པའི་དྲི་ས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། བྱས་པ་ནི་རང་རྒྱུ་ལས་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱེས་པས་སྐད་ཅིག་མ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་དེ། མ་གྲུབ་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ཟིན་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་པའི་རྟེན་མི་དགོས་ སྟེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ནི་རང་རྒྱུ་ལས་གནས་ལ་དེ་ནས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱས་ཡོད་ནི་ཡོན་ཏན་མིན་ཏེ། རྫས་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་དང་དྲི་ཡང་བྱས་ཡོད་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །

དེས་ན་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དགག་ནུས་སོ། །སའི་ཡོན་ཏན་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཀག་པས་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། དེ་བཀག་ཀྱང་རྟགས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་མཚུངས་ཏེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡུལ་འདིར་ཆོས་ཅན་སྒྲ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་དེའི་ཆོས་སུ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད། དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་ན་མ་སྨྲས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་བདག་མེད་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པ་འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པའི་

སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་བྱར་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ནི་དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་སའི་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་ལ་ལུང་ལ་ལོངས་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པའི་རྟགས་འགལ་བར་ཁས་མི་བླང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པས་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་མིན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། འོན་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒོལ་བས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དགག །དམ་བཅའ་དགག །དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་སྤྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བས་སྒྲུབ་འདོད་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ནི་ཚོགས་སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ནི། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་འཇུག་པ་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ངག་འཇུག་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་འདོད་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོགས་སྤྱིའི་

ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དཔག་འདོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དཔག་འདོད་འདི་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ཞེས་འདོད་ལས་བརྒྱུད་ཅིང་དྲིས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པའི་ངག་འབྱུང་བས་སྐབས་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒོལ་བའི་དཔག་འདོད་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒོལ་བ་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལས་དཔག་འདོད་ལས་ལྡོག་པའི་མ་ཡིན་དགག་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་དགག་པ་འཇུག་ཀྱང་སྒྲ་སྟེ་དགག་ནུས་བཞིན་དུ་ནན་གྱིས་དཔག་འདོད་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་སྦྱོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་དཔག་འདོད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དཔག་འདོད་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་སྐབས་དེ་དག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་འདོད་པའི་སྐབས་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་ཁྱེད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བས་རིགས་པས་གནོད་པ་ན་གསལ་བར་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་སུ་མ་བབ་པ་ལ་སྒྲུབ་འདོད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་འདོད་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཞིང་དེ་སྒྲུབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྲས་བུའི་རྟགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་དང་བྲལ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་དཔག་འདོད་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིས་ནི་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུང་ལ་གནོད་པ་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་དང་། རྟགས་ལ་གནོད་པ་དང་། གནས་གསུམ་ག་ལ་དཔྱོད་པ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་དང་། མི་རིགས་པ་དོར་བས་རིགས་པ་ལ་གནོད་པ་དགག་པ་དྲུག་གི་དང་པོ་ནི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ཅིང་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་ན་དེ་འགྲུབ་པས་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེས་ལུང་དོན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་ཀྱང་གཞན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་གཅིག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གནོད་དེ་མི་གནོད་པར་ཐལ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་གཅིག་པའི་རང་ལྡོག་ཀྱང་མིན་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་ཟླའང་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཟླ་ལ་གནོད་ན་དེ་ལ་གནོད་དེ། དཔེར་ན། བདག་མེད་ལ་གནོད་ན་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་གིས་མི་གནོད་པའི་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་འདིར་ལུང་གིས་གནོད་པའི་རྟགས་བྱས་པ་སྒྲ་གཅིག་པའི་གོ་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེ་གནོད་པ་དང་། དེར་ཡང་འབྲེལ་མེད་ལ་གནོད་པ་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བ་ལུང་ལ་ལྟོས་པ་མེད་དེ། ལུང་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྐོག་གྱུར་ལེགས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་ལུང་དང་འགལ་ཡང་དེ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་

ཏེ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རང་གི་ཡུལ་འཇལ་བ་དེའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ལུང་གི་རྗོད་པ་དོར་བར་འགྱུར། དེའི་ཚེ་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དུས་དེའི་ཚེ་ལུང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་འདོར་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་ཉིད་སྨྲོས་པས་ལུང་ཁས་བླངས་ཀྱང་རྗོད་པ་འདོར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དུས་དེའི་ཚེ་ལུང་ཁས་བླངས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་དེ་ལུང་འདོར་བའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། རིགས་པས་དཔྱོད་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ནམ་གྱི་ཚེ་ལུང་གིས་གནོད་ཅེ་ན། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་དམ་བཅས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ནི་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་འཛིན་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞི་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་དང་ནི་འགལ་བར་སེམས་ཤིང་དམ་བཅའ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གནས་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་རིགས་པ་འཕོར་ན་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ལེན་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་

དང་བདག་མེད་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དེའི་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་ཟླ་ལ་གནོད་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའི་ཆོས་གཞན་ལ་གནོད་པས་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འགལ་བ་སོགས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་ལ་དཔྱོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཟུང་བས་ལུང་དང་མི་འགལ་བ་གཏན་ཚིགས་སུ་གླང་ངོ་ཞེ་ན། ལུགས་འདི་རིགས་པར་སྨྲ་བ་གང་གིས་བྱས་ཏེ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་མིང་ཡང་མེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱུགས་རྫི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དུ་བས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་འཛིན་ཏེ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་ཐུབ་དཔེ་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཞིང་ངེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་རྟགས་ལ་ལུང་དོན་མ་ལུས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་ལུང་དོན་མ་ལུས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་ལྡན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ནི་མ་ལུས་པ་ལུང་ལས་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་མ་ཐུན་དཔེར་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་རྟགས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ལུང་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། ལུང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་མཐོང་བ་ལ་མ་ཐུན་དཔེར་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ནི་ལུང་མི་ཤེས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཚིག་ལས་ཕ་རོལ་པོ་སེམས་ལྡན་དང་། དུ་བ་ལས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་དམིགས་རུང་མི་དམིས་ལ་སོགས་པ་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པས་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་དང་། རྒྱུ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་མཁས་པོ་འགའི་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ལུང་ཤེས་པ་ལ་ལུང་དོན་ལ་གནོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་དེས་ཀྱང་རྟགས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་སྐྱེས་བུས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པའི་དོན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་ཤིང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལུང་མི་ཤེས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ནུས་པ་ལ་གཞན་ལུང་ཤེས་པ་དག་ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེས་ཅི་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །

དྲུག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་ཤེས་པས་ལུང་དོན་ལ་གནོད་ན་དོན་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པས་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ལ་ལར་ལུང་དོན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་རིགས་པ་མིན་པས་རྟགས་བྱས་པས་བཀག་པས་ན་རིགས་པར་སྨྲ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་པ་དག་ཀྱང་དགག་པར་བྱའོ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མི་རིགས་པ་གཅིག་སྨྲས་པས་རིགས་པར་སྨྲ་བ་བརྒྱ་ཡང་ཟློག་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་རིགས་ཁྲོས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ལུང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནང་པའི་ལུང་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བརྗོད་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ཀུན་ལ་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉམས་ཏེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་ན་འགལ་བར་བསྟན། བསྟན་བཅོས་ལས་གནོད་པས་འགལ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། གཏན་ཚིགས་ལུང་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འགལ་བའི་རྟགས་ཡིན་ན་དེ་འགལ་བའི་རྟགས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་ལ་གནོད་པས་འགལ་བ་སྤྱིར་དགག །དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་གྲུབ་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མི་གནོད་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་པས་འགལ་བར་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཡུལ་གཞན་ལ་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ཡུལ་གཞན་དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བྱས་པས་བཀག

པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར། ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་ན་རྟགས་འགལ་བ་དང་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནོད་ན་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་གཞན་དང་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་གནོད་པས་ནི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པས་སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་གཅིག་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོན་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་དང་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའམ་ཚུལ་གསུམ་ནི་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་བྱས་པ་དེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་རྟགས་གཞན་རྫོལ་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་རྟགས་འགལ་བར་འགྱུར། ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡང་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྟགས་བྱས་པའི་སྐྱོན་ནི་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་མོད། ཆོས་ཅན་ཡུལ་གཞན་དྲི་ལ་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ལ་གནོད་པ་བྱས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་དོན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནོད་ན་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་ལ་ནི་སྒྲ་གཅིག་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱར་སྐབས་སུ་བབས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་སུ་བབ་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ། གནོད་པ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དུ་དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཅན། དེ་བཀག་ནའང་བྱས་པས་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར། བྱས་པ་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ན་སྒྲ་ལ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་པའི་དམ་བཅའ་བསལ་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེས་སྒྲ་གཅིག་པའི་དམ་བཅའ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ན་དྲི་སའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་གཅིག་པའི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ལ། ཁས་བླངས་ནི། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་སྐྱོན་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་མཐོང་”ཞིང[1]་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

༡ [མ་ཕྱི། ༡༤༨བ༥ན། ཤིང * ཞིང]

དགག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བ་དང་། རང་སྒྲ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རང་སྒྲའི་དོགས་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཅིག་སྟེ་ལྡན་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་ཚིག་ཕྲད་སྨོས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱིས་བཟློག་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི། ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ཚིག་གིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིར་རྒོལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་རིགས་པས་ཐོབ་ལ། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁས་བླངས་པས་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའང་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད། མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ། ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་དོགས་པ་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་ཁས་བླངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པ་དང་། གྲགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ལ་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་དོར་ནས་རྒོལ་བ་རང་གི་འདོད་པས་གཞན་ལེན་ཅིང་འཇུག་པར་བྱེད་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྒྲ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒོལ་བ་རྟོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གང་གི་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་རང་སྒྲ་སྨོས་པའི་འབད་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། དེ་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའམ་འདོད་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པའི་དགོས་པ་འདི་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་གནོད་ན་ལྡོག་བྱེད་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་ཚད་མས་མ་ལྡོག་ན་རྟོག་ལྡན་དེ་འཇུག་པ་སུས་ཀྱང་ལྡོག་མི་ནུས་ཤིང་། དོན་བདེན་པ་ཚད་མས་ལྡོག་ཅིང་བཀག་ན་ཡང་སུས་རང་སྒྲའི་ཚིག་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་ནུས་ཏེ་མི་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཊཱི་ཀ་བྱེད་གཞན་དག་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་གཞུང་ལུགས་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཀོད་ཅིང་ཤེས་པར་བྱས་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་རྣམ་དབྱེ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རང་ཉིད་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་ཤིང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རང་སྒྲ་སྨོས་སོ་ཞེས་འཇོར་

ཏོ། །རྣམ་དབྱོད་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་སྒྲ་འདི་ནི་ཅི་ཡང་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་རྣམ་པར་དབྱོད་པའི་སྐབས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ནི་རྣམ་དབྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ་མ་གྲགས་པ་རྣམ་དབྱོད་ཀྱི་རྟེན་མིན་ཏེ་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོ་རང་གི་འདོད་པས་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པར་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་སྐྱེས་བུའི་དོན་དགོས་པ་ལ་གཙོར་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་དོན་དག་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བློས་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འགའ་ཡང་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་ནི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱེས་བུའི་དོན་བྱ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱོད་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་དེ་སྐྱེས་བུའི་དོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དོན་བྱེད་པ་ཉིད་གྲུབ་མཐར་བརྟགས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱོད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རང་གི་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བཀོད་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པ་ཅན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་འགལ་བའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་རྣམ་དབྱོད་ཀྱི་རྟེན་མིན་པར་ཐལ། གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་ལ་གཞི་དེ་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཏེ་རང་སྒྲས་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་གཅོད་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་སྨོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཡིན་པར་དགོས་པ་ཡོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་བ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་འདི་གྲུབ་ཟིན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་རང་ཉིད་དོན་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག །རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རང་སྒྲས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲོང་བས་གྲུབ་པའི་གཞི་གཅིག་ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། སྨྲོང་གྲུབ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་མ་བརྗོད་ན་འགའ་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་རང་ཉིད་སྨོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། སོ་སོར་ངེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར།

དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་རང་དོན་ལེ་ཨུར་རྟགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ་ཞེས་པར་སྤྱངས་ཟིན་ཏོ། །ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་རང་ཉིད་ཅེས་འདི་སྐད་མ་བརྗོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་ལ་འགལ་བ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པས་སྤྱངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཆོས་ཅན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ལ་རང་ཉིད་སློས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་དེ་ལས་སྐྱོན་ཅིར་འགྱུར་དྲིས་པས་ཆོས་ཅན། དེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་ནུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་དུ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་དང་ལྡན་ཅིག་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་དཔེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པའི་གསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་སྐྱོན་ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་དཔེ་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ་བརྒྱུད་ནས་ཕྱོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་དང་ལ་སོགས་པ་དཔེའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱོགས་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་དཔེའི་སྐྱོན་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་

མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེའམ། བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ན་མངོན་སུམ་དང་ལ་སོགས་པ་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དང་། རིགས་མི་མཐུན་གཅོད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་སྒྲས་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟགས་དང་ལ་སོགས་པ་དཔེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསལ་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། ཕྱོགས་སུ་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་མ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡོག་པ་སྟེ་ཁྱབ་ཆེས་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཚིག་གང་གིས་གང་སེལ་ན། བདག་ཉིད་ནི་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་དོགས་པ་སེལ། ཚིག་ཕྲད་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། ངོ་བོའི་སྒྲས་གྲུབ་ཟིན་དང་མ་བསལ་བས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ལྡོག་པ་ཁྱབ་ཆེས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་སྒྲས་གྲངས་ཅན་སྨྲས་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པས་མ་སྨྲས་པ་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་"ལ་མ[1]་ཁྱབ་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གང་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲས་ཐོབ་པས་སོ། །གང་གིས་ན། རྒོལ་བས་ཞེས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཐོབ་པས་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་སེལ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེའི་ཚེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗོད་གཞིར་གྱུར་པ་ཁས

[1] [མ་ཕྱི། ༡༨༥ན༦ན། ལམ * ལ་མ]

ལེན་པའི་ཕྱིར། ངེས་བཟུང་ཤུགས་ལས་གྲུབ་པས་ཁོ་ནའི་དོན་དང་། འདོད་པའི་དོན་ཁས་བླངས་པས་ཐོབ་བོ། །སྒྲུབ་པར་འོས་ཤིང་ནུས་པ་བསྒྲུབ་བྱའོ་ཞེས་པས་མ་བསལ་བ་བསྟན་ཞེས་ལྷ་དབང་བློ་གསུང་ངོ་། །རྒྱན་ན་རེ། ཉེ་བའི་རྟགས་མ་ངེས་ཤིང་ལུང་དོན་བསལ་མི་ནུས། །སྒྲུབ་པར་འོས་པས་བསལ་བ་གཅོད་ན་ཕྱི་རོལ་པས་བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པ་ནི་དམ་བཅའི་ཞེས་པའང་སྐྱོན་མེད་དུ་ཐལ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འོས་མི་འོས་ཀུང་ཇི་ལྟར་རིགས། དུལ་ལྷ་ན་རེ། ལྷ་ལྡན་ནི་ཕྱོགས་གླང་གི་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཆོས་གྲགས་ཀྱིའོ། །ཞེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ནི་ལྷ་ལྡན་ཀུན་བཏུས་ཀྱི། འདི་ནི་རིགས་པའི་སྒོའི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་མ་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་ལྷ་ལྡན་ནི་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་གཅོད་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསལ་བྱ་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཉིད་མེད་དེ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རེ་ཞིག་བསལ་བ་ནི་ཕྱོགས་མིན་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མ་གྲུབ་ཟིན་ལ་སོགས་བཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་འདི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་འདོད་པ་སྨོས་པས་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པས་རང་སྒྲ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདིར་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏེ་ལུང་དོན་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་ལྡོག་དང་འབྲེལ་ན

མེད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དོན་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་སྟོན་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་འགའ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་མེད་པས་རྟགས་ཐམས་ཅད་འགལ་བར་འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་ཉིད་འདོད་པའི་སྒྲས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་བསལ་ཟིན་པས་ཁོ་ན་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་ལྡན་གྱི་མཐའ་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་ན་རང་ཉིད་འདོད་པའི་སྒྲ་དག་གིས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཁོ་ནའི་སྒྲའི་དོན་རྟོགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅོད་ཀྱང་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་མིང་ཅན་ཏེ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྐྱེན་གྱི་མཐའ་ཅན་བསྟན་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་འདོད་པའི་སྒྲ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་ཡང་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བསྟན་པར་འོས་པ་བྱུང་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་དང་། ད་ལྟར་བ་གསུམ་ག་ལ་བསྟན་བྱ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་རང་ཉིད་འདོད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་རམ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་རང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་དོན་ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་བསྟན་པར་བྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་དུས་ནའང་ཕྱོགས་སུ་ཐལ། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་གཅོད་པ་ལ་ཁོ་ན་མི་དགོས་ཏེ། ཟླའི་དོན་ལ་ཀྟའི་རྐྱེན་དུ་ལྷུར་བ་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་འདས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་འདིར་ནི་འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་″བྱིངས[1]་ཨིཀ྄་ལ་རྐྱེན་དུ་སྦྱར་བའི་ནིཥྛཱའི་བྱེ་བྲག་ཀྟ་འདི་མ་འོངས་པ་ན་སྟོན་འགྱུར་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྱད་གཞི་བསྟན་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་སྤྱིན་འོངས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རང་ཉིད་འདོད་པ་དེ་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་གཅོད་ནུས་སོ། །འོ་ན་རིགས་པའི་སྒོར་ཡང་ཁོ་ནའི་སྒྲ་བྱ་དགོས་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་ལྡན་བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རིགས་པའི་སྒོར་འདོད་པའི་ཚིག་ལ་རྐྱེན་དུ་བྱིན་པའི་ཀྟ་ནི་མ་འོངས་པ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྱད་གཞི་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ནིཥྛཱའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲ་ནི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་འདོད་པ་ཁྱད་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ནིཥྛཱའི་རྐྱེན་དེས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་དང་སོགས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ད་ལྟ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་པས་དེར་ཁོ་ན་མི་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་གཅིག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དཔྱོད་པ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་བྱས་པ་དང་གྲངས་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་བུམ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མིན་པས་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཞར་བྱུང་བཤད་པའི་དང་

[1] [མ་ཕྱི། ༡༥༠ན༨ན། བྱིས * བྱིངས]

པོ་ནི། རྒོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པ་ལུང་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་གནོད་ན་ཡང་ཕྱོགས་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གནོད་པ་དང་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བྱས་པས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མི་འདོད་པ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་དོན་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་མི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་པ་དེ་མེད་པ་སྟེ་བཀག་ན་ཡང་བྱས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དོན་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་སུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཕྱོགས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཕྱོགས་དང་རྒོལ་བ་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་གཅིག་པ་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ལ་ལོ་ཀ་ན་གྲགས་པའི་རྟག་མི་རྟག་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཐ་དད་པ་ཉན་པའི་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་སྒྲ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཀ་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བརྟེན་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པ་དང་། བརྟེན་ཡང་སྐབས་ལས་འདས་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བསྟན་

པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དྲིས་པའི་ཚེ་ལུང་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་དམ་བཅས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་རྣ་གཏད་པར་མི་བྱ་བར་འགྱུར། ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་″དྲིས[1] པའི་སྐབས་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའམ་ཕྱིར་རྒོལ་ལུང་གི་མི་རྟག་པ་དེ་རྟོགས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་པས་གྲུབ། ཕྱོག་ཁྱབ་ནི་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པ་དེས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པའམ། ཕྱིར་རྒོལ་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དེ་རྟོགས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་དོན་དེ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པར་རིགས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ཡང་འདྲི་བའི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །རྗེས་འགྲོ་ནི་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་བརྟེན་པར་ལོ་ཀ་ན་གྲགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན་དྲིས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ལུང་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིར་མི་རྟག་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། མི་འདོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་ཤེས་འདོད་འབྱུང་སྟེ་ཁྱད་པར་ལུང་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་དེ་གྲུབ་ན་ཕྱིར་རྒོལ་འདོད་པའི་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་ཉིད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་ཏེ་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། ཁྱད་པར་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ

[1] [མ་ཕྱི། ༡༩༡ན༥ན། དིས * དྲིས]

ཡིན་པར་བསྟན། ཉུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཁྱད་པར་ལ་རྟོགས་འདོད་མེད་པས་དང་། རྩོད་པ་མེད་པས་དང་། མ་གྲུབ་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲི་འདི་བ་ནི་ལུང་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་རྟོགས་པར་དོན་གཉེར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟོགས་པ་པོའི་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཕྱིར་རྒོལ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་པོའི་འདོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རྒོལ་བའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གནས་སྐབས་འགའ་ཡིས་འདོད་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་པར་བརྗོད་དོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲི་རྟོགས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲི་ནི་དོན་བྱེད་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲི་དོན་དུ་གཉེར་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བར་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱད་པར་ངེས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་རྟོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་ལ་རྟོགས་པ་པོ་རྩོད་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་རྟོགས་པར་དོན་གཉེར་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་པའི་སྒྲི་ལ་རྩོད་པ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་ལུང་དོན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་རྩོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དེ་མེད་ན་རྩོད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲུབ་པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་དུ་གཉེར་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱིས་སྐབས་སུ་ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། འགར་ཡང་གཞུང་ལུགས་ལ་མི་གནས་པ་སྐྱེ་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པ་ལ་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་ཐ་དད་པ་དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སྒྲི་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཀ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་དག་ཀྱང་གཅིག་བསལ་ན་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་འགྱུར་བས་དག་ཅེས་མང་ཚིག་ཏུ་བྱས་ལ་དེ་སྐད་བསལ་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་"བཅོས་[1]་ལ་བརྟེན་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོས་ལས་འདས་པ་དམ་བཅའ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་དེར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ནི་ཞེས་པར་བཤད་"ཟིན་[2]་ཏོ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༡༤༢ན༧ན། བཅེས * བཅོས]

༢ [མ་ཕྱི། ༡༤༢ན༧ན། ཟན * ཟིན]

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ལ་ཞེས་འདོད་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཞེས་འདོད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་དྲིས་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱིས་ཟིན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅམ་ཉིད་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་དེ་ལ་རྣ་གཏད་པར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཚར་གཅད་པ་དང་། དེ་ལ་རྣ་གཏོད་ན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པས་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཚར་གཅད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མ་བསལ་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན། བསལ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཡང་མ་བསལ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་នོ། །གང་གིས་མ་བསལ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་དང་། གང་ལ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་གི་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་བསྟན་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ང་ལྟར་ན་དངོས་སུ་བསྟན་བྱ་མིན་ལ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ལྟར་ཕྱོགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ། །གང་ལྟ་བུ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་པ་རང་ཚིག་དང་། བསྟན་བཅོས་དག་དང་གྲགས་པས་མ་བསལ་བ་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་གཏན་ཚིགས་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་གྲུབ་མ་ཟིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་དོན་གྱི་དོན་གཞན་ལ་གནོད་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་པ་མིན་པ་ལ་ཅི་སྟེ་མངོན་ལ་དོན་སྨོས་ཤེ་ན། མངོན་སུམ་ལ་དོན་སྨོས་པ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཟླ་བ་གཉིས་འཛིན་སོགས་ཁ་ཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་སྤངས་ནས་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དོན་བདེན་པ་ཅན་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པས་སེལ་ཏེ། དེ་དག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་ཚད་མིན་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ལ་སོགས་པའང་གནོད་བྱེད་དུ་བཤད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཐུན་མོང་དུ་འདུག་པས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལའང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དོན་སྨོས་སོ། །འདི་ནི་གཞན་གྱི་དོན་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ་འོག་ནས་འཆད་པ་ནི་རང་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིར་བསྟན། སེལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། དྲི་བ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཅིག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་བསལ་བ་ཆོས་ཅན། ནུས་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བརྟེན་པ་སྟེ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་ནི། ཕྱར་གྱི་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་གཅད་བྱ་ཐེ་ཚོམ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཅོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསལ་བ་སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པའི་

ཟླ་བོ་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་ཏེ་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལས་ལྡོག་པ་མི་རྟག་པར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསལ་བ་ནི་ཚད་མ་དག་གིས་བཟློག་པ་ཡིན་པས་ཟླ་བོའི་ཚད་མའི་རྟེན་མིན་ནོ། །འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་པ་ཅན་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཚད་མ་མིན་ཏེ། དངོས་སུ་འགལ་བ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་ཟླ་གཅིག་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ཚད་མ་ཡིན་ན་གཅིག་མིན་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་རྟགས་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བསལ་བ་ཆོས་ཅན་ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་མི་ནུས་ན་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་མིན་ལ་དེའང་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཙམ་ལས་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །བསལ་བ་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཡུལ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བཟློག་པ་ལ་ཚད་མ་མི་འཇུག་པས་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཡང་རྟགས་དོན་མེད་པས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་རུང་དམ། སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་ཙམ་མཚོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་རྟགས་གང་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་བཞིར་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡིས་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་བཤད་དོ། །བཤད་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། གྲགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་

བས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་གནོད་པ་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་རྣམ་པ་བཞིར་བསྟན་ནོ། །རིགས་པའི་སྒོར་རང་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་ལྔར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་ཁས་བླངས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ནི་དོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ་འགྲོ་ལ་གྲགས་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རང་བཞིན་རྟགས་དང་མཐུན་ནོ། །བཤད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ནི་དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ་གྲགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པས་ཕྱེ་བས་ན་རྟགས་དངོས་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། བརྗོད་བྱ་མང་རིམ་གྱིས་གོ་ལྡོག་སྟེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཡིད་ཆེས་དང་། གྲགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་བསལ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཡིད་ཆེས་ངོས་གཟུང་། རང་ཚིག་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེས་ན་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཚིག་འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བདག་གམ་གཞན་ནོ། །བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ངག་འཇུག་པ་འདོད་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྨྲ་བ་ན་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དེའི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་བདེན་པ་སྨྲ་མ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པ་སྨྲ་མ་དེ་མེད་ན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བདེན་པ་རང་གི་འབྲས་བུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ནི་

རང་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པའི་གེགས་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་གནས་པ་ཡིན་ལ་རེ་ཞིག་གནོད་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །རང་གི་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཆོས་ཅན། བསྡུས་པ་སྟེ་བསྲེས་ཏེ་བསལ་བ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་དོན་བདེན་པའི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པ་དང་འགལ་ཟླ་ལ་གེགས་བྱེད་དུ་མཚུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་གྱི་འབྲས་བུར་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་འདི་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ཅེ་ན། དོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཁྱད་པར་མེད་པའམ་ཡིན་ཆེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱི་ཁས་བླངས་པས་གཞག་པར་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་རང་གི་ཚིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། མཚུངས་པ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་ཤིང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་གང་ན། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་དོན་བདེན་པ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ཚིག་ཀྱང་མི་བདེན་པར་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ངའི་ཚིག་ལས་དོན་འདི་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་བས་ཚིག་དོན་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ན་ཚིག་དོན་འབྲས་དང་རང་དོན་ལ་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ཏེ་དོན་བདེན་པ་མཐོང་ནས་སྨྲ་བའི་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པས་སོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་ཏེ་དེ་ཚད་མར་ཁས་མ་བླངས་པར་དེར་གྲགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་འདྲ་བའོ། །གང་གི་དོན་དུ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ལུང་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་དེས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་མིན་

ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་སྟེ་ཚིག་ཀྱང་བརྗོད་པའི་སྐབས་རྟེན་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། དེ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསལ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་འདི་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་འདྲ་བ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་འགོག་གི་རང་འགོག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་མེད་ན་ཚིག་དོན་ལ་འབྲེལ་པར་མི་འཐད་པས་བསྟན་བཅོས་དང་ཚིག་དག་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མ་ལུང་གིས་མ་བཞག་པས་ལུང་འགལ་གྱི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལ་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ཚད་མར་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚད་མ་མིན་པ་ལ་གནོད་པས་སོ། །ལུང་ལ་ནི་འདི་འགལ་བའི་དཔེ་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རང་ཚིག་ཐ་དད་པའི་ལུགས་དགོད། མཚུངས་པའི་ལུང་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན། ཚད་མ་གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་གེགས་བྱེད་དུ་བསྟན། ལོགས་སུ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ། རྩོད་པ་སྤང་བ་བཞིའི་དང་པོ་ལ། བརྗོད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པར་བསྟན། མ་དག་པའི་ལུང་གིས་མི་གནོད་པར་བསྟན། དག་པའི་ལུང་ངོས་གཟུང་བའི་དང་པོ་ནི། ལུང་དང་འགལ་བ་འདི་ལ། དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ནི་ཤི་འཕོས་ནས་བདེ་བ་སྐྱེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། འགལ་བར་དམ་བཅས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྟན་བཅོས་ཚད་མས་འགྲུར་དགོས་སོ་སྙེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། གཞི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རི་བོང་རྭ་ལ་རྣོ་རྟུལ་མི་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་གནོད་ན་ལུང་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་མེད་དེ། དེའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་ལ་དེས་གནོད་ན་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་འཇུག་ངོགས་སུ་ཁྲུས་བྱས་པ་དང་། སོགས་པ་གཡང་སར་འཕྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པས་སྡིག་པ་དག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

སེམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་སྐྱོན། །
འཇུག་ངོགས་ཁྲུས་ཀྱིས་དག་མི་འགྱུར། །
དེ་ནི་ལན་བརྒྱར་བཀྲུས་བྱས་ཀྱང་། །
ཚང་བུམ་བཞིན་དུ་གཙང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་བྱས་ལ་སངས་རྒྱས་པས་དམ་བཅས་པ་ལ།

གཉྫའི་སྒོ་དང་ཀུ་ཤའི་འཁྲིལ། །
བིལ་བ་ཅན་དང་སྦྱོན་པོའི་རི། །
ཀ་ན་ཁ་ཡི་འཇུག་ངོགས་སུ། །
ཁྲུས་བྱས་ཡང་འབྱུང་སྲིད་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལན་ལ་ཁས་མ་བླངས་པས་དང་། བླངས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་བསྟན། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཁྲུས་ཙམ་གྱིས་སྡིག་པ་དག་པ་བཀག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཁྲུས་ཙམ་གྱིས་སྡིག་པ་དག་པའི་ལུང་གིས་གནོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མེ་མཐོང་བ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཁྲུས་ཙམ་གྱིས་སྡིག་པ་དག་གོ་ཞེས་དེ་སྐད་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་ཀྱང་རང་གིས་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་པའི་རྟེན་ཁས་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ན་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི་ལུང་གཞན་ནི་འགལ་ཡང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དུ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཁྲུས་ཙམ་གྱིས་སྡིག་པ་དག་པར་སྨྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་རང་གི་ཚིག་གིས་ཀྱང་ཁྲུས་ཀྱི་སྡིག་པ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་གནོད་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྡིག་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆགས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གི་རྩ་བ་ཅན་ནམ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་མེད་པ་དང་མ་རྨོངས་པ་རྣམས་ལ་སྡིག་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆགས་སོགས་སྡིག་པའི་རྒྱུར་བརྗོད་ཀྱི་དངོས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡིག་པ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེས་ནི་ཁྲུས་དང་མེ་ལྷ་བསྙེན་པ་ལ་སོགས་པས་སྡིག་པ་དག་པར་སྨྲ་བ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡིག་པའི་རྒྱུ་ཆགས་སོགས་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཆགས་སོགས་མ་ཟད་ན། འབྲས་བུ་སྡིག་པ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མངར་བ་དང་བསིལ་བ་དང་སྣུམ་པ་དག་གིས་བད་

ཀུན་ལས་བྱུང་བའི་ནད་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཞི་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ནང་འགལ་བ་ལུང་གིས་མི་གནོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དག་ལ་ཚིག་འགལ་བར་བརྗོད་པ་ཕལ་ཆེར་བརྗོད་པ་གསུམ་གྲིས་དག་མ་དག་སེམས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་དག་ན་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ཏེ་མེ་ལ་སོགས་པ་རེས་འགའ་མཐོང་ལ་མིག་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐོང་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་སྟོན་པ་ན་རང་གི་ཚིག་གིས་མི་གནོད་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡིད་ཆེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ལས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུང་ཁས་མ་བླངས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་དེ། གཞི་ལུང་དེ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དང་ལྡན་པས་འགལ་བར་བརྗོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དང་དམ་བཅའི་ཚིག་གཉིས་ཀ་སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རང་གི་ཚིག་གེགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རང་ཚིག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་ཡང་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བས་གེགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བས་གནོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་བྱེ་བྲག་པས་བྱས་པས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་

ཏན་མིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་ཚད་མ་མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་བྱེ་བྲག་པས་བྱས་པས་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མིན་པར་ཚད་མས་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་གང་ལ་ཚད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་གཞན་ཚད་མ་མེད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་གེགས་བྱེད་ཚད་མས་ཚད་མིན་ལ་གནོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གནོད། ཚད་མ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་དམ་བཅས་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། དེས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་ལྡན་པ་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ། སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་མིན་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཇི་ལྟར་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་གནོད་པར་ཐལ། རིགས་པ་མེད་པས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ཚད་མས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ལུང་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཡང་ལེ་ཨུ་གཉིས་པར་བཀག་ཟིན་ཏོ། །ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པ་ན་ལུང་གིས་མི་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལུང་ཚད་མར་ཁས་བླངས་ནས་དེས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ལ་དཔྱོད་པ་དག་ལ། ལུང་གིས་གནོད་པའི་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་དང་རང་ཚིག་ལོགས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུང་གནོད་པར

བྱེད་པས་ཁས་བླངས་པས་ཚད་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཡང་ཁས་བླངས་པ་བསྟན་བཅོས་རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དུ་གནོད་བྱེད་ཡིན། ལུང་གིས་དེས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་གནོད་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལུང་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་གནོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོས་འབྱེད། རྗེས་དཔག་ཉིད་ལའང་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁས་བླངས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་རྟགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལོགས་སུ་བྱེད་པ་ངེས་པར་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་ན་རིགས་པའི་སྒོ་ལས་རང་གི་ཚིག་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཚད་མ་དང་བྲལ་བའི་ཚིག་ཙམ་བརྗོད་པ་དེ་འགལ་ཟླ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གནོད་བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གཞི་ལུང་གི་གྲུབ་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་ཡང་གེགས་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་གནོད་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་རང་ཚིག་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་ལན་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གཞི་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་དེར་གེགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན། ཚིག་གཅིག་ལ་

ཤུགས་ལ་སྐབས་ཧྲེན་གྱི་ཚིག་ཚད་མ་དང་དངོས་སུ་གཅིག་ཤོས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བརྗོད་བྱ་དགག་ཕན་ཚུན་གེགས་བྱེད་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་བུད་མེད་ལ་བུ་བསྐྱེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཆོས་མོ་གཤམ་དག་འགལ་བས་བྱེད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་ལུང་ཚད་མ་མིན་ན་དེའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་གང་དུ་ཆོས་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པ་དེར་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་གང་ལ་དེའི་ཆོས་གང་གིས་ཆོས་ཅན་གཞན་གྱིས་གེགས་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པར་ཐལ། གེགས་ཀྱི་སྐབས་ཆོས་ཅན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མ་གྲུབ་ན་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པ་དེས་ན། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། ཚད་མར་རྣམ་པར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཚིག་མཚུངས་པའི་སྐབས་རྩོམ་པ་དང་། མཚུངས་པའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ། ཁས་བླངས་པ་འོ་ན་ནི་ཞེ་ན། དོན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ཡོད་པར་རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྟན་བཅོས་ཚད་མར་བྱེད་ལ་དེས་ཆོས་

ཅན་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཁས་བླངས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཉིད་དུས་ཕྱིས་གཞན་ཁས་བླངས་ནས་བཟློག་པར་བྱེད་པས་ན་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བྱས་པས་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ལས་ཐ་མི་དད་དོ། །བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན། གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གནོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་སྟོབས་མཚུངས་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བ་ལ་དང་། གེགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དང་། གནོད་བྱེད་ཡིན་པའི་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་དང་། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྩོད་སྤང་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིས་ཀ་གེགས་བྱེད་ཡིན་པ་འོན་ད་བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཚིག་འདི་དག་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁྱད་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འོན་ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བརྗོད་ཅེ་ན། ངག་ཐ་དད་དང་གཅིག་གི་དབྱེ་བས་ཁས་བླངས་དང་རང་ཚིག་དེ་ལྟར་སོ་སོར་འགྱུར་རོ། །ངག་སྔ་མས་བཞག་པའི་དོན་ངག་ཕྱི་མའི་དོན་གྱིས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅའ་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡིན་ཏེ་སྔར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྔར་གྱི་སྐྲར་བཤད་དོ། །ངག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་དང་འགལ་བས་ནི་རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་ངག་རང་གི་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བར་བསྟན

ལ་དེ་ཡང་སྒྲུབ་པོས་རྗེས་སུ་རྫོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དངོས་སུ་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་ལ་བརྗོད་འདོད་རྟོགས་པ་ནི། ཚད་མ་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་ཡིན་པས་རང་ཚིག་བསལ་བ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་འགལ་བས་གེགས་བྱེད་པ་རང་ཚིག་གི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། གེགས་བྱེད་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་འགལ་ནས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཚིག་ཆོས་ཅན། འགལ་ཟླ་ལ་གེགས་བྱེད་དེ། ཟླ་འགལ་ཟླ་དང་སྟོབས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་འགལ་གཉིས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་ལ་གཉིས་ཀས་སྟོང་པའང་མི་སྲིད་པས་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བས་གེགས་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ངག་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་གེགས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་ཚིག་གིས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གནོད་བྱ་མེད་པར་དང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་ངེས་ན་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། ལུང་གིས་གྲུབ་པ་དང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བ་དེས་ཚད་མར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བཅོས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བསལ་བྱ་དམ་བཅའ་དང་སེལ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན། གནོད་བྱེད་དུ་ཐལ། ཚད་མར་ཁས་བླངས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མར་འཇོག་བྱེད་ཁས་བླངས་པར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་གཅིག་ན་

ཚད་མ་དང་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གཞན་ནི་ཚད་མ་དང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ལ་ཁྱད་ཡོད་པ་འགལ་ལོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དེས་ན་ཁས་བླངས་ཀྱིས་ཚད་མར་འཛོག་པ་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཚད་མ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་བྱས་པར་ཐལ། ཁས་བླངས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་ལ་རག་མ་ལས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞད་གད་དུ་མཛད་པའོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་ཚད་མས་གྲུབ་ན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་ལ་མ་བརྟགས་པར་ཁས་བླངས་ན་རང་ཚིག་དང་ཁྱད་མེད་དེ།

རྒྱན་ལས།

གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཡིན་ན། །
དེ་ནི་ཚད་མ་གནོད་བྱེད་ཡིན། །
གལ་ཏེ་བརྟགས་པར་མི་འདུག་ན། །
རང་གི་ཚིག་ལས་ཁྱད་པར་མེད། །

ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་དམ་བཅའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཚིག་དང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐེ་ཚོམ་ཙམ་དེ་ནི་ཕྱོགས་

ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་བསལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ནི་སྒྲ་བ་པོ་དེའི་ཚིག་ངའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་པ་ལས་ངེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚིག་སྐྱོན་ཆགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཅི་ལས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འགལ་བ་གཉིས་དམ་བཅས་ཤིང་དོན་ལ་དེ་མི་སྲིད་པར་ངེས་པས་སོ། །བུད་མེད་གཅིག་མ་དང་མོ་གཤམ་དུ་དམ་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་དམ་བཅའ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཇི་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་མི་སྲིད་པ་གཉིས་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅའ་བ་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ནི་རང་གི་བསམ་པའི་ཡུལ་དམ་བཅའི་དོན་དེ་སྲིད་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅའི་དོན་དེའི་ཇི་ལྟར་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན་དམ་བཅའི་དོན་དེ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་ཉེ་བར་སྟུད་ན་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྒྲུབ་པས་ཚིག་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཚིག་སྐྱོན་ཆགས་ཀྱང་དོན་ལ་བསལ་བ་མ་ཞུགས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཚིག་སྐྱོན་ཡིན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་སྐྱོན་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་སྒྲས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་པས་སྒྲ་བ་པོ་ལ་ཤླན་ཀར་ཏེ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཚིག་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་ལ་མི་སྲིད་པ་དམ་བཅས་པས་ཚིག་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་ཚིག་དང་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བ་ཆོས་ཅན།

སྣར་ཁས་བླངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གེགས་བྱེད་ཙམ་དུ་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག །བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། འདིའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེར་གནོད་མི་ཟ་བར་ལུང་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་ལུགས་འགའ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོས་ཅན་གང་ལ་དཔྱོད་པ་མི་འཇུག་པའི་གཞུང་ལུགས་དེ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གེགས་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། ཁས་བླངས་དང་འགལ་བས་གེགས་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞན་ལུང་ལ་གནོད་མི་ཟ་བར་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྒོལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲའི་དོན་དེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཁ་ནས་མི་རྟག་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་ནས་ཡང་རྟག་ཅེས་གཞན་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྐྱེང་དུའང་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གེགས་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ཁས་བླངས་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་རང་ཚིག་གིས་བསལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྲགས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྔ་རབས་པ་དག །གྲགས་པ་ལ་བརྡ་དང་

ཐ་སྙད་གཉིས། བརྡ་ལ་"དངོས[༡] དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་སྒྲས་བརྗོད་མི་བྱུང་དུ་དམ་བཅས་ན་གྲགས་པས་གནོད་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །

འོ་ན། རྣམ་འགྲེལ་དུ། སྒྲའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཞེས་པ་དང་། འདིར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན། གྲགས་པས་བསལ་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲས་བརྗོད་མི་བྱུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཀའ་དང་མི་ནུས་འབྲས་མེད་ཕྱིར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་དང་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། དེས་ནི་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་ཅེས་པས་བསལ་ལོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་རང་མཚན་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་དང་འབྲེར་རུང་བར་ཐལ། སྒྲའི་བརྗོད་བྱའམ་བརྗོད་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མཚན་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པར་ཐལ། བརྗོད་པ་དང་འབྲེར་རུང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲས་བརྗོད་བྱུང་ལ་འཇལ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བརྡ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་གཉིས་སུ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པར་མ་བཤད་ཅིང་། དམིགས་བྱུང་མི་དམིགས་པས་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་གྲགས་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ་འདོད་ན་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་

[༡] [མ་ཕྱི། ༡༩༩བ༣ན། དངེས * དངོས]

མཆོག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོས་ཡིན་གྱི་དབང་པོས་བཟུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སམ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་དོན་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲར་རུང་བ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ན་རེ། གྲགས་པའི་རྟགས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་བརྡལམ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་པས་ཁས་བླངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་པའང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟག་པ་དང་གཙང་བ་དང་བདག་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་མིན་ནོ། །འདོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་ཚད་མས་གནོད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་གྲགས་པར་འདོད་དེ།

འདོད་པའི་སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་བ། །
གཡོ་མེད་གང་ཡིན་གྲགས་པ་ཡིན། །
གྲགས་པ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དེ། །
དེས་བསྒྲེད་ཕྱིར་ན་དེ་སྐད་བརྗོད། །

ཅེས་སོ། །

ལྷ་དབང་བློ་དང་ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ནི། རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཟླ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་གྲགས་པ་དང་འགྲོ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ་དེས་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་གཏིང་ཚུགས་པའང་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་ར་བ་ནི་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ནི་བརྡར་བྱས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་ནུས་ཏེ་ཤིང་གི་སྤྱི་རྣམ་བཞིན་དངོས་པོའི་སྤྱི་རྣམ་

ཐམས་ཅད་ཀུང་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་དོན་ལ་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ན་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་བཀག་ཟིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་མི་རུང་ན་བརྗོད་མི་ནུས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི་དོན་མ་ངེས་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བས་ཁྱབ་པར་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་རུང་བས་ཁྱབ་པ་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་རྟགས་ཡིན་នོ། །ཤཱཀྱ་བློས། སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཞིག་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀུང་གྲགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་གྲགས་པར་མཐུན་པར་འདོད་དོ། །དེའི་བསལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི་ཤུ་སྐེགས་བཛྲ་སྤྱོད་པས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ། གནག་རྫི་མོའི་བར་ལ་གྲགས་པས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། དམ་བཅས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པ་ཞུགས་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། གྲགས་པ་ཞུགས་ཟིན་གྱི་བསལ་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་བུམ་པ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་རྟག་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་གཏིང་

ཚུགས་པའི་གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་སྤྱི་རྣམ་ཟླ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་རྣམ་ཟླ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་ཡིད་ཆེས་སུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། ཟླ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྤྱི་རྣམ་རྣམས་ལ་དགག་པར་མི་ནུས་པ་སྟེ། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུའི་འདོད་པ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་གནོད་བྱེད་ཡིན་པས་གྲགས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཟླ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་གྲགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེས་གཞན་ཕྱོགས་ནས་དེར་བཞག་པའམ་དེས་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲའི་དབང་ཆོས་གཞན་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་གྲགས་པའི་སྒྲས་བརྟགས་ནས་བརྗོད་དེ། གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པས་གནོད་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་ཅེས་བཤད་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ལའང་། །
འཇལ་བྱེད་སྒྲས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བརྗོད། །

ཅེས་སོ། །

ཅི་སྟེ་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་རྣམས་ལ་དགག་པར་མི་ནུས་ཤེ་ན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་

གྱིས་སྦྱར་བརྡ་བྱས་པ་དང་སྦྱར་བརྡ་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་ལ་སྒྲ་རྣམས་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་བརྡ་བྱས་ཟིན་པའམ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བུམ་པ་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་བརྡ་སྦྱར་མ་བྱས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ཉིད་འདོད་པས་སྐྱོན་པ་དེ་རྟོགས་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་དེས་ནི་རུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་དེ་ལྟར་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ལ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ལུང་དྲང་། ལུང་དོན་བཤད་པའི་དང་པོ་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་གཟུང་བ་གྲགས་པ་ལས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱར་སློབ་དཔོན་བཞེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དེ་འདོད་པས་སྦྱུལ་པའི་དོན་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་དུ་རུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་མ་བྱས་ཀྱང་ཚིགས་པ་ཚང་བས་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་དངོས་སུ་ན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྒྲ་དོན་འདྲེར་རུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཚོགས་པ་ཚང་བས་དངོས་སུ་ན་སྟེ་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དོན་དེ་ལ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྡར་འདོགས་ཤིང་བརྡ་ལ་གེགས་མེད་པས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་རུང་དེ་གྲུབ་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཤད་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་གྱི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བའི་དོན་

གྱིས་ན་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་གནོད་པ་ཕྱོགས་མིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །གྲགས་པ་དེ་ལ་རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་ཅེ་ན། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་ཆོས་ཅན། དེ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་འགྲུབ་བ་མེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པ་ལའང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་དོན། གྲགས་པ་སྟེ་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བརྗོད་རུང་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བརྡ་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བརྡ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུང་གཉིས་ཀའི་དོན་སྦྱོར་བཤད། དང་པོའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་རྣམ་ཟླ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ལ་གནོད་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞུགས་པའི་གཞི་གང་ལ་ཡང་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གིས་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ལུང་དང་པོ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་འདི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དགག་པར་མི་ནུས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ།

སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་རྟོགས་པའི་འཁྲུལ་ཟླའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་མི་ནུས་པ་དང་། ཟླ་བོའི་ཚད་མ་མེད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གནོད་བྱེད་མེད་པས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པས་དགག་མི་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དེ་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མའི་ཁྱད་པར་གྱིས་འགོག་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཉིད་ནི་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པས་སོ། །འདོད་ན། སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཆོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དགག་མི་ནུས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་གི་རྟགས་ཕྱོགས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་གཅིག་པུ་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་སྤྱི་རྣམ་སྒྲས་བརྗོད་མི་རུང་གང་ལ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་"བསྒྲུབ[1]་བྱ་དེ་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༠༢བ༡ན། སྒྲུབ * བསྒྲུབ]

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་དཔེར་བརྗོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ལྟར་རྟགས་མེད་པར་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ཙམ་དཔེར་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་ཟླ་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲས་བརྗོད་བྱར་རུང་བ་ནི་བརྡ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ་བརྡ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པར་མི་འདོད་ན་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་ངེས་པར་བརྗོད་པས་དང་། མངོན་སུམ་ངེས་པར་བརྗོད་པས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཅན་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་དཔག་ཡུལ་ཚད་མས་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱིས་གོ་བས་ཏེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་འགྲན་ཟླའི་ཚད་མ་ཡོད་ན་ངེས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཡུལ་དེ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ་མ་ངེས་སོ། །རྗེས་དཔག་གཞན་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀས་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་ཅེ་ན། མཚན་ཉིད་

དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ལ་གཉེན་པོ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྲིད་པ་ཡིན་ན་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཚད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་གཞན་ལ་གཉེན་པོ་དེ་མེད་པར་མི་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོ་དེ་ངའམ་གཞན་ལ་ད་ལྟ་མི་སྣང་བས་མེད་ཅེ་ན། ཡུན་རིང་པོར་མི་མཐོང་བའི་དོན་རྣམས་ལ་ཕྱིས་དུས་གཞན་དུ་དེ་ལ་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ལ་སྐྱེས་བུས་ཡང་སོ་སོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དེས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་སྒྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ངེས་པར་བཟུང་པས་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་མངོན་སུམ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་བཟུང་པས་རྗེས་དཔག་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་མེད་པར་ཁྱད་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ཡང་རང་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། མངོན་སུམ་ལ་མེད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་འཁྲུལ་ལྷ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་དུ་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་ཡང་ཆོས་ཅན། འཁྲུལ་ལྷ་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །འཁྲུལ་ལྷ་མེད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ལ་འཁྲུལ་ལྷ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་ལྷ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ཅིང་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་མེད་ཅེ་ན། ཐལ་བ་དང་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག

གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཅམ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་འཁྲུན་ཐླ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་གཅིག་བྱུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཁྲུན་ཐླའི་གཏན་ཚིགས་མ་བསྟན་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་ལ་འཁྲུན་ཐླ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལའང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དེ་གཉེན་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། མ་མཐོང་བ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡང་ངེས་དགོས་པ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ངེས་མི་ནུས་ཏེ། རྗེས་དཔག་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། འཁྲུན་ཐླ་མེད་དེ་ཞེས་འདི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་དམ་སྟེ། བྱ་རོག་གི་དྲི་བ་སྦྱར་བ་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་འཁྲུན་ཐླ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཁྱད་མེད་གཅིག་ལ་སྐྱོན་མཐོང་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞུགས་པ་གཞན་ལ་སྐྱོན་ལྡོག་པ་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པའོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་སྟོབས་པ་སྟེ་འདོད་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཚད་མ་དག་གིས་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཉེན་པོ་མི་སྣང་ན་ཚད་མ་ཡིན་སྣང་ན་ཚད་མ་མིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་

པས་བསལ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཚད་མར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མས་ངེས་པར་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྐྱེ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པ་དེས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་སོགས་པ་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་སློས་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ།

ཀུན་བཏུས་སུ།

འདིར་ནི་ཤེས་པའང་འཕངས་པ་ཡིན། །
གང་ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་དབང་བྱས་ཕྱིར། །

ཞེས་པས་སོ། །

འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་གཉེན་པོ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་ངེས་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགྲན་ཟླ་མི་སྲིད་དེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་དངོས་འགལ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་བས་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཅན་དངོས་སུ་འགལ་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ

སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་འགལ་ཉིད་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཪོན་སློབ་དཔོན་གྱིས།

བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་ཉིད། །

འགལ་བ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར། །

ཞེས་བཤད་པ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཙོད་པ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་འདི་ལ་མི་འདོད་ཉིད་དོ། །འདིའི་ཡུལ་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་ཡིན་នོ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པའམ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་མེད་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མེད་པར་མི་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ཡུལ་ཚད་མས་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འགལ་ན་གནོད་བྱེད་ལ་ཡང་གནོད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་བརྗོད་ན། གང་ལ་ཐུན་མོང་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད། ཚད་མ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཧེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སྲིད་པར་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་ཚད་མས་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ངེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེའི་ཡུལ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་མེད་པའི་དོན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སྤྱིར་སྒྲས་བརྗོད་མི་ནུང་ལ་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཡང་ན་གང་ལ་ཐུན་མོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་འཇལ་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་སེལ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲ་ལས་བྱུང་བས་གྲགས་པས་བསལ་བའོ། །སྒྲས་བརྗོད་ནུང་རྗེས་དཔག་གིས་མི་འཇལ་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་གྲགས་པའི་ཡུལ་དངོས་པོའི་རྗེས་དཔག་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་නོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཅིར་གྱུར་ན། གྲགས་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་ལས་ཡུལ་ཐ་དད་པ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་བསྟན་ན། དེ་གཉིས་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་ཟླ་བའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རྗེས་འགྲོ་མེད་དེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐུན་དཔེ་ལ་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་དེས་ན་དངོས་པོ་པའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐོར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་གཞི་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར།

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱར་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཀྱང་བསྟོན་ནས་བརྗོད་བྱར་མི་འདོད་ན་གྲགས་པ་གཞན་གང་ཞིག་མི་བསྟོན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བ་ཡིན་པ་སྤྱོང་ན་དངོས་པོ་པའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོང་སྟེ། ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་པའི་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོང་བ་ལ་དངོས་པོ་པའི་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གང་དུའང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཟླ་བར་མི་འདོད་ན་ཟླ་བ་གཉིས་པ་མེད་པས་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་བ་ཡིན་པ་སྤྱོང་བས་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དང་། བརྡ་ལས་འཇུག་པས་ཐུན་མོང་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲ་དགག་ནུས་ཀྱང་བརྡ་བྱུང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དང་། བརྗོད་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རི་བོང་ཅན་ཟླ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་གཅིག་པོ་ནི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གང་ལ་ཐུན་མོང་ཞེས་དེ་སྐད་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་པས་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལ་ཁྱབ་དགོས་ཀྱི་དཔེ་གཅིག་ལ་རྗོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤི་ཤ་པ་ཤིང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་གནོད་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ཤ་པ་ལས་གཞན་སེང་ལྡེང་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་སྒྲས་བརྗོད་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་བརྗོད་གཞན་ལ་རྟགས་ཐུན་མོང་མིན་པར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་

འདིར་ཡང་མ་ཐུབ་དཔེ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་ན་དྲིའི་བསྟན་བཅོས་ནས་ག་བུར་དང་ཁམས་བརྗོད་པ་ནས་དངུལ་དང་སོགས་པ་གཞན་ནས་མི་སོགས་ལ་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་ཉིད་ཟླ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་བརྡ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྟོགས་པ་པོ་དེ་ལ་ནི་འདོད་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །མ་ཐུན་ཕྱོགས་བརྡ་ལས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྡ་ལས་འཇུག་ཀྱང་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱི་འགའ་ཞིག་མི་འདོད་དེ། ཟླ་བ་ལ་འཆད་པ་པོའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཟླ་བའི་སྒྲས་ཀྱང་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྟོགས་པ་པོ་དེ་ལ་འཆད་པ་པོའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་དེ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ན། འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་ཐལ། དངོས་པོའམ་བརྡ་གང་གཅིག་གིས་གྲུབ་ནས་བརྡའི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འཆད་པ་པོའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྣམ་ལ་ཡང་མི་ལྡོག་སྟེ་གྲུབ་པར་ཐལ། གྲགས་པ་སྟེ་བརྡའི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ལེན་ན་ནི་སྟེ་ལྟངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གྲུབ་པ་དེ་དང་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡོག་གོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་སྒྲའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ལྡོག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་སྒྲའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་ཅན་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཕྱོག་ཀྱང་དོན་ལ་སྐྱོན་འགའ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ལ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཚེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཡུལ་ངེས་ཀྱང་བརྡ་བྱུང་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བརྡ་སྦྱར་བ་དང་ལྡན་པ་སྔེ་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཙམ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྡའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲས་བརྗོད་རྟུང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བའི་གྲགས་པ་མཐའ་དག་སྤྱོང་བ་ལ་དངོས་པོ་བའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱར་དཔོག་ན་དཔེ་མེད་པ་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བཏགས་པའི་བརྗོད་རྟུང་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་ན་དངོས་པོ་བའི་བརྗོད་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་མེད་པར་བཤད་པ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྟའི་རྗེས་དཔག་མེད་པས་འདོད་པའི་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བ་མིན་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་བརྡ་འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་དོན་ལ་ངེས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ལ། བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་བརྗོད་རྟུང་འདི་དག་བརྡའི་ཡུལ་དེ་ལས་འགོག་ན་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྗོད་ནུང་བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ་ངེས་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་ནུང་གི་དོན་ནམ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དོན་དམ་པ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་གྲགས་པས་གནོད་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲགས་པས་དེ་དག་ལ་མི་གནོད་ལ་བརྡ་བྱུང་གི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་དེས་ན་གྲགས་པའི་ཡུལ་བརྡ་བྱུང་གི་དོན་ཡིན་ལ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པ་གནོད་བྱེད་ཡིན་པས་ཚད་མ་ཡིན་ལ་མངོན་སུམ་མིན་པས་རྗེས་དཔག་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན། བསལ་བ་ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་བསལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་བསལ་བ་ཡང་སྒྲ་གང་ལ་རྟོག་པས་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ལྡོག་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲའི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤྲི་དང་བསལ་བ་གཉིས་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲི་གཅིག་ཡིན་ལ་གཞན་བསལ་བར་བརྟགས་ནས་ཐ་དད་པའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱའི་སྤྲི་བཀག་ནའང་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། བསལ་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྫས་གཞན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ནུང་མེད། སྤྲི་དང་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་བློ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཕྱོགས་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་ནུང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། སྒྲ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འབྲེལ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་ཉིད་སྤོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མདོར་

མངོན་སུམ་དོན་དང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དོན་དངོས་བཟུང་ནས་དོན་མ་ཡིན་པས་སྐྱོང་ན་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་སྒྲའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སྒྲ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་ལྷག་མ་ལྡོག་པ་ལས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོག་པས་བཀོད་པའི་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་མཚན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་མིན་པ་དེས་ན། སྐྱེའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་ཅེས་སྐྱོང་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་དོ། །ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཐའ་བྲལ་སྨོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲ་མེད་ཅེས་སྨྲ་ན་ཡང་མངོན་སུམ་དང་འགལ་མོད་ཀྱི་སྒྲའི་ཡུལ་འགོག་པ་ནི་ལམ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མའམ་ཁྱབ་པའམ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལའང་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་དོགས་པས་མཐའ་བྲལ་སྒྲས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་འགོག་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཀྱི་སྐྱེའི་ཆོས་འགོག་པ་ལ་མི་གནོད་ཅེས་བསྟན་ནོ། །མཐའ་བྲལ་སྒྲས་ཀྱང་སྐྱེ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཀུན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་མཐའ་བྲལ་སྒྲས་བརྗོད་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཅི་སྟེ་མི་བརྗོད་ཅེ་ན། སྒྲ་རང་

མཚན་དེ་ནི་ཉན་ཤེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་ཉན་ཤེས་ཚད་མ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་མཉན་བྱའི་སྒྲས་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་དེ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་དོན་གནོད་བྱེད་ཡིན་ལ་སྒྲ་ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ན་སྒྲ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གནོད་བྱེད་ཚད་མ་སྟོན་པས་མཉན་བྱ་སྨོས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། བསལ་བྱའི་དམ་བཅའ་དཔེར་བརྗོད། སེལ་བྱེད་གཉེན་པོའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བའི་བསལ་བ་ཡང་། དཔེར་ན། བུམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །བུམ་པ་རྟག་པར་རློམ་པའི་རྒྱུ་ནི་དབྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བརྟེགས་པ་བཟོད་པར་མཐོང་བ་དག་ལས་མི་ལྡོག་པར་གནས་སོ་ཞེས་འཕྲུལ་པས་བུམ་པ་རྟག་ཅེས་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་རྩོད་སྤོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གདེག་པ་བཟོད་པའི་བུམ་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་མི་སྲིད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་གི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔར་མཐོང་བའི་བུམ་པ་ཕྱིས་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གྲངས་ཅན་ན་རེ། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པའི་བུམ་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞིག་མ་ཞིག་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ཞིག་པ་དེར་ཡང་དམིགས་པར་བྱ་བའི་བསལ་བ་བསྐལ་པ་ཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བ་བཀག་ན་མི་རྟག་པར་བསྟན། དམིགས་རུང་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་ན་གཙོ་སྐྱེ་ཐ་དད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཅིག་མིན་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། བུམ་པ་དེའི་གནས་སྐབས་ལྟོ་ལྡིར་དུ་བལྟར་རུང་བ་དང་

བུམ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་བུམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ་དེ་དགག་ནས་དེའི་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་རྟག་པར་སྨྲ་ལ་བུམ་པ་དེའི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་བུམ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ནི་བུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟོ་ལྡིར་འགག་པའི་གྲོ་མོ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། ལྟོ་ལྡིར་གྱི་གནས་སྐབས་བུམ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །དེད་ཞིག་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱེད་བསྐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གནས་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ཁྱད་མེད་པས་མི་རྟག་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཐ་དད་པ་མཇོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་འདིའི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དབུས་ཀྱི་འཛིམ་པ་དང་ཕྱེ་མ་གྲོ་མོའི་མཐར་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་ན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ན་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་གནོད་དེ། གང་ལ་གང་མ་དམིགས་པ་དེ་དེ་ལ་མེད་པས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པས་མ་དམིགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །དེད་ཐ་དད་མི་འདོད་ཅེ་ན། སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་མུན་པ་གསུམ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དང་སེམས་པ་ཡོད་པ་ཤེས་རིག་དག་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མི་རུང་བར་ཐལ། གཅིག་ལ་གཅིག་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཙོ་སྐྱེ་ཐ་དད་པ་དེ་ལ་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་དམིགས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གྲངས་ཅན་ཡང་ཚུ་འདོད་པ་མེ་ལ་རྒྱུགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་དད་

ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་། དེས་གཞན་ལ་མཚོན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཞོ་དང་ལ་སོགས་པ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་འོ་མ་དང་ལ་སོགས་པ་འཛིམ་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་འོ་མ་དང་འཛིམ་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་དུཿཁའི་ངོ་བོར་མེད་པ་བཞིན་នོ། །རྒྱུ་འོ་མ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཞོ་དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། ཞོ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིགས་ཤིང་ཚད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ཞོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་མི་ནུས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ལ་ནུས་པ་དཀའ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ནུས་པའི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་དམ་བཅའ་དགག །སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འོ་མ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཞོ་དེ་འདྲ་བར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞོ་དེ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཚད་མས་བལྟར་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་འོ་མ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་"གྱིས[1] ཞོའི་དངོས་པོར་དམིགས་པར་འགྱུར། "མངོན་སུམ་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༠༨ན༣ན། གྱི * གྱིས]

གྱིས[1] དམིགས་རུང་ཞིའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཞོར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཞིའི་དུས་སུ་འོ་མར་བལྟར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་བཏང་ནས་ཞོར་དམིགས་སྣང་འོ་མར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་བཏང་བས་མ་དམིགས་ཀྱི་ཞིག་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་མ་ཆོས་ཅན། ཞོ་དུས་སུ་འཇིག་པར་ཐལ། ཞོ་དུས་སུ་དེའི་མཚན་ཉིད་གསར་དུ་བཏང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་དེའི་འཇིག་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན། ཞོ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་གཞན་ཏེ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། མངོན་སུམ་གཅིག་ལ་དམིགས་སུ་རུང་མི་རུང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་རུང་དུ་ཡོད་མེད་ཐ་དད་པ་ནི་འགལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་འོ་མ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། དེས་ནི་འོ་མ་དེའི་ངོ་བོར་ནི་སྒྲུབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་འོ་མ་དེ་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགྲུབ་ཀྱི་འོ་མའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ལས་རྐྱེན་ཅིའི་ཕྱིར་འོ་མ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རི་བོང་རྭ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ་ཅོག་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དེ་དག་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་མ་ཆོས་ཅན། ཞོ་བསྐྱེད་ཀྱང་རི་བོང་རྭ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྭའི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་མ་ཡིན་པའི་ཞོའི་རྒྱུ་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༠༨ན༣ན། དངོས་སུམ་གྱི * མངོན་སུམ་གྱིས]

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཐ་དད་དོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་འོ་མ་ཞོ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་ཞོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ་རི་བོང་གི་རྭ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འོ་མ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་མེད་ལས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་དེའི་ཞོ་རྭ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་དེ་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། འོ་མ་དེ་རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་རང་གི་རྒྱུ་སྔ་མས་བསྐྱེད་པས་དེ་ལྟར་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་དེའི་ཕྱིར། འོ་མ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་གི་རྭ་མི་སྐྱེ་སྟེ། རི་བོང་གི་རྭ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། འོ་མ་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ཞོ་སྐྱེར་རུང་སྟེ། གཞན་ཞོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཞོའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཞོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག །ཞོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཞོ་ལས་གཞན་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡིན། ཞོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འོ་མ་ཆོས་ཅན། ཞོ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞོ་དང་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་རུང་གི་ཞོར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

ནུས་པ་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་གཞན་ཞོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་ན་ཞོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་སྐྱེ་བཞིན་རྒྱུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་

ཞེ་ན། ཧུང་བའི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ནི་འགྱུར་ཀྱི་དངོས་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསལ་བ་བཞིས་རྒོལ་བས་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ན་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། མི་འདོད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་ཀྱང་སྐྱོན་མིན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ལ་གནོད་པས་དེའི་ཆོས་ལ་གནོད་པས་ཚོགས་དོན་ལ་གནོད་ན་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གཅིག་པུ་ལ་གནོད་པ་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་བསལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་གནོད་ན་སྐྱོན་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལ་ཞེས་སྨོས་ལ་ཁྱད་པར་བསལ་བ་སོགས་འདི་བཞིས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བཤད། དཔེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། མདོ་དྲངས། མདོ་དོན་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་ངག་སྟོན་པ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དོན་མེད་ཅིང་དཀྱུས་གྲངས་ངེས་པའང་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་གོ་བྱེད་ཡང་དག་སྲིད་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོལ་བྱུང་མེད་པ་ལ་འགལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གོ་

བྱེད་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་དོན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། རང་གི་ངོ་བོ་མདོར་བསྡུས་ནས་སོ། །གང་གིས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་དགུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་བདེ་བླག་ཏུ་བཟུང་བ་སྟེ། དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚིག་ཉུང་ངུས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དག་དང་ནི། །

དེར་སྣང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད། །
དེས་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི །
སྔོན་དུ་དེ་དབྱེ་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟེ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཁྱབ་པར་ཡོད་གཏན་ནས་མེད་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་གསུམ། གཉིས་ཀ་ལ་གསུམ་སྟེ་དགུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དཀྱུར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་རྩོད་སྤོང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་ལྔ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་རབ་དབྱེ། ཕྱེ་བའི་དོན་

གྱི་ནུས་པ་བསམ། ནུས་ལྡན་གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད། དཔེ་ཅན་ཕྱོགས་གཞི་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལས། དང་པོ་ལ། རྩོད་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་དང་ཆོས་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ནི་བསྒྲུབ་"བྱའི་[1] ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་གྲུབ་ན་རྟགས་དོན་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ནི་དངོས་མིན་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། དགོས་པ་ཡོད་ན་གཞན་གྱི་སྒྲ་གཞན་ལ་འདོགས་པར་རིགས་པ་ལ་འདིར་དགོས་པའམ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གདགས་པར་མི་བྱ་སྟེ།

ཀུན་ལས་བཏུས་ལས།

དགོས་པ་མེད་པར་གཙོ་བོ་ཡི། །
སྒྲ་དོན་ལས་འདས་འདོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་ཕྱོགས་དེར་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་དེ་གདགས་སུ་རུང་ལ་གཞན་མི་རུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཚོགས་དོན་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་ཚོགས་པའི་མིང་གིས་ཡ་གྱལ་ལ་བཏགས་ཏེ་སྣམ་བུའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚིག་པ་ལ་སྣམ་བུ་ཚིག་ཅེས་ཟེར་གྱི་ལ་བ་ཚིག་པར་མི་འདོགས་ཏེ།

ཀུན་ལས་བཏུས་སུ།

བསྡུས་པའི་དོན་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །

༡ [མ་ཕྱི། ༢༠༤བ༥ན། བྱས * བྱའི]

ཆོས་སམ་ཡང་ན་ཆོས་ཅན་ལ། །
གཙོ་བོ་མིན་ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱིར། །
བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། །
ཞེས་སོ། །

དེ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བཏགས་པའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་གཞན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སམ་ཚུལ་དང་པོའི་སྒྲུབ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཏགས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན། ཁང་བཟང་དཀར་ཏེ། ཁྲའི་གནག་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་དང་པོ་གྲུབ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གཞི་ཡིན་པར་ལྟ་འགྱུར་ཏེ། གཞི་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཙམ་དུ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བསྟན་ནས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་སྨོས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ངེས་པར་འགྱུར་བོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དུས་སུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ཉིད་དུ་བློ་ལ་གནས་པས་ན་ཉེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་པོའི་བློ་ལ་གནས་པས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོས་ཀྱང་གཟུང་བར་

ཐལ་བས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། རྗེས་འགྲོ་སྟོན་པའི་སྒྲས་རྟགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་པས་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པས། སྔར་གྲུབ་མ་ཟིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དང་པོ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་དང་པོ་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ལྟར་ཚུལ་དང་པོ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་མང་པོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་པས་སྤྱངས་ནས་ཚུལ་དང་པོ་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དེ་སྤངས་པར་མ་ཟད་སྔར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་གོ་བར་བྱ་ན་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱོགས་ཞེས་སྨོས་སོ། །ཡང་ན་ཡང་ནི་མ་བཤད་པ་བསྟུ་བ་སྟེ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ན་གཞུང་མང་བ་དང་སྟེབ་སྦྱོར་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་ཞེས་ཤཱཀྱ་བློ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་ཕྱོགས་དང་ཆོས་ཞེས་ཟླས་དབྱེའི་བསྡུ་བ་སོགས་སུ་མི་འཐད་པས་དྲུག་པའི་བསྡུ་བར་བསམ་ནས་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། རྟགས་བྱས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པས་གཞན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པས་རྗེ་བོ་གཞན་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། རྟགས་བྱས་པ་སོགས་ཆོས་ཅན་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་

གྱི་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ནག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་འདོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་སྲིད་སྒྲུབ་འཕོང་སྐྱེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་ཕོ་ནའི་ཆོས་ཞེས་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དོགས་པ་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་གང་གི་ཚེ་ལྡན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་མི་ལྡན་པར་དོགས་པ་ན་མི་ལྡན་པ་གཅད་པར་བྱ་ལ། གང་གི་ཚེ་འབྲེལ་པར་ཤེས་པ་ན། དེ་གཞན་ལ་ལྡན་པར་དོགས་པས་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཤེས་གོང་དུ་གཞན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅད་བྱ་མིན་ལ་ཕྱོགས་ནི་རང་ཉིད་དང་རྟགས་འབྲེལ་བར་མ་ཤེས་པས་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཅད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་འཕྲོས་འདི་ལེ་ཁ་གཉིས་པར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ལྟོས་པ་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའོ། །དང་ཞེས་པ་རྣམ་པ་གཞན་བསྡུ་བ་སྟེ་དེ་མེད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀར་དོགས་པས་སོ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་གཞི་བྱས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟེ་གསུམ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་གསུམ། གཉིས་ཀ་ལ་ཉེར་དགུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོད་མེད་དུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཕྱོགས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མིན་གྱི་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའང་ཡིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་སྤྱི་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ་དེས་དོན་མཐུན་པ་སྟེ་མི་སྟོང་པར་མཚུངས་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པའོ། །དེ་མེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་རྟགས་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། དངོས་མེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སུ་ཞིག་སྨྲ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་བཀག་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ལྡོག་པ་སྟེ་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་མེད་པར་སླ་བ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་དྲི་རེག་སྒྲུབ་པ་ན་མ་ཡིན་པ་གྲང་རེག་ལྟ་བུ་འགལ་བ་དང་རེག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་པ་དང་འགལ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་པ་སྟེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་

གཞན་པ་དང་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་ཞེས་པ་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་མིན་གྱི་རྟོག་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་ག་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་ན་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་འགལ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པས་ན་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། མ་ཐུན་ཕྱོགས་བཀག་པའི་མེད་པ་ནི་དངོས་སུ་ཤུགས་པར་རྟོགས། གཞན་འགལ་གཉིས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡིན་པས་གཞན་འགལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤུགས་པར་རྟོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ནུས་པ་བསམ་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་གོ་བྱེད་དུ་གཟུང་ངམ། རྟགས་ཡོད་ཙམ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེ་ན། ངེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཟུང་སྟེ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བཤད་པ་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་འོ། །གང་ལ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་དང་། ལ་སོགས་པ་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དག་ལ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་འདིར་མི་གཟུང་སྟེ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་རིགས་པར་ཏེ་ཡང་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་རྣལ་མར་དང་འགལ་བ་ལ་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པར་རོ། །གང་གིས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་གིས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མ་ངེས་ན་འདོད་པ་གསལ་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་དང་མི་འདོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དག་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ལ་

ཟེ་ཆོམ་དང་དོན་ལ་གནས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའམ། དོན་དེ་ལ་འབྲེལ་པར་ཟེ་ཆོམ་གྱི་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲས་དོན་མི་″རྟོགས[1]་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ནི་སྟེང་འོག་གཉིས་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལོགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། མི་འདོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་ངེས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་དང་། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཟེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཞེས་སློས་པས་མ་ངེས་པ་ཡང་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་སོ་ཞེ་ན། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ངེས་ཏེ། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཙམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཟེ་ཆོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་མི་ནུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཉན་བྱས་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ལ་ཟེ་ཆོམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

[1] [མ་ཕྱི། ༢༡༢ན༨ན། རྟེགས * རྟོགས]

གཉིས་པ་ནི། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་པ་ཡང་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཤུགས་འབྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པ་ལ་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་དུ་ཟ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་གཅིག་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འགལ་བའི་ལྷག་ལྡན་ནམ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་ནམ། གཅིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་གྱུར་པ་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ན་འགལ་བར་འགྱུར་བས་གཅིག་སློས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་རྒོལ་བའི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཤུགས་འབྱིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ངེས་པ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལྟ་བུ་ནི། སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་རིགས་པས་སྒྲུབ། ལུང་གིས་སྒྲུབ། དོན་སྐྱོན་མེད་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཁ་

གཅིག་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་མི་འདོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པ་ཐུན་མོང་བར་མ་ཟད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་རྗེས་འགྲོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་ཡང་དོན་གྱི་གཅིག་ལ་གོར་མ་ཆག་པར་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་སོ། །ཡོད་པར་ངེས་ན་མ་ངེས་པར་འགལ་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ལྷ་མཆོད་ལས་གཞན་ལས་མ་བྱུང་བར་ངེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་མངལ་འཛོག་པའི་ནུས་པ་དང་ཆགས་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལྷ་མཆོད་དག་ལས་སྲིད་པའི་བུད་མེད་ཀྱི་མངལ་ལྷ་མཆོད་སུས་བཞག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་སྒྲའི་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཉན་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟག་མི་རྟག་གི་ཁྱད་པར་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པས་སྡུད་བྱེད་རྟག་མི་རྟག་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཉན་བྱ་དེ་དང་ལྡན་པ། རྟག་མི་རྟག་དེས་

བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་མི་རྟག་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྡོག་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་དེས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་གང་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་མཉན་བྱ་འདི་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཤད་དེ། རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་གསུམ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ་གསུམ་པ་ཡོད་ན་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེ་བ་ལས་འདི་རྟག་པ་མིན་ན་མི་རྟག་ལ། མི་རྟག་པ་མིན་ན་ངེས་པར་རྟག་གོ །ཞེས་འཛིན་པས་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་གྱི་གཞན་སྤངས་ནས་གཞན་མི་འཛིན་ན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཏུ་ངེས་པས་ལྡོག་པས་ནི་མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཅིག་གི་དངོས་པོར་བརྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་དེས་བསྡུས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྡོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་པོ་འདི་མཉན་བྱ་གཅིག་ལ་བསྡུས་པ་ནི་མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་ལས་ཕུང་གསུམ་དང་མ་འབྲེལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་ལྡོག་པ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་རྟག་མི་རྟག་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ཡིན་པ་གང་གིས་བཟློག་སྟེ་བཟློག་མི་ནུས་པར་ཐལ། རང་ཡོད་པའི་ཡུལ་རྟག་མི་རྟག་གཅོད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལེ་ཨུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟོད་པ་དང་། ལན་དང་། ལན་ལ་རྟོད་སྤང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།

ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་རྟགས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ན་དོན་སྐྱོན་མེད་དུ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་ཏེ། སྒྲ་བ་པོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྦྱོབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་པོ་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་ཀྱང་དོན་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པའི་རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ནི་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་སྐྱེ་བཛོད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ངེས་པའི་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་བ་ལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ཡོན་ཏན་ཡིན། ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་མེད་པ་ཡོན་ཏན་ཡིན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྷག་ལྡན་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་གཞི་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པ་མེད་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་དོན་སྐྱོན་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་དངོས་པོའི་ཆོས་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་ནི་མ་ཟད་དེ་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་སྒྲ་བ་པོ་སྟོན་བྱེད་དང་། གཏན་ཚིགས་གསལ་བྱ་ཡིན་པས་དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་

ཀྱང་སླུ་བ་པོའི་སྦྱོར་བས་པའི་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་མ་ཚང་བ་དང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །མ་ངེས་པ་ནི་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པས་སྐྱོན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲོལ་བ་དེས་ཧྗོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། མ་ངེས་པ་སྐྱོན་ཡིན་པ་འོན་དོན་ལ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའམ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ནས་བརྗོད་ན་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ནི་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་དེ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པའི་གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སུན་འབྱིན་གྱིས་སྤྱར་མེད་ཙམ་ཟད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་མིན་གྱི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་མ་ཟད་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་ཡང་མིན་པར་ཐལ། གྲོལ་བའི་འདོད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འགལ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ། མ་ངེས་པས་ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱང་དེས་གང་ཡང་མི་སྒྲུབ་པས་སོ་ཞེ་ན། སུན་འབྱིན་པ་ཆོས་ཅན། འདོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་ནི་དེར་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་པས་ཕ་རོལ་གྱི་འདོད་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འགལ་བ་ངེས་བརྗོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གེགས་བྱེད་ལ་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་པས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་བཅོམ་ནས་གེགས་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྦྱིན་འབྲིན་ལ་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའམ་ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གང་དགོས། དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པ་བཞི་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་འབྲིན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའོ་ཞེ་ན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མིག་གིས་བཟུང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྦྱིན་འབྲིན་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ངེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྲུབ་པ་འོ་ན་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་འདིར་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་སྦྱིན་འབྲིན་པས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རྒོལ་བའི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒོལ་བའི་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་རྒོལ་བའི་སྦྱིན་འབྲིན་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཞེས་པ་མ་ངེས་པ་གཅོད་པ་སྟེ་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་ངེས་པར་བསྟན་

ལ། དེའི་སྒོ་ནས་སྤུན་འབྲེན་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དགུར་ཀུན་བཏུས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པའོ། །སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་པའོ། །སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གློག་ལ་ཡོད་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པ་སྟེ་རེ་ཨུ་མིག་དགུའི་སྟེང་མ་གསུམ་ལ་བྲིའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པའོ། །གསོན་པོའི་ལུས་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པའོ། །སྒྲ་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་ཡོད་གློག་སོགས་ལ་མེད་པ་སྟེ་བར་མ་གསུམ་ལ་བྲིའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲ་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་གློག་ལ་ཡོད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་དོ། །སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཉིས་ཀ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ། །སྒྲ་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྟུལ་ཕྲན་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་མཐུན་ཕྱོགས་རྟུལ་ཕྲན་ལ་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་པ་སོགས་ལ་མེད་ལས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། འོག་མ་གསུམ་ལ་བྲིས་པའི་སྟེང་འོག་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ཏེ།

ཕོགས་གཉིས་དག་ལ་འགལ་བ་གནས། །
དབུས་དང་ཟུར་ལ་མ་ངེས་པ། །
ལྷ་པོ་ཟེ་ཚོམ་གཏན་ཚིགས་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ལ། མེད་པ་དང་། གཞན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རྟགས་ཡོད་པའམ་མེད་པའི་དབྱེ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ཞིང་མེད་པ་ནི་གཞི་སྟེ་རྟེན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་ལ་མེད་པ་ལ་རྟགས་ཇི་ལྟར་འགོག་སྟེ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བས་མེད་པ་ལ་མེད་པ་འཐད་དོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་འགལ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རྟགས་ཡོད་པ་འཐད་དོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་པས་འདི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལས་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་ཀྱང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། ལོ་ཀ་ན་དགག་སྒྲ་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མིན་པར་བསྟན། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། གཏན་

ཚིགས་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ལོ་ཀ་པའི་སྒྲའི་དོན་ལས་འདས་པར་ནི་མི་འཇུག་ལ་ལོ་ཀ་ན་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་མི་འཇུག་སྟེ་བྲམ་ཟེའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ལས། བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་བྲམ་ཟེ་དེའི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ལ་བྲམ་ཟེ་ལས་ཆོས་གཞན་སེར་སྐྱ་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་རྟོགས་ཤིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་དོ། །འོན་ཇི་ལྟར་བྲམ་ཟེ་མིན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་འདོད་པ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་མི་བསྟེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྲམ་ཟེ་མིན་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་སྒྲས་གཞན་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཆོས་གཞན་ལའང་བྲམ་ཟེ་མིན་པར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དགག་པའི་སྒྲའི་ཡུལ་གཞན་ཡིན་ཡང་བརྡ་སྦྱོར་བ་ནི་ཡུལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་བརྡའི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ་ཆོས་གཞན་ལྡན་ཙམ་ལ་བརྡར་མ་བྱས་པར་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་བཀག་པའི་གཞི་ལ་བརྡ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྤངས་པའི་གཞི་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་ཡང་དེ་ལས་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ལོ་ཀའི་དབང་དང་འགལ་བར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཁོ་ནའི་མཚུངས་པ་དགོས་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་ལ་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་

དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་འདིར་ཆོས་ཅན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཁོ་ནས་མཚུངས་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་ཆོས་གཞན་མ་སྤྱངས་པའི་བུམ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་སྣམ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་ཞིང་མི་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་ཆོས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱི་སྟོང་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །འོ་ན་ཅི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེས་སྟོང་པའི་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐབས་མདོར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པར་འདོད་ན་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་བསྟན་རིགས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུ་སྤྱིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་དགུར་ཕྱེ་སྟེ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་ནི་ལྟ་པ་འགལ་རྟགས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་གོ་བྱེད་དུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་ཡང་དག་དང་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་

ནོ་ཞེས་བསྟན། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་པོ་གཉིས་ལྡོག་པ་ཅན་དང་རྗེས་འགྲོ་གཅིག་པུ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་རྩོད་པའི་གནས་པའི་ཕྱིར་བསྟན། ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་ན་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་སྐབས་སུ་བབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་དང་འགལ་བ་གཉིས། ཁྱད་པར་དང་སྤྱི་གཉིས། ལྷག་མ་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དག་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་ན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་དེའི་དངོས་འགལ་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྲུབ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འགལ་བ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །བྱས་པ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྩོལ་བྱུང་འབྲས་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན། རང་བཞིན་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། རྟགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ། མ་དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཆད་པའི་རྩོད་སྤང་ལས། དང་པོ་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པར་བསྟན། མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྩོལ་བྱུང་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ན་རང་བཞིན་ལས་གཞན་པ་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ནི་ཆོས

ཅན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡོག་མིན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཁྱབ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུའི་རྟགས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་རྩོལ་བྱུང་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲས་བུ་རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྩོམ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོལ་བྱུང་འབྲས་རྟགས་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གནས་སོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ལ་ཁྱབ་པར་མེད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་མི་རྟག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་སོ། །ཡུལ་སྒྲ་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྟག་པ་ཉིད་རྩོལ་བས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ངེས་པར་རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོལ་བའི་སྔར་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་རྟག་ན་སྒྲའི་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་སྒྲ་དག་ལ་རྩོལ་བ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འཛིན་ཤེས་པ་རྩོལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཁྱབ་བོ། །ཡུལ་

དབང་ལ་ཕན་མི་འདོགས་མོད་སྒྲིབ་པ་སེལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟག་ན་ཁོ་བོས་མི་མཐོང་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྒྲིབ་བྱེད་དེའི་བདག་ཉིད་ཉམས་པར་མ་བྱས་པས་དེ་ལས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཟློག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཅུང་ཟད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ནི་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པར་ཡང་ཇི་ལྟར་གང་གིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་གཞན་འགལ་བའམ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེར་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ལ། ཁྱད་པར་མི་སྐྱེད་ཀྱང་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མཐོང་སྟེ་ལྟོག་པའམ་སྒྲུབ་པ་གང་གིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྔར་ཡོད་ཅི་ཞིག་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཀྱང་གེགས་ཡིན་ན་རྟག་པ་ལ་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་གེགས་འཐད་པར་བསྟན། རྟག་པ་ལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་གེགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཐད་པ་དང་། ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་གེགས་ཀྱི་དོན་འཐད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ངོས་གཟུང་། དེ་གེགས་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྩིག་སོགས་དེ་དག་བུམ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉམས་སྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་ནི་མི་སྣང་འོན་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བས

གེགས་སུ་བརྗོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེ་གང་ཞེ་ན། བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་སོགས་དང་མ་ཚོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་སྣང་བ་དག་ཆོས་ཅན། གེགས་མེད་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གེགས་མེད་ན་ཕན་ཚུན་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རང་གི་ངང་གིས་འགག་པ་ན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་གང་ལས་ཤེས་ན། ཡུལ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་དབང་པོ་དང་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་པོ་དང་སྣང་བས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལའང་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉེ་བར་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། རེ་རེ་རྐྱང་པས་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་ལྟོས་པ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལའང་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན།

འདིར་འབྲས་བུ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་ནུས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ནས་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ནས་ཀྱང་དུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བསྟུད་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ནི་ཕན་ཚུན་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་ནུས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་ནུས་སུ་སད་པར་བྱེད་དགོས་ལ་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་སད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་ཚོགས་པ་ཕན་ཚུན་ཕན་གདགས་ནས་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་ནུས་སུ་སད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པ་ནི་ཕན་ཚུན་ཕན་མི་འདོགས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་ཀྱང་ནུས་པ་སད་མི་ནུས་པས་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་སད་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྣང་བ་ནས་མུན་པར་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་པ་ཡོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཕན་ཚུན་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ཚོགས་པ་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ཅན། རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་པའམ་མི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ནུས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུས་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཕན་འདོགས་པས་ཤེས་པ་སྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་སྣང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་གེགས་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་རྩིག་སོགས་གཞན་གྱིས་ཡུལ་དབང་གི་བར་དུ་མ་ཆོད་ན་ཕན་ཚུན་སྣང་བ་དང་དབང་པོས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་སྔ་མས་ཕན་འདོགས་ཡུལ་གྱི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་སྣང་སྔ་མས་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པ་ལ་རྩིག་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་ཡུལ་ཉུང་བ་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དབང་སྣང་གི་དབང་ཤེས

བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུལ་སྔ་མས་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡུལ་གྱིས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་སྣང་སྔ་མས་ཕན་འདོགས་པ་དེ་དག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བུམ་མིག་བར་གྱི་རྩིག་པ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་དམིགས་པའི་གེགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་བུམ་པ་དེ་འཛིན་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་བུམ་དང་མིག་གི་དབང་པོའི་བར་ཆོད་རྩིག་སོགས་ཕྱར་ནས་ཡོད་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་དུས་ན་ཕན་ཚུན་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དག་མེད་པས་འབྲས་བུ་ནུས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་དབང་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་ནུས་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་གེགས་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་བྱས་པས་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དང་པོ་ནས་བསྒྲིབས་པའི་བུམ་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་མཐོང་འཕྲོ་ལ་སྒྲིབ་པ་གསར་དུ་ཞུགས་ནས་མི་མཐོང་བ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཁྱད་པར་མ་བྱས་ན་ཤེས་པ་ཅི་སྟེ་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་ལ་བར་ཆོད་གསར་ཞུགས་ཡོད་པ་ན་ཆོས་ཅན། ཡུལ་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡུལ་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན། དེ་དུས་ན་བར་ཆད་ཉེ་བས་ཕྱར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགག་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུའི་ནུས་པ་གཞན་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུ་མེད་པས་ཏེ་ཡུལ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཤེས་པ་སྐྱེད་ནུས་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཤེས་པ་སྐྱེད་ནུས་སུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག

བར་ཆད་དང་ལྡན་ན་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྔ་མ་འགག་ད་ལྟར་བ་མ་སྐྱེས་པས་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་ཡུལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་དེའི་གེགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་རྟིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་པར་བརྗོད་ཀྱི་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྫུང་བ་སྟེ་ཤེས་པ་སྐྱེད་ནུས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་སྒྲིབ་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རྫུང་བར་གྱུར་གྲུབ་ཟིན་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱོ་སྟེ་འགྱོ་བར་བྱ་བ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། གེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མི་བྱེད་ན་གེགས་སུ་འགལ་བར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པས་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་ལས་ཡང་ན་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་སྟོན་པ་ནི་བསྟན་པ་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་མིན་པར་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དག་ལ་སྒྲིབ་པས་ཕན་འདོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་ཡུལ་གྱིས་ཕན་འདོགས་པ་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བསམ་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཁབ་ལེན་ཐག་རིང་པོ་ན་འདུག་པས་ཀྱང་ལྕགས་འདྲེན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པའི་རབ་དབྱེ་མཐའ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་འམ་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གཞན་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་བྱ་ས་དེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཙམ་ཞིག་བསམ་པར་ནུས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི། ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པའི་ཡུལ་དབང་རྟེག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་ཕན་འདོགས་སྲིད་

པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ། དོན་གཞན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུའི་ངོ་བོའམ་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པའང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེས་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ཡུལ་གྱི་བར་ན་གནས་པའི་སྒྲིབ་པས་ཡུལ་དབང་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ནུས་པ་མེད་པ་ཆེས་ཆེར་ཏེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡང་དབང་པོ་བསྒྲིབས་པའི་ཡུལ་གྱིས་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་སྒྲིབ་པས་ཉམས་པར་བྱེད་ཀྱི། དབང་པོ་མ་བསྒྲིབས་ན་མཐོང་བ་ཡིན་པས་བར་ན་གནས་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེ་ཡང་བར་ཆོད་ཅན་གྱི་ཡུལ་དབང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་པའི་ཡུལ་དབང་གི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་བྱས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རྒྱུས་རྐྱེན་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་མི་ནུས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་དབང་སྔ་མས་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་བྱས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་རྐྱེན་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་མི་ནུས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དབང་གི་རྐྱེན་དང་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྒྲིབ་བྱེད་སྐྱེས་ཏེ་སྣང་སྲུན་ནམ་ཚ་གྲང་གི་རེག་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་པའི་ནུས་པ་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་རྟགས་ལས་རྟོགས་པས་དེ་སྟོན་པ་ནི་སྒྲ་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱེ་བྲག་རེ་ལྡེ་དང་སྣམ་བུ་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དྲི་དང་རེག་བྱ་ལ་རས་སྦྲབ་མོ་དང་གོས་ཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་པ་དང་ལྤ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་རོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་དོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གིས་སྒྲ་དང་ལ་སོགས་པ་དྲི་རེག་བྱ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་སྲབ་ན་བསལ་བ་དང་། ཅུང་ཟད་མཐུག་ན་མི་གསལ་བར་ཐོས་པ་དང་མནམས་པ་དང་རེག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་དང་སྒྲ་དང་རྣ་དབང་

བར་གྱི་རྟེན་སོགས་འབྱིང་པོ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྣ་ལ་སྒྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་གསལ་འཛིན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེས་ཆེར་བྱེད་དེ། དེས་སྒྲ་རྣ་ལ་སྒྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་མི་གསལ་བར་འཛིན་པར་སྐྱེད་ནུས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་རྣ་བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་རྟེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་རྣ་འདིའི་སྒྲིབ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉེ་བར་བསྟུ་བ་འབྲེལ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། རྟོག་པས་སྒྲ་རྣའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་བསྟུས་ཀྱང་སྒྲ་རྣ་གང་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལ་ལར་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྣའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྣའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་དངོས་པོ་ལ་མེད་པར་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་སྒྲིབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བློ་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མེར་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཁྲེའུ་འཚེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་དང་མེ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་དེས་དངོས་པོ་འགྱུར་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་དོན་བྱེད་པར་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེས་ན། སྒྲ་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བར་ན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། སྒྲིབ་པར་ཁྱད་

པར་བྱས་པ་མེད་ན་ཡུལ་གསལ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པས་བསལ་ལོ། །སྒྲ་རྣ་བར་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་རྟེན་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྣ་ལ་དེས་ཁྱད་པར་བྱས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མེད་ན་སྒྲ་རྣས་སྒྲ་གསལ་འཛིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་རྣས་སྒྲ་གསལ་འཛིན་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཉམས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནུས་ལྡན་ཉམས་པའམ་ནུས་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ལ་ཉམས་སྐྱེ་མེད་པ་དེས་ན་གལ་ཏེ་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་དག་སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། སྒྲ་དེ་སྒྲ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་རྟག་གམ་ནུས་མེད་དུ་རྟག །དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲིབས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་རྟག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་དུས་ནམ་ཡང་ཟུང་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གང་ལ་ཡང་སྒྲ་འཛིན་འགའ་ཡང་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྔེ་སྒྲ་འཛིན་སྐྱེད་པའི་ནུས་མེད་དུ་རྟག་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པའི་དུས་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། འགལ་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་ཀྱང་སྒྲ་འཛིན་རེས་འགའ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། འདི་སྙམ་དུ་སྒྲིབ་པས་ནུས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཏུ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མ་ཐོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སྒྲ་དེ་དག་རྟོགས་པ་ལ་རྩོལ་བའམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པས་སྒྲ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཉེ་བ་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་སོ་སོ་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་སོགས་རྐྱེན་སོ་སོར་ངེས་པས་རྐྱེན་གང་ཉེ་བ་དེ་ཐོས་སོ། །རྐྱེན་དེས་ཅི་བྱས་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ལ་དབང་པོ་སྒྲའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སམ། གཞན་སྒྲ་ལ་ཕན་འདོགས་ན་ཡང་རུང་སྟེ་གསལ་བྱེད་ཕན་འདོགས་པ་ཡང་ནུས་པ་འཇོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པ་གསུམ་ལས་སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ནུས་པ་འཇོག་སྒྲིབ་གཉིས་མི་འཐད་པས་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་འདོགས་སོ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ན་གནས་སྐབས་རེས་འགའ་འདི་དག་གིས་རེས་འགའ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐོས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དེས་བྱས་པ་ཡིན་སྙམ་ན།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་བསྟན་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཡང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་དེའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་འདོགས་པའི་དོན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་དོ། །རྐྱེན་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ནུས་ལྡན་ཐོས་པ་དག་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ན་མི་རྟག་པར་བསྟན། རྟག་ན་རྐྱེན་ལ་

ལྟོས་པ་འགལ་བར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་སྒྲ་ཡང་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་བྱེད་ལ་རག་སྟེ་ཚུལ་འདི་མི་འགོག་གི །འོན་ཀྱང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྔར་གྱི་བཞིན་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ་དེ་ལྟར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྐྱེན་ལས་ཁྱད་པར་གསར་དུ་སྐྱེད་ན་སྔར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བའི་རྐྱེན་རྟོལ་བའམ་བརྒྱུད་པས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྟོལ་བས་ལེགས་པར་བྱས་པ་སྟེ་ཕན་བཏགས་པའི་དབང་པོའམ་གཞན་ཕྲད་པའམ་བདག་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་རང་བཞིན་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཕན་འདོགས་པ་ཉེ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཆོས་ཅན། སྒྲས་སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གཞན་ལྟོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དང་སྒྲ་དེའི་ཕན་པ་སྒྲའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཕན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེའི་ཡིན་នོ་ཞེས་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་དོན་གཞན་སྒྲ་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པ་ཕན་པ་གཞན་རྟོག་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་ཡང་ལེ་ཏུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱོན་གཞན་ཡང་། སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྟེ་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དོན་གཞན་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕན་པ་ཉིད་ལས་ཉན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ལས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྒྲ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་པོའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ཐྲད་པའམ་བདག་སྐྱེས་བུའམ། གཞན་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྟག་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་བྱར་མི་ནུས་ལ་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པ་ལྟོས་བྱ་མིན་ནོ། །རྟག་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་བཀག་པ་འདིས་ནི་དབང་པོ་དང་སྒྲ་ལ་རྩོལ་བ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་ལ་ཕན་ནི་མི་འདོགས་ཀྱང་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བས་དབང་པོ་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་སྒྲའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྟག་ན་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྩོལ་བ་སྒྲ་དེའི་རྐྱེན་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟག་པ་རྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པར་བྱ་བར་ནུས་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར། རང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་ནུས་ལས་མ་འཕོས་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་མ་ཐུབ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལས་ཉན་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའམ། འགལ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་ལས་ནུས་པ་དེ་ནམ་ཡང་

ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་དེ་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་ན། རྟག་པར་འགལ་ཏེ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་སྒྲ་དེ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནུས་པ་སྒྲ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་བར་མི་རུང་ཐུག་པ་མེད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དུང་སྒྲ་ལྟ་བུ་འདི་རྩོལ་བ་མ་བརྩམས་པ་དང་བརྩམས་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པའི་རྗེས་སུ་ནི་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་ལ་རྩོལ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པས་བསལ་ལོ། །རྩོལ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དམིགས་པ་དེས་ན། སྒྲ་དེའི་བདག་ཉིད་ལས་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་འདི་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བའི་བྱེད་པ་པོའི་ཆོས་ཏེ་རྩོལ་བ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་གྲུབ་བོ། །དོན་གཞན་སྔ་མ་སྒྲ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གང་དུ་རྒྱུའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དེར་ས་ཕྱོགས་གཞན་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དེར་རང་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩོལ་བའི་སྔར་ཡང་ཡོད་པའི་སྒྲ་གཅིག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་འཛིན་པའི་ཉན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་སྔེ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་དེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་བར་ཆོད་སེལ་བ་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་སྒྲ་ལ་རྩོལ་བ་དེ་རྣམ་ཀུན་ཏེ་སྒྲ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་སྒྲའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་མེད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།

རེས་འགའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཉན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་ཉན་ཤེས་པ་གྲུབ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྲས་བུར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་རྒྱལ་མ་ཐག་བྱུང་གི་ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ནི་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲུབ་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་སྲིད་དེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་རེས་འགའ་བའི་འབྲས་བུར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བྱས་པ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའི་དང་། འབྲས་བུའི་དཔེར་བརྗོད་རྩོལ་བྱུང་ལོགས་སུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དཔེར་བརྗོད་པ་བས་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱས་པ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་རྟགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་གོ་བྱེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་དགོས་ལ་མཚན་ཉིད་རང་དོན་ལས་རྟོགས་ན་དབྱེ་བའང་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཁས་པ་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བསྟན་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་རང་དོན་དུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཀྱང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཇེས་སུ་དཔག་

པར་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངག་བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཕྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཕྱེ་ཐག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་འདིར་དབྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་སྐྱོང་ངམ་ཁོ་བོས་བཤད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གོ་བྱེད་དུ་དཔེར་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་འདྲ་བར་ཏེ་མཐུན་མོང་དུ་རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །འདིས་ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་ན་རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་བསལ་བ་སྟེ་ཤེས་པ་དེ་དང་སྐྱེ་བ་ཅན་དག་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདིས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡོངས་གཅོད་དང༌། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞེ་ན། དོན་གཞན་གང་མེད་ན་དོན་གཞན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཡོད་པ་དེ་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་བས་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འབྲས་རྟགས་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་བདག་གི་བའི་རྟགས་ཕྱོགས་གཅིག

ལ་ཡོད་པ་རྟོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའམ་ཤི་་་ཤ་པ་ལ་ཤིང་ལྷ་བྱུ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་ཅན་ཤིང་ལ་ཤི་་་ཤ་པ་ལྷ་བྱུ་དེ་ནི་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་དེ་དང་འཁྲུལ་བར་མི་འགྱུར་བས་གོ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རང་གཞིན་གྱི་རྟགས་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྟགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ལྡན་པ་ཅན་མེ་ལ་དུ་བ་ལྟ་བུའམ། སོགས་ཀྱི་སྒྲས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པའམ། ལྡན་པར་གྱུར་པ་དང་འདུས་པ་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་གང་དག་ལ་དེའི་ནང་ནས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་པོ་ཡོད་པ་མིན་པའི་རྟགས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། རྟགས་དེ་དག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ཁྱབ་པ་ངེས་པའམ་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་ལྡན་འདུས་ཅི་བྱ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་རྟགས་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ཡིན། ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་ལྡན་འདུ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། རྟོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་བལྟར་རུང་མ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་པར་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཅིའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་དཔེར་མ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་དགོས་སོ། །རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུར་མ་འདུས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་

གཏན་ཚིགས་སུ་བསྡུ། བསྡུ་བྱ་རང་བཞིན་མི་"དམིགས[1] པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད། འདུས་པའི་དོན་བསྡུ། སྤྱད་བྱེད་རང་བཞིན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པའི་རྟགས་དགོད། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དཔེར་བརྗོད་པས་དེའང་དོན་གྱིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་རིགས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ནི་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་མེད་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཁོངས་སུ་མི་འདུའོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། རུང་བ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་། ཐ་སྙད་ཟླ་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འདུས་ཚུལ་འདི་ལྟར་དམིགས་པར་རུང་བ་སྟེ་འོས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་དག་ལ་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་མེད་པ་ཉིད་མེད་པས་མི་དམིགས་པ་གྲུབ་པ་ན་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་དེས་ན་མེད་པའི་དོན་མི་སྒྲུབ་པའོ། །འོ་ན་ཅི་སྒྲུབ། བུམ་པ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ལས་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་སྔང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བལྟར་རུང་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༢༩ན༧ན། -དམིགས * དམིགས]

གཞན་མ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་ཚོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལེ་ཨུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་མེད་ངེས་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གང་ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་ངེས་ཀྱི་བློ་སྒྲ་སྟེ་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་ངེས་ཐ་སྙད་དེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་མཐུན་དཔེར་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གྲུབ་པས་ཏེ་ཞུགས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་ངེས་ཚུལ། ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་ཚུལ། ངེས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དང་པོ་ནི། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པས་མ་ངེས་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་ཤེས་པ་གང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ཐ་སྙད་ལ་གནོད་གཞུག་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མཐུན་དཔེར་བལྟར་རུང་བའི་དངོས་པོ་མ་མཐོང་བ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་གྲུབ་ཟིན་ན་གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་དག་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་རྟོགས་ཀྱང་

རྟོད་གཞིར་ཡུལ་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་པས་ཡུལ་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་མི་དྲན་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཉིད་ལས་སྤྱར་ཡང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་དྲན་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ཡང་འདིས་སྤྱར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྦྱྲད་དེ་ཞུགས་ཟིན་ཏེ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལ་མི་འདོད་པ་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་ལ་དེ་ཡང་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དང་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འདི་དག་གི་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡོད་ན་བལྟར་རུང་བ་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་སྐྱེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་བ་ཉིད་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་ལང་ཆེན་མོ་ལ་ཐ་སྙད་ཞུགས་ཀྱང་ཚུང་བ་ལ་མ་དྲན་པ་ལ། ཚུང་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། ལྐོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་རྒྱུ་མཚན་མཐོང་བཞིན་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པ་མི་

འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་རྒྱུ་མཚན་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་ལ་རྨོངས་པས་རྩོད་གཞི་འདིར་གཞན་དག་ཡུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་མ་བརྗོད་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཅིང་མ་རྟོགས་པར་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་ཟིན་པའི་མཐུན་དཔེ་དང་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྡ་རྨོངས་པ་ལ་དྲན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དེ་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་དོན་གཞན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། དོན་གཞན་དེ་མེད་ན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བའི་མི་དམིགས་པས་ལྡོག་པ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་སྟེ་དྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ནི་དངོས་པོ་གཉིས་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི་མཐོང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་འབྲེལ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་མེད་པས་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པོ་དང་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་བུ་དང་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐ་སྙད་སླ་ཞིང་ཟོར་ཡང་བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་འཇོག་གི་རྒྱུ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལས་རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལས་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ལས་རིགས་ཐ་དད་པར་ནི་དཔེར་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རིགས་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་ཏུ་བསྟན། མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ནུས་པ་བསམ། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དབྱེ་བ། གཙོ་བོ་མ་དམིགས་པས་འགོག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོའི་རྟགས་དགོད། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། ས་ཕྱོགས་དང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱར་རུང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དངོས་ནི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་འདོད་པ་མ་ཚང་ན་མི་འཇུག་པ་སྲིད་པ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པ་དངོས་པོར་གྱུར་ན་རུང་བའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་ཐ་སྙད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་བསམ་རུང་བ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་བས་རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་འདོད་པས་བྱས་པའི་རུང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་ཆོས་མཆོག་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱབ་པ་ཚང་བ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཚང་བར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེའི་ཁྱབ་པ་ཡང་གཞི་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་དེ་"ཙམ[1] ལས་གྲུབ་པ་ན་དེ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ལ། ཐ་སྙད་ཞུགས་པས་གཞན་ལའང་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བར་གྲུབ་བོ། །དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལེ་ཚེ་གཉིས་པ་དང་འདིར་ཡང་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༢༨ན༢༡ན། ཅམ * ཙམ]

བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཚད་མས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅིང་མེད་པ་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱུ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ལན་ལ། མི་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན། དེ་ལས་གཞན་གྱི་གྲུབ་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ། དེས་ན་མི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་ཤིན་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་མི་དམིགས་པར་འདོད་མི་ཤེས་ན་བདག་ལ་དྲིས་སོ་སྙམ་ན། ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ། མེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱམ་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའམ་བྱམ་པ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བློ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ལས་ཡུལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་བ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་བྱམ་སོགས་འདི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱམ་སོགས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ནུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་ནུས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་མ་དམིགས་པར་ངེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱམ་པ་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱམ་མེད་དུ་གྱུར་པས་ཁྱད་པར་དུ་

བྱས་པ་ཅན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པ་མེད་པར་ངེས་ལ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་སྟེ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་ཐམས་ཅད་མ་རྟོགས་ན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་མེད་པ་ལས་ཤེས་པ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་ཕྱོགས་དག་པ་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་འདི་ནི་དམིགས་སོ་"ཞེའམ[༡]་གཞན་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པར་ངེས་ལ་དེས་སྣང་རུང་གི་དོན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པར་བསྟན། གཞན་རིག་གིས་གྲུབ་པ་དགག །དོན་བམ་པོ་དང་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་དམིགས་པས་དོན་གཞན་མི་དམིགས་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བུམ་མེད་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དག་འཛིན་ལས་འགྱུར་ལ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དག་འཛིན་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཅན་དག་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་རིག་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །"བུམ[༢]་མེད་དག་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་དག་འཛིན་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་དེས་ན་རང་ཉིད་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དག་འཛིན་ནི་དོན་གྱི་གཟུང་བྱའི་དོན་ས་ཕྱོགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་བུམ་ཡོད་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དག

༡ [མ་ཕྱི། ༢༢༧ན༢ན། ཞོའམ * ཞེའམ]

༢ [མ་ཕྱི། ༢༢༧ན༥ན། བུད * བུམ]

འཛིན་གྱི་ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་རྟོགས་པ་དག་འཛིན་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྔོན་བ་དག་འཛིན་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་གཞན་ལས་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ས་ཕྱོགས་བུམ་མེད་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྔོན་བའི་ཁྱད་པར་དག་འཛིན་ཡང་སྔོན་བ་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ་སྔོན་བ་གཞན་དེ་ལ་རང་རིག་ཡོད་ན་དག་འཛིན་ལའང་མཚུངས་ལ་མེད་ན་དེའི་སྔོན་བ་གཞན་ལས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དང་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། དོན་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་ཡོད་པའམ་ཁྱད་པར་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཅི་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། དོན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་ཡོད་པ་དང་ཁྱད་པར་དག་གི་དོན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཁྱད་པར་འགྲུབ་སྟེ་རྒྱུ་མཚན་ངེས་ན་དོན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཁྱད་པར་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་ངེས་པ་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་བ་དག་འཛིན་ནི་སྔོན་བ་རྫས་གཞན་གྱི་ཡོད་པ་དང་ཁྱད་པར་དག་ལས་དེ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འགྲོ་བ་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཤེས་པ་རང་རིག་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མེད་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ནི་

ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་སྔོང་བ་ལས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བ་གཞན་བསལ་བའི་བུམ་འཛིན་མེད་པ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་སྔོང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་འཛིན་མེད་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བུམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་བུམ་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ན་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་དགག་འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་ཉིད་བུམ་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་བུམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཉམས་སུ་སྔོང་བ་བུམ་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་དག་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལས་གཞན་བུམ་འཛིན་བསལ་བ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྔོང་བ་དག་འཛིན་དེ་ཉིད་ནི་ས་ཕྱོགས་དག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་ཕྱོགས་དག་འཛིན་དེ་ཉིད་ཡོད་ཅེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གཞན་སྔོང་བ་བུམ་འཛིན་མེད་དོ་ངེས་པར་བྱེད་དེ་འདིར་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་མི་སྨྲ་ར། འོན་ཀྱང་དེར་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་ཡོད་ན་ས་ཕྱོགས་དག་པ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལས་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་གྱི་ཚེ་ངེས་ན། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པས་གཞན་མེད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚེ་ངེས་པས་ན་འདི་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །མངོན་སུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣལ་མ་ནི་འདི་དམིགས་ལ་འདི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་

ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་དམིགས་པས་ལས་གཞན་མེད་པར་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་ཕྱོགས་དག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དམིགས་པ་ནི་གཞན་བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་གང་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་ནི་དམིགས་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། སྣང་རུང་གི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་རྩོད་པ་གཉིས་ཀ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ་མུན་ནང་དུ་ལག་པ་བསྒུགས་པ་ལས་དང་རྐྱེན་གཞན་ཚང་བའི་མ་དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མས་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དགག་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ལ་ལར་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བློ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མུན་ཁུང་དུ་ལག་པ་བསྒུགས་པས་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ནི། མུན་ཁུང་དེར་ཡང་ལག་པ་བསྒུགས་པས་དེ་ལྟར་བུམ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བུམ་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་བསྒུགས་པའི་ལག་པའི་ནང་གི་རེག་པ་བུམ་པའི་རེག་བྱུས་དག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན། དམིགས་པ་ལས་གཞན་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལག་པ་བསྒུག་དགོས་སྙམ་པའི་རྩོལ་བ་ལས་འབྲས་

བྱ་ལག་པ་བྱུགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་རིག་པ་དམིགས་པས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། “རྩོལ[1]་བ་ཡོད་ཀྱང་བྱུགས་པར་རྗེས་སུ་དཔག་མི་ནུས་ཏེ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་བླ་སྟེ་སྤུན་ཁུང་དུ་ལག་པ་གྱེན་དུ་འགྲེང་སྟེ་གཉིད་རྩོམ་པ་ན་འོག་ཏུ་ལྟུང་བ་དམིགས་པས་བྱུགས་པར་རྟོགས་པས་རྩོལ་བ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཞིང་འབྲུལ་ལོ། །ནང་གི་རིག་པའི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་གང་ལ་ཡུལ་ནས་ཡུལ་དུ་རྒྱུ་བའི་ལག་པ་སྔོན་དུ་མཐོང་ནས་ངའི་ལག་པས་བྱུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བ་རིག་པའི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་ཁྱད་པར་དམིགས་པ་དེ་མེད་ན་གཉིད་ལོག་སོགས་ཀྱི་ཚེ་བྱུགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣ་ན་ཤྲཱི་ནི། བར་སྣང་སྟོང་པའི་རིག་པ་ལ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་དམིགས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ཡོད་པ་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་བུམ་པ་དེ་མི་དམིགས་པས་བུམ་པ་མེད་པ་གྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉིད་ལོག་པ་དང་སྨྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དབང་པོའི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པ་འབྲས་བུ་བྱེད་ནུས་དང་རུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འགྲོ་བའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཉིད་ལོག་སོགས་དེར་བུམ་སོགས་འགའ་ཡང་མེད་པར་མ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་නོ། །འོན་ཅིས་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱིས་དམིགས་སུ་རུང་

[1] [མ་ཕྱི། ༦༢༨བ༣ན། རྩལ * རྩོལ]

བ་དེ་འདྲ་བའི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ནི། མ་དམིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འདིར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དང་པོ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། དབང་སོགས་ལས་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་འཇུག་པ་སྔ་སྐྱེ་བར་སྟོན་བྱེད་དུ་ཐལ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རང་འབྲས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་གི་ཚེ་དབང་སོགས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ན་རྟོམ་པ་དེའི་ཚེ་དབང་སོགས་དེ་དག་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་ན་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གཉིས་པ་དམིགས་སུ་རུང་བ་མ་དམིགས་པས་ཤེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བསྟན་པར་ཐལ་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་ལ་དོན་གཞན་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་འདོད་ན། ཁྱད་པར་དང་པོས་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་དང་གཉིས་པས་གཞན་མ་དམིགས་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པ་ཉིད་གཞན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་དོན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་བུམ་སོགས་ཀྱིས་དོན་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་ཅན་མི་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ཡུལ་ཅན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དེས་བུམ་མེད་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་

དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཅན་དམིགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པས་ཡུལ་བུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྲུབ་ན། ཡུལ་ཅན་དེ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། དེས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་པ་མེད་པ་དགོས་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས། གཞན་དེའང་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེས་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྔོང་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱེ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། ཡུལ་མེད་དགག་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལས་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ལས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་མེད་དགག་དེ་དང་མེད་དགག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྔོང་བ་ནི་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་རིག་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་མེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ན་རེ། གལ་ཏེ་གང་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུག་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་མེད་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས

རང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་ཡུལ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། བུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཡུལ་བུམ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་ནི་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་མ་བཟུང་བ་འཛིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི་དྲན་པ་མིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འདི་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་དངོས་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཚད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། ཆོས་མཆོག་ན་རེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡུལ་ལས་དངོས་སུའམ། བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པས་དངོས་མེད་ལས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ཅེས་འཆད་དོ། །རེ་ཞིག་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་ཐལ་བ་དགོད། རྟགས་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། འདོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འོ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞན་རིག་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ག་ལས་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གིའང་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་འགའི་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དངོས་མེད་དུ་འགལ་ཏེ། ནུས་པ་ནི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་ཞེས་པ་མཐར་སྦྱར་བ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མེད་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྟག་ན་

འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། རྐྱེན་ལས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པར་ཐལ་ཏེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྐྱེན་ལས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྐྱེན་ལས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་སྔ་མ་དོར་ནས་གཞན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ར་མ་ཟད་སྐྱོན་འདི་ཡང་ཡོད། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་དངོས་པོ་བཀག་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངག་གི་དོན་ནི་དངོས་པོ་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་མཐུན་ནམ་ཐ་དད་གང་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་བཟློག་པར་བྱེད་དེ་བྲམ་ཟེ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོས་བྱས་པ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དགག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱི་མའི་ཚིག་གི་དོན་མེད་པའི་རྣམ་ལ་འཇུག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་བཀག་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་དོན་དངོས་པོ་ཉིད་འགའ་ཞིག་མིང་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་མེད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཞན་རིག་ཚད་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་དག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དེ་མ་ཐག་པར་བུམ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བ་མི་འཛིན་པའི་རང་

རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་དེའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་བུམ་མེད་དེ་ལ་རྟོགས་པར་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཚད་མར་འགྱུར་གྱི་དེས་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཚད་མ་མིན་ནོ། །མངོན་སུམ་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་མིན་པས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ས་ཕྱོགས་དག་པ་དེའི་རྣམ་པ་ངེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་བུམ་ཡོད་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བུམ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་རྣམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ས་ཕྱོགས་རྣམ་པ་གཞན་བུམ་པ་དང་འབྲེལ་ན་བུམ་ཡོད་དེ་སྟོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་འབྲེལ་པ་ངེས་པས་འབྲེལ་པས་གཞན་སྟོང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དོ་སྙམ་པའི་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ས་ཕྱོགས་དག་འཛིན་གྱི་ཚད་མ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱུད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པ་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། མེད་པ་ལ་རྟགས་མེད་པར་གཏན་ཚིགས་ཐེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ས་ཕྱོགས་དག་པ་མཐོང་བ་གང་གིས་དེ་མ་ཐག་པར་ས་ཕྱོགས་དམིགས་སོ་བུམ་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ས་ཕྱོགས

དག་འཛིན་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དོན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྔོན་པོ་མཐོང་བ་ན་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་དགག་སྒྲུབ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པས་ན་དགག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པས་བུམ་མེད་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་ལ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་སྲིད་པས་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ན་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པའི་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དགག་སྒྲུབ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟོགས་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པས་ཚད་མ་མིན་པ་བཞིན་དུ་དགག་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་ཟིན་ལ་འཇུག་པས་ཚད་མིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བལྟར་རུང་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་མེད་པར་རྟོགས་ན་བལྟར་མི་རུང་ལ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། མི་སྣང་བ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དུ་གཞག་པ་ཡོད་ངེས་ཐ་སྙད་འགོག་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་མེད་ངེས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན། དེས་ན་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྔོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་

མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་འདི་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བར་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྣང་རུང་མི་དམིགས་པ་རང་གི་སྦྱོར་བ་དག་ལ་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱབ་བྱེད་དང་རྒྱུ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་མི་དམིགས་པ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའམ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་ན་དགག་བྱའི་དོན་ལ། དོན་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་སུ་སྦྱོར། གཅིག་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ན་གཞན་ཡོད་པ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྡན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འམ་ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་སྨྲད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པ་དང་། འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་སྒྲུབ་པའི་མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ཉིད་དགག་བྱ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེའི་ཚེ་མི་དམིགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ། དཔེར་ན། འདི་ནང་དུ་བ་མེད་དེ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་། འདི་ན་ཤི་ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་དང་། འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡང་ན་དགག་བྱ་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་གནོད་

བྱེད་མེ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་མི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་སྤྱར་དཔེར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་གནོད་བྱ་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་གཞན་གནོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་ན་ཡོད་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་གནས་པར་འགལ་བར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན། གྲང་བ་དང་དྲོ་བའི་རེག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་འགལ་དང་། བརྒྱུད་འགལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་ནི། ཕན་ཚུན་ཐ་དད་གྲུབ་པ་སྟེ་གང་ཞིག་གང་གཅད་ལྡོག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། རྟག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ཙམ་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བས་ཡང་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི། རང་བཞིན་གཉིས་ལ་གནས་ལ་འདི་ནི་གཅིག་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་བཀོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། བསྟན། བཤད། དེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་དེས་འགལ་བ་གཞན་བཤད། རྫོད་པ་སྤྱང་″བའི[༡] དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་རྟག་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྟག་པ་དང་ཚད་མའི་རྒྱུ་རྟགས་བྱས་པ་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༣༢ན༢་ན། པའི ＊བའི]

འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལྟོས་བཅས་དང་ངེས་དངོས་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་འགལ་ལས་ཡང་ན་ཏེ་གནོད་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མས་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཚད་མ་དེའི་རྒྱུ་རྟགས་དང་ཡང་གནོད་བྱ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། ངེས་མ་ངེས་དངོས་འགལ་ལྟོས་བཅས་ལས་ངེས་མེད་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ངེས་པ་ལ་གནོད་པས་ལྟོས་པ་དང་ངེས་པའི་དངོས་པོ་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། མ་ངེས་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། ངེས་དངོས་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མ་ཡང་འཇིག་པ་དེའི་རྒྱུ་བྱུས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པར་ཁས་བླངས་པ་བྱུས་ཡོད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། འཇིག་པར་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་པ་དེའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །"རྟགས[1] ཁས་བླངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་དོན་གང་གིས་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་རང་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དེ་ནི་དོན་དེའི་ངོ་བོར་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་སེར་པོར་འགྱུར་བ་ཚོན་ལ་ལྟོས་པས་སེར་པོར་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁས་བླངས་པ་རྟགས་མཚོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་པ་དེའི་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་བཅས་ངེས་དངོས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ད་ལྟའི་བྱུས་ཡོད་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཕྱིས་འབྱུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟའི་བྱུས་ཡོད་འཇིག་པར

༡ [མ་ཕྱི། ༢༣༢བ༣ན། རྟག * རྟགས]

བསྐྱེད་པར་ငེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ད་ལྟའི་བྱུས་ཡོད་འཛིག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་དེ་དག་ཚང་བ་དང་གེགས་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན། རང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་རག་ལས་ནས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཛིག་བྱེད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་དགོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མིན་ན་མི་འཛིག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྔར་མི་འཛིག་པ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཛིག་པས་ན་ཕྱིས་འཛིག་ན་སྔར་ནས་རང་བཞིན་གྱི་འཛིག་གོ་ཞེས་པ་རྟོན་ཤེའོ། །ཆོས་མཆོག་ནི། མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞིག་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་གཞིག་བྱ་དེ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་འཛིག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། འཛིག་རྒྱུ་རྣམས་གཞིག་བྱེད་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་བྱེད་ནི་གཞིག་བྱ་ལ་རག་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྒྱུ་དེ་གཞིག་བྱ་དེ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཡང་གཞིག་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མར་འདོད་པར་འགྱུར། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིག་རྒྱུ་གྲུབ། དེ་ཉིད་ལས་སྐད་ཅིག་གསུམ་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐད་ཅིག་གཉིས་གནས་པས་སྐད་ཅིག་མར་འགལ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་སློས་པ་ནི་དུས་ཅུང་ཟད་མཚོན་པ་སྟེ། ལོ་ལ་སོགས་པར་གནས་པ་ལྡོག་པའོ། །

གཞིག་བྱ་ལས་འཛིག་བྱེད་སྐྱེ་བས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་སྔ་ཕྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྔར་འཛིག་པ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་སུ་

གནས་པ་ནི་ཕྱིས་ཀྱང་འཇིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྐད་གཅིག་གཉིས་གནས་ནའང་འཇིག་པ་རྒྱུ་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་མི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་བུམ་པ་དེའམ་བུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། བུམ་པའི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོའམ་དེའི་རྒྱུ་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་དེ་འདོད་པས་བུམ་པ་ལས་འཇིག་བྱེད་སྐྱེ་དེ་ལས་འཇིག་གོ་ཞེས་བརྒྱུད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་མཐའ་རིང་ཞིག་ནས་འཇིག་ན་ཡང་བུམ་པའམ་དེའི་རྒྱུ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་འཇིག་པའམ་འཇིག་བྱེད་དེའི་ངོ་བོར་ཐུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ལྟོས་བཅས་དང་ངེས་དངོས་འགལ་བར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་རེས་འགའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་པ་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་རེས་འགའ་བ་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་ལྟོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། གོས་ཆེན་བཞིན། ཞེས་པ་དང་། ལྟོས་མེད་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པས་རེས་འགའ་བ་དང་འགལ་ཏེ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ན་བ་མོའི་རིག་པ་མེད་དེ། ལྕུགས་གོང་འབར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མཚོན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྟོས་བཅས་ངེས་པ་མེད་པ་དང་ངེས་པ་འགལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་བཅས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གཞག་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ངེས་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟོས་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མས་ནི་ངེས་པའི་འགལ་ཟླ་ངེས་མེད་

ཉེ་བར་འཇོག་ཅིང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་མིན་གྱི་འགལ་ཟླ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། གནོད་པ་ནི། འགལ་ཟླ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མས་གནོད་པས་འགལ་བ་ནི་སྔ་མ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་དངོས་སུ་མི་འགལ་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་དོན་དུ་སྟེ་ཤུགས་ཀྱིས་ཏེ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་སྤངས་ན་ཁྱབ་བྱ་ཡང་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དེ་རྟགས་སུ་ཉེ་བར་བཀོད་པས་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་སྐད་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། དཔེར་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་རེས་འགའ་བས་ལྟོས་མེད་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ཅི་སྟེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པས་སྒྲུབ་ཅིང་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་འགོག་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ལ་སོགས་པས་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་དམིགས་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དགག་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཚིག་སྦྱོར་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཅན་དེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཚིག་མེད་པས་དེ་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་དགག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་གསུམ་བསྟན། རྟོག་ལྡན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་དཔྱད། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་འགལ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། གཙོ་བོའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་མི་འགོག །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་མཚན་འགོག་ལ་རང་མཚན་དང་བརྗོད་བྱ་གཅིག་མིན་པས་སྐྱོན་འདི་ནི་མེད་དེ་མེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་པས་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་མིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲ་དོན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དེ་ལྟར་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ཙམ་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། རྟགས་ཀྱི་དོན། སྒྲ་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། སྒྲ་དོན་གྱི་རང་བཞིན། དབྱེ་བ། དེ་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ། དེ་རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ། དོན་བསྡུ་བ་དང་ལྔའི་དང་པོ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡུལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་བདག་གིར་ཏེ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། འཆད་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ

སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་བཞིན་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་འཆད་པ་པོ་དངོས་སུ་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་ཉན་པ་པོ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཉིད་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རང་མཚན་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དོན་རང་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེའི་ཡུལ་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་རྒྱུ་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉན་པ་པོའི་རྟག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡིན་ན་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྒོས་པའི་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་ནུས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་མེད་པ་དང་ལུས་ཅན་ལ་ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱར་ཏེ་སྒྲ་དོན་ནི་ཞེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཏེ་གསུམ་དུ་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོའི་སྒྲ

དོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དོན་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་གནས་པ་སྐྱེ་ཡོད་པར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཕྱི་གཙོ་བོའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ལས་བློ་ལ་སྣང་བའི་དོན་འདི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་དངོས་པོ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐོང་བའི་དོན་དཔྱོད་པ་ནི་སྒྲ་དོན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོའི་དངོས་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་ཆོས་ཅན་དུ་མེད་ཅེས་སྤང་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤངས་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཅན་དུ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲ་དོན་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་ཅིང་བརྟགས་པས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཞེས་ཤཱཀྱ་བློ་དང་། ཆོས་མཆོག་ལ་སོགས་པ་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་རང་མཚན་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་བདེན་པར་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དང་འགག་པ་འདས་པའི་དོན་དག་ལ་ཡང་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་སྒྲ་དོན་དེ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མུ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་མཚན་མི་སྣང་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲ་དོན་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་བརྟགས་པས་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་པོ་ན་ལ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་གཞན་ཏེ་ཐ་དད་པ་དག་གི་དོན་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམ་དག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་རང་མཚན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ད་ལྟར་རང་མཚན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། རྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདི་དག་བློ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་རྗོད་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་སྟེ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དེ་ལྟར་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་នོ། །

བཞི་པ་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཅན། སྒྲས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་མེད་ཅེས་བསྙེན་པར་ནུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཉན་པ་པོའི་བློ་ལ་གཞག་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་དོན་དེ་མེད་ན་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་དོན་དགག་པར་མི་འཐད་པ་ལས་གཞན་ཡང་སྒྲ་དོན་བསྙེན་པ་མེད་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་

གྱི་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དཕྱོད་པ་ན་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ལས་དེའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞིང་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དངོས་པོ་ལ་རག་ལས་ཤེ་ན། སྒྲའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུའི་དོན་ཅུང་ཞིག་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་འབྲས་བུའི་དོན་ཅུང་ཞིག་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྒྲ་དོན་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་རང་མཚན་ལ་འབྲས་བུའི་དོན་བྱེད་པར་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་བློས་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཤཱཀྱ་བློ་འཆད་དོ། །སྒྲ་དོན་ལ་སྐྱེས་བུའི་དོན་རག་མ་ལས་པ་དེའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་འབྲས་བུ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་འདི་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་དཕྱོད་པ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་སྒྲ་དོན་ལ་དཕྱོད་པ་སྤངས་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལ་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུའི་དོན་འདི་འབྲེལ་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། གྲང་བ་སེལ་བ་དེ་ལ་སོགས་པའི་འཚེད་པ་དང་སྲེག་པ་ལ་མེ་རང་མཚན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་སྒྲ་དོན་གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ་མེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མེའི་སྒྲའི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་གྲང་བ་སེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེས་བུས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་ཀྱང་གྲང་བ་སེལ་བ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་དོན་དུ་མེད་པར་བསྟན་ཟུར་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་དོན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་

བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་དོན་གྱིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྲེག་པའི་དོན་བྱ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདིས་ཆོས་ཅན། མེའི་སྒྲ་དོན་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ཞིང་ལྷུར་བྱེད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་དེ་མེའི་སྒྲ་དོན་གྱིས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཁྲིག་པ་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་མི་ནུས་པའི་མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་བ་དང་ངན་པ་བརྟག་པ་ལ་ལྷུར་གཉེར་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་ཡང་ཀུན་བཏུས་ལས། འདི་སྐད་དུ་བརྟགས་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་གྲངས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མི་དམིགས་པའི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་དེའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཏེ་ཁྱེད་སྒྲ་དོན་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲའི་དོན་ཉིད་ལ་བརྟགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་བྱ་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ་བལྟ་བྱ་དེ་བལྟས་པ་བཞིན་རྟོག་ཡུལ་ཡང་བརྟག་བྱ་ཡིན་པས་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་ནི་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པར་ཏེ་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ནི་བརྟགས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་བསྡུ་བ་དང་སྐྱོན་སྤོང་གི་སྐབས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ནི། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འང་དོན་གྱིས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་རང་བཞིན་གཏན་

ཚིགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་འདུས་པར་ལྷ་དབང་བློ་དང་། ཤཱཀྱ་བློས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཡང་ན་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པ་ཉིད་ལས་རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་དཔེར་བརྗོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཞེས།

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ལྡོག་ཉིད་ཀྱིས། །
དོན་ལྡོག་པ་ལ་བརྗོད་པ་ལས། །
མི་དམིགས་དཔེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །
ཐ་དད་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །

ཞེས་སོ། །

རྒྱན་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་ན་གོ་བྱེད་ཡང་དག་མེད་ལ། འབྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་མི་དམིགས་པ་དང་མེད་པ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཉིད་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་ཞེས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་དབེན་པ་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་གཞན་མེད་པ་ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ཉིད་གཞན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་རྭ་དང་བོང་བུའི་རྭ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་མེད་ཀྱིས་དངོས་མེད་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་

མི་དམིགས་པ་རང་བཞིན་དུ་འདུས་སོ། །མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དུ་འདུས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟགས་རྣམས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེའི་སྐབས་སུ་ལོགས་སུ་དཔེར་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །དེས་ན་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྒྱུད་ནས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་དཔེར་བརྗོད་མི་དགོས་ལ་རང་བཞིན་དུ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེ་ན་འདི་ལྟར་ཞེས་རང་གི་སྒྲོ་རབ་ཞེས་འཆད་པ་བཞིན་གནས་སོ། །སྤྱོད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་དེ་ཡང་སྒྲ་འཇིག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་ན་ཁྱད་པར་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་པ་འམ་ཡོད་པ་ཉིད་བཀོད་ན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འབའ་ཞིག་སྟེ་དག་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེ་ཚ་གཉིས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་ལ། རྫོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་ཡོད་པ་དག་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་བདག་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཛི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཡོད་པའི་སྒྲི་གྲུབ་ཟིན་པས་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ། བྱེ་བྲག་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དག་ཏུ་འགལ་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་འདོད་དགོས་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ་གཏན་ཚིགས་དག་ཏུ་འགལ་ཏེ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། སེར་སྐྱ་པ་རྣམས་གལ་

ཏེ་ཡོད་པ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དམ་གཞན་ཞེས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་སྟེ་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ཡོད་པ་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་ཅི་མི་འདོད་དེ་འདོད་པས་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ་གཞན་དག་ཡོད་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་ན་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ནི། སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲགས་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ། ཀུན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་སྤྱི་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གཙོ་བོའི་ཡོད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །
བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །
རྒྱས་པའི་ཚིག་ཡིན་མ་བརྗོད་དོ། །
གཙོ་དང་རྗེས་འགྲོ་རྗེས་འགྲོ་མིན། །

ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ལ་ལའང་ཁྱད་པར་དགོད་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགལ་བར་ནི་མི་ཟད་དོ། །འོ་ན་ཅི་རུ་འགལ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་སུ་ཡང་འགལ་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཅན་ནི་

བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ལན་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་མེད་དང་། གནོད་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་མཚུངས་པའི་དང་པོ། ཡོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བསྟན། དེས་ན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། ཡོད་པ་སྒྲུབ་ན་དགོས་ནུས་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད། འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྐྱོན་དེ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ་སྤྱི་སྒྲུབ་མི་དགོས། ཁྱད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ནི། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མིན་པའི་སྐྱོན་འདི་ནི་མེད་དེ། ཚུལ་འདི་ལྟར་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཁྱད་དེ་བྱེ་བྲག་ལ་ཡོད་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོལ་བས་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ངོར་སྤྱི་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུབ་ན་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་སྒྲུབ་པས་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བས་”བསྒྲུབ[༡]་བྱར་འདོད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཙམ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཕྱིར་རྒོལ་བས་ཀྱང་བཀག་པ་མེད་དེ། གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་ན་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བར་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་དངོས་པོ་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༣༨ན༣ན། སྒྲུབ * བསྒྲུབ]

ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡོད་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་འདིར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་བསྟན་པར་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་རྟོག་པ་པོ་འགའ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འགལ་ན་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའམ་འགོག་པས་སོ། །འོ་ན་གེགས་མེད་པར་ཡོད་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། གེགས་མེད་པ་འོན་ཀྱང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་དེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འདོད་པའི་དོན་གཙོ་བོ་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་རྒྱས་པ་སྐྱེ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་འདོད་པ་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཁྱད་པར་འགའ་ལ་ཡང་སྐབས་དང་སྒྲ་གང་གིས་ཀྱང་མ་རེག་པར་བསྒྲུབ་བྱར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡོད་ཙམ་སྒྲུབ་པས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་གཞན་རྗོད་པ་དང་རང་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་རྒོལ་བ་འདིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གྱིས་ཟིན་པ་དེ་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་གཙོ་བོར་ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་པ་དེས་ན་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་པ་མིན་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་ཁྱད་པར་ལ་རྗོད་པའང་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཐ་དད་མེད་པས་

གཅིག་པུ་དང་མི་འཇིག་པས་རྟག་པ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བདེ་བ་དང་དུ་ཁ་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གཞན་བྱེད་པ་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཡང་རུང་སྟེ་གཙོ་བོ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་རུང་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ན། ཁྱད་པར་གཙོ་ཡོད་དེ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཡང་ཡོད་པ་ཙམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་གྲུབ་མོད་རྗེས་འགྲོ་ཅན་གྱི་ཡོད་ཙམ་དེ་གྲུབ་པས་ནི་འདོད་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་ཏེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་ན་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅིང་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མེ་ཙམ་སྒྲུབ་བམ། ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མེ་སྒྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན་གྲུབ་ཟིན་སྒྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་མེ་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རྩོད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ལ་ལྟ་བུས་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་མེ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། །རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ་སྤྱི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན། དེ་གཙོ་ཡོད་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན། སྒྲ་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བསྟན། སྤྱི་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན། བསྒྲུབ་བྱ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡིའི་དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་

པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞི་ཆོས་ཅན་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ན་ཆོས་ཅན་གྱིས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་མེ་མ་གྲུབ་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱི། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་ཅེས་ཁྱད་པར་མེད་པར་གཞི་ཕྱིར་འཕངས་པས་ཆོས་ཅན་ཡང་འཕངས་ཏེ་གཞི་མེད་ཀྱི་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞིས་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་″གཙོད་[1]་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེར་ནི་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་མེའི་སྤྱི་ཉིད་ཆོས་ཅན་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་នོ། །རྟགས་ཡང་དག་གི་གོ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་འཕེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་ཁྱབ་པའི་དུས་སུ་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་འཕེན་པས་འདིར་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་ཙམ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཡོད་ཙམ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ་མ་འབྲེལ་རྣམ་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྐྱོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕེན་པ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལ། ཡོད་ཙམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་བོ་དེ་ཇི་ལྟར་མེད་དེ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་ན་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་དང་བརྗོད་ནས་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༣༥ན༢༠ན། གཙེད *གཙོད]

ཚད་མས་གཞལ་བྱ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་སོགས་ཀྱིས་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཅི་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་གཙོ་བོ་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཙོ་བོ་ཤེས་བྱ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གྲུབ་པས་རང་གི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་ནི། གལ་ཏེ་བློས་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ནི་སྒྲའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ་སྒྲ་དོན་དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཙོ་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲ་དོན་རང་མཚན་གྱིས་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་དུ་ཟད་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་ལ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཏེ་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྒྲ་དོན་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་དོན་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གཞན་མེད་པའི་སྒྲ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱིར་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། གཙོ་བོའི་སྒྲའི་དོན་རང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་གཅིག་པུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཆོས་རྟག་པ་གཅིག་པུ་ལ་སོགས་པར་འདོགས་པ་སྟེ་ཞེན་ཅིང་བརྟགས་པའི་

ཕྱིར། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་རང་མཚན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཅན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་གཙོ་བོ་རང་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དོན་ལ་ཉེར་ལེན་དུ་བརྟགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་བསྡུ་བ་ནི། སྒྲ་དོན་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ནི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ལ་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོའི་ཉེར་ལེན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ་དོན་འདི་དག་ནི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའང་གཙོ་བོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ནའོ། །

བཞི་པ་ནི། དོན་ཙམ་གྱིས་ཉེར་ལེན་སྒྲུབ་ན་དོན་མེད་ན་མེ་ཙམ་སྒྲུབ་ནའང་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་ནི། མེའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེར་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཚད་མ་མ་གྲུབ་ཅིང་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཤེས་འདོད་ཅན་དེར་ཡང་མེ་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་བསྟན་དགོས་པས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་མེའི་སྤྱི་ས་རྟགས་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་དང་རྟགས་ལྡན་ཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་བཞི་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་མེའི་སྤྱི་དེ་ལྟ

བྱས་ནི་འགའ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་དེ་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་ལ་ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་″ན[༡] མེ་ཡོད་དེ་ཞེས་དུ་བ་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་གཞི་ངེས་མེད་ཀྱི་དུ་བ་ལ་གཞི་ངེས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་གཞི་ངེས་མེད་ཀྱི་མེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་གང་དུ་དུ་བ་རང་ཉིད་འབྲེལ་མེད་དུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེ་ཡོད་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དོན་ནི། རྟགས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་སྨྲི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་མཐོང་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མ་བསྟན་ན་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན། དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་བྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཁྱབ་པ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པས་ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་ངེས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་བ་འདི་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་གྲུབ་པའི་ཤུགས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དེར་མེ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་དེ་དེ་ལྟར་ཏེ་མེ་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༣༤༠ན༢ན། ཉེ * ན]

གསུམ་པ་རྟགས་ནི། འདིའི་ཁྱབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲུབ་ངག་གམ་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་འདི་ལ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དམ་བཅའ་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་ལས་སུས་ཟློག་པར་བྱེད་དེ་ཟློག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུབ་ངག་གམ་ཁྱབ་པ་སྟོན་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པས་ཆོག་པ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་ལས་བསྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ནི་འོ། །ཇི་ལྟར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མི་འཁྲུལ་བར་རོ། །གང་དུ་ན། རྫོད་གཞི་ལས་གཞན་དུ་མཐུན་དཔེ་ལ་སོགས་པར་རོ། །བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མེ་སོགས་སྒྲུབ་ན་དགོས་ནུས་ཡོད། ཡོད་པ་ཙམ་སྒྲུབ་ན་དགོས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་མེ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཁྱད་པར་བཟུང་བ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་སྲིད་དེ། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་དེ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཉམས་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བར་ཡོད་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་སྲིད་དེ། ལ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་མི་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་ཡོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་རྟགས་སུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོན་ཡོད་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཡོད་ཙམ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྟེ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྒྲུབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་སྐྱོན་སྨྲོན་བསྟན་པ་ལས་གཞན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པ་ཡང་འཆད་པ་ནི། ཡོད་ཙམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ནུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་

སམ། མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་སམ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་གང་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགལ་ལོ། མ་གྲུབ་ན། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གྲུབ་ན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གྲུབ་ན། མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགལ་བར་ཐལ། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མི་སྲིད། དེས་ན་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞིང་སྐྱོན་གྱི་རིགས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་སྟེ་ཡོད་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་འཁྲུལ་བ་དང་། མེད་ཆོས་འགལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡོད་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་ཆོས་འཁྲུལ་བར་བསྟན་པ་དང་། མེད་ཆོས་འགལ་བར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་ན་ནི།

གཙོ་བོ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཆོས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཡོད་ཆོས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སུ་ཚད་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དངོས་པོར་མི་འདོད་དེ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཞེས་བསྟན་པས་སོ། །འོ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཞེས་དྲུག་པའི་སྒྲས་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བའི་བརྗོད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཞེས་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཀའི་ཆོས་དགག་ཆོས་དང་། སྒྲུབ་ཆོས་འབྲེལ་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཅི་སྟེ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་རྟོལ་བྱུང་མིན་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་ཅེ་ན། དགག་པ་ལ་རྟགས་དགོད། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། རྟོལ་བྱུང་ལྡོག་པ་སྟེ་དགག་པ་ཙམ་ནི་ཆོས་ཅན། མེད་པ་ལ་ཡང་མི་འགལ་བར་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ་མི་གནས་པའི་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཁོ་ནར་གནས་པའི་དགག་པ་མིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དགག་པ་ལ་ཙམ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཡོད་པ་སྒྲུབ་ན་འཁྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུས་མེད་པ་ཉིད་དགག་པ་ཙམ་ནི་དངོས་པོ་རྣམ་

ཤེས་དང་ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དངོས་པོ་མེད་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མེད་པའི་རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དགག་སྒྲ་ལྷུར་འདུས་པ་མ་གྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི་ད་ནི་དངོས་པོ་མེད་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དགག་པ་དགག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ད་ནི་དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དགག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དགག་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་ནི། བརྡ་སྦྱོར་པ་རྣམས་གལ་ཏེ་དགག་པའི་སྒྲ་ནི་གླུ་མི་ལེན་པ། ཤིད་ཟན་མི་ཟ་བ། ཚྭ་མི་ཟ་བ། གདོང་ཉི་མ་མི་མཐོང་བ། མ་ནིང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲངས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ལྔ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་བརྗོད་པ་མེད་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་རྩོལ་བྱུང་མིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བཟང་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ན་ཀྱེ་མ་ཧྭེན་མོངས་པ་འདི་ནི་དཀའ་བས་འཚོ་སྟེ་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལན་གཅིག་བརྡ་བྱས་པ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། བརྡ་བྱེད་པ་དེའི་ལག་པས་བྲང་བརྡུང་ཞིང་སྐད་ཀྱིས་ཚོ་ངེས་བཏབ་ནས་བཟློག་ཀྱང་

འཇིག་རྟེན་པ་དངོས་མེད་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟློག་ཀྱང་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲས་བུ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ། དངོས་པོ་མེད་ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་བརྡ་སྦྱར་བ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བརྡ་སྦྱར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་སྦྱོར་བའི་དགོས་པ་ཡང་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲས་དོན་མི་རྟོགས་ཏེ། སྒྲ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པའི་དགག་སྒྲ་ལྟ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀར་ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་མེད་གཅིག་གིས་དོན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་དང་མི་འདོད་པའི་སྒྲ་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྒྲ་ལྟ་པོ་དེ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་ཡང་བརྡ་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བརྡ་སྦྱར་བ་དེ་ནི་གཞན་དུ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྩོལ་བྱུང་ངམ་ལུས་ཅན་དེ་རྣམ་པར་གཅད་པ་ཙམ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་བདག་གིར་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེས་ན། ཁྱད་པ་ཡོད་དེ། རྟགས་ཡང་དག་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་སྲིད་པའི་དགོས་པ་རྣམ་པར་ཆད་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཆོས་འབྲེལ་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། དགག་ཆོས་འབྲེལ་པར་བསྟན་པ་འདིས་དེར་མ་ཟད་གཉིས་

ཀའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཆོས་ཞེས་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་འབྲེལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་བརྗོད་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་ཤེས་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་པའི་བློས་དེ་མིན་བསལ་ནས་དེར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཅི་ཞིག་ལྟར་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ན་དངོས་མེད་རྣམ་པར་བཅད་པས་སོ། །ཐུ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་སོགས་སྒྲ་བོ་དེའི་རང་གི་ཚིག་གིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་སྨྲ་བས་ཤེས་བྱ་སོགས་འདི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་རྟགས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སྐྱོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ཁས་བླངས་པའི་ཆོས་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡིན་ཡང་འབྲེལ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་གང་རུང་དུ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་སོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཉིད་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་དང་། སྐྱེས་བུ་བརྟགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་མི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་གིས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་དང་གང་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མེད་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ད་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་དུ་ཐལ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡིན་ཡང་འདོད་པས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བ་ལ་མི་འཇུག་པས་འབྲེལ་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོར་གནས་པའི་ཁྱབ་པ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། བྱས་པས་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། འདོད་པས་ཕྱོགས་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། འདོད་པས་བྱས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོང་བའི་ཁྱབ་པ་ཉིད་

ཚད་མས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་ཆོས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེའི་གོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ཕྱོགས་མ་གཏོགས་པའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན་ནི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་འབྲེལ་ཡུལ་མཐོང་བ་མདོར་བསྟན། རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་དུ་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། གང་ཞིག་སྐྱེས་བུས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་གཞི་དེ་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ན་འདོད་པས་བཞག་པས་གཏན་ཚིགས་མི་འབྲེལ་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཡུལ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ། གང་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་དེས་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཞིར་བྱེད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་འདོད་པས་བཞག་ལ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ན་ཚད་མས་གནོད་པས་ཕྱོགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྟ་སྤྱིན་གྱི་བུ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་ཕར་བལྟས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཁ་དོག་སྔོ་བསངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་སྔོ་བསངས་མིན་པར་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྔོ་བསངས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པས་འབྲེལ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཁས་བླངས། ཕྱོགས་ལས་གཞན་

པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་གྲུབ། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་ཚང་བས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒོ་བསངས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བློ་ལ་སྒོ་བསངས་མིན་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ན་སྒོ་བསངས་སུ་འཇལ་བ་དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པས་ཚད་མ་མིན་ཡང་གཞན་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་གནོད་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པའི་གོང་དུ་ཆོས་ཅན། རྟགས་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ངེས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གནོད་པ་མི་སྲིད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་གི་དོན་དུ་མི་འབྲུལ་བ་བསམ་པ་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་གང་གི་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་ངེས་པ་དེ་ལྡན་ཡང་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱོགས་ལས་གཞན་ལ་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་རྟགས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་གོ་བར་བྱེད་པའམ་རྟགས་ལ་ཆོས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པས་དངོས་པོའི་ཆོས་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མི་

འབྲེལ་བར་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་གང་གི་ཚེ་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་འདི་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་མི་འབྲེལ་བ་གཞན་གྱི་ཚེ་ཕྱོགས་སུ་མི་བྱེད་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞད་གད་དུ་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་ཙམ་ཁྱབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་གཅད་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་ན་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཙམ་རྣམ་པར་གཅད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེའི་གཏན་ཚིགས་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཐལ། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། ཉུས་ཡུལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཡོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་དེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་རྣམས་འདི་གསུམ་ག་ཡང་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ་གསུམ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་

ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཡོད་པ་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་ཐལ་བ་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱི་ཡོད་ཙམ་དེ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ལྟར་རྟགས་ཡོད་ཙམ་དེ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་"ཚེ[༡]་ན་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་དངོས་འགལ་ཆོས་ཅན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་ཡང་དག་གམ་འགལ་བ་མིན་ཏེ་གོ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་པ་དགོས་པས་ཡང་དག་དང་འགལ་བ་གཉིས་ལ་རང་གི་ཁྱབ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པས་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བཞི་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲོག་སོགས་དང་སྤྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་གཉིས་པོ་མ་ངེས་པ་དག་ཡིན་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་སླ་བའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གཉིས་གསུངས་ཏེ། མ་ངེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་དག་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་བཤད་པར་བྱའོ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༢༩༥བ༩ན། ཆེ * ཚེ]

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ལས་ལྡོག་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྡོག་པ་གཙོ་ཆུང་ན་གོ་བྱེད་མ་ཡིན། རྗེས་འགྲོ་གཙོ་ཆུང་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན། དེ་དག་གི་གོ་བྱ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ལ། རྗེས་འགྲོ་ཡོད་ཙམ་དང་། མཉམ་པ་དང་། གཙོ་ཆེ་ཡང་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། གོ་བྱེད་ལ་ལྡོག་པ་གཙོ་ཆེ་དགོས་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་དང་ལྔའི་དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་རྗེས་འགྲོ་ཡོད་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་གཏན་ཚིགས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་འདི་ལས་ནི་རྟོལ་བྱུང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྡོག་པ་མེད་པས་རྗེས་འགྲོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོས་ན། འོན་རིག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ཆ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱ་མིན་པ་སྒྲ་རྟག་པའི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། གོ་བྱེད་དུ་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྗེས་འགྲོ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྡོག་པ་

སྟོབས་ཏེ་གཙོ་ཆུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། འོ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་རྣམ་པར་གཅད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་གཅིག་པའི་གོ་བྱེད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྟག་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་གྲུབ་པས་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ་རྟག་པ་རྣམ་པར་གཅད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པར་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ལྡོག་པ་ངེས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པས་ཆོས་ཅན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཅད་པས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པའི་ཞུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། རྗེས་འགྲོ་ཡོད་པ་ཙམ་དང་མ་མཉམས་དང་རྗེས་འགྲོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་གཅིག་སྟེ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་འགྲོ་གཙོ་

ཚུང་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་གཙོ་ཆེ་ན་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་རྣམ་པར་གཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་གཅིག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལ་ཡོད་པ་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྒྲ་གཅིག་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་དང་མེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཅད་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་གོ་བྱེད་ཡིན་གྱི་རྗེས་འགྲོ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟགས་འཇུག་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གཅད་པས་ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་རྟོགས་ན་རྟགས་ཀྱི་ངག་འདིའི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། རྟག་པ་དང་མེ་མེད་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་གཅད་ཙམ་ནི་སྒྲ་དང་ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་པོ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲ་འདི་ལ་མི་རྟག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་གཅིག་ཅར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་པ་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་གཅད་པར་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་གོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན། རྟག་རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེ་དག་གི་གཞན་རྟག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཉིད་གོ་བར་འགྱུར་མོད་གཞན་མེད་པར་ཐལ།

རྟག་པ་བཅད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཡུལ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གཅིག་བཅད་པས་གཅིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱེད་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་ན་དེའི་ཞུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྟག་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་ལ་ངས་ནི་འཛུག་པ་གཅིག་གིས་རྟག་པ་བཅད་པ་ཉིད་མི་རྟག་པར་བྱེད་པས་ཁྱད་ཆེའོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མ་བཅད་པར་ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་ལ་ཁྱེད་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཁྱད་པར་གྱི། སྤྱི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ལྡོག་པ་གཏོར་སྒྲུབ་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དཔག་པ་རང་བཞིན་དུ་བསྡུ་བ་དང་། ཚོགས་པ་གཅིག་པས་དོན་གཞན་དཔོག་པ་དང་། བ་ལང་ལས་རྭ་ཅན་དང་། ཚུ་ལས་གཞི་དང་། ཚུ་སྐྱུར་ལས་ཚུ་དཔོག་པ་རྣམས་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྡུ་བ་དང་། དེས་ཕྱོགས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་དང་དྲུག་གི་དང་པོ་ལ། རྗོད་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ཞར་ལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཚོགས་པ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་རུང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྟགས་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་འོ་ན་ཞེ་ན།

ལན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྔར་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཚུ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་

མྱུ་གུ་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཆུ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཚོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་ལ་སྤྱི་རྟགས་སུ་ཤཱ་ལུ་སློ་འཆད་དོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ཞེས་པ་གེགས་མེད་ན་ནུས་པ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ངེས་པ་ཡིན་པས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོར་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བྱུང་ཞིང་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་རུང་བ་དཔོག་པ་རང་བཞིན་དུ་བསྟན། ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་དཔག་མི་ནུས་པ་དང་། རུང་བ་དཔག་ནུས་པ་དང་། མ་ཚོགས་པས་རུང་བ་དཔག་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་མ་གྲུབ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱུང་ཞིང་ཉེ་བ་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྐད་ཅིག་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་མིན་གྱི་རྒྱུན་ལ་ཡིན་

ནོ། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་འབའ་ཞིག་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་རྟགས་སུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཉིད་ཀྱང་རྟགས་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ངེས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་མི་བྱེད་དེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་བ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པས་བསྐྱེད་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་ཟེར་ན། རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དོ། །ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་ལ་ཟེར་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུའི་རྫས་ཚོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་ཆོས་ཅན། རང་གི་འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ནུས་པ་འགྱུར་བའི་བར་འདིར་གེགས་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་རུང་བའང་དཔག་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། ནུས་པ་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ཤིང་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཉིད་ནི་ཚོགས་པ་ལས་རྫས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། །རྗེས་

དཔག་དེ་བཤད་པ་ནི། མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཚང་ཙམ་འདི་ཆོས་ཅན། གེགས་མེད་ན་ནུས་པ་ཕྱི་མ་ནུས་ལྡན་དུ་འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པར་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། གེགས་མེད་རང་རྒྱུ་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་འགྱུར་གྱི་ནུས་པར་འགྱུར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལྟོས་པར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། ཚོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུ་ལས་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ནུས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་རིགས་ཚོགས་པ་སྔ་མ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་ཞེས་པ་རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ལྟ་ཞོག་རུང་བ་ཡང་དཔག་མི་ནུས་ཞེས་སྟོན་པ། གཞི་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ཚོགས་མི་ཚོགས་གཉིས་ལས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དེ། ཚོགས་པས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་ལ་མ་ཚོགས་པས་དཔག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྐྱེན་གཞན་དང་མ་ཚོགས་པའི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནུས་པ་མེད་པ་སྟེ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་མིན་གེགས་མེད་ན་ནུས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱང་མིན་པས་རང་འབྲས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དཔོག་ན་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར། ས་བོན་ནི་རྐྱེན་གཞན་དང་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནུས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དཔོག་ན་ཡང་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་སྒྲུབ་ན་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་ནོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །མ་ཚོགས་པའི་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་མྱུ་

ག྄ུ་དཔོག་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་ཡང་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློ་དག་ལས་སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལ་སོགས་པ་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁ་ཡར་བ་ཡིན་པས་དཔག་མི་ནུས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ང་དང་ངའི་ཞེས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་གཙང་བར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་རྒྱས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་རྟས་པ་བདག་འཛིན་སད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དངོས་རྒྱུ་མིན་པས་བདག་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ལུས་འབའ་ཞིག་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་སོ། །ལུས་དང་དབང་པོ་དང་བློས་པ་རོལ་པོ་ཆགས་ལྡན་དུ་དཔོག་པའི་རྟགས་འདི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྡོའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་མ་གྱུར་བའི་དོན་གཞན་མུན་ཁུང་དུ་ཨ་མྲའི་རོ་དང་ལ་སོགས་པ་སྣ་མའི་དྲི་དང་མེའི་རེག་བྱ་དམིགས་པ་པ་ལས་དེ་

དག་གི་གཟུགས་སྤྱི་རྟོག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་མེའི་གཟུགས་ལས་རིག་པ་དཔོག་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཇི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། རྟགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྔུན་ནང་གི་ཨ་མྲ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་དེ། རོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རོ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་རོ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་རྒྱུའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུ་བས་བུད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུས་འབྲས་བུ་གཞན་དཔོག་པ་རྒྱུའི་ཆོས་དཔོག་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་དེར་ཡང་འབྲས་བུ་གཞན་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་དཔོག་པས་འབྲས་བུ་གཞན་དེའང་བརྒྱུད་ནས་དཔག་པར་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་མ་དཔག་པར་འབྲས་གཞན་དེ་དངོས་སུ་དཔག་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་བསྟན། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དབྱེ། རིག་འབྲས་རྟགས་སུ་བསྡུ། ཕྱོགས་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་དང་པོ་ནི། རོའི་རྒྱུ་རོ་སྔ་མ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་གཟུགས་སྔ་མ་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཞིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མེ་ནི་བུད་ཤིང་སོལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བུད་ཤིང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ཞིང་དུ་བ་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་

མཚན་འདི་ལྟར་རོ་རང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བར་མ་ཆད་དུ་མེད་ན་རོ་མེད་པས་རོའི་ཉེར་ལེན་དེ་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་གཟུགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པ་དེའི་རྒྱུ་སྟེ་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །རོའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་འཇུག་པ་དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པས་རྒྱུ་འཇུག་པ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་བ་ནི། བུ་རམ་གྱི་གོང་བུ་གཅིག་ལ་རོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རོ་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རོའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་རྐྱེན་བྱས་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གཟུགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་གཟུགས་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པའི་རོ་ཇི་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་རོས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་དཔག་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཟུགས་དངོས་སུ་དཔོག་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མ་འོངས་པ་དཔོག་པ་ན་དེ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རོས་གཟུགས་དཔོག་པ་དེ་ལ་ཡང་འདས་པ་དང་དུས་གཅིག་པ་རྣམས་རྟོགས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་དཔག་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་དང་གེགས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རོས་གཟུགས་དཔོག་པ་སོགས་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་

རྟགས་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དོན་གཞན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚོས་ཅན། འབྲས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དོན་གཞན་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རོས་གཟུགས་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་འདིས་ནི། གྲོག་མ་སྒོ་ང་དང་བཅས་ཏེ་རང་དབང་དུ་འཕོ་བ་དང་ཉ་རྫིང་བུ་སྐྱངས་ཤིང་འཕར་བ་དང་སོགས་པ་གློག་འགྱུ་བ་དང་སྤྲལ་པ་སྐད་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆར་པ་དང་སོགས་པ་རླུང་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ཡང་རྒྱུའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གྲོག་མ་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཆར་པ་དཔོག་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆར་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་གྲོག་མ་འཁྲུག་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ཉ་འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ས་ཚུག་ལ་སོགས་པར་ཆར་མ་མཐོང་བར་དེ་དག་མཐོང་ནས་འདས་པའམ་ད་ལྟར་བའི་ཆར་པ་དཔོག་ན་རྒྱུ་ཆོས་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ལ་མ་འོངས་པ་དཔོག་པ་མིན་ནོ། །ཤཱཀྱ་བློ་ནི། ཆར་པ་དཔོག་པ་མིན་གྱི་ཆར་པ་འབྱུང་རུང་དཔོག་པར་བཤད་དོ། །གཟུགས་ལས་རེག་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི། འབྲས་བུའི་རྟགས་དངོས་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྐྱེས་ཤིང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་ལ་འབྱུང་བ་བཞི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། རྩིག་ཕུག་ནས་བལྟས་པས་གོང་བུའི་ཕྱོགས་གཅིག

མཐོང་ནས་རྭ་མ་མཐོང་བ་ན་གོང་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། རྭ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རྟགས་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ་མ་འདུས་པར་ཐལ། དོན་གཞན་དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བ་ལས་རྭ་ཅན་དཔོག་པ་དེ་ལ་ཡང་ཚོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་རྭ་དེ་ཆོས་ཅན། བ་ལང་ཞེས་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བ་ལང་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མེད་ན་དོན་གཞན་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བ་ལང་ཐ་སྙད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བ་ལང་ཉིད་ལས་རྒྱུ་རྭ་ཅན་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྐོག་ཤལ་དང་རྭ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་རྣོག་དང་མཇུག་མ་དང་རྨིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ནི་བ་ལང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཚོགས་པ་བ་ལང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བ་ལང་ཞེས་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། ཚོགས་པ་ཅན་ཆ་ཤས་རྭ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྭ་དེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པའི་བ་ལང་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ན་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་རྭ་ཅན་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བ་ལང་ཉིད་ལས་རྭ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཆོས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བ་ལང་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་མཐོང་བའི་ཆ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་ཅན་ཡིན། བ་ལང་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་དེའི་ཆོས་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་བྱ། རྭ་ཅན་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་དངོས་མིན་ཏེ། རྭ་ལ་སོགས་པ་བ་ལང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་འཇོག་རྒྱུ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་

བའི་ཆ་ཤས་ལ་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་སྒྲུབ་ན་རང་བཞིན། མཐོང་བའི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་རོ་དཔོག་ན་འབྲས་རྟགས་ཏེ་རོ་གཟུགས་ཀྱིས་བཤད་ནས་འདིར་བ་ལང་སྐྱེ་རོ་གཟུགས་ཀྱིས་བཤད་ནས་འདིར་བ་ལང་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ལས་རྣམ་འཛོག་རྒྱུ་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཀོད་དོ་ཞེས་ཆོས་མཆོག་བཞེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། རྩོད་པ་སྤང་བཞིན་ལས། ལན་ལ། བསྟན་བཤད་རྩོད་པ་སྤང་བའི་དང་པོ་ནི། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་མི་གཡོ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཆོས་ཅན། གཞི་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལས་གསར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་བརྟན་པར་གནས་པ་མཐོང་ནས་གཏིང་མ་མཐོང་ཡང་གཞི་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཆོས་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་མི་གཡོ་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞིའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྔ་མ་གཞི་དེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། གཞི་དེ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ཐོབ་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ལས་ཕན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱེ་ཕན་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕན་པ་མེད་ཀྱང་ཕན་པ་དོན་གཞན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཕན་པ་རྒྱུ་ལས་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡང་དེའི་ཞེས་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་ཕན་པ་གཞན་རྟོག་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྡན་པ་ལས་གནས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་གྲོགས་ཀྱིས་ཕན་

འདོགས་པ་དང༌། གཞི་རྒྱུ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དང༌། ལྡང་བའི་གེགས་བྱེད་ཙམ་གནས་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང༌། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། ཁས་བླངས་ནི། གལ་ཏེ་གཞི་དེ་ལས་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དེ་ལྟར་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ལས་རྒྱུ་གནས་ཤེ་ན། གཞི་དེ་དང་ལྡན་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། ལྡན་པ་ནི་གང་ལས་རྒྱུ་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལ་གནས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྡན་པ་དེ་གཞི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ལྡན་པ་སྟེ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའམ་དེ་དག་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྲང་སྟེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྡན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གཞི་ལ་མི་ལྟོས་པ་རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་རྒྱུ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཡིན་པར་གཞི་གྲུབ་ནས་གཞིས་ཕན་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྡན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཞིང༌། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ལ་གཞིས་ཕན་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཅིག་པུ་དེ་ལ་ལྡན་པ་བསྐྱེད་པའམ་འདུ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཆོས་ཅན། གཞི་དང་ལྡན་པས་རྒྱུ་གནས་པའི་ལྡན་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། སྐྱེ་བའམ་འགྲོ་འདུ་དེ་ལ་གཞི་རྒྱུ་སོ་སོར་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཚོགས་ཀྱང་ནུས་མེད་དེ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞིས་རྒྱུ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ལྷན་ཅིག་པའི་གཞིས་ཕན་མི་འདོགས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པའི་གཞི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ལ་དེ་ལས་གཞན་གཞིས་ཕན་

འདོགས་གཞི་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚུལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལས་གནས་པའི་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་ནས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དགག་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱེད་བྱ་མིན་པར་བསྟན། དངོས་པོ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་ནི། ལྡན་ཅིག་པའི་གཞི་ཚུ་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་ཕན་བཏགས་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་ཚུའི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གཞན་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། གཞི་ཆོས་ཅན། ཚུ་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་པ་གཞན་དང་གཞན་མིན་པའི་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཉེ་བ་ཉིད་ཕན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞི་ཉེ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུ་ལ་ཚུའི་ངོ་བོ་དང་དོན་གཞན་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཏེ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཕན་པ་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཚུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སླྲའི་ཕན་པ་བསམ་པར་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དངོས་པོ་ལས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེན་དང་བརྟེན་པ་དང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་ཀྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ལ་སོགས་པར་བཞག

གོ །མཁར་གཞོང་དང་ས་གཞི་དང་ལ་སོགས་པ་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཤུག་དང་ཚུ་དང་ལ་སོགས་པ་ཀླུ་པ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ནུས་པ་ཉིད་དེ། དོན་གཞན་ཕྱི་མ་རྒྱ་ཤུག་དང་ཚུ་དང་ཀ་ལྣ་ཡའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་རྒྱུ་འབྲས་བསྒྲུབ་པ་དེས་ནའོ། །སྐྱེད་ནུས་ཉིད་གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། མཁར་གཞོང་དང་རྒྱ་ཤུག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་ལ་སོགས་པ་བློ་དང་དོན་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་པ་མེད་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལས་ཐན་པ་དེ་ལས་ལྡན་པ་དེ་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཞེས་བརྒྱུད་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་རྟོགས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཡིན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་གཞི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚུ་གནས་པ་ཚུ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཚུ་གནས་བྱེད་དུ་མི་འཐད། ཚུ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་གྲུབ་ཟིན་པས་གཞིས་གནས་པར་བྱ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཐན་པ་དགག་པས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལ། ཚུ་ལྟུང་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གནས་པར་བསྐྱེད་པ་མིན་ལ། གེགས་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་དུ་བརྟག་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

དགག་པ་ལ། གེགས་དངོས་པོ་བྱེད་པ་དགག །དངོས་མེད་བྱེད་པ་དགག །གེགས་རྒྱུར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། གང་གི་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་

བ་གེགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དངོས་པོའམ་དངོས་མེད་ཅི་ཞིག་དངོས་མེད་མིན་ཏེ་དངོས་པོ་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་པོ་ཡིན་ན་ལྡོང་བ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་ཆུ་གནས་པར་བྱེད་པ་པོ་གཞི་ཆོས་ཅན། ལྡོང་བ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ། དེས་ལྡོང་བ་དེའི་ལྡོང་བའི་གེགས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྡོང་བ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ནི། གཞི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ལྡོང་བའི་གེགས་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ལྡོང་བ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལྡོང་བའི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་བྱས་པའི་གེགས་ཀྱིས་ཆུ་མི་ལྡོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ། །ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། ཆུ་ཆོས་ཅན། དེ་ཀོ་ཅི་སྟེ་མི་ལྡོང་སྟེ་ལྡོང་བར་ཐལ། དངོས་པོ་འགྲོ་བ་སྟེ་ལྡོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་གཞི་དེས་གེགས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ལྡོང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཉམས་པ་དང་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

འོན་ཏེ་གེགས་ལས་ལྡོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཁྱད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གེགས་སུ་མ་ཟད་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་དོན་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། ཆུ་ཆོས་ཅན། གེགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བྱས་ཀྱང་ལྡོང་བར་ཐལ། གེགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཡང་ལྡོང་བ་ལས་བདག་ཉིད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལྡོང་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་གཞན་བྱེད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ལྡོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གེགས་སམ་ཁྱད་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་སུ་སྟེགས་པ་དག་མི་ལྡོང་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་བྱས་པ་ལ་

ནི་གེགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ནླངས་ན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གེགས་ལྡང་བ་ལས་དོན་གཞན་དང་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྡང་བ་མེད་པ་གེགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྡང་བ་བཀག་ཙམ་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྡང་བ་མེད་པ་དེ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཞན་ཡིན་ན་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ལྡང་བའམ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་འབྲས་བུར་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའི་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ལྡང་བ་མེད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་གཞི་དེ་ལྡང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ལ་གཞིས་ལྡང་བ་མ་བྱས་པར་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །ཆུ་དེས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཆུ་རང་ཉིད་ལྡང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གནམ་དུ་འཕངས་པའི་བོང་བ་དབྱུང་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེང་དུ་སོང་ཡང་རང་ཉིད་ལྡང་བ་བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་ལྡང་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྔ་དེའི་ཕྱིར། གཞི་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ཆུ་དེ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཆུ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆུ་འདི་ཆོས་ཅན། ནམ་ཡང་གནས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གེགས་མེད་ན་མི་གནས་ལ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ལྡང་བའི་གེགས་

བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཞི་གནས་བྱེད་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རེས་འགའ་གནས་ཤིང་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆུ་ལྡུང་བའི་གེགས་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་གནས་བྱ་ཆུའི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ་དང་ལྡན་ཅིག་བྱ་བའི་ཡུལ་མཚུངས་པར་གནས་པ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་བྱའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་སྲིད་ཀྱི་རྟག་པ་མིན་នོ། །

ལྔ་པ་ནི། ཆུའི་གནས་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་ལས་སྐྱེས་པར་གྲུབ་བོ། །དོན་གཞན་ལྟོ་མ་གཞི་རྐྱེན་དུ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ལ། རྫོད་པ་སྤྲང་བཞིན་ལས། ལན་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཆུ་སྐྱུར་གྱི་ལུས་གནས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན། ཆུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལྟོ་མ་ཆུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་འདུག་གོ་ཞེས་གཞི་ཆུའི་རྩ་བ་ལ་སྙེག་པའོ། །བཤད་པ་ནི། ཆུ་སྐྱུར་གྱི་ལུས་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལྟོ་མ་ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཆུ་དེ་ལས་ལུས་གནས་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དཔག་ཚད་དུ་མར་ཆད་པའི་ལྦུ་ངམ་གྱི་མཐའ་དང་། ལ་སོགས་པ་དུས་དཔྱིད་དང་། ཆུ་སྐྱུར་གྱི་ལུས་རང་དབང་དང་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་ཆུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དབྱར་ཆུ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ལ། ཆུ་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་ནི་ཆུ་མེད་ཀྱང་གནས་པས་གོ་བྱེད་མ་ཡིན

ནོ། །འདིའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ན་རེ། ཚུ་སྐྱར་འདི་ནི་ཚུ་དང་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུ་སྐྱར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དུ་བས་མེ་དཔོག་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་དུ་བ་མཐོང་བའི་ས་ཕྱོགས་ན་མེ་མེད་ལ་མེ་ཡོད་པར་དུ་བ་མ་མཐོང་བས་གཏན་ཚིགས་གཞི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །

དཔེར་ན། མིག་ཤེས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པས་འབྲས་རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འབྲས་རྟགས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཚུ་དོན་གཉེར་ཚུ་སྐྱར་ལས་ཚུ་ལྡན་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ས་ཕྱོགས་ཚད་མས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མཐོང་བ་དང་ཚུ་སྐྱར་དང་ཚུ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚུའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ན་ཕྱུགས་རྫིའི་སྔོད་ཀྱི་དུ་བ་དང་། རི་སུལ་ངེས་མེད་ཀྱི་རྨ་བྱའི་སྒྲ་ལས་ཡུལ་ངེས་མེད་ཀྱི་མེ་དང་རྨ་བྱ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ན་ཡུལ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞི་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་མཐོང་བའི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ཆོས་ཅན་མིན་ཏེ། སྟེང་མཐོང་ཞིང་འོག་རྒྱུ་མཚན་ཁ་ཅིག་གིས་རྟོགས་པའམ་སྤུར་མཐོང་བ་དྲན་པའང་རུང་སྟེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་པ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །སུན་ཁྱུང་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཞིང་གཡོགས་པར་འོད་མ་དམིགས་པས་སྒྲོན་མ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལའང་མཐོང་བ་དྲན་པའམ་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁང་ནང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་པའི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཚུ་མེ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཚུ་སྐྱར་དང་དུ་བའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞི་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀའི་

རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་དེ་ཡང་དུ་བའམ་དེའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །གཞི་དཔོག་པ་ལ་ཆུ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ངོ་ལ་སོགས་པ་དཔོག་ན་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །མིག་ཤེས་ལས་དཔག་པའི་མིག་ནི་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དྲུག་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱོགས་འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་པའམ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་རང་བཞིན། དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་འབྲས་རྟགས་སུ་འདུས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ནི་མེད་དེ། རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན། དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། "ཚུལ[1]་གསུམ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། རྟགས་པ་པོ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟུང་བས་བསྐྱེད་ཀྱང་གཉིས་པ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ན་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་

[1] [མ་ཕྱི། ༣༥༩བ༢ན། ཚུལ * ཚུལ]

པས་ན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱེད་པའམ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་དེ་མ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་"ཟ་ན[1]་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་བརྡ་བྱས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་དེ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒྲ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་གྲུབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་པ་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚང་མང་དུ་མཐོང་བའི་དུ་བ་ལ་རྒྱ་མཚོར་མེ་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ཕྱོགས་ཆོས་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཚ་རེག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རེག་སོགས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཆོས་ཅན་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རྒོལ་བ་དག་ལ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་མ་ངེས་པར་མི་འདུ་བར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། །རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་ན་དོན་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་ལ་ཐེ་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༥༥ན༢ན། ཟན * ཟ་ན]

ཆོས་ཟབ་ནན་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དང་ཕྱོགས་པ་གཅིག་ཕུ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་དོན་སྐྱོན་ཅན་དང་། དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དང་། ཁྱབ་པ་གཉིས་རྣལ་མར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ན་འགལ་བ་དང་། བམ་ཞེས་པ་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་སན་འགལ་བའི་ལྷག་ལྡན་དང་། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་རེ་རེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྟགས་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་རེ་རེ་མ་གྲུབ་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟན་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོགས་པ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། དོན་སྐྱོན་ཅན་དང་བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ལ། འགལ་བས་དང་ཐ་དད་མེད་པས་མ་གྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་རྒོལ་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒོལ་བས་འདོད་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལུང་ལས་མ་གྲུབ་པས་དཔྱད་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་འགལ་ནས་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་གཅིག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཤིང་འཆི་བར་ཕྱིར་རྒོལ་མི་འདོད། འཆི་བའི་སྒྲ་ལས་དོན་མི་འགྲུབ། སྒྲ་སྤྱི་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོའི་སྤྱི་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གཅེར་བུ་པ

རྣམས། ཤིང་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་པ་ཅན་ཡིན་ཤུན་པ་ཐམས་ཅད་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། མི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལ་འཆི་བར་བསམ་ནས་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟགས་ཕྱིར་རྒོལ་བ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་མ་བླངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཚེ་ནི་སྲོག་སྟེ། དེའང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་དྲོད་དེ་དག་འགག་པ་འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་ལེན་ན་སེམས་པ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ལེན་པས་དེ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ལས་སངས་རྒྱས་པ་འཆི་བའི་སྒྲ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་དེའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། འཆི་བའི་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། དེའི་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་འཆི་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲོག་ཆགས་ཀྱི་འཆི་བ་ཤིང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ཤིང་སྐམས་པ་ལ་འཆི་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་འཆི་བ་ནི་སྐམས་པ་ཙམ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་འབྲེལ་པར་མི་འཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་སྐམས་པ་གྲུབ་ཀྱང་སྲོག་འགག་པ་འདི་ནི་ཤིང་དག་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཆི་བ་ཙམ་གྲུབ་པས་སྐམས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་འགག་པའི་ཁྱད་པར་བསམ་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་འཆི་བའི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་

པོའི་སྒྲི་མེད་པས་སྒོག་ལྟན་དུ་མི་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ། འཆི་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱ་བའི་སེམས་པ་ཅན་དངོས་པོ་འགྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གོ་བྱ་སེམས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཤིང་ལ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་འཆི་བ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་འདིས་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་བློ་སེམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་པ་ལུས་དང་བྱེད་པ་ཉིད་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་དེ་དག་དང་འབྲེལ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དཔྱེའི་ཁྱད་པར་དང་སྦྱོད་ནས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བློ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་དེར་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་དཔེའི་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱི་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་དཔེའི་ཀྱི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་། དཔེའི་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཉམས་མེད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱད་པར་རྟོག་པའི་ལྟག་ཆོད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཤིང་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡང་མཚུངས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། བློ་བདེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་མི་རྟག་པའི་དོན་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་ཉམས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་ཞི་བ་མི་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བློ་བདེ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་གཞན་སངས་

རྒྱུས་པ་དག་མི་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྗོད་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཉམས་མེད་དང་འཇིག་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མེད་པའི་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་དེ་གྲུབ་ན་ཉམས་མེད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྗོད་པ་ནི་ལན་ལོག་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བློ་སེམས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་དང་ཉམས་མེད་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱིས་བརྟགས་པའི་ལྟག་ཆོད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་པ་འཇིག་པ་དང་ཉམས་མེད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་བྱས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་བུམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ། དེ་ཙམ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་སྤྱི་གྲུབ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འཕངས་སྒྲས་ཀྱང་མ་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་ན་ལྟག་ཆོད་ཡིན་པ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་འདི་འཇིག་པ་དང་ཉམས་མེད་གང་དང་འབྲེལ་པའི་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཅིག་སྟེ་སྤྱི་དངོས་པོ་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྤྱི་ར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་རྟོག་པ་ལན་ལོག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉམས་པ་མེད་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ལྡོག་པའི་མི་རྟག་པ་དགག ཐུན་མོང་དུ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། བསྐལ་པ་མི་རྟག་པར་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ། མི་གསལ་བ་མི་རྟག་པར་རྒོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་

དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་དང་ཉམས་མེད་ལ་བློ་ལ་གསལ་བ་བསྐལ་པ་ཉིད་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གནས་པའི་དོན་མི་མཐོན་པ་དེ་ལ་ནི་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་དག་མི་རྟག་པར་མི་བརྗོད་དོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་འཇིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པར་ཞིག་པ་སྟེ་འཇིག་པ་དང་བསྐལ་པ་དག་བློ་ལ་མི་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འདྲ་བའི་རྐྱལ་ཕྱིར་རྐྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མི་རྟག་པའི་སྒྲི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་སྟེ་མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། བློས་མི་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་མཐོང་བ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བློས་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མི་མཐོང་བ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་འདས་སོ། །སྔར་ཆོས་གཞན་གསལ་བ་ཡིན་པ་མི་གསལ་བར་སོང་བ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི་མི་མཐོང་བ་ཙམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྔར་ཆོས་གཞན་གསལ་བ་ཡིན་པ་མི་གསལ་བར་སོང་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཉམས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལེགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །ཉམས་པ་ཡིན་ན་གསལ་བ་མི་གསལ་བར་སོང་བ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཉམས་མེད་དང་ཆོས་སྤྲ་མ་ལོག་པ་འགལ་བར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་གནས་སྐབས་ཅན་རྟག་པ་དེའི་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་ལྡོག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་དགག །གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་ཐ་དད་པ

དགག །ཐ་དད་དུ་མངོན་ཡང་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གནས་སྐབས་ལྡོག་པ་ཉམས་མེད་གསལ་བ་བསྐལ་པ་དང་འདྲ་བར་མི་རྟག་པའི་སྤྲིའི་དོན་དུ་སྨྲ་བའོ། །མངོན་པར་གསལ་བར་སྨྲ་བའི་གྲངས་ཅན་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གནས་པས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་བསལ་ཟིན་ཏོ། །གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྨྲ་བའི་གྲངས་ཅན་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གཙོ་བོའི་ཁུག་མ་ན་གནས་པ་མི་མཐོང་བ་ལ་རྐྱེན་དབང་གིས་ཁུག་མ་ནས་ཕྱུང་བ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གསལ་བ་ལྡོག་པ་དང་ནུས་པ་རྣམ་པར་གནས་པ་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟའོ། ཞེས་པའི་བར་སྨོས་ལ། འདི་གསལ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་བསལ་བར་འགྱུར་གྱི་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་གཞུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་གང་གིས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་གནས་སྐབས་ལྡོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཁུག་མར་གནས་པའི་ཉམས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བུམ་པའི་གནས་སྐབས་མིག་གི་ཡུལ་སྣམ་བུས་བསྒྲིབས་པ་ལྟར་ལྡོག་གི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེས་དྲིས་པས། ཆུ་འཛིན་པ་དང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་བྱེད་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་འདི་བུམ་པའོ་ཞེས་རྗོད་བྱེད་དང་འབྲེལ་པར་འཛིན་རྟེན་འདི་གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་སྟེ་བུམ་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དང་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་དུ་བསྟན་པ་འདི་བུམ་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དེ་ལོག་

ན་གཞན་གནས་སྐབས་ཅན་མ་ལོག་ཀྱང་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི། འོ་ན་གནས་སྐབས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་དེ་ནི་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་དེ་ཡང་ལོག་པའི་ཕྱིར་དེའི་གནས་སྐབས་ཅན་མ་ལོག་པར་གནས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་དང་ཚད་མ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བརྒལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ན་ལྟེང་ཀ་ལ་རྐང་ནད་བཞིན་བཏགས་པར་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་པར་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། བུམ་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའི་བུམ་པ་དང་དེ་ལོག་པ་ཁུག་མ་ན་རྣམ་པར་གནས་པ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་གཞན་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པར་མངོན་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་ཐ་དད་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་འདོད་དེ་དེར་ཐལ། དོན་བྱེད་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་དུཿཁ་གཏེ་ཨུག་རྣམས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐལ། གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འགའ་ཞིག་འདྲ་བ་དང་། རིམ་གྱིས་གསལ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། བདེ་སོགས་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་སོ་སོའི་བདེ་སྡུག་གཏི་མུག་གསུམ་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་སོ་སོའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་དང་བྱེད་པོ་མིན་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཅན་མིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དེ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོ་ན་ཤྲཱི་ནི། གཙོ་སྐྱེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་ཐལ། འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཡིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐ་དད་ན་དེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་དང་བདེ་སོགས་བཞིན་ཞེ་ན། ད་ཅི་དེ་ནི་བུམ་པ་དང་ཞོ་དང་ལ་སོགས་པ་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རིམ་པ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཅར་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཉམས། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཞོ་བུམ་དང་གང་ཟག་སོ་སོའི་བདེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་མི་དད་དུ་ཐལ། རིམ་གྱིས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། རིམ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་ཆོས་ཅན། ཐ་དད་དང་འགལ་བ་ཡང་ཅི་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཐ་མི་དད་ཀྱི་རང་ལྡོག་མིན་ལ་ཐ་མི་དད་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རིམ་པ་སྔ་མའི་མཇུག་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་སྔ་མ་དེ་མ་གྲུབ་པར་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཆེར་

རིམ་པ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བདེ་བ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ལ་རིམ་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞོ་ཆོས་ཅན། འོ་མ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འབྲེལ་པ་གྲུབ་ན་རྒྱུས་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་གྲུབ་སྟེ་ཕྲོད་ལ་ཐ་དད་པའི་བུམ་སྣམ་ལ་རྟགས་ལྡོག་པས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཀྱང་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་དཔེར་ན། སྒྲའམ་བུམ་པའི་ལྡོག་པ་གཅིག་མ་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པར་སྤྱངས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དག་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་ཐ་དད་མེད་པར་བྱས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་ལྟར་ཞིག་པ་སྟེ་འཇིག་པ་དང་གཅིག་ཤོས་ཉམས་མེད་དག་ལ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་པ་ནི་གནས་སྐབས་ལྡོག་པའམ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་མི་རྟག་པའི་སྒྲ་འདི་འཇུག་པ་སྟེ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་འཇིག་པ་དང་ཉམས་མེད་ཐ་དད་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དངོས་པོ་པ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་པ་དང་ཉམས་མེད་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་དང་སྐྱེས་བུ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་འཆི་བའི་སྤྱི་ཡང་

ཐུན་མོང་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤིང་ཤིའོ་སྐྱེས་བུ་ཤིའོ་ཞེས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབུགས་རྔོད་གཡོ་བ་འགག་པ་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་དེ་དག་འགག་པའི་འཆི་བ་གང་ཞིག་མཐོང་བས་སྲོག་ཆགས་གཞན་ལ་ཤི་བར་རྟོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཤིང་དག་ལ་དམིགས་ན་དེ་ལྟར་འཆི་བའི་སྒྲི་གྲུབ་ཅིང་སེམས་པ་ཅན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཅི་སྟེ་ཤིང་ལ་སྐམ་པ་གྲུབ་ལ་སྐམ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་འཆི་བའི་སྒྲར་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། འཆི་བའི་སྒྲར་བརྗོད་པའི་སྐམ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཤིང་ལ་སེམས་པ་ཅན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དང་འབྲེལ་ལ་ངེས་པར་བརྟག་པར་བྱའོ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་འཆི་བ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱིབས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཁང་བཟང་དང་ར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་གང་ཞིག་མཐོང་ན་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་རྟགས་དེ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་བྱས་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་བྱེད་པ་དབང་པོ་དང་གནས་སྣོད་ཀྱི་ལོ་ཀ་ལ་གྲུབ་ན་དེ་དག་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དེ་ལྟར་གོ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་དེ་སྟོད

འཇུག་སྟེ་རེ་ཞིག་དུས་གཞན་དུ་སྟོད་ཅིང་འཇུག་པ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལའང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གྲུབ་ན་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་མ་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་པར་བསྟན། རྗོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་དབྱིབས་དང་ལ་སོགས་པ་སྟོད་འཇུག་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཇི་འདྲ་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རི་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་མ་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། གནས་ལ་སོགས་པ་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་མཚུངས་པས་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་ཐ་དད་མེད་པར་བཏགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་གནས་ལ་སོགས་པ་བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུ་བ་སྐྱ་བོའི་རྫས་ཡིན་པས་སྐྱ་རྫས་ཙམ་ལས་མེ་དཔོག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པར་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དེ་བོར་ནས་དེ་དང་ཅུང་ཟད་ཆོས་མཐུན་པས་སྒྲུབ་ནུས་ན། གྲོགས་མཁར་ཡང་ཆོས་ཅན། རྫ་མཁན་དེས་བྱས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར། རྫ་མཁན་གྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་འཇིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་ཞིག་བྱེད་ལ་དེ་དང་འཇིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་དབྱིབས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་རྩོད་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་རྟོག་ན་ལྟག་ཆོད་དུ་བསྟན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ལ་ཁྱད་པར་རྟགས་དགོད་པ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱི་ས་ཀྱང་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། དོན་གྱིས་མ་འཕངས་སྨྲས་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་སྒྲ་བུམ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་སྒྲའི་བྱས་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་བུམ་པའི་བྱས་པ་སྒྲ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྟག་ཆོད་དུ་འདོད་དེ། དོན་དང་སྨྲས་མ་ཟིན་པའི་འབྲས་བུའི་སྤྱི་ས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་མ་ཐག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་རྩལ་མ་ཐག་བྱུང་གི་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་གསལ་བར་མ་ངེས་ཞེས་རྩོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་འབྲས་བུའི་ལྟག་ཆོད་དངོས་ཡིན་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་ངན་རྟོག་སྟེ། རྒྱན་དུ་འབྲས་མཚུངས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་དང་མཚུངས་པ་གཉིས་སུ་རིགས་པ་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་དབྱིབས་སོགས་མ་གྲུབ་སྤྱི་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་མེད་པས་བརྟག་དགོས་ཏེ། དབྱིབས་ཙམ་གྱི་སྒྲའི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་མཐོང་བ་ལས་རི་ལ་རི་ལ་སོགས་པ་ལས་རིགས་གཞན་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་རབ

ཏུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུའི་བློ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་ཏེ། བློ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་ར྄་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ།

ངག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །

ཕྱུགས་དང་མིག་དང་རྡོ་རྗེ་དང་། །

མཐོ་རིས་ཆུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །

མཁས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་པར་གདགས། །

ཞེས་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲའི་སྤྱི་ར྄་ཅན་དུ་དཔོག་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དབྱིབས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་དོན་གང་ལའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་འཇུག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དེ་ཡོད་པས་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ན་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོའམ་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གཏན་ཚིགས་སུ་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་གྲུབ་ན་སྒྲས་ཉེ་བར་བཟུང་བའི་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་སྒྲས་བཟུང་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲའི་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་བྱས་པ་གྲུབ་

པ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་སྒྲ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་མ་ཟད་ཇོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། ཤུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། རྩོལ་ཕྲན་ནི་མི་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་སྨོས་པས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུང་ངོ་། །དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ལུས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྫས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་མ་ཡིན་པའི་ཚད་ལ་སྦྱོར་ལ། རྫས་ཞེས་པས་ཚིག་གི་དོན་གཞན་ལྔ་གཅོད། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་ཕྱོགས་བདག་དུས་ནམ་མཁའ་གཅོད་ཅིང་ས་ལ་སོགས་པའོ། །ཚད་ཅེས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་པ་ལུས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རེག་བྱ་ལ་སྦྱོར་བ་རྩོལ་ཕྲན་ལ་ལུས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རེག་པ་ལ་མ་གྲུབ། ཚད་ཀྱི་སྒྲ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལ་རེག་བྱ་གྲུབ་པས་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ། །དཔེར་ན། མངོན་པར་གསལ་བར་སྒྲ་བ་དཔྱོད་པ་པའམ་བཪ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་བཀོད་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་ལ་སྒྲ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མེད་པའི་རྒྱུས་བྱས་པ་མིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་མཐོང་བའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཁས་བླངས་པ་ལུང་གིས་མ་གྲུབ་པར་བརྩད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་

སྐབས་ཏེ་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྒྲ་བྱས་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོན་ཚད་བསལ་རིགས་ཀྱི་ལུང་འགལ་དོན་མེད་དོ། །ཚད་བསལ་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་པར་གསལ་བ་དེའི་ངོ་བོ་སྒྲ་ལ་ཚད་མས་མ་རྟོགས་ན་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མངོན་པར་གསལ་བར་སྨྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་མི་གནོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

རྗེས་དཔག་གཞན་ལ་ནི་མཐོང་བ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཤེས་མ་མཐོང་བ་ལ་རྟགས་སུ་ཚད་མས་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་དེ། འཆི་བ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། རྒོལ་བས་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་ལ་མི་རྟག་པ་རྒོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །རྒྱུ་"མཚན[༡]་དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པའི་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་མ་སྨྲས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་ནི་མངོན་པར་གསལ་བར་སྨྲ་བ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བཤད་དེ། ལུང་ཁས་ལེན་པ་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་མ་གྲུབ་པ། དེ་རྒོལ་བས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཀོད་ན་རྒོལ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པར་མཚོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞི་རྟགས་དང་། ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་།

༡ [མ་ཕྱི། ༢༦༡བ༢ན། མཆན * མཚན]

རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚུངས་པའི་རྗོད་སྦྱང་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གང་ཡང་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ནི། དཔེར་ན། སྒྲ་གཅིག་སྟེ་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དག་ནི་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་རང་ཉིད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱས་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་དེ་རང་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་རང་ཉིད་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་སྒྲ་མ་གྲུབ་པའི་དང་། སྒྲོན་མ་དང་མཚུངས་པའི་དང་། རང་བཞིན་རྟགས་ལ་མཚུངས་པའི་རྗོད་པ་སྦྱང་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་ལྔའི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་དེ་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་ཆོས་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྒྲ་དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་དང་ཆོས་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་སྟེ་ཁྱབ་པ་ངེས་ཤིང་སྒྲུབ་ནུས་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ལ་ཕྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་དོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱར་བསྟན་པའི་སྒྲ་དེ་ལ་ཕྱིས་མ་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཅི་ཡང་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་ཀར་སྒྲ་ཙམ་བསྟན་པས་སོ། །སྒྲ་དེ་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ཕྱོགས་

སམ་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིས་གཏན་ཚིགས་སྟོན་དུས་ཀྱང་སྒྲ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲ་གཅིག་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་དེ་རང་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་བོ། །བདག་ཉིད་མི་རྟག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ན་དམ་བཅའ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། ལན་ནི། སྒྲ་སྒྲ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན་རང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བརྗོད་དོ། །རང་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དེ་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ལ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་ནི། །སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཡང་རྟགས་སུ་བསྟན་པར་མི་བྱ་བར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དུ་བསྟན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་ཞེས་པ་རྟགས་དོན་མེད་པར་མ་ཟད། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་ཏུ་སྟེ་དེ་གྲུབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་པ་དེའི་ངོ་བོ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ད་ཅི་སྒྲ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་རྗེས་འགྲོ་ལ་ལྟོས་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟགས་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོའམ་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོན་མ་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲོན་མ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་ནུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་གསལ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་རྟགས་ཅན་རང་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པས་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དེའི་དངོས་པོ་ནི་ཐ་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་རང་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་ན་རྟགས་ཅན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐ་དད་པས་ཁྱབ་སྟེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་ནི་གཅིག་མ་རྟོགས་ལ་དེ་ལ་ཐ་དད་དགོས་པས་སོ། །ཆོས་ཅན་ཡང་ཐ་དད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་སྒྲ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་ཉིད་མི་རྟག་པ་གསལ་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་འདིར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཐ་དད་དགོས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་འདི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་ལ་དེ་དང་དེ་ལས་ལོག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དག་ཐ་དད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བསམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་དད་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་ན་རྣམ་

འབྲེལ་དུ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་འགོག་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་གཅད་ན་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐ་དད་པ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་ཡིན་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམ་གྲངས་པར་འགྱུར་ལ་དྲུག་པའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཉིད་ཐ་དད་ན་གཞི་མཐུན་མི་རུང་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིན་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བྲལ་བའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། རྗེས་དཔག་དང་རྗེས་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་ངེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ངེས་པ་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ་སྣང་བ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། ངེས་ཤེས་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་དངོས་སུ་མ་རེག་ཀྱང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཇི་ལྟ་བུའི་ཐ་དད་དེ་དེ་མིན་ལས་ལོག་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པས་ཕྱི་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐ་དད་ཙམ་དེའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་ཆོས་ཅན། གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། རྟོག་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཆོས་ཅན་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་ངེས་པའི་བློ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཅན་ཏེ་བློས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་ན་ཀློལ་ཕྱིར་ཀློལ་གཉིས་ཀ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་བོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་བརྟེན་ནས་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པར་དང་། དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་དང་། ལྡོག་པ་གཞན་ལས་རྣམ་གྲོལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་ཆོས་ཀྱང་རྟགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེར་ཡང་གལ་ཏེ་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་སྒྲ་གཅིག་པར་འགྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་མ་བཞིན་དུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་མེད་པར་ཐལ། ཇི་མ་བསྒྲུབ་བྱའི་དུས་ཁོ་ནར་བསྟན་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅས་ཙམ་ནས་རྟོད་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་བརྗོད་དོ། །ཅི་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ལན་དེ་ཉིད་འོངས་ཏེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཆོས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་མ་གྲུབ་པ་འོན་གང་གི་ཚེ། སྒྲ་གཅིག་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ

བོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་སྟེ་དེས་སྟོང་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་དང་ལ་སོགས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཤེས་འདོད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། འདོད་པས་བྱས་པའི་དང་། ཆོས་མ་ངེས་པའི་དང་། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་དྲིས་པས། ཁོ་ན་རེ། གང་ལ་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞི་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཆོས་སྒྲུབ་འདོད་དེ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མདོན་ནི་ཕྱོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་གནས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེལ་བ་སྟེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་འདོད་པས་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། གཏན་ཚིགས་འགའ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འཇུག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་

ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་སུ་བཟུང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ་འདོད་པས་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལས་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀུང་འདོད་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་བཀོད་པ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་གང་གི་དོན་དུ་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་ཅི་ཞེ་ན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མེད་པར་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོན་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ཀུང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དཔེ་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་དེ་ལྟ་ན། འདོད་ན། ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་འདི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པར་མ་ངེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། དེས་ན་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྟགས་དེའི་མཚན་ཉིད་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དེ་ལས

ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་ཏེ་མི་ངེས་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མ་ངེས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་དུ་མ་ངེས་པ་ཆོས་ཅན། མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པས་བཞད་གད་མཛད་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པས་འདི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་འདིར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཅན་འདི་ན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་འགའ་ཡང་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲེལ་མེད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ་མི་སྟོང་བ་དང་ལྡོག་པ་སྟེ་མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་འདོད་པས་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་ཐ་དད་ཕྱོགས་ཕྱུང་པོ་གསུམ་པ་རུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མི་རྟོག་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་དེ་དག་ལས་གཅིག་མི་རྟག་པ་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་གཞན་མི་རྟག་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། དེ་སྤྱི་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་

རམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། དམ་བཅའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་འགྲོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན། དམ་བཅའ་བ་ཕྱིས་འབྱུང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངེས་ཀྱང་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་ལན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བྱས་པའམ་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲས་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཚན་ཉིད་འཚོལ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་འདོད་ལ་མ་གསལ་བའི་གཞི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འཚོལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དོན་དུ་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དམ་བཅའ་བ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་སྐྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཐོག་མར་སྟོན་པའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་གང་ལས་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འདིར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་བྲལ་བ་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དངོས་པོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྗེས་འགྲོ་དང་མེད་པ་དག་ཏུ་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བསྟན་ཞིང་ངེས་པ་དེ་རང་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དེ་རང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུ་

དང་འབྲེལ་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཞུགས་ཏེ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཡུལ་རྗེས་འགྲོ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ཏེ་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྗེས་འགྲོ་བསྟན་པའི་ཕྱིས་ཕྱོགས་འབྱུང་བ་དེས་ན་ཕྱོགས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མོས་པ་སྟེ་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ་བཀག་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་དུ་བཞག་པས་ཕྱོགས་ལ་ལྟོས་པའམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་ཀྱང་ཡན་ལག་སྟེ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་དུས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་མ་ངེས་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་དུས་དང་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་དུས་ན་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་གཞན་ཡིན་མ་གྲུབ་པ། འོ་ན་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་མེད་པ་གཙོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དེ་ལ་ནི་ཆོས་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་འདི་མེད་དེ། རྟགས་ལ་མེད་པ་གཞན་དང་བྲལ་བ་སློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་འབའ་ཞིག་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་གྱི་མེད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་བྲལ་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་དང་བྲལ་བ་རྟགས་ཡིན། མེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་

གཏན་ཚིགས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། ཁྱད་པར་རང་གི་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། འདོད་པས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་པ་དང་། དེས་ཕྱོགས་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། རྟགས་འདི་ལ་ཡང་མེད་པ་གཞན་ཞེས་ཁྱད་པར་དགོས་ལྡན་དུ་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ལ་གནོད་པར་བྱེད་དོ། །གཙོ་བོ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་བོ་དེ་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་གཞན་དགོས་ལྡན་དུ་སློས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མ་ཐ་རའི་བུ་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ན་མ་ཐ་རའི་བུ་ལས་གཞན་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་ཟན་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་གཞན་སློས་ནུས་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ཐ་རའི་བུ་བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ན་ནི་བྲམ་ཟེ་ལ་ཟན་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཙམ་ཉིད་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཐ་རའི་བུ་ལ་ཐལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཕ་རོལ་པོ་སངས་རྒྱས་པའི་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཙོ་བོ་མེད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མེད་པས་གཞན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་མེད་པར་གཞན་དང་བྲལ་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཞེ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་གཞན་དང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱེད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མེད་པ་ནི་མེད་པ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཐ་དད་དགོས་ལ། དེ་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་ཐ་དད་ལ་

དངོས་པོས་ཁྱབ་སྟེ་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྔོན་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཞན་སེར་པོ་ལ་མི་མཐོང་བས་སྔོན་པོ་འདི་སེར་པོ་འདི་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞེས་བློས་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་དེ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་នོ། །

དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་པའམ་དབྱེ་བ་དེ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་ཡོད་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་བུམ་པ་མེད་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པས་བུམ་མེད་རི་བོང་རྭ་མེད་ལ་སོགས་པར་བཀོད་པ་འདི་དག་བདག་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་བ་པོ་དག་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་ལྷ་བུར་རྟོག་པ་དང་སྦྲས་བསྟན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །རྟོག་པ་དང་སྒྲ་དེས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྟེན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་བཞིན་དངོས་པོ་ལ་འགྲུབ་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་གཅིག་ལས་གཅིག་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་གཞན་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐལ། མེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མེད་པ་གཞན་མི་

སྲིད་པས་དེ་ལས་ཐ་དད་གྲུབ་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པའོ་ཞེ་ན། མེད་པ་གཞན་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་གཙོ་བོ་མེད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ལོག་པས་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྟའི་རྭ་མེད་རི་བོང་རྭ་མེད་ལས་ལོག་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཡང་གྲོལ་བ་དེའི་མངོན་པར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་ལྡོག་མཚམས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་འཁྲུལ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི། གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། མེད་པ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་གྲོལ་བ་དེའི་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་ལས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཡང་ཡུལ་གཞན་དང་འབྲེལ་པས་འདོད་པ་གཞན་དུ་གྱུར་ཏེ་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པར་གྲོལ་བས་འདོད་ན་གཞན་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཙོ་བོ་ལ་འདོད་པས་ཡོད་པ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་མཚུངས་ལ་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། གྲོལ་བའི་འདོད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་འདོད་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པར་རིགས་པར་འགྱུར། འདིར་དེ་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་

ཆོས་ཅན་མེད་པར་འདི་དག་གིས་ཕན་ཚུན་དབེན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པར་རིགས་པར་འགྱུར། འདོད་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པར་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་གཉིས་པ་འདོད་ན། འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་ལ་འདོད་བྱའི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱས་པའི་རྟགས་འཁྲུལ་པར་བརྗོད་པ་འདིས་ནི་བདག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དངོས་སུ་མི་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་གཅིག་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔག་འདོད་ཡོད་དེ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོགས་ཀྱི་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པས་བརྒྱུད་ནས་བྱས་པའི་འཁྲུལ་པར་བཤད་དེ། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་སྟེ། འདིས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་པ་སྟེ་སྒྲ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་བྱས་པ། དཔེར་ན། གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པར་ངས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དོན་ཡིན་པ་ལ་སྒྲ་དེ་སྐད་མི་བརྗོད་པར། དེ་ལས་ལྡོག་པ། གཞན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་

བརྗོད་པ་དངོས་པོའི་རྟགས་སུ་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཀར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལན་ལ་དམ་བཅའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ངོས་གཟུང་། རྩོལ་བྱུང་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། བློ་གང་གིས་ལྡོག་པ་ཐ་མི་དད་པ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་བློ་ཐ་མི་དད་དེ། རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་རྟོགས་ཡུལ་གྱི་ཐ་དད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བཞག་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཐ་དད་པས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཡང་རྟགས་སུ་མི་འགལ་བས་དང་། ཡང་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་མིན་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་མིན་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། གོ་བྱེད་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གོ་བྱའི་ཐ་དད་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་ཏེ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྟོན་པ། ཁྱད་པར་དང་སྤྱི་ཆོས་ཅན། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཐ་དད་རུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཆོས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ཞེས་རྩོལ་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་སྒྲ་ཙམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་ནས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་

རྩོལ་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲ་བུམ་ལ་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་རྟགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་རྩོལ་བྱུང་གིས་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩོལ་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཁྱད་པར་མིན་དུ་ཆུག་ནའང་། རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་དང་ཐ་དད་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱད་པར་རྩོལ་བྱུང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་ངེས་པས་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ལ་རྟགས་ལས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གོང་བུ་རྣ་ཅན་འདི་ཆོས་ཅན། རྟ་ཡིན་ཏེ། རྣ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་རྩོལ་བྱུང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་འདུ་བ་མིན་ཏེ། དེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་དེས་ཆོས་ཅན་མཚོན་པའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་གང་ཞིག་བྱ་བ་གཞན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལ་དོན་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ནི་དེ་ནས་བྱ་བའི་དུས་སུ་ལྡོག་པ་སྟེ་བྱ་བའི་ནང་དུ་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གོས་དཀར་པོ་ཅན་ཁྱིད་དེ་ཤོག་ཅེས་པ་ལ་གོས་དཀར་པོ་ཁྲིད་ནས་འོང་བའི་བྱ་བར་མི་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་གང་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་དེ་མཚོན་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་མིན་ཏེ། བྱ་རོག་ཁང་བཟང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་མིན་པ་བཞིན་རྩོལ་བྱུང་ཡང་སྒྲའི་མཚོན་བྱ་བཞིན་བྱེད་དོ་ཞེས་ཞེ་འཆོའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ནི་

དམ་བཅའི་དོན་མིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་དབང་བློ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྒྲ་ལས་མཉན་བྱ་བཀོད་པ་སོགས་དོན་མིན་ཏེ། ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རང་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་ཕྱོགས་སུ་མི་སྤྲུབ་པ་ལ་རླངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ལ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཏན་ཚིགས་དེའི་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་སྟེ། ཡང་དཔེར་ན། རི་སུལ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་རྨ་བྱའི་སྒྲ་ཐོས་ནས་བྱེ་བྲག་མ་ངེས་པ་ནི། རི་སུལ་དབུས་མ་འདི་ན་རྨ་བྱ་ཡོད་རྨ་བྱའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྨ་བྱའི་སྒྲ་དེ་གྲག་པའི་ཡུལ་རི་སུལ་དབུས་མ་ཡིན་ནམ་གཞན་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བདག་ནི་ལུས་སྟོད་སྨད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བདག་མ་གྲུབ་པས་དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་བས་བློ་སྐྱོན་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་ཉེ་བར་མཚོན། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་ཕྱུ་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་གཅིག་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མ་ངེས་པའི་མིང་ཅན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཕྱུ་གང་ཞེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བསྟན་པའི་གཞལ་བྱས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟགས་གཉིས་དཔེར་བརྗོད། ཀུན་མཁྱེན་འགོག་པ་མ་ངེས་པ་དང་། ཆགས་སོགས་དཔོག་པ་མ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན། དཔེར་ན། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྡོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའམ། དེ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་དང་མིག་འབྱེད་འཛུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རྗེས་འགྲོའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ལ། མི་དམིགས་པས་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འགལ་བ་དམིགས་པས་འགྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་འགོག་པའི་རྟགས་འདིར་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་

ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་སྨྲ་བ་མ་དམིགས་པས་ལྡོག་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྨྲ་བ་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྨྲ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བ་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཀུན་མཁྱེན་བལྟར་མི་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པ་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མི་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ལས་ལོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་མོད་འདི་དང་ཀུན་མཁྱེན་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་མ་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་འདིར་མཐོང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་སོ། །ཞན་པ་སྟེ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱང་རིང་བ་དང་ཐུ་བ་དང་ཚོད་པའི་དོན་མི་མཐོང་བས་མིག་ཞན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་དོན་སྤྱངས་ན། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཕའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་དུས་སུ་མ་ལ་མངལ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྡོག་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལ་ཕར་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་སྨྲ་བ་མ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་ཏེ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྡོག་པ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྨྲ་བ་པོ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བ་རྣམ

པ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ན་མི་འགྲུབ་མེད་མ་མཐོང་ན་ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་སྨྲ་བ་མ་མཐོང་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ལས་ལྡོག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྨྲ་བ་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གནོད་པར་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་གཞན་ཀུན་མཁྱེན་སྨྲ་བ་པོ་ལ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྨྲ་བ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ལ་གནོད་པར་ནི་ཤེས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་དང་མཚན་ཉིད་མི་འགལ་བ་སྟེ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་མིན་ཞིང་ཀུན་མཁྱེན་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྨྲ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ཤེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའམ་འགལ་བས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྨྲ་བ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་ངེས་པས་འགོག་གོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་ངེས་པ་དང་། རྟགས་ཀྱིས་མི་ངེས་པའི་དང་པོ་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེས་སྨྲ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པའི་ཁྱབ་པ་མི་ངེས་ཏེ། དེས་སྨྲ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་ཡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར། སྨྲ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གཅད་པར་ནུས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་དགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་གཙོད་པ་མིན་གྱི་འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རང་གི་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཆོས་དེས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གཙོད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་ལ་ཚིག་དང་ལྡན་ཅིག་མཐོང་བ་དེ་ཚིག་མཐོང་བས་གཞན་ལ་སྒྲུབ་ན། ཚིག་ཆོས་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་དཀར་ཤམ་དཔག་ནུས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། རང་ལ་དཀར་ཤམ་དང་ལྡན་ཅིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སྔོ་བསྔངས་སུ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་དཀར་ཤམ་དུ་མི་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། གཞན་དཀར་ཤམ་དུ་ཅི་སྟེ་མི་སྒྲུབ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་ཐལ། གཞན་དཀར་ཤམ་དུ་དཔོག་ན་རང་ལ་མཐོང་བ་གཞན་ལ་དཔོག་པར་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་དེ་ལྡན་ཅིག་མཐོང་བས་གཞན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་དཔོག་པ་དེ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། རང་ལ་མཐོང་བ་གཞན་ལ་དཔོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དཀར་ཤམ་དཔོག་པ་ལ་གནོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཚིག་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། ལྡན་ཅིག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལོག་ན་ཚིག་ལྡོག་པ་ལས་ཀྱང་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཀར་ཤམ་ལོག་པས་ཚིག་ལྡོག་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དཀར་ཤམ་ནི་མི་སྒྲུབ་བོ་ཞེ་ན། སྨྲ་བ་ཆོས་ཅན། དཀར་ཤམ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྔོ་བསྔངས་དང་ཀུན་མཁྱེན་ལ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔོ་བསྔངས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པ་དེར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་དཀར་ཤམ་ཡིན་མིན་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་བལྟར་རུང་བ་ཉིད་

གྱིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དཀར་ཤམ་མིན་པ་ཡོད་བ་ལ་དཀར་ཤམ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྨྲ་བ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་ངེས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ངེས་པ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། སྨྲ་བ་པོ་ཆོས་ཅན། འགལ་བར་ངེས་པ་གང་གིས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་ངེས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བ་དག་དང་འགལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་མི་རུང་བ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་འགལ་བར་མི་ཤེས་པས་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཀུན་མཁྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ནང་གི་ཆོས་ཆགས་སྡང་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་དང་ལྡན་པར་རིག་ནས་ཚིག་ཙམ་མཚུངས་པར་མཐོང་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་དེ་དག་བདག་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་རིགས་པ་སློབ་པ་ལ་ངལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་བོ། །རིག་པ་བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་པའི་བྱུད་མེད་དང་དམངས་རིགས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངའི་བློ་ཨེ་འདྲ་བ་ལྟར་ལྟས་བྱིན་མིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའོ་ཞེས་བཞད་གད་དུ་བྱེད་པའོ། །ལྷུན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་

མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་ཅིག་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ལ་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་སྙེ་མ་ངེས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ལ་མ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། འགལ་བས་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་མི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་བལྟར་རུང་མི་དམིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་འགལ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་དགག་པ་གོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྣམས་གང་ཡང་མིན་པ་འདི་འདྲ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་དང་བྱེད་འགྱུར་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་རུང་དཔོག་ན་མ་ངེས་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའི་དང་པོ་ནི། ཚིག་ཙམ་དང་། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འབྲས་བུ་མིན་པས་དཔག་མི་ནུས་པ་དང་། རང་ལ་མཐོང་བས་དཔག་མི་ནུས་པ། ཚིག་གིས་དཔག་ནུས་པ་ལ་མི་མཚུངས་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལ། འབྲེལ་པ་མེད་པས་དཔག་མི་ནུས། འབྲེལ་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ། དེས་ན་ཚིག་ཙམ་ལས་མི་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཚིག་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་གཞན་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མི་རྟོགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་འབྲེལ་མེད་གོ་བྱེད་མིན་པར་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། དོན་གཞན་སྔ་མ་འདོད་ཆགས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཞིང་འབྲས་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདོད་ཆགས་མེད་ན་ཚིག་མེད་དོ་ཞེས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་ནི་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། སྨྲ་བ་པོ་ཆགས་པ་ན་དེ་ལས་ཚིག་མཐོང་བས་ལྡོག་པ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ལུས་གཡོ་བ་དང་ཚིག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་འདོད་པ་སྤྱི་དོན་སྟོན་པར་འདོད་པའམ་སྒྲ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ལྡན་གྱི་སྒྲ་ལ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དོན་མེད་ལ་སྒྲ་བརྗོད་འདོད་ཙམ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཙམ་ནི་ཆགས་སྡང་སོགས་གཅོད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་མི་གཅོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་འདོད་དེ་ཉིད་སྒྲ་དང་དོན་བསྟན་པར་འདོད་ཅིང་ཞེན་པས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བརྗོད་འདོད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན་ཚིག་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་འདོད་ཆགས་མིན་ཏེ། བདག་རྟག་པ་ནི་ཐ་ན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བདག་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་འཕངས་པ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར། ཡུལ་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་ཅན་བདག་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་སྐྱེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དགའ་བ་དེའི་ཡུལ་བདག་དང་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་བདག་ལྟས་འཕངས་ཤིང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དགའ་བ་དེས་བྱས་པའི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུག་པ་མནར་སེམས་པ་ནི་ཞེ་སྡང་ངོ་། །ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཉིད་ནི་གཏི་མུག་གོ །དེས་ན་དེ་དག་ཚིག་གི་རྒྱུར་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་བརྗོད་འདོད་དང་སྙིང་རྗེ་ལ

སོགས་པའང་བདག་ལྟ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་ལྟ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་མྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

ངཿཁ་རྒྱུན་རིག་ཙམ་ལས་ནི། །
བརྩེ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚིག་ཙམ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་གཞན་ཆགས་ལྡན་དུ་མི་རྟོགས་སོ། །ཆགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྨྲ་བ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་སྨྲ་བས་འདོད་ཆགས་ལོག་པས་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ། མི་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འཕྲིག་ཚིག་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་འཕྲིག་ཚིག་སོགས་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་ཀྱང་གཞན་ཆགས་ལྡན་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆགས་སོགས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་དེ་ཞེ་སྡང་གི་འབྲས་བུར་མཐོང་བས་འཆོལ་བས་སོ། །དགོས་པ་གང་ལ་བསམ་ནས་དོན་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཇུག་པ་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་མི་སྨྲ་བ་དང་། སྨྲ་བའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེ་

དང་ཆགས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། བདག་ཆགས་བཅོམ་ན་འཁྲིག་ཚིག་སོགས་མི་སྨྲའོ། །དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་དུ་གཉེར་བ་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་དུ་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་རྗེས་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྙིང་རྗེ་དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མིང་དུ་འདོད་པ་མི་དགག་གོ །འོན་ཀྱང་དེ་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ཆགས་ལྡན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་དང་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ནི་ཐ་དད་དེ། འབྲས་བུ་ཐ་དད་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་སྡུག་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བདག་ལ་ཆགས་པས་དུཿཁ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་འབྱེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དུཿཁ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བློ་དང་། །
སྲིད་པ་ཀུན་ནས་འཆིང་བའི་རྒྱུ། །
སྐྱེ་བོ་གང་ལ་དེ་མེད་པ། །
དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །

ཞེས་བཤད་དོ། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་

ལས་བྱུང་བའི་སྙིང་རྗེ་དེ་ནི་སྐྱོན་མེད་དོ། །བདག་འཛིན་མེད་ན་སྙིང་རྗེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྙིང་རྗེ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་སྔར་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་དུས་ན་དུཿཁ་ཅན་མཐོང་བའམ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དུཿཁ་ཡི་ཁྱད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གང་ཟག་″གི[༡]་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་སོགས་གོམས་པ་ལས་འཇུག་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོན་བདག་ལྟ་མེད་ཀྱང་ཆགས་སོགས་གོམས་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི། བདག་ལྟ་མེད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་གོམས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདག་ལྟ་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྙིང་རྗེ་ཅན་གྱི་གཞན་གྱི་དོན་རྩོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལ་བདག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པས་གཞན་དོན་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་དོན་བྱས་པས་བྱེད་པོ་བདག་ལ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འདོད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་མོད། སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདོད་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༢༧༣ན༢ན། གིས * གི]

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚིག་ཆགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དཔོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྨྲ་བ་པོ་བདག་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བ་པོ་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱོད་པར་མཐོང་བས་གཞན་ལ"སྨྲ[༡] བ་ཆགས་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་གོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། སྨྲ་བ་པོ་ནག་པོ་ལའང་དཀར་ཤམ་དཔོག་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར། རང་ལ་སྨྲ་བ་དང་དཀར་ཤམ་ལྡན་ཅིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཚིག་དཀར་ཤམ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དཀར་ཤམ་རྗེས་སུ་མི་དཔོག་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། གཞན་ཆགས་ལྡན་དུ་མི་དཔོག་པར་ཐལ། ཆགས་པ་འདི་ལ་མི་འཁྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་དང་དེར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་དགག་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དཀར་ཤམ་ཡིན་མིན་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་འདིས་བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའམ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལྡན་གཅིག་གནས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་གི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཆགས་བྲལ་ནི་ཆགས་ལྡན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཆགས་བྲལ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་ལ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་དཔག་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་བྱ་བ་དང་ལྟེ་རྟེ་ལ་སོགས་དང་དོན་དམ་སྒྲ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་དག་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྗོད་འདོད་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

---

[༡] [མ་ཕྱི། ༢༧༣ན༧ན། སྨ * སྨྲ]

རོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་སྨྲ་བ་པོ་བདག་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་གཞན་ལ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བ་འདི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་ལ་བརྗོད་འདོད་དང་ལྡན་ཅིག་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཞན་ལ་བརྗོད་འདོད་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་ངེས་པས་གཞན་ལ་བརྗོད་འདོད་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་དང་བརྗོད་འདོད་དེ་དག་རང་གི་རྒྱུད་འདིར་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ལས་བརྗོད་འདོད་རྒྱུ་དང་ཚིག་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་སོ། །མི་སྡུག་པ་ལ་དགའ་བ་འདོད་ཆགས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བདག་ལྟ་དང་ཚིག་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་གཞན་དུ་བདག་དང་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་མེད་པའི་ཚེ་ཚིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཉིད་ཚིག་ལས་མི་དཔོག་གི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔོག་སྟེ་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ལ་ཚིག་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཚིག་གི་དང་ཆགས་པ་སྐྱེ་རུང་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པར་བསྟན། འབྲས་བུ་རྒྱུ་དཔག་ནུས་ཀྱི་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་དཔག་མི་ནུས་པར་བསྟན། བདག་ལྟ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། ཆགས་པ་སྐྱེ་རུང་ཆོས་ཅན། དེ་རྒྱུ་དང་ཚིག་དེའི་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་བོ། །སྤྱི་རིགས་ནས་དེ་ལོག་པས་ཚིག་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་རྫོའི་དུམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་པ་སྐྱེ་རུང་མེད་པས་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སེམས་མེད་པ་ལ་ཚིག་ལོག་པ་

རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལྡོག་པས་ནི་ཆོས་ཅན། ཆགས་པ་སྐྱེ་དུང་ཚིག་གི་རྒྱུའི་ནུས་པ་མི་འགྲུབ་བོ། །

ཚིག་གི་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་དུང་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཚིག་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ནུས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ནུས་པ་དག་ཡོད་པ་ན་གཅིག་པོ་དེ་མེད་པས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་གཞན་དཔོག་པར་བྱེད་དོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སེམས་མེད་པ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། ཚིག་རྒྱུ་གཞན་ཚང་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་སྐྱེ་དུང་ལོག་པས་ཚིག་ལྡོག་པ་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ལྡོག་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་སེམས་པ་དང་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་འདོད་ལ་སོགས་ཚིག་བསྐྱེད་པར་ནུས་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་དེ་དག་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ནུས་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་དེ་དག་ལོག་པའི་ཚིག་ལོག་གམ་ཆགས་པ་སྐྱེ་དུང་ལོག་པས་ཚིག་ལོག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པས་ཚིག་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་དུང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་སམ། དུང་བ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་དེ་ལ་ཚིག་སྐྱེས་པས་བརྒྱུད་ནས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྐད་ཅིག་དུ་མར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་དངོས་རྒྱུ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དེའི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་དངོས་སུ་ཕན་འདོགས་ཏེ་མི་འདོགས་པར་ཐལ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་གནས་དང་བྱེད་པ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆགས་པ་སྐྱེ་བྱེད་པ་འཕྲོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཁྱབ་པས་ཚིག་དང་

ཆགས་པ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེས་ན་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའམ། གཉིས་ཀ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེ་ནའང་ཚིག་སྐད་ཅིག་དུ་མར་གནས་པ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚིག་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་བར་དུ་ཆགས་པ་བརྒྱུད་ནས་ཕན་མ་བཏགས་པར་ཐལ། ཆགས་པས་ཕན་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་ཆགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ནུས་པ་ལ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དེས་ཕན་གདགས་མི་ནུས་པ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པས་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་ཕན་གདགས་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་མཆོག་གོ །ཤཱཀྱ་བློ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཐ་མི་དད་པའམ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་ཆགས་ཆོས་ཅན། དེ་དང་རྫས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ནུས་པས་ཚིག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པར་ཐལ། དེས་ཚིག་ལ་ཕན་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རེས་འགའ་ཕན་འདོགས་སྲིད་ཀྱང་། སྤྱི་རིགས་ནས་ཕན་མི་འདོགས་པར་འཁྲུལ་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྡོག་པ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་མ་ངེས་པ་དེ་བས་ན་རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ནས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་རྒྱུ་དེ་ལ་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ནའི་གཅད་བྱ་འཆད་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ལས་གཞན་ན་རང་ལ་དོན་གཞན་སྟ་མ་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་མཐོང་བའི་གོ་བྱེད་

ཡིན་ཞེ་ན། ཚུ་རོལ་མཐོང་བས་རྟགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་པ་ལོག་པ་སྟེ་མ་མཐོང་བས་ན་ཐམས་ཅད་ན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཅར་ཆགས་པ་སྐྱེ་རུང་མཐོང་བས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཚིག་ཡིན་པས་ལྡོག་པ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་ལམ་དུས་ལ་ལ་ན་དེ་ལྟར་སྐྱུ་རུ་ར་རོ་སྐ་བ་དང་འབྲས་བུ་ཆུང་ངུར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་དང་དུས་དང་འདུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་རོ་མངར་བ་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱུ་རུ་རའི་ཤིང་དག་འོ་མས་བཙུས་པའི་འདུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ན་འབྲས་བུ་མངར་པོར་འཆགས་ལ་ཕལ་ཆེར་ནི་དེ་ལྟར་མངར་པོར་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཆགས་པ་སྐྱེ་རུང་དུ་མཐོང་ཡང་བདག་མེད་གོམས་པའི་འདུ་བྱས་པས་བདག་མེད་གསལ་སྣང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆགས་བྲལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་སྲིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་དུ་མཐོང་ཡང་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཚིག་ཙམ་ལས་མིན་གྱི་འདི་སྐད་དུ་བདག་ལྟ་བུའི་སྨྲ་བ་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་རུང་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་ཡང་སྨྲ་བ་དཔེར་ཏེ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་དོན་མེད་དོ། །ཆོས་ཅན་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་

གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་བྱ་མ་གྲུབ་པར་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་བས་ཆགས་ལྡན་དཔོག་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་ཚད་མས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་འབྲེལ་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲ་བས་ཆགས་ལྡན་དཔོག་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཉིད་དོ། །རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་ཚུལ་གཅིག་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གོང་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་བས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་ལ་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། དཔེར་བརྗོད་དེ་འགལ་བ་བསྒྲུབ། འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ལོགས་སུ་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན། འདོད་པ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བར་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་རྣལ་མར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་ན་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་སྟེ་དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་བྱས་པ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཇི་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་མ་གྲུབ་ཅེ་ན། གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གཉིས་རྣལ་མར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་འགལ་བར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚུལ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེས་ན། གཏན་ཚིགས་འདི་དག་ཆོས་ཅན། འགལ་བའི་

གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། འགལ་རྟགས་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་ཞེས་པས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། དཔེར་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་སྟན་དང་སྐྱེས་བུའི་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་འདུས་པ་དེ་ནི་ཞེ་འདོད་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འདུས་པ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྨོས་ཤེ་ན། ལན་ལ། འགལ་བའི་སྤྱི་མཚན་ཐ་དད་པར་བསྟན། དེའི་དབྱེ་བ་སྤྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱས་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་ལ་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་སྨྲས་ཆོས་འགོག་པའི་འགལ་བ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་ཁྱད་པར་མེད་དེ། སྨྲས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ། ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་བ་འདི་ཆོས་ཅན། སྨྲས་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དེ་དག་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་འདོད་པ་དང་སྨྲས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དག་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པ་དང་སྨྲས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་

ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི། ཞེ་བས་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱ་མི་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་འགོག་པའི་འགལ་བ་བཞིན། འདོད་ན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཅིག་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་གིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདོད་པ་དང་སྨྲས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བ་གཞན་དུ་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འགལ་བའི་རྟགས་དེའི་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲའི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཕྱེ་སྟེ་བྱས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལར་སྨྲས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པས་སྨྲས་པ་འགོག་པའི་འགལ་བ་དང་། མིག་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་འགྱུར་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་ལར་ཞེ་འདོད་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་གནོད་པས་འདོད་པ་ལ་གནོད་པའི་འགལ་བ་དང་། ཞེ་འདོད་འགོག་པ་ལ་འང་དཔེར་ན་འདི་དག་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྨྲས་བཟུང་བ་འགོག་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོན་དག་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་སྨྲས་བཟུང་བ་འགོག་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འགོག་པའི་འགལ་བར་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་འགལ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཐ་མི་དད་ཅེ་ན། སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སུ་ཞིག་འགོག །འོན་འགལ་བ་ལ་འབྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གྱིས་འཕངས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྗོད་པ་ཡང་ཕ་རོལ་པོས་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། བརྗོད་པའི་དོན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱའི་མ་བརྗོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་པ་དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་འདོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འགལ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དོན་གྱིས་འཕངས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལ་གནོད་ན་འགལ་བར་དེ་བརྗོད་དེ། ཞེ་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ལོགས་སུ་བྱས་ཀྱི་འགལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ལོགས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིར། ཞེ་འདོད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །སྐྱེས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་འདི་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་པ་རྣམས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་དེ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སུ་མའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་པ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འབྲས་བུ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དོན་རྣམས་

ཚོགས་ཤིང་ཐྲད་པ་འདུས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པ་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཙམ་རྣམས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཕན་འདོགས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཐ་མ་གནས་སྐབས་དེ་ངེས་པར་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་དེ་ལ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཅིག་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་མཐའ་དག་ལས་མིག་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདུས་པ་རྣམས་ལ་ལར་ཕན་མི་འདོགས་ལ་འདོགས་ཀྱང་ནུས་པ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ངེས་པ་མེད་པས་འགལ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདུས་པའམ་རིམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རིམ་མམ་གཅིག་ཅར་ཡང་རུང་སྟེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་མའི་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་གྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་བྱ་གཅིག་ལ་དུ་མའི་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་དག་ལས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མིག་སོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་རང་གི་རིགས་ཕྱི་མ་དང་དེས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལས་རང་བཞིན་ཏེ་དངོས་པོ་གཞན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདིར་མིག་སོགས་འདུས་པས་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དང་རྟོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་གཟུང་འཛིན་གསུམ་བྱེད་དོ་ཟེར་བ་ནི། གཅིག་ལ་དུ་མར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཞིང་དུ་མའི་ཕན་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་

སྣ་མས་ཚོས་དུ་མ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་དུ་མ་བྱེད་པར་བཤད་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྣ་མ་རྟགས་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་བྱའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྡུ་བའི་ཚིག་འམ་མམ་དང་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཕན་པ་རིམ་གྱིས་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་དོན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གཞན་བྱེད་པ་མིན་ནོ་སྙམ་ན་ཕན་པ་འདི་ཕན་གདགས་བྱ་དེའི་ཕན་པ་མ་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཕན་པ་གཞན་བྱེད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་བཤད་ཟེར་ཏོ། །

ངོ་བོ་དང་དོན་གཞན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕན་པ་བྱེད་པ་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཕན་གདགས་བྱ་དེའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕན་གདགས་བྱ་དེ་ལ་དོན་མེད་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་མི་བསྐྱེད་ན་ཕན་འདོགས་པར་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་མིག་ལ་སོགས་པས་ཕན་འདོགས་པ་ནི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ན་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །མིག་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་དགག་བྱའི་ཆོས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་མའི་དོན་འགྱུར་བས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་བས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉིས་མ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བའི་དང་ངག་གི་སྒྲས་ནི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་ལ་གཞན་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་འགལ་བའི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དཔེར་ན། ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྗེས་འགྲོ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མིག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རྗེས་འགྲོ་མཐའ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །རྟགས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཆོས་ཅན་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་ལ་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་ལ་མཐོང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་དང་ཆགས་བྲལ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། ཚད་མས་མ་ངེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་བསྐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དཔེར་བརྗོད། དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ། དེ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་འཁྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་གཉིས་མེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གོང་གི་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྣུགས་པས་འདིར་དྲང་ངོ་། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤི་བའི་ལུས་ལ་བདག་མི་འདོད་པས། གསོན་པའི་ལུས་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་དང་ལ་སོགས་པ་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དང་མིག་འབྱེད་འཛུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྲོག་སོགས་མ་ངེས་པར་སྒྲུབ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ། སྲོག་ཁྱད་པར་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། སྲོག་སོགས་

རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་དང་ལྡན་པ་དེས་བསྡུས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འཆད་པ། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་གང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བཅས་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལས་ཕུང་པོ་གཞན་གསུམ་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་མེད་དེ། བདག་གནས་པ་དང་དེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དག་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྐྱེ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྟགས་གཉིས་པ་འཆད་པ། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་མེད་འདི་གཉིས་ལས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཡང་གནས་པར་ཏེ་ཡོད་པར་ངེས་པ་མེད། བདག་ཡོད་མེད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་གསུམ་མེད་ཅིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་ངེས་པ་དེ་བས་ན་ཆོས་ཅན། གསོན་པོའི་ལུས་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཏེ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་བདག་ཡོད་མེད་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་ཕུང་གསུམ་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་མཚུངས་སྟོན་པའོ། །སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་བཅས་དེ་ལ་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བསྟན་པས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མཚོན་ནས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མཚུངས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཆོས་ཅན།

མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་ཕྱུང་གསུམ་དང་མ་འབྲེལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་དེ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་གཅིག་ཤོས་དགག་བྱ་དག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་མཐོང་བས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྲོག་སོགས་འདི་ཆོས་ཅན། མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བཟུང་བའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་ལ་འདིའང་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣྫ་ན་ཤྲཱི་ནི། ཆོས་ཅན་གསོན་ལུས་འགའ་ཞིང་དང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དང་འབྲེལ་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོད་པ་ཐེ་ཚོམ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་གསོན་ལུས་དང་འབྲེལ་པའི་སྲོག་སོགས་ལས་ནི་ཆོས་ཅན་འདི་བདག་ཡོད་མེད་ཅི་ཞིག་དང་འབྲེལ་པར་གནས་ཞེས་ཇི་ལྟར་མི་དཔྱོད་དེ་དཔྱོད་པས་ཁྱབ། །དཔེར་ན། སྐྱེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བར་མངལ་ཆགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་མངལ་ཆགས་པར་མཐོང་བ་ལས་རྟོགས་པའི་བུད་མེད་ལ་སྐྱེས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་ནོ། །གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྒྲུབ་ལ་སྲོག་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་བདག་དང་འགྲོ་ལྡོག་ཇེས་སུ་མ་ངེས་ཞེས

བྱའམ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕུང་གསུམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་འོ་ཞེ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་གསོན་ལུས་བདག་ཡོད་མེད་ལ་མི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་བདག་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་ངེས་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་རྟོགས་པ་ཡང་མེད། བདག་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་ན་འགྱུར་གྱི་མེད་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཕུང་གསུམ་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕུང་གསུམ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྲོག་སོགས་ནི་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་ཕུང་གསུམ་དང་མ་འབྲེལ་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལྡོག་པ་མ་ངེས་པས་དང་། འབྲེལ་པ་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། གསོན་ལུས་བདག

བཅག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་མེད་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་བདག་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པ་ལས་འཇུག་ལྡོག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཇུག་པ་བདག་ཡོད་དང་ལྡོག་པ་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐལ་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་རང་ལས་དོན་གཞན་སྔ་མ་བདག་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། རང་ལ་དོན་གཞན་སྔ་མ་བདག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་གཞན་ཡིན་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་མེད། སྔ་མའི་འབྲས་བུ་མིན་ན་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་མེད་ལ། འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་གཞན་དག །སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་བདག་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་

ཆོས་གྲུབ་སྲོག་དེའི་ལྡོག་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པར་ངེས་པར་ཏགས་གྲུབ་སྟེ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་ཡིན་གྱི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བདག་ལས་ནི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡོད་པ་དེ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པས་ལྡོག་མཚམས་སུ་འགྱུར་གྱི་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲོག་སོགས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དེ་བས་ན་སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་གཞལ་བྱ་བཀོད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟར་ལྡོག་པ་གཅིག་ངེས་པ་ཡང་གོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འོ་ན་མཉན་བྱ་ཉིད་གོ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མཉན་བྱ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པར་ཞེའོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། མཉན་སོགས་མི་མཚུངས་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དགག་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། འབྲེལ་པ་མེད་པས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་མེད་པས་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སུན་དབྱུང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། ལྡོག་པ་ངེས་ན་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་ན་ལྡོག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་མཉན་བྱ་ལྡོག་ལྡན་དུ་བཤད་པ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། རིག་པ་ཅན་དེས་ནི་ཆོས་ཅན། སྲོག་སོགས་བདག་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་འགྱུར། སྲོག་སོགས་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་ལྡོག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་བདག་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྲོག་སོགས་མེད་

པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བདག་མེད་ལ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དགག་པ་གཉིས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་བདག་ལ་གནས་པ་སྐྱེ་ཡོད་པ་གཞན་བདག་ལ་མེད་པ་དང་བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། ཁས་བླངས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་སྲོག་བདག་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྗེས་འགྲོའི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་གཅིག་བུ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་སྙེ་ལྡོག་པ་གཅིག་བུ་ཅན་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རིགས་པའི་བསམ་པ་ནི་སྲོག་བདག་འབྲེལ་མེད་དེད་ལ་ཅི་འཆད་ཅེ་ན། དེ་མེད་པར་སྟོན་པ། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་འབྲེལ་པ་ད་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་དེའི་བདག་ཉིད་བདག་གཅིག་འབྲེལ་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་གཞན་མེད་"ཅེས[1] ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེ་དག་ཀྱང་འབྲེལ་ཡུལ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ལྡོག་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་བདག་ལྡོག་ཀྱང་སྲོག་སོགས་འདི་ངེས་པར་ལྡོག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ལ་སྲོག་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལྡོག་པས་དེ་ངེས་པར་ལྡོག་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །ལྡོག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༨༠བ༥/ན། ཞེས * ཅེས]

འབྲེལ་པ་དགོས་ལ་དེ་ངེས་ན་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པ་དེ་བས་ན། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་པ་དང་རྗེས་འགྲོ་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས།

ཚུལ་ནི་རེ་རེའང་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས། །
རྟགས་ནི་དོན་གྱིས་དོན་བྱེད་མིན། །
བྱས་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་རྟག་པ་དང་། །
ལུས་ཅན་ཕྱིར་དང་གཞལ་མིན་ཕྱིར། །
ལུས་མིན་ཕྱིར་དང་མཉན་བྱ་ལས། །
མི་རྟག་མིག་གིས་གཟུང་བྱའི་ཕྱིར། །

ཞེས་མཉན་བྱས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ནི་མཉན་བྱ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །ལྡོག་ཁྱབ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མེད་དེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་མ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། ལྡོག་ཁྱབ་ཡང་དག་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་གང་ཞིག་རྟག་པ་གང་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་དམིགས་པས་སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒྱུར་ནི་མི་རིགས་

སོ། །འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། ལྷག་མ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་གཏན་ཚིགས་དང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། སྲོག་ལ་སོགས་མེད་པས་ཤི་བའི་རོ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བདག་ལྡོག་ན་སྲོག་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མེ་ལོག་པས་དུ་བ་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པས་དུ་མེད་ཀྱིས་མེ་མེད་ལ་ཁྱབ་པ་བཞིན། གསོན་ལུས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་སྲོག་སོགས་དམིགས་པས་ཁྱབ་བྱེད་སྲོག་མེད་ཁེགས་ལ། དེས་ཁྱབ་བྱ་བདག་མེད་ཁེགས་ཤིང་། ཕུང་གསུམ་མེད་པས་བདག་བཅས་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་པ་མེད་པས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པ་མ་ངེས་པས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། སྲོག་མེད་ཀྱིས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདག་ལྡོག་ན་སྲོག་སོགས་ལྡོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྲོག་སོགས་མེད་པས་སྲོག་སོགས་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བ་འབྲེལ་ཡུལ་མིན་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གལ་ཏེ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་བདག་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་བས་བདག་དང་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་བདག་དེ་ཡོག་ན་ཡོག་པར་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡོག་"སྟོབས[༡]་ཀྱིས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་དེའི་ཚེ་སྲོག་ལ་སོགས་པ་གཞི་གྲུབ་དེ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

[༡] [མ་ཕྱི། ༢༨༡བ༦ན། སྟེབས * སྟོབས]

ན་མི་འགྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། སྲོག་མེད་དེ་མེད་ན་བདག་མེད་དེ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུས་སྲོག་མེད་ཀྱིས་བདག་མེད་ལ་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། ལྡོག་པ་བདག་ལ་སྲོག་སོགས་འབྲེལ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་ན། སྲོག་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདག་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་སྲོག་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ནི་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་ཚད་མ་དག་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་འགྲུབ་བོ། །དམིགས་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་ནི་སྣང་རུང་མི་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དེ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྲོག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་མཐོང་བའི་བདག་མེད་པ་ཡང་གང་ཡིན། བུམ་པ་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེ་ན། སྣང་བའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། བདག་ལ་དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེས་གང་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཐ་དད་པ་གཞན་དུ་བདག་དེ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བར་རུང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་སོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ལྡོག་པ་བདག་མེད་ལ་སྲོག་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཚད་མས་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྡོག་པ་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དེས་ན། གཞན་ཡང་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཡང་གསོན་ལུས་ལ་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་གསོན་ལུས་ལ་ལར་ཡོད་པར་

རྟོགས་པ་དང་། བུམ་སོགས་ལ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་ཡོད་ཀྱང་བལྟར་རུང་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་དེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མི་རྟོགས་པས་བདག་མེད་ལ་སྲོག་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཡང་གལ་ཏེ་གསོན་པོའི་ལུས་བདག་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ན། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། སྲོག་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཕ་རོལ་པོ་བརྗོད་ན། འདི་དགག་པ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། རྟགས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། བདག་ཆོས་ཅན། དེ་བཀག་པས་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཕྱི་མ་སྲོག་དགག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དོན་གཞན་ཕྱི་མ་སྲོག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མིན་པས་དེ་མེད་པས་དོན་གཞན་སྔ་མ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མིན་པའི་སྲོག་མེད་པར་འགྱུར་བོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་སྔ་ཕྱི་བ་བཀག་པ་ནི་དོན་གཞན་དགག་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བར་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྲོག་བདག་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་དང་། སློ་བདག་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་དང་། དོན་བསྡུས་པའི་དང་པོ་ནི། བདག་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྲོག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདག་མཐོང་དུ་ཆུག་ན་ཡང་བདག་ཆོས་ཅན། སྲོག་གི་རྒྱུར་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལོག་པས་སྲོག་ལྡོག་པ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། བུམ་སོགས་བདག་མེད་ལ་སྲོག་ལོག་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྲོག་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྲོག་གི་རྒྱུ་གཞན་ཉེ་བར་མེད་པའི་བུམ་སོགས་ལ་སྲོག་ལྡོག་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྡོག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཅན། སྲོག་གི་རྒྱུའི་ནུས་པར་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་སྟེ། བདག་ལོག་པས་སྲོག་ལོག་གམ་རྒྱུ་གཞན་ལོག་པས་སྲོག་ལོག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གང་གིས་འགྲུབ་ན་སྲོག་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ངེས་པས་ནུས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གཞན་དག་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་ཞེས་གཞུང་ཁ་ཅིག་ནས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་གཞན་མེད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྟོགས་པས་རྒྱུའི་ནུས་པ་འགྲུབ་བོ་ཞེས་པའོ། །སྔར་རྟགས་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བློ་དང་ལ་སོགས་པ་དྲན་པ་དང་འདོད་པ་དང་ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་རང་གི་སྐལ་མཉམ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྲིད་ལ། ཁྱེད་འདོད་པའི་བདག་ཀྱང་མེད་པས་བདག་ལོག་པས་སྲོག་ལོག་གམ། བློ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པས་སྲོག་ལོག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་བས་ན་བདག་ལྡོག་པས་སྲོག་སོགས་ལྡོག་ནུས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བློ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་བུམ་སོགས་ལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བློ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པས་ལྡོག་པའང་བརྒྱུད་ནས་བདག་ལོག་པས་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བློ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བདག་ལས་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ཁོ་ན་ནུས་པ་སྟེ་རྒྱུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་བློ་ནི་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་

པ་དང་། ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་རྐྱེན་དུས་གཞན་དུ་སྡོད་པ་དང་དོན་འདྲ་བ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། མིག་ལ་སོགས་པའི་བློའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ཕྱི་མ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བློའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་གཏན་དུ་གནས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པ་མ་མཐོང་བས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་གཟུང་བ་ལས་ཡུལ་གཞན་ལ་ཡེངས་པ་ཆགས་སེམ་འཁྲུགས་པ་སྟེ་སྡང་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་དང་རླུགས་པ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བ་དང་འཚོལ་བ་སྟེ་བར་བར་དུ་ཆད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་གསལ་བར་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྔ་མ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དོན་གཞན་ལ་ཡིད་ཆགས་ན་མིག་རྣ་གཏད་ཀྱང་གཟུགས་སྒྲ་རུང་ཡུལ་ན་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་བཞིན། དེ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་སྙོམས་སོ། །རིངས་པར་འགྲོ་བ་ན་གཟུགས་མཐོང་ཡང་རེས་འགའ་ངེས་རེས་འགའ་མ་ངེས་པར་བར་ཆད་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་ཆགས་པའམ་ཉམས་ན་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དབང་པོ་དང་ཕྲད་ཀྱང་མི་གསལ་བར་འཛིན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། ཞིང་མྱུ་གུ་བཞིན་དེ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་འཚོལ་བ་སྙོམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་ལའང་སྦྱར་རོ། །

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་དུ་མ་སྟེ། དྲན་པ་དང་། མངོན་འདོད་དང་། བསྟན་བཅོས་

ཀྱི་དོན་སེམས་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང༌། འབད་རྩོལ་དང་འདོད་པའམ་གོམས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ནུས་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལམ་ལུས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡང་མངལ་བཟུང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཡིན་ལ། བློ་ནི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ་བློས་བྱས་པའི་གཡོ་བའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་བློ་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ལུས་ནི་ཡིད་ཀྱི་བློའི་དངོས་རྒྱུ་མིན་ནོ། །བློ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདིའི་བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་ནི་དོན་གཞན་སྔ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་དེ་ཙམ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་གཞན་ཡོད་མེད་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་ལས་གཞན་རྒྱུར་བརྟགས་ན་ནི་རྒྱུ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱུའི་ཚོགས་གང་ཞིག་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། བསྐྱེད་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་བསྡུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཉན་བྱ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་ཡང་མཚུངས་སོ། །སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་

ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་བྱ་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་ངེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་འབྲེལ་པར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་བྱ་དེའི་ལྡོག་པ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་མ་མཐོང་ནས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་དྲིས་པས། མཚན་བྱ་དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་བུམ་སོགས་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་དེས་ནི་མཚན་བྱ་འདི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་ལྡོག་པ་འབྲེལ་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཞན་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མཚན་བྱ་ལྡོག་པར་འབྲེལ་པར་མི་མཚུངས་ཏེ་མཚུངས་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཡང་མཚན་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གྲུབ་ཀྱང་སྐྱོན་ཆུས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ལྡོག་པ་མ་འབྲེལ་ན་རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་དང་མི་འགལ་བས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་དགག་པ་བཞིའི་དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད། རྟགས་སྒྲུབ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ། དོན་བསྡུ་བ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། སྒྲོག་སོགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྲོག་སོགས་འདི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། སྒྲོག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་སྟེ་དགག་པ་དང་པོའི་སྒྲུབ་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོག་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་པའི་ཁོ་ནའི་

སྒྲ་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་བཟུང་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགོས་པ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པར་གཅད་བྱ་གཅད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ངེས་བཟུང་དེའི་གཅད་བྱ་སྒྲོག་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཅད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །ངེས་གཟུང་མི་བྱེད་ཞེ་ན། གཅིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པར་བཟུང་བ་མེད་ན་ནི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ལྡོག་པ་མི་འཁྲུལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ངེས་བཟུང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་བཅད་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དངོས་སུ་ངེས་ན་ལྡོག་པ་དོན་གྱིས་གོ་ལ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་དངོས་སུ་ངེས་ན་རྗེས་འགྲོ་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྗོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ངེས་གཟུང་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་རྗེས་འགྲོ་འཕེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མི་འཁྲུལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པའི་ལྡོག་པ་གྲུབ་ན་ནི་ནན་གྱིས་ཏེ་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འགྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་དགག་པ་སྟེ་ལྡོག་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྟགས་ལྡོག་པ་བཀག་པའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲུབ་པ་རྗེས་འགྲོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། སྒྲོག་སོགས་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་

ཡིན་པ་བདག་མེད་པ་བུམ་སོགས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་པས་མེད་པ་ལས་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་དེ། མེད་པ་ལ་འབྱུང་ཁུངས་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མེད་པ་ཆོས་ཅན། རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་ཅེས་པའི་ལྡོག་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལྡོག་པར་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྡོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་མེད་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དངོས་མེད་ལ་མེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་མེད་ལ་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ལ་དངོས་པོ་བཀག་པའི་ལྡོག་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་སྦྱིན་རྣམས་པ་རྣམས་དགའ་བ་ཁྱེད་ཤེས་རབ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མེད་པ་དེ་ལ་དགག་པ་མི་འདོད་པ་དང་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པའམ་འབྱུང་ཁུངས་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱེད། ཅི་སྟེ་སྒྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་སྒྲ་སྒྲོ་རན་འབྱུང་ཁུངས་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགལ་ཞིང་ལྡོག་གཞི་མིན་ན་ལྡོག་པའི་གཞིར་འགལ་ལ་མེད་པ་བཀག་པའི་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་གསུམ་ཁས་ལེན་པའོ། །མེད་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མིན་པར་དགག་པའི་དོན་འདི་ན་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་དེའི་ནང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ན་འདིར་ཞིབ་ཏུ་མི་སྤྲོའོ། །

གསུམ་པ་ལ། བདག་མེད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁས་བླངས་པས་བདག་མེད་དུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། དེས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་ལ་ཐེ་

ཚོམ་ཟ་བར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། བདག་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མེད་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ། དེ་སྐབས་ཀྱི་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་ཆོས་ཅན། བདག་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒོལ་བས་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་ན་བདག་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ལ། ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་བདག་མེད་པར་ངེས་ན་བདག་ཡོད་མེད་ལ་ཤེས་འདོད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཉན་པར་མི་བྱེད་པས་དེ་ལ་རྒོལ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཕྱོགས་བསལ་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་མི་འཇུག་པས་སོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཡོད་མེད་མ་ངེས་ནས་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ངེད་ལ་བདག་མེད་པ་མིན་གྱི་ཕྱིར་རྒོལ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་བདག་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་མེད་པར་འགྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱིས་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁས་བླངས་སམ་ཚད་མ་མེད་པར་ཁས་བླངས་ཙམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒོལ་བས་ཀྱང་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པར་རིགས་ལ་བདག་ཡོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཇུག་པར་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁས་བླངས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་དེ་ལྟར་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། "ཚད[1]་མ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མིན་ཡང་གྲུབ་ན། གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར། བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༧༥བ༤ན། ཚད *ཚད]

ཕྱིར་རོ། །ངས་བདག་མེད་པར་འདོད་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གསོན་ལུས་བདག་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ངེད་ཀྱི་ཚད་མས་གནོད་པས་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་ཆོས་ཅན། ལུང་གིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཁས་བླངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་རྟགས་མེད་པ་ལས་མི་ལྡོག་ཅིང་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པས་ལྡོག་པ་གཅིག་ངེས་པ་རྟགས་ཏེ་དེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འཇུག་པ་ནི་མི་རིགས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་དེ་ཡོད་མེད་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་དེ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེ་དེ་ཁས་ལེན་ནའང་། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ལས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལོག་པ་མེད་པར་བརྗོད་ལ་དགག་པའི་རྟེན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟས་སྐྱེ་ཚད་མས་ངེས་པ་མེད་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྲོག་སོགས་གཅིག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ངེས་པར་ཏེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པར་གྲུབ་སྐྱེ་ཕྱུང་

གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲོག་སོགས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་ལྡོག་པ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཐོང་བའི་བུམ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟར་རུང་བའི་སྲོག་སོགས་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་དོན་རྣམས་ལ་སྲོག་སོགས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་རོ། །སྲོག་སོགས་བདག་མེད་གཞན་ལ་འཇུག་ན་བུམ་སོགས་ལ་ཡང་འཇུག་སྟེ། བདག་མེད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་མེད་གཅིག་ལ་མེད་ན་དེའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གསལ་བའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་གསལ་བ་དེའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྲིད་པ་མཐོང་སྟེ་ཤིང་དང་རྡྭ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་སྤྲ་བའི་བྱེ་བྲག་རྡོ་རྗེ་ལ་མཆོན་གྱིས་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ལས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཏེ་བདག་མེད་དང་འགལ་བར་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཞེས་པ་སྐྱོན་བསགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ་ཚད་མས་མ་ངེས་ཏེ། བདག་མེད་པ་དང་བཤད་ཟིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འགལ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བདག་གི་རང་ལྡོག་དང་ཁྱབ་བྱ་གང་དུའང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བདག་དེའི་འབྲས་བུའམ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བདག

ལ་འབྲེལ་པར་ངེས་པ་ཡིན་ན་བདག་མེད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ན་བདག་ལ་འབྲེལ་པ་དེ་ནི་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་དང༌། རྟགས་སྒྲུབ་པ་དང༌། བསལ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། སྲོག་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང༌། སྲོག་སོགས་དེ་ཡོད་པར་བདག་མེད་པ་ལྡོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང༌། གསོན་པོའི་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་མེད་པས་བདག་དང་བཅས་པར་ནི་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་བདག་མེད་པ་མེད་པས་བདག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་རིགས་པ་ཅན་འདི་ལྡོག་པ་སྟེ་དགག་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བདག་ལ་སྲོག་སོགས་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་ན། གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་ཅན་དུ་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་ཚིགས་ལྡོག་པ་མེད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོ །ང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་མིན་པས་གསོན་ལུས་ཀྱང་བདག་མེད་མིན་ཡང་བདག་བཅས་ཀྱང་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་མེད་བཀག་པས་བདག་བཅས་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བྱེད་སྲོག་མེད་ལྡོག་པས་ཁྱབ་བྱ་བདག་མེད་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། གསོན་ལུས་ལ་བདག

རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅིས་བདག་རྟོགས་ཤེ་ན། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་ཅམ་གྱིས་བདག་ཉེ་བར་འཇོག་པས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ཁོ་ན་ནས་བདག་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། ལོག་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ་བའི་དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་བདག་མེད་བཀག་པས་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པ་ཡོད་དེ། སྲོག་སོགས་དེ་བདག་མེད་དེ་ལ་འཇུག་མི་སྲིད་པར་ངེས་པས་གསོན་ལུས་ལ་སྲོག་སོགས་རང་"ཡོད[1]ན་བདག་མེད་དེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་བདག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཅན་གོ་བྱེད་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་བཀག་པས་བདག་གོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྲོག་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པས་བདག་གྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཕན་ཏེ། དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་སྲོག་སོགས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གོ་བྱེད་ཡིན་ན། སྲོག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་ལ་བདག་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་སྟེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་སྒོ་ནས་བདག་ཉིད་ལ་ངེས་པ་སྟེ་འབྲེལ་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ན། སྲོག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་ནུས་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

[1] [མ་ཕྱི། ༢༤༢་ན་༣ན། ཡང *ཡོད]

གསུམ་པ་ནི། གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་བས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་རྩོད་པ་བཀློག་ནས་སྤྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡང་བཀློག་པ་ནི། གཞལ་བྱ་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་མཐུན་ཕྱོགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་རིག་པ་ཅན་སྨྲའོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འབྲེལ་བས་རྗེས་འགྲོ་གཅིག་པུ་ཅན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་སྤྱི་ཡིན་པས་མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བསྟན་པའི་དང་པོ་ནི། རྗེས་འགྲོ་གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། མེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་ཅན་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་རྗེས་འགྲོ་གཅིག་པུ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འམ་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མཐུན་

ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངེས་པར་གཟུང་བ་འདིའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཡིན་ཏེ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་གཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཅད་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་མི་ལྡོག་སྟེ་ལྡོག་པ་ནི་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། རྗེས་འགྲོ་མེད་ན་ལྡོག་མེད་དུ་འགལ། ལྡོག་པ་མེད་དགག་དངོས་པོ་མེད་པ་ལའང་ཡོད། མེད་དགག་དངོས་མེད་ལ་མེད་པའི་ལན་དགག་པའི་དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་དེ་རང་ལས་ལྡོག་གཞན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ལྡོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ལྡོག་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དོ་ཞེས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བཀག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོད་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པར་མི་རུང་སྟེ། མེད་པ་ནི་གཞིའམ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འོངས་པ་ཡིན་པས། མེད་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དགག་སྟེ་དགག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། དགག་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་ལན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ལྡོག་པ་ནི་རྟགས་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ། དངོས་པོའི་

རང་བཞིན་འཕེན་པའི་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་དགག་པ་མེད་དགག་ཙམ་དང་གཉིས་ལས། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཕེན་པའི་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་མེད་པ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་མེད་དགག་ནི་མེད་པ་ལའང་སྲིད་དེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཅིག་པུ་ནི་དགག་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་མེད་པར་དགག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མེད་དགག་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མེད་དགག་དེ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །མེད་པ་ལ་མེད་ཅེས་བདུན་པ་གཞི་དང་མེད་པ་ལས་མེད་ཅེས་འབྱུང་ཁུངས་དང་བཞི་པ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅན་དགག་པའི་ཡུལ་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྩོད་པ་འདི་ལ་ལན་དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་རྟེན་ཅན་ཞེས་པར་བཏབ་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ནི་ཆོས་ཅན། མི་འབྲེལ་བའི་རྗེས་འགྲོ་གཅིག་པུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། མི་འབྲེལ་བའི་རྗེས་འགྲོ་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། གཞལ་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་བསྟན། དངོས་མེད་ལ་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པ་དགག །དངོས་མེད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དགག །དངོས་མེད་མི་སྲིད་པའི་རྩོད་སྤང་། རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་ལྔའི་དང་པོ་ནི། སྒྲ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟག་པ་དངོས་མེད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།

དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་པས་དངོས་པོ་ལ་མཐོང་བའི་གཞལ་བྱ་དངོས་མེད་ལ་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེད་པ་ལ་ནི་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་ནི་བརྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ་མེད་པ་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་འགའ་ཡང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་སྨྲ་བས་རང་ཚིག་གི་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཁས་བླངས་ཏེ་མེད་པ་ལ་ཞེས་མེད་པས་སྒྲས་བརྗོད་བྱ་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ་ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་དངོས་པོའི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་དང་བྲལ་བ་ཆོས་སུ་འགལ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་བྲལ་བ་ཆོས་སུ་མི་འགལ་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་དེའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཐ་སྙད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྟོག་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཆོས་དང་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྲའི་ཐ་སྙད་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ནི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པས་མེད་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ན་མེད་པ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་འདི་དག་ནི་རྟོག་པའི་

བློས་བཀོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ།

དམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྣམས་ནི། །
རང་གི་འདྲེས་དང་ཐ་དད་མེད། །
དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། །
དུ་མ་བློ་ཡིས་བསྣད་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་བློས་བྱས་པ་ནི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་ལྡོག་སྟེ་ལྡོག་ཏུ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། མེད་པ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ། ཚད་མ་ནི་གཞལ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་མེད་པ་ལ་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་བརྡ་སྟེ་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོར་ཡོད་པ་དང་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་ཨུཏྤལ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ཀ་དང་སེར་དཀར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ་རྣམ་བཞག་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་ཚད་མས་འཛིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་མེད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ན་འགལ་ཟླ་མེད་པར་མ་ངེས་པས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་རྣམ་བཞག་བྱ་མི་ནུས་ཏེ། ཡོད་པར་ངེས་པའང་འགལ་ཟླ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྡ་ཅན་ཞེས་གཏན་དུ་ལྡན་པ་ལ་ལྡན་པའི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དངོས་པོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞལ་བྱ་མིན་ཡང་། དངོས་མེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ་གཞལ་བྱར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེས་དངོས་པོ་མེད་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། འགལ་ཟླ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་ཟླ་རྣམ་པར་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་མེད་པ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དངོས་མེད་ལ་ནི་མི་བསླུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་བསླུ་བ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ཡོད་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་ན་རང་གི་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་མི་བསླུ་བ་དེའི་ངོ་བོར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། དངོས་མེད་ཤེས་པ་འདི་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གནོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་ལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་མེད་པ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པར། སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དོན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་མེད་འབའ་ཞིག་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་

པོ་ཡོངས་སུ་གཅད་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་གཅད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་མེད་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། རིག་པ་ཅན་ན་རེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མེད་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྡར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་མེད་དེ། མེ་ཆུའི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ཞེ་ན། མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གང་གིས་ཆུ་ལ་སོགས་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པས་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་བོ། །

ལྔ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པས་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་གསལ་བྱེད་པས་རི་བོང་དང་བ་ལང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དཔེ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀས་སྟོང་བར་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་པ་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་བཞད་གད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། རི་བོང་དང་རྭ་ཡོད་པས་མི་གནོད། འབྲེལ་མེད་བརྗོད་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད། འབྲེལ་བ་ཅན་ཡོད་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་འགལ། འབྲེལ་པ་ཅན་ཡང་མེད་ན་འདོད་པ་གྲུབ་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པ་ལ་བཞད་གད་བྱེད་པ་དེ་ནི། བདག་ཉིད་མི་ཤེས་པར་སྟོན་པས་བདག་ཉིད་ལ་བཞད་གད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་རི་བོང་གི་རྩོམ་བྱེད་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྭ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་རྭ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རི་བོང་དང་རི་བོང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་རྭ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་རི་བོང་དང་རྭ་ཡོད་པ་

དེས་གནོད་པར་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་རི་བོང་ཅམ་མམ་དྭ་ཅམ་ལ་མེད་ཅེས་བསྒྲོན་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་མེད་ཅེ་ན། ཁྱད་པར་ཅན་རི་བོང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་དྭ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རི་བོང་དང་དྭ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའི་དྭ་མེད་ཅེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་ལས་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་འབྲེལ་པ་དགག་པར་བྱའོ་ཞེ་ན། རང་ཚིག་གིས་དྭ་བཀག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཅི་བ་ལང་ལ་སོགས་པར་དྭ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཅན་དྭ་ལ་འབྲེལ་པ་ཅམ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱི་རྫས་དྭ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནམ། དྭ་ཐ་དད་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་འབྲེལ་གྱི་རི་བོང་ལ་མ་འབྲེལ་ཞེས་འབྲེལ་པ་དགག་པར་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གོ་ན་རེ། དྭའི་རང་བཞིན་ཡང་ཐ་དད་དེ་དྭ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡན་ལག་ཅན་རྫོམ་བྱེད་ཡིན་ལ་བརྩམ་བྱའི་འབྲས་བུ་བ་ལང་དང་ལུག་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སོ་སོ་ལ་རྫོམ་བྱེད་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དྭ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབ་ཀ་འདི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །རི་བོང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དྭ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དྭ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྭ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རི་བོང་གི་དྭ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ནི་མེད་པས་རི་བོང་གི་དྭ་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དགག་པར་མི་བྱ་ལ་དྭ་ཅམ་ནི་དགག་མི་ནུས་པས་འབྲེལ་པ་འགག་གོ་ཞེ་ན། ཁྱེད་འབྲེལ་པ་འགོག་འདོད་པས་རི་བོང་གི་དྭ་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་ཅེས་པ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཡང་དེ་ཉིད་སླ་བས་ང་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ལ་ཁྱེད་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཁྱད་མེད་དོ། །ཡང་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་

དགག་པར་བྱ་བའི་འབྲེལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡོད་པས་དགག་བྱ་མིན་འབྲེལ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚུལ་ཡང་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་ཁ་ཅིག་ལས་མ་བརྟགས་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་བབ་ཅོལ་དུ་སྨྲས་པ་སྟེ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་འགལ་ཏེ་དབྱུག་པ་མེད་པར་དབྱུག་པ་ཅན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འབྲེལ་པ་མེད་པ་མ་ཟད་དོ་ཁས་བླངས་པའི་རི་བོང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྭའི་རྫས་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ། རི་བོང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རྭ་མེད་པ་ཉིད་ངེད་འདོད་ལ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐར་ངེས་པར་བརྗོད་དགོས་པས་འདི་ནི་དང་པོར་བརྗོད་ན་འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། དེས་ན་དང་པོར་བརྗོད་དགོས་པ་དང་པོར་མི་བརྗོད་པས་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ།

ཐུན་མོང་མིན་དང་སྤྱི་དང་ནི། །
འགལ་བ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ཅན། །
ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གཏན་ཚིགས་ཡིན། །

ཞེས་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་བཤད་ན་དེ་མ་ངེས་པ་གང་དུ་འདུ་ཞེ་ན། ལན་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་འདིར་མ་བཤད་པས་ནང་དུ་བསྡུ་མི་དགོས། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ན་སྲིད་པར་བཤད་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་

ཞུགས་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་དང་། དེ་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དང་བདུན་གྱི་དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་དེ་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་འདིར་མ་བཤད་པས་མ་ངེས་པའི་ནང་དུ་བསྡུ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་འགལ་བ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་མི་སྲིད་དེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་རྟགས་དག་གམ་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་གཞན་ནི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་བཤད་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་མ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མ་མཐོང་བ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུང་གི་རྟགས་ལས་རྗེས་དཔག་ཞུགས་པ་དབང་པོ་ལ་འདས་པའི་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་དཔྱོད་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དཔྱོད་པ་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་ཅན་སྲིད་པས་སྐབས་པ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བཤད་དེ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་འབྲེལ་པས་དོན་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་ལོག་པར་ཏེ་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུས་པར་སྟོན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་དང་

འབྲས་བུ་དང་མི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཅན་མི་སྲིད་དོ། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལས་མ་འདས་པར་འདུག་པ་སྟེ་གནས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། པེ་ལུ་ཀས་བཀོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། པེ་ཐ་རས་བཀོད་པའི་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པའི་དང་པོ་ནི། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ཅན་འདི་ལ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་གཟེགས་ཟན་གྱིས་སྤྱི་གཅིག་པུ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་དག་དང་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་པར་བཤད་པས། དེའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་གཉིས་ལས། པེ་ལུ་ཀས་སྤྱི་གསལ་བ་མེད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ཞིང་གནས་པར་བཟུང་། པེ་ཐ་རས་རང་གི་རྟེན་ཙམ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བར་བཟུང་ངོ་། །དེ་དག་མཁན་པོ་འདས་ནས་རྩོད་པ་ན་པེ་ལུ་ཀས་སྨྲས་པ་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྤྱི་རང་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་བྱེ་བྲག་དག་དང་གཅིག་ཅར་མངོན་པར་འབྲེལ་པ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བར་སྟོན་པ་སྤྱི་གང་ཞིག་ཡུལ་དུ་མ་ན་ཡོད་པའི་རྫས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་དེའི་ཡུལ་ན་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན། གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་དེ་ན་མེད་པའི་དོན་དེས་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་བོས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐག་རིང་པོ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནོར་དང་བདག་པོའི་འབྲེལ་པ་མིན་གྱི་འདུ་བས་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་ལ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ལ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྫས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་ཀྱང་བུམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་སྦྱོར་བ་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་ཡིན་ནོ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཟུགས་བུམ་ཡུལ་ཐ་དད་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ལས་གྲགས་པའི་ལྡན་པ་དང་འདུ་བ་དག་ལས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་ཚུལ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པ་དབྱེར་མེད་པར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་ལ་གཟུགས་དང་བུམ་པ་ནི་རྣམ་པར་"མ་ཚོད[1]་པར་སྣང་བས་ཡུལ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གང་ཞིག་ན་མེད་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སོ་སོ་བར་གྲུབ་པ་ལ་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དག་ལ་ནི་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པས་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ནི་ཡུལ་ཐ་དད་མེད་པ་ཡིན་ལ་སྤྱི་ཡང་བྱེ་བྲག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་པས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཁྱབ་པ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཡོད་པར་ཁྱབ་བྱེད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པར་ཁྱབ་བྱ་མེད་དོ། །ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་འདི་རང་ཡོད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་བྱེ་བྲག་གི་རྫས་དེའི་ཡུལ་ན་

[1] [མ་ཕྱི། ༢༩༢ན༡ན། མཚོད * མ་ཚོད]

གནས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་ངོ་བོས་ཁྱབ་པས་བྱེ་བྲག་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །

གཟུ་བོར་གནས་པ་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཅི་རང་གི་རྟེན་བྱེ་བྲག་ལ་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བས་ཀྱང་རང་གི་རྟེན་དེའི་ཡུལ་ན་སྤྱི་གནས་པར་འདོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཐ་རས་མི་འདོད་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། ཡུལ་གཞན་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་སྡུ་ན་མེད་པའི་གསལ་བ་ནག་སྲུར་སྐྱེ་བ་ན་དེ་དང་གཅིག་ཅར་འབྲེལ་པར་མི་རུང་བར་ཐལ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀར་ཟལ་གཅིག་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་སྔོན་ནུབ་ཕྱོགས་དེ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྡུ་མ་གཉིས་ཀས་འདོད་ལ། ཕྱི་མ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། རང་གི་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བར་ཡང་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་བ་ལང་གི་གསལ་བ་དག་དང་གཅིག་ཅར་མངོན་པར་འབྲེལ་པ་ནི་སྤྱི་ས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དཀར་ཟལ་གཅིག་དང་འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཅིག་ནི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གཞན་ནུབ་ཏུ་མ་སོང་བར་ཤར་ཕྱོགས་དེའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྡུ་ན་མེད་པའི་ནུབ་ཀྱི་བ་ལང་གསར་སྐྱེས་དག་དང་གཅིག་ཅར་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ནི་གསལ་བ་དེའི་བར་བསལ་བ་གཞན་ནམ་གསལ་བ་སྟོང་པའི་ཡུལ་ན་ཁྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཡུལ་དུ་མ་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་གཅིག་ཅར་འབྲེལ་པའི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་འོད་བུམ་པ་འབྱུང་རུང་གི་ཡུལ་ན་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་པེ་ཐ་རས་བཀོད་པ་རང་གི་རྟེན་ཅམ་ཐུན་མོང་དུ་གསོང་གི་གསལ་བའི་བར་སྟོང་ན་མེད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་། བ་ལང་གི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཅན། གསལ་བའི་བར་སྟོང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་བར་སྟོང་དག་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིའི་དམིགས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི། རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཤེས་པ་ཡུལ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་གསལ་བའོ། །དེ་ལྟ་ན་གསལ་བ་ལ་ལར་གསལ་གྱི་ལ་ལར་མི་གསལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་གཅིག་ལ་གསལ་བའི་རྒྱུས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་མི་གསལ་ལོ་སྙམ་ན། སྤྱི་གཅིག་པོ་དེ་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐག་རིང་པོར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་རིང་ན་མི་གསལ་བ་གཉིས་མེད་པ་དང་། བལྟར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་གསལ་མི་རུང་བ་མི་གསལ་བ་གཉིས་མེད། སྤྱི་རང་གི་རྟེན་བྱེ་བྲག་དང་དབང་པོ་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་གསལ་མེད་པ་མི་གསལ་བ་གཉིས་མེད་རྟེན་བྱེ་བྲག་དང་སྤྱི་འདུ་བ་མེད་པ་མི་གསལ་ཡོད་པ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཐ་དད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་སྙམ་དུ་སྤྱི་དང་ཡུལ་མཚུངས་པའི་སྤྱིའི་རྟེན་བྱེ་བྲག་དབང་པོ་དང་སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྤྱི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་”ཞེ་ན[1]་ནི། སྤྱི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འགལ་ལོ་སྙེ་མིན་པར་ཐལ། རྟེན་དང་ཡུལ་མཚུངས་པ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་ཡུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་གསལ་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༩༣ན༡ན། ཞེན * ཞེ་ན]

བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བལྟར་རུང་བ་གསལ་བལྟར་མི་རུང་བ་མི་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལ་སོགས་པ་ཆོད་མ་ཆོད་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་ན་ཐ་དད་མེད་པར་འགལ་བ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། པེ་ཐ་རས་བཀོད་པའི་མི་དམིགས་པ་འདི་དང་། པེ་ལུ་ཀས་བཀོད་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཅན། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་གཅིག་གསལ་བའི་བར་ན་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་གཅིག་ལ་གསལ་བའི་བར་ན་ཡོད་མེད་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་ལ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་བའི་བར་ན་སྤྱི་ཡོད་མེད་ཕན་ཚུན་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དོན་སྤྱི་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། མ་དམིགས་པ་དང་གཅིག་ཅར་འབྲེལ་པ་གཉིས་གསལ་བའི་བར་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ལ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་སྨྲས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པས་ནི་མ་དམིགས་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་བྲལ་བ་གཅིག་ཅར་འབྲེལ་པ་གཉིས་པ་དག་གིས་འགལ་བའི་ཆོས་གསལ་བའི་བར་ན་ཡོད་མེད་དག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་མི་མཐོང་བས་ཆོས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་མཐོང་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡིད་ཆེས་སུ་བྱས་ནས་དོན་དཔྱོད་པ་ན་འགལ་བ་མི་འབྲེལ་ཅན་སྲིད་དོ། །

དྲུག་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། རྫས་དངོས་འགལ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དེ་དག་རྫས་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་དངོས་འགལ་དག་རྫས་གཅིག་ལ་གཞི་

མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཧེ་དཔེར་ན། རྫས་དངོས་འགལ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྫས་དངོས་འགལ་གཉིས་པོ་དེས་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དག་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ལ་རྫས་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འདུ་″བ[༡] ·ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རྫས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གཉིས་རྫས་གཞི་མཐུན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་མི་སྲིད་དེ། རྫས་དངོས་འགལ་གཉིས་དང་དེའི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་རྫས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་པ་དེས་ན་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པ་དེ་བས་ན་སྐྱེ། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་ཁས་བླངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ནི། འོན་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཀུན་བཏུས་སུ། གང་གི་ཕྱིར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འགལ་བ་དག་གཅིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་དག་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། བྱས་པ་དང་མཉན་པར་བྱ་བ་དག་ལ་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དག་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱས་པ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་དང་མཉན་བྱ་གཉིས་ཀ་ལུང་ལས་གྲུབ་པ་བཟུང་ནས་དཔེར་བརྗོད་པ་འདི་གསུངས་ཏེ། སྒྲ་གཅིག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ལུང་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སུ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་པའི་སྒྲི་ཁས་བླངས་པ་ལ་མཉན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་བྱས་པ་ཉིད་སྒྲ་ལ་སྤྱི་རྟག་གམ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༤༣བ༡ན། པ * བ]

རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །མཉན་བྱས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ནི་ཚད་མ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཁས་བླང་”བར་[1]བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་སྒྲའི་སྤྱི་ཉིད་སྒྲ་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པ་དང་སྤྱི་དེ་དབང་པོས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མཉན་བྱ་ཡིན་པ་དང་སྤྱི་རྟག་པ་སྟེ་ཚད་མིན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་དང་དཔྱོད་པ་པའི་མཉན་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འདི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མིན་གསུམ་ཁས་བླང་དགོས་པ་དེ་བས་ན་མཉན་བྱ་འདི་ནི་ཚུལ་གསུམ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་འོངས་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་གེགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བཀོད་ནས་སྒྲ་གཅིག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ལུང་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་དགོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲའི་སྤྱི་རྟག་པ་ལ་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་གང་མཉན་བྱ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མི་འཁྲུལ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་མཉན་བྱ་བྱས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མི་ནུས་པས་དཔེར་བརྗོད་མཚན་ཉིད་པ་མིན་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། དཔེ་གཏན་ཚིགས་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་པར་བསྟན། རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པའི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་ཤིན་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལེའུ་གཉིས་པར་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འདིར་སྦྱོར་བ་དང་རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་དཔེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་དཔེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་ནི་ཆོས་ཅན།

[1] [མ་ཕྱི། ༢༥༣བ༤ན། པར * བར]

གཏན་ཚིགས་ལས་གཞན་པའི་རང་རྒྱུད་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པའི་རྟགས་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་ན་″དེས་ན་དང་པོ[༡] ཆོས་ཅན། དེའི་མཚན་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཅིང་ཤེས་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་དགོས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྒྲུབ་བྱ་རང་རྒྱུད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡན་ལག་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བསྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་མིན་མོད་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དཔེ་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེས་ན། དཔེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཤད་དེ་བཤད་མི་དགོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོ་བ་སྟེ་ཤེས་ལ་ལོགས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལས་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། དཔེ་ཡང་དག་ཁྱབ་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྟན། ཁྱབ་པ་སྟོན་མི་ནུས་ན་དཔེ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བྱ་ཚུལ་གཉིས། སྟོན་བྱེད

༡ [མ་ཕྱི། ༢༤༨ན༥ན། ངེས་ནངཔོ * དེས་ན་དང་པོ]

དཔེ་གཉིས། དེས་དེ་མི་སྟོན་ན་ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་དཔེ་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བཤད་ལ། ངེས་པ་ན་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངེས་དགོས་པས་དེས་ན་འབྲས་བུའི་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟགས་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་བསྟན་པར་བྱ་བར།

ཀུན་བཏུས་སུ།

འདིར་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་པར་ནི། །
གནས་ཡིན་ལྷག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ནི། །
དཔེ་ཡིས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད། །
གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །
བསྒྲུབ་བྱ་མེད་ལ་མེད་པ་ཉིད། །
དཔེ་གང་ལ་ནི་བསྟན་བྱ་བ། །
དེ་ཆོས་མཐུན་རང་གཅིག་ཤོས་གཉིས། །

ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཁྱབ་པ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ངག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་གང་ན་དུ་བ་ཡོད་པ་དེ་ན་མེ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཚང་མང་བཞིན་ཞེས་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་ཚད་མས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པའི་

ཚང་མང་དུ་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་ལ། ཡང་མེ་མེད་ན་ནི་གང་ན་ཡང་དུ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་འབྲས་བུ་ངེས་པའི་མེ་ལྡོག་ན་དུ་བ་ལྡོག་པའི་ཡུལ་གཞན་མཚེ་འུ་ཆེན་པོ་དག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན། གང་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་པར་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་བསྟན་པར་བྱ་ལ། ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་ན་ནི་བྱས་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ལོག་ན་བྱས་པར་ལྡོག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། རྟགས་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་མི་མཁས་པ་ལ་ལེགས་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཡང་འབྲས་རྟགས་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོས་ཁྱབ་པ་མི་མཁས་པ་ལ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པར་ཐལ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་ཡུལ་དཔེ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། མི་མཁས་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱབ་པའི་དོན་འདི་བསྟན་ན་ཡང་དཔེ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དེའི་ཚུལ་ནི་ཁྱབ་པ་སྟོན་བྱེད་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་དང་། མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྣང་གི་དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དཔེ་ཡང་དག་ཁྱབ་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་ངེས་པ་འདིས་ནི་དཔེའི་ཉེས་པ་དཔེར་བཀོད་ཀྱང་ཁྱབ་པ་སྟོན་མི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་ཡང་དག

ཡིན་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་བཞིན། ཞེས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྟག་པས་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན། ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་པ་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་སྒྲོ་བསྟུན་ནས་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་ཡང་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྟོང་སྟེ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀས་སྟོང་སྟེ་གསུམ་པོ་དོན་སྐྱོན་ནོ། །མི་འདི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །ལ་སོགས་པ། མི་འདི་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན། ཞེས་པ་རྟགས་ཡོད་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་འདི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལམ་པོ་ཆེའི་མི་བཞིན། ཞེས་པ་ཆོས་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ་གསུམ་པོ་བློ་སྐྱོན་ནོ། །

རྟགས་ཆོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྲིད་པར་མཐོང་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་པ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན། གང་སྨྲ་བ་དེ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་མི་བདག་གམ་ཕྱིར་རྒོལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་བུས་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནི། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་དཔེ་ནི། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་བྱས་པ་སྟེ། བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་འཇུག་པར་

དོགས་པ་མ་ཚོད་པས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་པོ་དེ་སྒྲུབ་པོའི་སྐྱོན་ཏེ། ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེའི་སྐྱོན་དགུ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེའི་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱང་། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན། ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་རྟག་པ་ལྡོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྟགས་ལྡོག་པ་མེད་པའོ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལྡོག་པ་མེད་པའོ། །དོན་སྐྱོན་ཅན་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ལ་བློ་སྐྱོན་ཅན་གསུམ་པོ་ནི། སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའམ་ཡིད་ཆེས་པ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཐུལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྐར་མ་ཤེས་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མཁའ་གོས་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཁྱུ་མཆོག་དང་སྟོང་རིས་བཞིན་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཚིག་ངེས་བརྗོད་སྟན་དངགས་མཚོད་སྦྱིན་གསུམ་རིག་པའི་བྲམ་ཟེས་ཚད་མར་མི་གཟུང་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གོའུ་ཏ་མ་དང་རྒྱས་པ་དང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དྲན་པ་དེ་བཞིན། ཞེས་པ་རྟགས་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཆགས་བྲལ་མིན་ཏེ། བྱིན་པའམ་ཐོབ་པ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་དེ་རྗེས་ཞེན་པའི་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཁྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ཆོས་རྟགས་གཉིས་ཀ་ལྡོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །ལྡོག་པ་ཡོད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་བསྟན་པའི་དཔེ་ནི། སྒྲ་གཅིག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ལྡོག་པར་བརྗོད

པ་ནི། གང་ཚགས་བྲལ་དེ་ནི་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྡོའི་དུམ་བུ་བཞིན། ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལོག་པར་མཐོང་ཡང་ཁྱབ་པ་སྟོན་མི་ནུས་པའོ། །ལྡོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི། གང་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔེ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དཔེ་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་རྟགས་ཆོས་བདག་གཅིག་པ་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་བསྟན་པར་མི་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དཔེ་ཡང་དག་ཁྱབ་པ་སྟོན་བྱེད་དུ་ངེས་པའི་དོན་གྱི་ཉེ་ཞུགས་ཀྱིས་དཔེ་ལྟར་སྣང་དུ་གོ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རིག་པ་ཅན་ནམ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དཔེ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་བྱེད་ལ་མ་རེག་སྟེ། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུད་དེ་རང་དབང་དུ་ཉིད་དུ་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་དགག་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དཔེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར། རྟགས་དེའི་ཚུལ་ལ་མ་རེག་སྟེ་ཁྱབ་པ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཚེ་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དཔེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མི་འབྲལ་བ་ཁྱབ་པ་ཉིད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣ་ན་ཕྱི་ན་རེ། དཔེ་

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཚུལ་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་ལ་མ་རེག་སྟེ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་ནམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་ཅེས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ་བས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་བ་ལས་དོན་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དོན་འགའ་ཞིག་དང་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་འགས་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཞན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་ངེས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་འགའ་ཞིག་དང་རྣམ་པ་འགས་ཏེ། ཐ་ན་གཞལ་བྱ་ཙམ་དུ་མི་མཚུངས་པའི་དོན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ་མཚུངས་ལ། མཚུངས་པ་དེས་ན་གང་དང་གང་མཚུངས་པའི་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ཚ་རེག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། གྲང་རེག་སོགས་དང་འགའ་ཞིག་གིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་མི་རིགས་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དེས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་ལྡན་པ་ཉིད་ལས་སྒྲའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་འདིའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཁྱབ་པ་སྟེ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དཔེས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཡང་དག་མིན་ནོ། །དཔེ་འདི་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་པ་སྟོན་བྱེད་ཙམ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དཔེ་ཁྱབ་པ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་ན་གཏན་ཚིགས་དེ་

དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོགས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ལས། མངོན་སུམ་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གཉིས། རྗེས་དཔག་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་། སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གཉིས་དྲུག་བསྟན་ནས། ད་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད། རྩོད་པ་སྤང་། སུན་འབྱིན་གྱི་སྐབས་བསྟན་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། མ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པ་དང་དཔེའི་སྐྱོན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་སུན་འབྱིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་པ་སྔར་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འདིས་བརྗོད་པས་ན་བརྗོད་པས་ཏེ་ཚིག་ནི་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་རུང་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་སྐྱོན་ཚད་མས་ངེས་པ་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་དེས་ཕ་རོལ་པོ་ཕྱོགས་སྔ་མའི་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་མི་དགོས། མི་ནུས་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོན་མ་བརྗོད་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཉིད་སྐྱོན་ཆགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་ཕ་རོལ་པོའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སུན་འབྱིན་ཡིན་ཞེ་ན། རྟགས་ལྟར་སྣང་གི་དོན་ཉིད་ནུས་པ་མེད་པས་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པ་སྒྲ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་གྲུབ་པ་ངག་གིས་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་

ཐམས་ཅད་དུ་རང་གྲུབ་ཙམ་ན་མི་རྟག་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་རྨོངས་པས་རྟགས་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་ནུས་སུ་གནས་པ་དེ་བློ་ངོར་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་བློ་ངོར་གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྨོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་དེ་ཕྱིར་རྨོངས་ལ་རྣམ་པར་འཇོག་སྟེ་སྟོན་པ་ན་རྨོངས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དེའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྒྲུབ་ངག་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲ་གཅིག་པར་བྱེད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་རྣམས་ཀྱི་མ་གྲུབ་པ་སྒྲ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སུན་འབྱིན་པ་ངག་གིས་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དེ་དག་ནི་སུན་འབྱིན་མེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སུན་འབྱིན་གྱིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཕྱིར་རྨོངས་ཀྱི་རྟགས་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་བློ་ངོར་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སུན་འབྱིན་གྱི་ཚིག་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་རྨོངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ནུས་པ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཕྱིར་རྨོངས་སུན་འབྱིན་པ་པོ་དང་། དེའི་ཚིག་སུན་འབྱིན་དུ་བརྗོད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་བྱེད་པས་སུན་འབྱིན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྒྲ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ངག་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་གེགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཁྱབ་པ་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་

གྱིས་སྤྱར་སྒྲ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱར་སྒྲ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བཀོད་པ་སྲུན་ཕྱུང་། རྗེས་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། འོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་རྫོགས་པར་སྲུན་དབྱུང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ངག་མ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔ་མ་སླ་བ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་སྲུན་འབྱིན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ནམ་སྲུན་འབྱིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞེ་ན། ཚིག་འབྲོ་རྫོགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྲུན་འབྱིན་པ་དེར་སྣང་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་དོ། །དེ་ཉིད་བཤད་པ་སྲུན་འབྱིན་པར་བཀོད་ཀྱང་སྣང་བ་སྟེ་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་སྲུན་འབྱིན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་དེ་ལན་འདྲ་བ་སྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལོག་པའི་ལན། སྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་ཆོས་ཅན། དེ་དག་གི་རྣམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་སྤྲོ་ཞིང་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད། དམ་བཅའ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། རྣམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་མེད་པར་བཤད། མཐའ་ཡོད་པ་དགག །ཕྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། སྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་ཤེས་ཚུལ་དང་"བཞིའི[༡] དང་པོ་ནི། ལན་

༡ [མ་ཕྱི། ༢༥༨ན༥ན། གཞིའི * བཞིའི]

ལོག་པ་སྐྱོན་མེད་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པ་ནི་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་མཐའ་མེད་དོ། །དེའི་རྫས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་གནས་པ་སྟེ་ཐུག་པ་མེད་པས་དངོས་རྒྱུ་ཐུག་མེད་ཀྱི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཐའ་ཡོད་དེ་ཇང་མིག་པས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་ཚར་གཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲངས་ངེས་བྱས་པ་དེར་འདུ་སྙམ་པ་སྤྱངས་ན། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ལྟག་ཆོད་བཅུ་བཞི་གསུངས་ཏེ།

སྡོམ་ནི།

ཐད་མ་ཐད་དང་གཏན་ཚིགས་དང་། །
བརྟག་དང་མ་བརྗོད་མ་སྐྱེས་དང་། །
འབྲས་བུ་ཆོས་མཐུན་མི་མཐུན་དང་། །
རྣམ་རྟོག་ཁྱད་པར་མེད་དམིགས་པ། །
ཐེ་ཚོམ་དོན་རྟོགས་ཐལ་བ་མཚུངས། །

རྩོལ་བྱུང་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་ན་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཐད་ན་ཆུ་བོ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཐད་པའི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་བཞིན། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཐད་ན་རྟགས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཐད་མ་ཐད་མཚུངས་པའོ། །རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་སྔར་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པས་རྟགས་མིན། ཕྱིས་ཡིན་ན་གྲུབ་ཟིན་དུས་མཉམ་དང་བ་ལང་གི་རྭ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་མཚུངས་པའོ། །འདི་

གཉིས་གཏན་ཚིགས་མ་ཚང་བ་སྣང་བའོ། །སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ན། ཕོན་དེའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་མི་འཕོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟག་པར་མཚུངས་པ་སྟེ། འདི་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །དཔེ་སྤྱི་མ་བཞིན་ལ་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་རྟགས་མེད་པས་རྟག་པར་ཐལ། ཞེས་པ་མ་བརྗོད་པ་མཚུངས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་ལྟར་སྣང་ངོ། །དཔེ་སྤྱིར་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བ་ལས། སྤྱིར་སྒྲ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ལས་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་མ་སྐྱེས་པ་མཚུངས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པར་སྣང་བའོ། །སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ། བུམ་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། འདིར་སྒྲ་ལས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པ་འབྲས་མཚུངས་ཏེ། སླ་བ་པོའི་བསམ་པས་དབྱེ་བས་མ་གྲུབ་འགལ་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་བ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ། སྒྲ་རྟག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་དེ་ཉིད་ལ་བུམ་པ་མཐུན་དཔེར་བྱས་ནས། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བརྗོད་པས་ཆོས་མཐུན་མཚུངས་པའོ། །སྤྱིར་གྱི་དཔེ་གཉིས་ལ་བུམ་པ་མི་མཐུན་དཔེར་བྱས་ནས། དཔེ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་གཞན་སྒྲུབ་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མཚུངས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་ངོ། །དཔེ་སྤྱི་མ་ལ་སླེན་པ་དང་། མིག་གི་གཟུང་བྱས་བུམ་པ་མི་རྟག་གིས་མ་སླེན་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྒྲ་ནི་རྟག་གོ་ཞེས་རྣམ་རྟོག

མཚུངས་པ་སྟེ། མ་ངེས་པ་ལྷུར་སྣང་ངོ་། །

ཁྱད་པར་མ་བྱས་པས་བྱུམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའམ། སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྱར་མེད་པས་ཞིག་ནས་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། རྩོལ་བྱུང་གིས་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་ན་གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་པ་གསུམ་ཁྱད་མེད་མཚུངས་པ་སྟེ། མ་ངེས་མ་གྲུབ་འགལ་བ་ལྷུར་སྣང་ངོ་། །དཔེ་སྤྱ་མ་ལ་རྩོལ་བྱུང་གི་མི་རྟག་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། གློག་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པར་སྣང་བའོ། །དཔེ་སྤྱ་མ་ལ་རྩོལ་བྱུང་གི་བསལ་བ་འགོད་དམ་སྐྱེ་བ་འགོད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཞེས་པ་ཐེ་ཚོམ་མཚུངས་པ་སྟེ་མ་ངེས་པ་ལྷུར་སྣང་ངོ་། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་མི་རྟག་ན་རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བས་གློག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་བོ་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་སྟེ་མ་ངེས་པ་ལྷུར་སྣང་ངོ་། །དཔེ་སྤྱ་མ་ལ་བུམ་པ་ཁོ་ན་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅི་ཡོད་ཅེས་རྩོད་པ་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་སྟེ། དཔེ་ལྷུར་སྣང་བར་རྩོད་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་བརྟག་པར་གསུངས་པ་པ་བཅུ་སྟེ། འཕེལ་འགྲིབ་བརྗོད་དང་མ་བརྗོད་དང་། །རིགས་པ་དང་ནི་སོ་སོའི་དཔེ། །བསྒྲུབ་བྱ་མི་རྟག་རབ་བྱེད་དང་། །དུས་ལས་འདས་པ་མཚུངས་པ་སྟེ། །དེ་དག་ཏུ་ལྷག་ཚོད་ཐམས་ཅད་འདོུར་ཞེ་ན། ནང་དུ་མ་འདུས་པར་སྟོན་པ་ནི་དཔེར་ན། རིག་པ་ཅན་དག་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་

མཆན་བདག་གི་སྒྲའི་དོན་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་ན་བདག་ཅེས་སྒྲ་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བདག་གིས་སྒྲ་སྦྱོར་བས་ན་བདག་གི་དོན་དེ་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུར་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དག་འགལ་བས་དམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག །དཔེར་ན་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟག་ཆོད་ཡིན་ཡང་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྟག་ཆོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་མེད་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་བདག་གི་སྒྲའི་དོན་ལ་མི་བསྟོན་པར་དེའི་ཉེར་ལེན་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོལ་བྱུང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་དང་ཡང་ན་དེས་མཚོན་ནས་ལྡོག་ཕྱིར་ཞེས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ལྟག་ཆོད་"དེ[1]་དག་ཀུང་ཉེར་བཞི་པོ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ་ཆ་ཤས་འགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉེར་བཞི་པོ་འདི་དག་ཀུང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འདུ་བ་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་འགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༡ [མ་ཕྱི། ༢༩༩བ༦ན། ད * དེ]

གསུམ་པ་ནི། བསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་འདྲ་བས་སྡུད་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནང་དུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟག་ཆོད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་སུན་འབྱིན་པར་སྣང་བ་ནི་ལྟག་ཆོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་ལྟག་ཆོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། བྲེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ན་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ་སྙམ་ན། ལྟག་ཆོད་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་དེ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སུན་འབྱིན་བཀོད་ཚད་ལྟར་སྣང་དུ་ཤེས་ལ། སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཕ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་གྲུབ་པའི་གེགས་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་གེགས་མ་ཡིན་པ་དང་། སུན་འབྱིན་དུ་བཀོད་ཀྱང་གེགས་ཏེ་སུན་འབྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་མེད་པས་ལན་ཏེ་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་བ་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་གི་རྣམ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདིར་མ་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདིར་བསྟན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བའོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཁྱེད་ཀུན་ལས་བཏུས་འཆད་ན། དེར་བཤད་པའི་མེད་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་པ་

ལ་མ་ཡིན་ལ་འགལ་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཤད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན། ངས་ཏེ་ཆོས་གྲགས་བདག་གིས་སོ། །གང་ན། མདོ་ཉིད་བཤད་ཀྱི། འགྲེལ་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་སྡེ་དང་དེའི་ཕྱོགས་པ་སྨྲ་མ་དག་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱས་ཀྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་མིན་ཏེ། དོན་ཡོད་དེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ལུགས་རྟོག་གེའི་ཚུལ་ལེགས་པར་གཟིགས་པ་དེའི་མདོ་ཡིན་གྱི། འགྲེལ་པ་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་ན་གང་ལས་ལུང་ཐོབ་ནས་འཆད་ཅེ་ན། འཆད་པ་པོའི་ལུང་ཡང་ཡལ་བར་དོར་ནས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པས་སོ། །འགྱུར་གཞན་ལས། ལུང་ནི་མ་སྤྲངས་པར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་མདོ་མ་སྤྲངས་པར་རོ། །ལུང་དོར་ན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། ལུང་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བླ་སྟེ། འདིའི་དོན་ནི། འདི་རིགས་ཤིང་ཚད་མས་འཐད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཁྱེད་རང་གི་གསལ་བ་འཆད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མདོ་འཆད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་ཐུགས་མངའ་བས་ན་སློབ་དཔོན་དེའི་དགོངས་པའང་ངེས་པར་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །

འོན་ཊཱི་ཀ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བའི་བློ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོས་དེའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་གསལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཟབ་པའི་ཆོས། །རྟོག་གེའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནའང་། །སྙིང་པོ་མེད་པའི་ཞུ་སྐྱེགས་ལྟ་ལ་མངོན་ཞེན་པ། །ཕྱོག་ནས་དྲི་མེད་བསྟན་ལ་གཞུག་ཕྱིར་མདོ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྨྲ་ངན་འཇོམས་པར་

ལུང་བསྟན་ཞིང་། །སྒྲ་མཁན་ལྷར་འཛིན་ཀང་མིག་པ་དང་ཨུག་པ་པ། །སེར་སྐྱ་པ་དང་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་རིག་བྱེད་པ། །ཐོས་སྒྲོག་པ་སོགས་སྨྲ་ངན་ཀུན་འཇོམས་གང་ཡིན་དེས། །མདོ་ཡི་རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མིན་བློ་ཡི་མུན་སེལ་བ། །ཡང་དག་ཤེས་པ་ཇི་བཞིན་སྟོན་བྱེད་རིགས་པའི་གཞུང་། །རྣམ་པར་ངེས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྱེ་ནས། །མདོ་དང་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་མཛད། །དེ་ཡི་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་འདི། །མདོ་དང་སྡེ་བདུན་རྣམས་ལ་ལེགས་སྦྱངས་མཁས་པའི་གསུང་། །རྒྱན་དང་ཆོས་མཆོག་ལྷ་དབང་བློ་དང་ཤཱཀྱ་བློ། །ཡེ་ཤེས་དཔལ་སོགས་མཁས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས། །ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་ལས་སྐྱེས་པ། །མང་ཐོས་སྦྱིན་དང་བྲལ་བའི་དགེ་སློང་རིན་གྲུབ་ཀྱིས། །དོན་གཉེར་སྐྱེ་བོས་བསྐུལ་བའི་ངོར་ནི་འབད་པས་སྦྱར། །ནོངས་པ་མཆིས་ན་རིགས་པ་མཁྱེན་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །དེ་ཡི་དགེ་བ་དྲི་མེད་ཆུ་གཏེར་རབ་འཁྲིགས་པའི། །རྣམ་གྲོལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོའི་ཁྱབ་བདག་མཆོག །ཀུན་མཁྱེན་ཀློ་དབང་ཡོན་ཏན་རོ་འཛིན་ཉིས་སྟོང་ལྡན། །སྐུ་གསུམ་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས་པར་གྲུབ་གྱུར་ཅིག །

སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་བུ་སྟོན་གྱིས་ཁྲག་སྐྱུག་གི་ལོ་སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བའི་ཚེས་གཅིག་ལ་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ།། མངྒ་ལཾ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡིའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿསམནྟབུདྡྷཱནཱཾ། ཨཙིནྟཱདྦྷུཏརཱུཔིཎཾ། ཨོཾཏཱརེསྭཱཧཱ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །